Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea

L 134

Edizzjoni bil-Malti

Leġiżlazzjoni

Volum 59

24 ta' Mejju 2016

Werrej

II *Atti mhux leġiżlattivi*

DEĊIŻJONIJIET

★ **Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/788 tal-1 ta' Ottubru 2014 dwar l-għajnuna mill-Istat SA.32833 (11/C) (ex 11/NN) implimentata mill-Ġermanja rigward l-arranġamenti ta' finanzjament għall-ajruport ta' Frankurt Hahn li ddaħħlu fis-seħħ fl-2009 sal-2011** *(notifikata bid-dokument C(2014) 6850)* [1] 1

★ **Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/789 tal-1 ta' Ottubru 2014 dwar l-għajnuna mill-Istat SA.21121 (C29/08) (l-eks NN 54/07) implimentata mill-Ġermanja dwar il-finanzjament tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn u r-relazzjonijiet finanzjarji bejn l-ajruport u Ryanair** *(notifikata bid-dokument C(2014) 6853)* [1] 46

★ **Deċiżjoni Delegata tal-Kummissjoni (UE) 2016/790 tat-13 ta' Jannar 2016 li temenda l-Anness V tad-Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tal-provi ta' kwalifiki formali u t-titli tal-korsijiet tat-taħriġ** *(notifikata bid-dokument C(2016) 1)* [1] 135

[1] Test b'rilevanza għaż-ŻEE

MT

L-Atti b'titoli b'tipa ċara relatati mal-ġestjoni ta' kuljum ta' affarijiet agrikoli, u li ġeneralment huma validi għal perjodu limitat.

It-titoli tal-atti l-oħra kollha huma stampati b'tipa skura u mmarkati b'asterisk quddiemhom.

II

(Atti mhux leġiżlattivi)

DEĊIŻJONIJIET

DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2016/788

tal-1 ta' Ottubru 2014

dwar l-għajnuna mill-Istat SA.32833 (11/C) (ex 11/NN) implimentata mill-Ġermanja rigward l-arranġamenti ta' finanzjament għall-ajruport ta' Frankurt Hahn li ddaħħlu fis-seħħ fl-2009 sal-2011

(notifikata bid-dokument C(2014) 6850)

(It-test bl-Ingliż biss huwa awtentiku)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 108(2) tiegħu [1] tiegħu,

Wara li kkunsidrat il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 62(1)(a) tiegħu,

Wara li stiednet lill-partijiet interessati biex jissottomettu l-kummenti tagħhom skont id-dispożizzjonijiet iċċitati hawn fuq [2] u wara li kkunsidrat il-kummenti tagħhom,

Billi:

1 **PROĊEDURA**

(1) Permezz ta' ittra ddatata s-17 ta' Ġunju 2008, il-Kummissjoni infurmat lill-Ġermanja bid-deċiżjoni tagħha li tagħti bidu għall-proċedura prevista fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat fir-rigward tal-finanzjament ta' Flughafen Frankfurt Hahn GmbH ("FFHG"), l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, u r-relazzjonijiet finanzjarji tiegħu ma' Ryanair. Il-proċedura ta' investigazzjoni formali kienet irreġistrata fil-każ numru SA.21121 (C 29/08).

(2) Permezz ta' ittra tal-4 ta' Marzu 2011, Deutsche Lufthansa AG ("Lufthansa") ipprovdiet iktar informazzjoni fir-rigward tal-proċedura ta' investigazzjoni formali li kienet għaddejja fil-każ SA.21121 (C 29/08), waqt li allegat li kien hemm miżuri ġodda ta' għajnuna mill-Istat favur l-FFHG.

(3) Permezz ta' ittra ddatata t-18 ta' Marzu 2011, il-Kummissjoni bagħtet din is-sottomissjoni tal-Lufthansa lill-Ġermanja u talbet iktar informazzjoni dwar il-miżuri ġodda ta' għajnuna allegatament mogħtija mill-Istat.

[1] B'effett mill-1 ta' Diċembru 2009, l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE saru l-Artikoli 107 u 108, rispettivament, tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("it-Trattat"). Iż-żewġ settijiet ta' Artikoli huma, fis-sustanza tagħhom, identiċi. Għall-finijiet ta' din id-Deċiżjoni, ir-referenzi għall-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat għandhom jinftiehmu bħala referenzi għall-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE fejn ikun xieraq. It-Trattat introduċa wkoll ċerti bidliet fit-terminoloġija, bħall-bdil ta' "Komunità" b'"Unjoni" u "suq komuni" b'"suq intern". It-terminoloġija tat-Trattat sejra tintuża tul din id-Deċiżjoni sħiħa.

[2] ĠU C 216, 21.7.2012, p. 1.

Permezz ta' ittra ddatata l-5 ta' April 2011, il-Ġermanja talbet li d-data sa meta kellha tipprovdi dik l-informazzjoni tkun estiża sal-15 ta' Lulju 2011. Permezz ta' ittra ddatata l-11 ta' April 2011, il-Kummissjoni tat estensjoni tad-data tal-iskadenza sat-18 ta' Mejju 2011 għal uħud mill-mistoqsijiet u sal-31 ta' Mejju 2011 għall-kumplament tal-mistoqsijiet. Il-Ġermanja wieġbet permezz ta' ittri ddatati d-19 ta' Mejju 2011 u t-23 ta' Mejju 2011.

(4) Madankollu, dawn it-tweġibiet kienu inkompleti. Għalhekk, permezz ta' ittra ddatata s-6 ta' Ġunju 2011, il-Kummissjoni baghtet nota ta' tfakkir skont l-Artikolu 5(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 [3]. Il-Ġermanja wieġbet permezz ta' ittri ddatati l-14 ta' Ġunju 2011 u s-16 ta' Ġunju 2011.

(5) Permezz ta' ittra ddatata t-13 ta' Lulju 2011 il-Kummissjoni infurmat lill-Ġermanja bid-deċiżjoni tagħha li tagħti bidu għall-proċedura prevista fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat fir-rigward tal-linja ta' kreditu pprovduta lill-FFHG mill-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate, is-self ipprovdut minn Investitions- und Strukturbank tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate ("ISB") lill-FFHG u l-garanzija pprovduta mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate lill-FFHG għas-self tal-ISB ("id-deċiżjoni tal-ftuħ"). Il-proċedura ta' investigazzjoni formali fir-rigward ta' dawn l-aspetti kienet irreġistrata fil-każ numru SA.32833 (11/C).

(6) Permezz ta' ittra tat-22 ta' Lulju 2011, il-Ġermanja talbet estensjoni tad-data sa meta kellha twieġeb għad-deċiżjoni tal-ftuħ, li ġiet aċċettata mill-Kummissjoni nhar is-26 ta' Lulju 2011. Il-Kummissjoni rċeviet il-kummenti dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ mingħand il-Ġermanja fil-31 ta' Awwissu 2011.

(7) Permezz ta' ittra ddatata t-22 ta' Diċembru 2011, il-Kummissjoni talbet iktar informazzjoni mingħand il-Ġermanja. Permezz ta' ittra tat-18 ta' Jannar 2012, il-Ġermanja talbet estensjoni tad-data ta' skadenza sabiex twieġeb, li ngħatat mill-Kummissjoni dakinhar stess. Il-Ġermanja wieġbet għat-talba għal iktar informazzjoni ddatata t-22 ta' Diċembru 2011 b'ittra ddatata t-22 ta' Frar 2012.

(8) Id-deċiżjoni tal-ftuħ ġiet ippubblikata f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* [4] nhar il-21 ta' Lulju 2012. Il-Kummissjoni stiednet lill-partijiet interessati biex jippreżentaw il-kummenti tagħhom dwar il-miżuri inkwistjoni fi żmien xahar mid-data tal-pubblikazzjoni.

(9) Permezz ta' ittra ddatata l-4 ta' Settembru 2012, il-Kummissjoni rċeviet sottomissjoni waħda minn parti terza, l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. Il-Kummissjoni ttrażmettiet dik is-sottomissjoni lill-Ġermanja permezz ta' ittra ddatata s-7 ta' Settembru 2012. Il-Ġermanja ngħatat l-opportunità li tgħaddi kummenti dwar is-sottomissjoni tal-parti terza fi żmien xahar. Il-Ġermanja ma tat l-ebda kumment.

(10) Permezz ta' ittra ddatata l-10 ta' April 2013, il-Kummissjoni talbet iktar informazzjoni mingħand il-Ġermanja. Il-Ġermanja wieġbet b'ittra ddatata s-17 ta' Ġunju 2013.

(11) Permezz ta' ittra ddatata l-25 ta' Frar 2014, il-Kummissjoni informat lill-Ġermanja bl-adozzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 [5] nhar l-20 ta' Frar 2014, bil-fatt li dawn il-linji gwida jsiru applikabbli għall-każ inkwistjoni mill-mument li fih jiġu ppubblikati f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, u tat lill-Ġermanja l-opportunità li tikkummenta dwar il-linji gwida u l-applikazzjoni tagħhom fi żmien 20 jum ta' xogħol mill-pubblikazzjoni tagħhom f'*Il-Ġurnal Uffiċjali*.

(12) Il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 ġew ippubblikati f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* nhar l-4 ta' April 2014. Huma ħadu post il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-1994 [6] kif ukoll il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 [7].

(13) Fil-15 ta' April 2014 ġie ppubblikat avviż f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* li stieden lill-Istati Membri u lill-partijiet interessati sabiex jissottomettu l-kummenti tagħhom dwar l-applikazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, f'dan il-każ fi żmien xahar mid-data tal-pubblikazzjoni tagħhom [8] Il-Lufthansa u Transport & Environment issottomettew osservazzjonijiet. B'ittra ddatata l-21 ta' Awwissu 2014, il-Kummissjoni għaddiet dawn l-osservazzjonijiet lill-Ġermanja. Permezz ta' ittra ddatata d-29 ta' Awwissu 2014 il-Ġermanja infurmat lill-Kummissjoni li ma kellha l-ebda osservazzjoni x'tagħmel.

---

[3] Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 tat-22 ta' Marzu 1999 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 83, 27.3.1999, p. 1).

[4] Ara n-nota f'qiegħ il-paġna numru 2.

[5] Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-ajruporti u l-linji tal-ajru (ĠU C 99, 4.4.2014, p. 3).

[6] Applikazzjoni tal-Artikoli 92 u 93 tat-Trattat KE u l-Artikolu 61 tal-Ftehim taż-ŻEE għal għajnuniet mill-Istat fis-settur tal-avjazzjoni (ĠU C 350, 10.12.1994, p. 5 — mhux disponibbli bil-Malti).

[7] Linji Gwida tal-Komunità dwar il-finanzjament tal-ajruporti u l-għajnuna tal-bidu lil-linji tal-ajru li joperaw minn ajruporti reġjonali (ĠU C 312, 9.12.2005, p. 1 — mhux disponibbli bil-Malti).

[8] ĠU C 113, 15.4.2014, p. 30.

(14) Permezz ta' ittri ddatati t-23 ta' Marzu 2014 u l-4 ta' April 2014, il-Kummissjoni talbet iktar informazzjoni mingħand il-Ġermanja. Il-Ġermanja wieġbet permezz ta' ittri ddatati s-17 ta' April 2014, l-24 ta' April 2014 u d-9 ta' Mejju 2014.

(15) Fis-17 ta' Ġunju 2014, il-Ġermanja għarrfet lill-Kummissjoni li hija taċċetta b'eċċezzjoni li din id-Deċiżjoni tiġi adottata bil-lingwa Ingliża biss.

2 IL-KUNTEST TAL-INVESTIGAZZJONI

2.1 Konverżjoni tal-ajruport u tal-istruttura ta' sjieda tiegħu

(16) L-ajruport ta' Frankfurt Hahn jinsab fl-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate, madwar 120 km fil-punent tal-belt ta' Frankfurt/Main. L-ajruport ta' Frankfurt Hahn sal-1992 kien bażi tal-avjazzjoni militari tal-Istati Uniti. Sussegwentement kien ikkonvertit f'ajruport ċivili. Għandu liċenzja sabiex jopera 24 siegħa kuljum.

(17) *Holding Unternehmen Hahn GmbH & Co. KG* (Holding Hahn), sħubija pubblika-privata bejn Wayss & Freytag u l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate, kiseb is-sjieda tal-infrastruttura tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn mingħand il-Ġermanja nhar l-1 ta' April 1995. Bejn l-1995 u l-1998, din is-sħubija pubblika-privata żviluppat l-ajruport bil-għan li tagħmel minnu żona industrijali u kummerċjali. Skont il-Ġermanja, meta s-sħubija bejn Wayss & Freytag u l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate bdiet tidher li ma rnexxietx, nhar l-1 ta' Jannar 1998, *Flughafen Frankfurt/Main GmbH* (Fraport) (*) bdiet tinvolvi ruħha fil-proġett sakemm eventwalment ħadet f'idejha l-operat tal-ajruport.

(18) Fraport xtrat 64,90 % tal-ishma fl-operatur *Flughafen Hahn GmbH & Co. KG Lautzenhausen* (FFHG) għall-prezz ta' […] ([9]). Il-pagament ta' parti mill-prezz tax-xiri (EUR […]) kien dovut nhar il-31 ta' Diċembru 2007, u kien soġġett għal ċerti kundizzjonijiet ([10]). F'Awwissu 1999, Fraport kisbet 73,37 % tal-ishma ta' Holding Hahn u 74,90 % tal-ishma tas-sieħeb ġenerali tagħha *Holding Unternehmen Hahn Verwaltungs GmbH* għall-prezz ta' EUR […]. B'hekk Fraport effettivament saret is-sieħeb il-ġdid tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate.

(19) L-enfasi ta' Fraport fi Frankfurt Hahn kien li tiżviluppa b'mod sistematiku n-negozju tal-passiġġieri u tal-merkanzija tal-ajruport. F'dan ir-rigward, Fraport kienet waħda mill-ewwel impriżi li applikaw mudell ta' negozju mmirat speċifikament sabiex jattira linji tal-ajru bi prezzijiet baxxi. Abbażi ta' dan, Fraport intrabtet li tikkonkludi ftehim ġdid dwar it-trasferiment tal-qligħ u tat-telf ma' Holding Hahn mal-konverżjoni ta' din tal-aħħar f'kumpanija Ġermaniża b'responsabbiltà limitata (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung, GmbH*). Il-konverżjoni u l-konklużjoni ta' dak il-ftehim saru nhar l-24 ta' Novembru 2000.

(20) Sussegwentement, Holding Hahn u FFHG ġew fużi sabiex iffurmaw *Flughafen Hahn GmbH*. L-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate żamm 26,93 % u Fraport 73,07 % tal-ishma fil-kumpanija l-ġdida. Fl-2001, iż-żewġ azzjonisti, Fraport u l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate, injettaw kapital ġdid fl-FFHG.

(21) Sal-11 ta' Ġunju 2001, 100 % tal-ishma fi Fraport kienu f'idejn azzjonisti pubbliċi. ([11]) Fil-11 ta' Ġunju, Fraport tqiegħdet fis-suq azzjonarju u 29,71 % tal-ishma tagħha nbiegħu lil azzjonisti privati waqt li s-70,29 % l-oħra baqgħu f'idejn azzjonisti pubbliċi.

(22) F'Novembru 2002, l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate, l-Istat Federali ta' Hesse, Fraport u l-FFHG ikkonkludew ftehim dwar l-iżvilupp ulterjuri tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Dak il-ftehim ipprovda li għat-tieni darba jiżdied il-kapital irreġistrat. F'dik l-okkażjoni, l-Istat Federali ta' Hesse ngħaqad mal-FFHG bħala t-tielet azzjonist. Dak iż-żmien Fraport kellu 65 % tal-ishma u l-Istat Federali ta' Hesse u l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate kellhom 17,5 % kull wieħed. Din l-istruttura tas-sjieda baqgħet kif inhi sal-2009, meta Fraport biegħet l-ishma kollha tagħha lill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate, li, minn dak iż-żmien, żamm sehem maġġoritarju ta' 82,5 %. Is-17,5 % l-oħrajn għadhom f'idejn l-Istat Federali ta' Hesse.

(*) *Informazzjoni kunfidenzjali*

([9]) Minn hawn 'il quddiem f'din id-Deċiżjoni t-terminu "Fraport" jintuża sabiex ifisser kemm "FAG" qabel il-bidla fl-isem kummerċjali kif ukoll "Fraport AG" iktar tard.

([10]) Skont is-sezzjoni 7(3) tal-ftehim ta' xiri din il-figura tista' titnaqqas, bħal fil-każ li l-ispejjeż ta' FFHG għall-ħarsien mill-istorbju jaqbżu ċertu livell limitu.

([11]) L-Istat Federali ta' Hesse kellu 45,24 % tal-ishma ta' Fraport, Stadtwerke Frankfurt am Main Holding GmbH (100 % proprjetà tal-Muniċipalità ta' Frankfurt am Main) kellha 28,89 % u r-Repubblika Federali tal-Ġermanja kellha 25,87 %.

2.2 L-iżvilupp fit-traffiku tal-passiġġieri u tal-merkanzija u l-ajruporti tal-qrib

(23) It-traffiku tal-passiġġieri fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn żdied minn 29 289 fl-1998 għal 4 miljuni fl-2007 u mbagħad naqas għal 2,7 miljuni fl-2013 (ara t-Tabella 1). L-ajruport bħalissa huwa servut minn Ryanair ([12]), minn Wizz Air ([13]) u minn linji tal-ajru oħrajn. Is-sehem tal-passiġġieri ta' Ryanair jammonta għal madwar [80-100 %].

Tabella 1

Żvilupp tal-passiġġieri fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn mill-1998 sal-2013

Sena	Għadd ta' passiġġieri	Għadd ta' passiġġieri ta' Ryanair
1998	29 289	0
1999	140 706	89 129
2000	380 284	318 664
2001	447 142	397 593
2002	1 457 527	1 231 790
2003	2 431 783	2 341 784
2004	2 760 379	2 668 713
2005	3 079 528	2 856 109
2006	3 705 088	3 319 772
2007	4 015 155	3 808 062
2008	3 940 585	3 821 850
2009	3 793 958	3 682 050
2010	3 493 629	[2 794 903 — 3 493 629]
2011	2 894 363	[2 315 490 — 2 894 363]
2012	2 791 185	[2 232 948 — 2 791 185]
2013	2 667 529	[2 134 023 — 2 667 529]

([12]) *Ryanair* hija linja tal-ajru Irlandiża u Membru tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-European Low Fares Airlines Association. In-negozju ta' din il-linja tal-ajru huwa marbut ma' ajruporti reġjonali u sekondarji. Il-linja tal-ajru bħalissa topera lejn madwar 160 destinazzjoni Ewropea. Ryanair għandha flotta omoġenea li tikkonsisti f'inġenji tal-ajru Boeing 737-800 b'189 sit.

([13]) *Wizz Air* hija linja tal-ajru Ungeriża u Membru tal-European Low Fares Airlines Association. Il-grupp Wizz Air jikkonsisti fi tliet kumpaniji operattivi, jiġifieri Wizz Air Hungary, Wizz Air Bulgaria u Wizz Air Ukraine. Il-mudell tan-negozju tal-linja tal-ajru huwa marbut ma' ajruporti reġjonali u sekondarji. Il-linja tal-ajru bħalissa topera lejn madwar 150 destinazzjoni Ewropea. Wizz Air għandha flotta omoġenea li tikkonsisti f'inġenji tal-ajru Airbus A 320 b'180 sit.

(24) L-ajruport ta' Frankfurt Hahn esperjenza wkoll tkabbir sinifikanti fit-traffiku tal-merkanzija bl-ajru. Il-merkanzija bl-ajru fl-ajruport żdiedet minn 16 020 tunnellata fl-1998 għal 286 416-il tunnellata fl-2011 u naqset mill-ġdid għal 152 503 tunnellati fl-2013 (ara t-Tabella 2). Il-merkanzija totali, inklużi l-ispedizjonieri, immaniġġjata fl-ajruport ammontat għal 446 608 tunnellati fl-2013.

Tabella 2

Żvilupp tal-merkanzija fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn mill-1998 sal-2010

Sena	Total ta' merkanzija bl-ajru f'tunnellati	Total ta' merkanzija f'tunnellati, inklużi l-ispedizjonieri
1998	16 020	134 920
1999	43 676	168 437
2000	75 547	191 001
2001	25 053	133 743
2002	23 736	138 131
2003	37 065	158 873
2004	66 097	191 117
2005	107 305	228 921
2006	123 165	266 174
2007	125 049	289 404
2008	179 375	338 490
2009	174 664	322 170
2010	228 547	466 429
2011	286 416	565 344
2012	207 520	503 995
2013	152 503	446 608

(25) L-ajruporti li ġejjin jinsabu fil-viċinanza tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn:

(i) L-ajruport ta' Frankfurt Main (– 115-il kilometru mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, – siegħa u kwart bogħod bil-karozza) huwa ajruport internazzjonali ċentrali b'firxa wiesgħa ta' destinazzjonijiet, li jvarjaw minn vjaġġi qosra sa vjaġġi fuq distanzi twal. Huwa servut b'mod predominanti minn trasportaturi tan-netwerk li joffru traffiku ta' konnessjoni, għalkemm jipprovdi wkoll konnessjonijiet minn punt għal ieħor u titjiriet charter. Minbarra t-traffiku tal-passiġġieri (madwar 58 miljun fl-2013), l-ajruport ta' Frankfurt Main jimmaniġġja wkoll il-merkanzija bl-ajru (madwar 2 miljun tunnellata fl-2013). Figura 1 turi l-iżvilupp tat-traffiku fl-ajruporti ta' Frankfurt Main u Frankfurt Hahn fl-2000-2012.

(ii) L-ajruport tal-Lussemburgu (– 111-il kilometru mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, – siegħa u nofs bogħod bil-karozza) huwa ajruport internazzjonali li jipprovdi firxa wiesgħa ta' destinazzjonijiet. Minbarra t-traffiku tal-passiġġieri (madwar 2,2 miljuni), dan serva wkoll 673 tunnellata ta' merkanzija bl-ajru fl-2013.

(iii) L-ajruport ta' Zweibrücken (– 128 kilometru mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, – siegħa u 35 minuta bogħod bil-karozza).

(iv) L-ajruport ta' Saarbrücken (– 128 kilometru mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, – siegħa u 35 minuta bogħod bil-karozza).

(v) L-ajruport ta' Köln-Bonn (– 175 kilometru mill-ajruport Frankfurt Hahn, – siegħa u 44 minuta bogħod bil-karozza).

Figura 1

Żvilupp tat-traffiku tal-passiġġieri fl-ajruporti ta' Frankfurt Main u Frankfurt Hahn fl-2000-2012

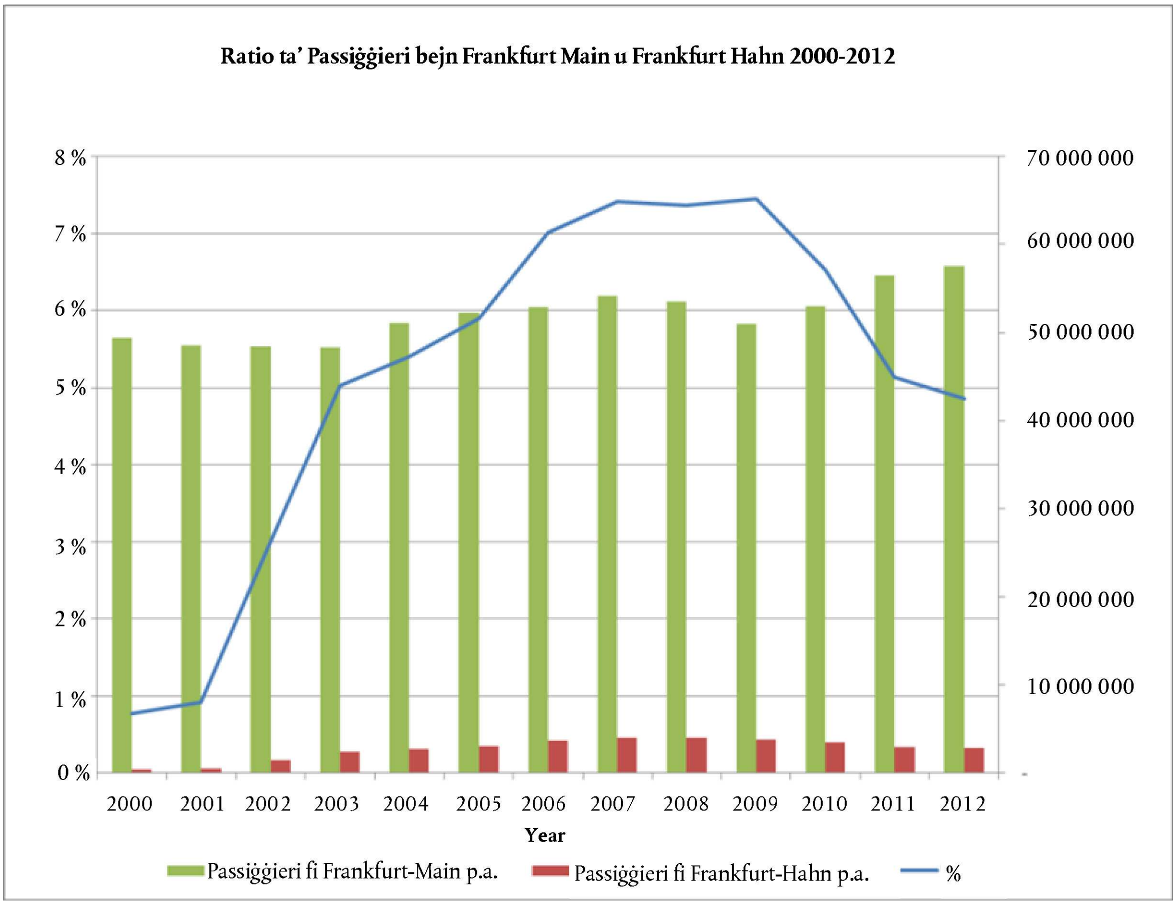

2.3 **Ir-riżultati finanzjarji tal-ajruporti u ħarsa ġenerali lejn l-investimenti magħmula**

(26) It-Tabella 3 tipprovdi ħarsa ġenerali lejn l-investimenti magħmula mill-FFHG mill-2001 sal-2012, li jammontaw għal total ta' EUR 216-il miljun.

Tabella 3

Ħarsa ġenerali lejn l-investimenti magħmula mill-2001 sal-2012

F'1 000 ta' EUR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Total 2001-2012
Investimenti fl-infrastruttura u t-tagħmir													
Anlagenzugänge inkl. Umbuchungen													
Art	3 174,00	6 488		2 994	4 284	3 086	8 613	593		[…]			
Terminal		2 519	3 310					251					
Ħangar tal-Merkanzija			3 850		3 222								
Bini tal-uffiċċji								2 428		[…]			
Investimenti fl-infrastruttura oħrajn			10 194	1 152			13 275			[…]	[…]	[…]	
Superfiċje asfaltata fl-ajrudrom	1 008,30	5 684			3 394		10 224	2 848		[…]	[…]		
Infrastruttura oħra	1 502,20	3 848	2 071	2 692	3 911	1 761	1 558	2 608	384	[…]	[…]	[…]	
Assi intanġibbli (eż. IT)	6,1	14,50	28	219	487	45	170	121	20	[…]	[…]	[…]	**7 108**
Tagħmir	8 208,89	1 097,09	12 308,42	1 814,00	2 294,54	20 232	7 550	3 823	359	[…]	[…]	[…]	**75 550**
Total	**13 899**	**19 650**	**31 761**	**8 871**	**17 592**	**25 123**	**41 390**	**12 673**	**763**	**17 289**	**19 346**	**7 930**	**216 287**

(27) It-Tabella 4 tipprovdi ħarsa ġenerali lejn ir-riżultati finanzjarji annwali tal-FFHG mill-2001 sal-2012.

Tabella 4

Riżultati finanzjarji annwali tal-FFHG bejn l-2001 u l-2012.

F'1 000 ta' EUR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Rapport tal-introjtu												
Dħul	10 077,61	14 908,11	22 574,22	29 564,18	36 859,08	43 479,85	41 296,34	45 383,60	42 036,70	43 281,58	43 658,38	40 983,45
Dħul ieħor (inkluż kumpens għall-mandat ta' politika pubblika u bejgħ ta' art)	7 771,31	5 514,63	3 686,87	3 039,35	3 618,93	6 097,29	5 436,58	4 858,16	11 540,36	14 554,55	9 313,99	21 390,92
Dħul totali	**17 848,92**	**20 422,75**	**26 261,09**	**32 603,53**	**40 478,01**	**49 577,14**	**46 732,92**	**50 241,76**	**53 577,06**	**57 836,14**	**52 972,37**	**62 374,37**
Spejjeż tal-materjal	– 7 092,39	– 10 211,13	– 12 560,46	– 14 601,17	– 17 895,97	– 24 062,81	– 22 491,85	– 25 133,61	– 24 979,59	– 27 650,17	– 20 017,99	– 21 871,65
Spejjeż tal-persunal	– 9 185,12	– 9 672,37	– 10 734,62	– 11 217,21	– 12 101,84	– 13 337,28	– 14 433,17	– 15 758,34	– 15 883,08	– 17 893,60	– 18 228,23	– 18 349,10
Spejjeż oħrajn (inkluż il-kummerċjalizzazjoni)	– 5 692,81	– 11 434,31	– 10 521,27	– 11 454,36	– 14 058,15	– 12 885,28	– 9 897,46	– 9 630,21	– 7 796,81	– 8 029,40	– 6 760,92	– 6 643,00
EBITDA	**– 4 121,41**	**– 10 895,06**	**– 7 555,27**	**– 4 669,21**	**– 3 577,94**	**– 708,22**	**– 89,56**	**– 280,39**	**– 4 917,58**	**– 4 262,96**	**– 7 965,23**	**– 15 510,62**
EBITDA (eskluż dħul ieħor)	**– 11 892,72**	**– 16 409,69**	**– 11 242,13**	**– 7 708,56**	**– 7 196,87**	**– 6 805,51**	**– 5 526,13**	**– 5 138,56**	**– 6 622,78**	**– 10 291,59**	**– 1 348,76**	**– 5 880,30**
Deprezzament	– 5 325,63	– 5 674,68	– 6 045,39	– 7 699,33	– 7 973,46	– 10 527,90	– 10 191,89	– 11 855,19	– 12 482,28	– 11 827,19	– 13 297,31	– 12 733,48
Riżultati finanzjarji (imgħax irċevut - imgħax imħallas)	– 2 896,64	– 3 013,42	– 4 006,57	– 4 105,53	– 4 548,42	– 4 588,16	– 5 235,30	– 5 693,02	– 4 915,39	– 2 778,06	– 5 063,04	– 8 177,54
Dħul u spejjeż straordinarji	– 431,54	– 206,00	– 10,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	– 272,55	0,00	0,00
Taxxi	– 580,13	– 204,74	– 215,18	– 323,82	– 228,44	– 242,33	– 245,00	– 238,66	– 257,45	– 240,85	– 231,03	– 277,52
Kopertura tal-ispejjeż minn Fraport permezz ta' trasferiment tal-qligħ u t-telf	***13 355,35***	***19 993,90***	***17 832,87***	***16 797,89***	***16 328,26***	***16 066,61***	***15 761,75***	***18 067,26***	***5 621,37***	***0,00***	***0,00***	***0,00***
Riżultat annwali (qligħ/telf)	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**– 7 114,17**	**– 10 855,69**	**– 10 626,14**	**– 5 677,92**

3 DESKRIZZJONI TAL-FATTI U R-RAĠUNIJIET GĦALL-BIDU TAL-PROĊEDURA

(28) Id-deċiżjoni tal-ftuħ tkopri l-arranġamenti finanzjarji stabbiliti bejn l-2009 u l-2011 u qajmet il-mistoqsijiet li ġejjin:

(i) l-ewwel, jekk il-linja ta' kreditu pprovduta mill-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate kinitx ipprovduta bil-kundizzjonijiet tas-suq u allura ma kinitx tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat, jew, jekk kienet tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat, jekk tali għajnuna mill-Istat tistax titqies kompatibbli mas-suq intern;

(ii) it-tieni, jekk is-self ipprovdut mill-ISB lill-FFHG u l-garanzija sottostanti pprovduta mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate lill-FFHG kinux mogħtija bil-kundizzjonijiet tas-suq, u għalhekk ma kinux jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, jew, jekk kienu jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, jekk tali għajnuna mill-Istat tistax titqies kompatibbli mas-suq intern.

3.1 Linja ta' kreditu pprovduta mill-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate

(29) Sa mid-19 ta' Frar 2009 l-FFHG ġie inkluż fl-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. L-għan tal-ippuljar ta' flus kontanti huwa li jiġi ottimizzat l-użu tal-likwidità fi ħdan id-diversi azjendi, fondazzjonijiet u impriżi pubbliċi tal-Istat Federali.

(30) Il-parteċipazzjoni tad-diversi impriżi u fondazzjonijiet fl-ippuljar ta' flus kontanti hija bbażata fuq Memorandum ta' Qbil bejn l-impriża/il-fondazzjoni kkonċernata u l-Ministeru tal-Finanzi tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. F'każ li d-domanda għal-likwidità tkun teċċedi l-fondi disponibbli fl-ippuljar ta' flus kontanti, id-differenza fil-likwidità tiġi ffinanzjata għal żmien qasir mis-suq kapitali.

(31) Il-linja ta' kreditu attwali tal-FFHG fl-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate hija ta' EUR 45 miljun. Sal-25 ta' Marzu 2013, l-FFHG kien uża l-100 % (EUR 45 miljun) tal-linja ta' kreditu tiegħu.

3.2 Ir-rifinanzjament tas-self tal-FFHG minn Investitions- und Strukturbank tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate

(32) Wara li l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate sar l-azzjonist maġġoritarju tal-FFHG, is-self fit-tul tiegħu ġie rrifinanzjat fl-2009 mill-ISB. Tlieta mis-selfiet, jiġifieri s-selfiet numru 1, 3 u 4 (ara t-Tabella 5) ingħataw b'rata tal-imgħax fissa għat-tul kollu tas-selfiet rispettivi, waqt li s-selfiet numru 2 u 5 għandhom rata tal-imgħax varjabbli. It-Tabella 5 tiġbor fil-qosor il-kundizzjonijiet tas-self mogħti mill-ISB.

Tabella 5

Is-self tal-FFHG mogħti mill-ISB

Le	Il-Bank	Ammont ta' self EUR […] miljun;	It-terminu	Rata tal-imgħax	Swap tal-imgħax
1	ISB	18,4	[madwar 8 snin]	[> 3 %; < 4,5%]	
2	ISB	20,0	[madwar 5 snin]	EURIBOR ta' [< 12]-il xahar b'żieda ta' [< 1 %]	[…]
3	ISB	2,5	[madwar sentejn]	[> 3 %; < 4,5%]	

Le	Il-Bank	Ammont ta' self EUR […] miljun;	It-terminu	Rata tal-imgħax	Swap tal-imgħax
4	ISB	25,9	[madwar 7 snin]	[> 3 %; < 4,5%]	
5	ISB	6,8	[madwar 3 snin]	EURIBOR ta' [< 12]-il xahar b'żieda ta' [< 1 %]	[…]

(33) L-FFHG iffirma wkoll żewġ ftehimiet ta' swap tar-rati tal-imgħax mal-IKB Corportate Lab. Il-ftehimiet jiħħeġġjaw kontra l-fluttwazzjonijiet tal-parti varjabbli tar-rata tal-imgħax tas-selfiet numru 2 u 5 (ara t-Tabella 5), jiġifieri l-EURIBOR ta' sitt xhur u ta' tliet xhur rispettivament. Il-ftehimiet ta' swap ġew iffirmati fl-2004 u fl-2005 (b'relazzjoni mas-selfiet mogħtija dak iż-żmien, li ġew sostitwiti mill-finanzjament attwali).

(34) Il-kundizzjonijiet tal-ħlas lura tad-diversi selfiet mogħtija mill-ISB ivarjaw. Is-selfiet numru 1, 3, 4 u 5 huma self amortizzat, waqt li s-self numru 2 huwa bullet loan li jitħallas lura mal-maturità. It-Tabella 6 tiġbor fil-qosor il-kundizzjonijiet tal-ħlas lura ta' dan is-self.

Tabella 6

Il-kundizzjonijiet tal-ħlas lura tas-self mill-ISB

Le	Il-Bank	Ammont ta' self EUR […] miljun;	Kundizzjonijiet tal-ħlas lura/data ta' maturità
1	ISB	18,4	Ħlas lura semiannwali fit-30 ta' Ġunju u fit-30 ta' Diċembru ta' kull sena, bl-aħħar rata ta' ħlas lura dovuta nhar […]
2	ISB	20,0	Bullet loan dovut nhar […]
3	ISB	2,5	Ħlas lura semiannwali fit-30 ta' April u fit-30 ta' Ottubru ta' kull sena, bl-aħħar rata ta' ħlas lura dovuta nhar […]
4	ISB	25,9	Ħlas lura semiannwali fit-30 ta' Ġunju u fit-30 ta' Diċembru ta' kull sena, bl-aħħar rata ta' ħlas lura dovuta nhar […]
5	ISB	6,8	Ħlas lura trimestrali ta' […], bl-aħħar rata ta' ħlas lura dovuta […]

(35) Is-self kollu kien iggarantit 100 % mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. Għall-għoti tal-garanziji l-FFHG iħallas primjum ta' garanzija ta' [0,5 % sa 1,5 %] fis-sena ("p.a.") lill-garanti.

3.3 **Il-kompatibbiltà tal-għajnuna possibbli mill-Istat lill-FFHG**

(36) Fid-deċiżjoni tal-ftuħ, il-Kummissjoni esprimiet dubji dwar kemm il-linja ta' kreditu pprovduta mill-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate imsemmija fit-Taqsima 3.1 u s-self u l-garanzija msemmija fit-Taqsima 3.2 huma kompatibbli mas-suq intern fin-nuqqas tal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà għall-għajnuna operatorja taħt il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, jekk kienu jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat.

4 KUMMENTI MILL-ĠERMANJA

(37) B'mod ġenerali, il-Ġermanja saħqet li l-ebda waħda miż-żewġ miżuri investigati f'din il-proċedura ma tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat billi ma ngħata ebda vantaġġ ekonomiku lill-FFHG meta jitqiesu ċ-ċirkostanzi rilevanti kollha. Inkella, il-Ġermanja argumentat li jekk il-Kummissjoni tqis li dawn il-miżuri jikkostitwixxu għajnuna fis-sens tat-Trattat, allura l-għajnuna għandha titqies kompatibbli mas-suq intern.

4.1 Is-sitwazzjoni speċifika tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn fl-2009

(38) Il-Ġermanja qieset li s-sitwazzjoni speċifika tal-ajruport u l-isfond tal-miżuri finanzjarji kkonċernati jridu jittieħdu inkonsiderazzjoni meta jiġu vvalutat dawn il-miżuri finanzjarji kkonċernati. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja semmiet it-tliet ċirkustanzi li ġejjin:

(39) L-ewwel nett, rigward l-isfond tal-miżuri, il-Ġermanja rrimarkat li l-FFHG kien iffinanzja l-maġġoranza tal-investimenti tiegħu matul u wara t-trasformazzjoni minn ajruport militari għal ajruport kummerċjali permezz ta' self. Għalhekk, skont il-Ġermanja, l-FFHG kellu ammont kbir ta' obbligi finanzjarji fit-tul, kuntrarju għal ajruporti oħrajn.

(40) It-tieni nett, il-Ġermanja argumentat li r-rifinanzjament tas-self tal-FFHG ma setax jiġi evitat minħabba li Fraport kienet biegħet l-ishma tagħha lill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate mill-1 ta' Jannar 2009. Qabel il-bejgħ, il-ftehim dwar it-trasferiment tal-qligħ u t-telf (“*Beherrschungs- und Gewinnabführungsvertrag*”, PLTA) obbliga lil Fraport li tiżgura l-finanzjament tad-djun b'terminu twil tal-FFHG u li tkopri t-telf possibbli tiegħu. Il-Ġermanja ssoktat tispjega li wara li l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate kien akkwista l-ishma, dak il-PLTA kien intemm, u għalhekk ir-rifinanzjament tal-obbligi tal-FFHG kien neċessarju. Skont il-Ġermanja, b'dawn il-miżuri l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate kien qiegħed biss jimmira li jsostni l-qagħda finanzjarja tal-FFHG.

(41) It-tielet nett, il-Ġermanja enfasizzat b'mod speċjali l-fatt li impriża privata kienet tiffinanzja l-FFHG f'kundizzjonijiet bħal dawn, l-istess kif għamel l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate, u li dawn il-kundizzjonijiet huma konformi mal-prinċipju ta' mutwanti tal-ekonomija tas-suq. Il-Ġermanja argumentat li l-Kummissjoni għandha tqis it-tranżazzjoni kummerċjali b'mod sħiħ u ċ-ċirkostanzi kollha tal-każ partikolari, speċjalment il-fatt li l-Istat Federali għandu l-maġġoranza l-kbira tal-ishma.

4.2 In-natura tal-għajnuna tal-linja ta' kreditu pprovduta mill-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate

4.2.1 *Il-finanzjament tal-ippuljar ta' flus kontanti*

(42) Il-Ġermanja ddikjarat li l-ippuljar ta' flus kontanti huwa strument finanzjarju stabbilit fl-2002 mill-Istat Federali. L-istituzzjonijiet u l-fondazzjonijiet tal-Istat Federali u l-impriżi kollha rregolati bil-liġi privata, li minnhom l-Istat Federali jippossedi iktar minn 50 %, jistgħu jipparteċipaw fl-ippuljar tal-flus kontanti. Il-Ġermanja spjegat li l-bilanċ tal-kont ta' kuljum tal-ippuljar ta' flus kontanti huwa ġestit mil-“Landeshauptkasse” tal-Istat Federali.

(43) Il-Ġermanja qieset li l-ippuljar ta' flus kontanti mhuwiex iffinanzjat direttament mill-baġit tal-Istat Federali, imma mill-kontanti żejda tal-parteċipanti. Hija ssoktat tispjega li bilanċ pożittiv ta' flus kontanti fl-ippuljar ta' flus kontanti kien investit fis-swieq kapitali; bl-istess mod, defiċit jiġi bbilanċjat minn fondi miksuba fis-suq kapitali. Għalhekk il-Ġermanja saħqet li kwalunkwe appoġġ finanzjarju mill-ippuljar ta' flus kontanti ma jingħatax mir-riżorsi tal-Istat, u wkoll ma jkunx attribwibbli lill-Istat.

(44) Il-Ġermanja pprovdiet ukoll dejta sabiex turi l-bilanċ ġenerali (id-depożiti ta' impriżi parteċipanti u l-linji ta' kreditu miġbuda) tal-ippuljar ta' flus kontanti kif miġbur fil-qosor fil-Figura 2.

Figura 2

L-iżvilupp ġenerali tal-finanzjament tal-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali 2009 — 2013 (f'miljuni ta' EUR)

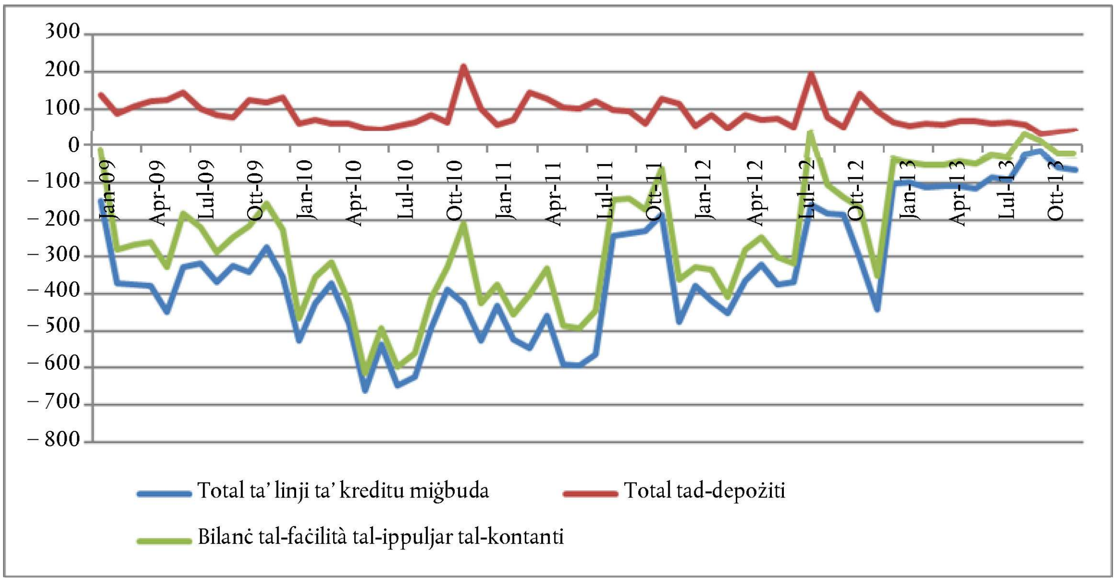

4.2.2 *Il-vantaġġ ekonomiku*

(45) Il-Ġermanja argumentat li l-FFHG ma kisibx vantaġġ ekonomiku fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat bl-inklużjoni tiegħu fl-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali. Skont il-Ġermanja, il-*Komunikazzjoni dwar ir-Rata Referenzjali* ([14]) ma għandhiex tiġi applikata b'mod strett għax din ma tqisx li l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate għandu l-maġġoranza l-kbira tal-ishma tal-FFHG.

(46) Il-Ġermanja spjegat li anke jekk il-linja ta' kreditu ngħatat għal perjodu itwal, fil-prinċipju s-self huwa dovut kuljum. Għalhekk il-Ġermanja argumentat li l-linja ta' kreditu miġbuda tikkorrispondi għal self b'terminu qasir. Il-Figura 3 turi l-użu tal-linja ta' kreditu mill-FFHG.

Figura 3

Ħarsa ġenerali lejn il-ġbid mil-linja ta' kreditu tal-ippuljar ta' flus kontanti mill-FFHG bejn 03/2009 u 08/2013 (f'EUR)

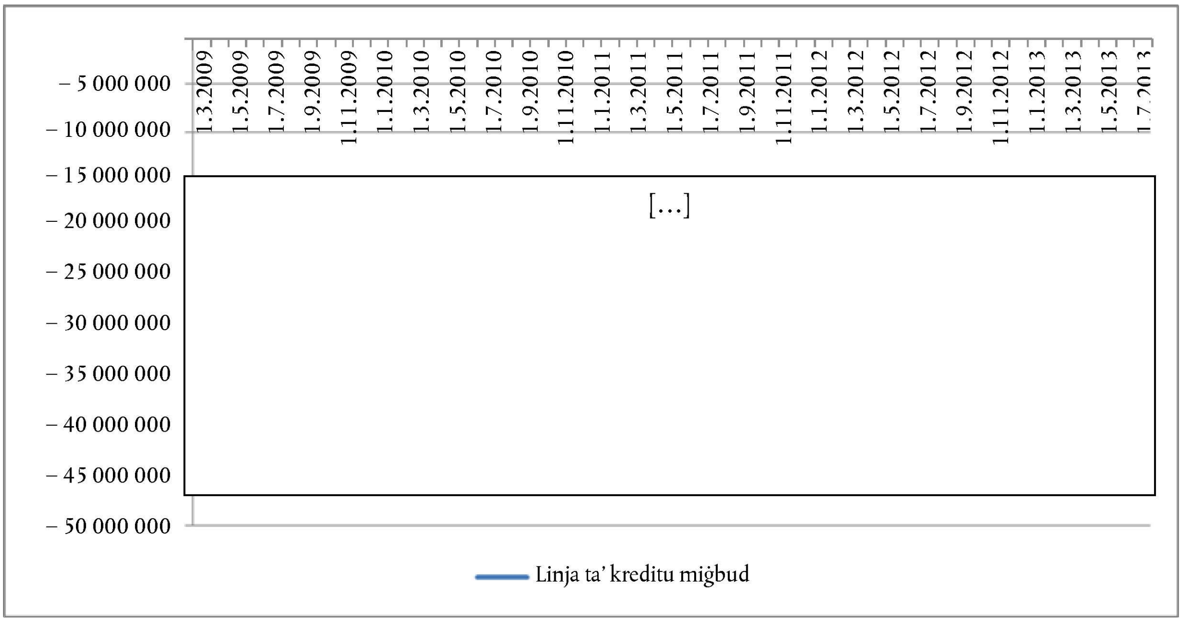

([14]) Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar ir-reviżjoni tal-metodu li jistabbilixxi r-rati ta' referenza u ta' skont tat-12 ta' Diċembru 2007 (ĠU C 14, 19. 1.2008, p. 6)

(47) Fir-rigward tal-klassifikazzjoni u tal-kollateralizzazzjoni tal-obbligi tal-ippuljar ta' flus kontanti, il-Ġermanja ddikjarat li l-obbligu tal-ippuljar ta' flus kontanti tal-FFHG huwa kklassifikat fl-istess livell tal-obbligi l-oħrajn kollha tiegħu. Il-Ġermanja rrimarkat li għalkemm mhuma meħtieġa ebda kollaterali mill-impriżi li jibbenefikaw mill-ippuljar ta' flus kontanti, dawn xorta jinsabu taħt is-sorveljanza tal-Istat Federali u l-Istat Federali, bħala l-azzjonist maġġoritarju tal-FFHG, dejjem jista' jitlob li s-self miġbud jiġi kollateralizzat. Barra minn hekk, il-Ġermanja rrimarkat li l-faċilitajiet tal-ippuljar ta' flus kontanti kienu prattika tas-suq normali u komuni ħafna. Fil-fehma tal-Ġermanja, l-ippuljar ta' flus kontanti għandu l-għan li jibbilanċja l-likwidità bejn il-kumpaniji fil-pussess tal-Istat Federali.

(48) B'mod partikolari fir-rigward tal-indikazzjoni fid-deċiżjoni tal-ftuħ li fl-assenza ta' klassifikazzjoni l-marġni ta' riskju kellu jiġi stabbilit għal 1 000 punt bażi, il-Ġermanja argumentat li fil-fehma tagħha l-ebda azjenda privata ma żżid 1 000 punt bażi mar-rata bażi ta' self għal self mill-azzjonisti mogħti lil sussidjarja tagħha jekk tkun qiegħda tfittex l-interessi ekonomiċi u strutturali ta' azjenda. Il-Ġermanja żiedet li r-rata tal-imgħax għall-FFHG kienet tikkorrispondi bejn wieħed u ieħor għar-Rata Medja tal-Indiċi ta' Matul il-Lejl Ewropea. Il-Figura 4 turi r-rata tal-imgħax mitluba mill-FFHG għall-użu tal-linja ta' kreditu fl-2012 u fl-2013.

Figura 4

Żvilupp tar-rata tal-imgħax mitluba mill-FFHG għall-użu tal-ippuljar ta' flus kontanti f'01/2012-08/2013

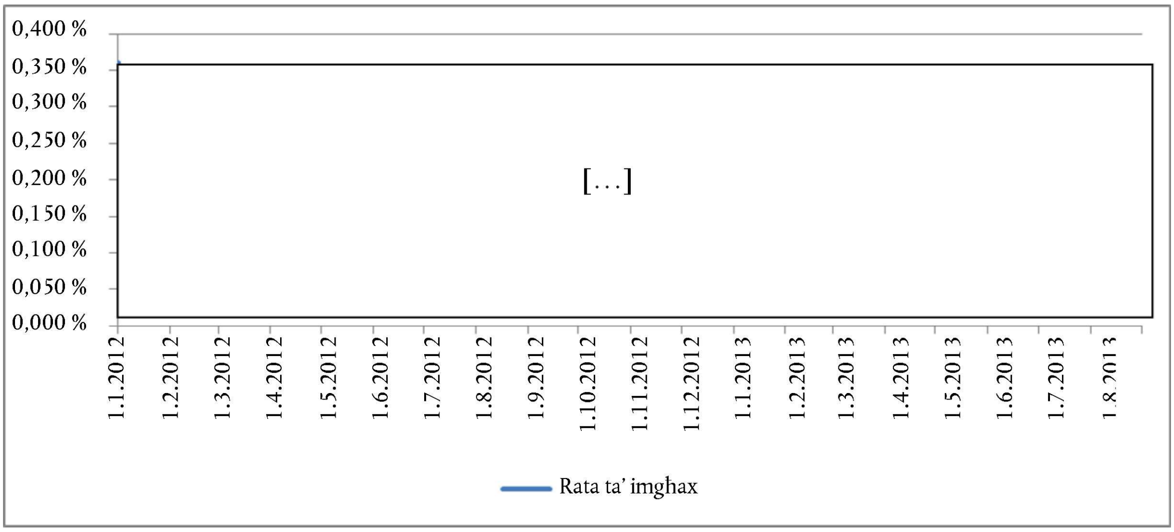

(49) Rigward l-indikazzjoni fid-deċiżjoni tal-ftuħ li l-marġni ta' riskju normalment jiġi stabbilit abbażi ta' valutazzjoni tal-probabbiltà ta' inadempjenza mill-FFHG, il-Ġermanja rrimarkat li bl-inklużjoni tal-FFHG fl-ippuljar ta' flus kontanti, l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate ma tax self lil parti terza, imma offra self mill-azzjonisti lil sussidjarja tiegħu stess. Il-Ġermanja ssoktat tiddikjara li, bħala azzjonist, l-Istat Federali kien konxju sewwa tal-probabbiltà ta' inadempjenza mill-FFHG u ma kienx jeħtieġ valutazzjoni esterna, billi diġà kellu l-informazzjoni kollha neċessarja.

(50) Il-Ġermanja pprovdiet ukoll il-klassifikazzjonijiet tal-FFHG stabbiliti abbażi tas-sistema ta' evalwazzjoni ta' kreditu ([15]) għall-perjodu 2009 — 2014, kif miġbur fil-qosor fit-Tabella 7 hawn taħt. Il-Ġermanja stqarret li dawn il-klassifikazzjonijiet ġew stabbiliti abbażi tad-dikjarazzjonijiet finanzjarji tal-FFHG ta' kull 31 ta' Diċembru tas-sena preċedenti u tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju disponibbli.

([15]) KMV Riskcalc Germany 3.1; dan il-mudell jintuża biex tiġi stmata l-klassifikazzjoni tal-kreditu ta' kumpaniji mhux elenkati abbażi tad-dejta finanzjarja tagħhom. KMV RiskCalc Germany 3.1 ta' Moody's tikkalkula l-Frekwenza tal-Inadempjenza Mistennija (jew il-Probabilità tal-Inadempjenza) ta' impriżi mhux elenkati fil-Borża abbażi tad-dejta tad-dikjarazzjonijiet finanzjarji.

Tabella 7

Ħarsa ġenerali lejn il-klassifikazzjonijiet tal-kreditu tal-FFHG fl-2009 sal-2014

Perjodu ta' żmien	Tul ta' żmien preżunt ([1])	Klassifikazzjoni tal-kreditu awtonoma tal-FFHG (skala ta' klassifikazzjoni ta' Moody's)	Klassifikazzjoni tal-kreditu aġġustata ([2]) (skala ta' klassifikazzjoni ta' Moody's)
Mill-1 ta' Jannar 2009 sal-31 ta' Diċembru 2010	Sentejn	[Ba1 — B3] ([3])	[Baa3-B2] ([4])
Mill-1 ta' Jannar 2011 sal-31 ta' Diċembru 2011	Sena	[Ba1 — B3] ([3])	[Baa3-B2]4 ([4])
Mill-1 ta' Jannar 2012 sal-31 ta' Diċembru 2012	Sena	[Ba1 — B3]	[Baa3-B2]
Mill-1 ta' Jannar 2013 sal-31 ta' Diċembru 2014	Sentejn	[Ba1 — B3]	[Baa3-B2]

([1]) Fid-dawl tal-ispjegazzjonijiet fil-premessa (46), ġiet preżunta durata ta' terminu qasir għas-self mogħti taħt l-ippuljar ta' flus kontanti għall-klassifikazzjonijiet tal-kreditu.
([2]) Meta titqies l-istruttura tas-sjieda.
([3]) Din tikkorrispondi għall-klassifikazzjoni [BB+ to B-] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard & Poor's. Din il-kategorija ta' klassifikazzjoni tfisser li l-mutwatarju huwa […].
([4]) Din tikkorrispondi għall-klassifikazzjoni [BBB- to B] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard & Poor's. Din il-kategorija ta' klassifikazzjoni tfisser li l-mutwatarju huwa […].
Sors: Memorandum tal-KPMG tas-7 ta' Ġunju 2013.

(51) Konsegwentement, il-Ġermanja argumentat li bl-inklużjoni tiegħu fl-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali, l-FFHG ma kiseb l-ebda vantaġġ ekonomiku, u li għalhekk l-aċċess għall-ippuljar ta' flus kontanti ma kienx jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat.

4.3 **Natura tal-għajnuna tas-self u tal-garanzija mogħtija lill-FFHG**

4.3.1 *Il-konformità tas-self mill-ISB mas-suq*

(52) Il-Ġermanja ddikjarat li l-FFHG ma kiseb l-ebda vantaġġ mir-rifinanzjament tas-self mill-ISB. Fl-opinjoni tal-Ġermanja, is-self mill-ISB kien paragunabbli mas-self mogħti minn Nassauische Sparkasse fl-2005. Skont il-Ġermanja, il-kollateralizzazzjoni tas-self mill-ISB ukoll kienet komparabbli mas-self ta' Nassauische Sparkasse.

(53) Il-Ġermanja ddikjarat li, skont il-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja ([16]), għajnuna hija ddefinita bħala interventi li jimmitigaw l-imposti li normalment jiġu inklużi fil-baġit ta' impriża. Il-Ġermanja argumentat li jekk dawn l-imposti jibqgħu fl-istess livell, ma jista' jkun hemm l-ebda għajnuna. Il-Ġermanja enfasizzat li l-imgħax imħallas fuq is-self rifinanzjat mill-ISB bħala total kien [EUR 80 000 sa EUR 130 000] ogħla meta mqabbel mal-arranġamenti ta' finanzjament preċedenti. Barra minn hekk, il-Ġermanja rrimarkat li l-FFHG kellu jħallas primjum ta' [300 — 340] u [340 — 410] punti bażi għar-rata bażi ta' self. Il-Ġermanja ddikjarat li, skont il-Komunikazzjoni dwar ir-Rata Referenzjali, dawk ir-rati jikkorrispondu għal impriża bi klassifikazzjoni sodisfaċenti ([BB+ sa BB-] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard and Poor's) u għal livell baxx ta' kollateralizzazzjoni jew klassifikazzjoni dgħajfa ([B+ sa B-] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard and Poor's) u b'livell normali ta' kollateralizzazzjoni.

([16]) F'dan ir-rigward il-Ġermanja rreferiet għall-każ C-30/59 *De gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v High Authority* [1961] ECR 00003, p. 3, 43.

(54) Il-Ġermanja spjegat li fl-2009, bi tħejjija għall-finanzjament il-ġdid, l-FFHG ikkummissjona lil Deutsche Bank sabiex jagħtih indikazzjoni tal-marġni ta' riskju għar-rifinanzjament tas-self eżistenti. Il-Ġermanja ssottomettiet il-valutazzjoni ta' Deutsche Bank ([17]), li kienet tħejjiet abbażi tal-iktar tliet rapport annwali riċenti (2006-2008) tal-FFHG. Barra minn hekk, il-Ġermanja spjegat li dik il-valutazzjoni ma qisitx il-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tal-FFHG kif kien rivedut dak iż-żmien. Rigward il-valutazzjoni ta' Deutsche Bank, il-Ġermanja ddikjarat li abbażi tal-analiżi tiegħu Deutsche Bank iqiegħed l-FFHG fil-kategorija ta' klassifikazzjoni [<BBB+] ([18]), madankollu ma jispeċifikax klassifikazzjoni eżatta għall-kumpanija.

(55) Il-Ġermanja ċċarat li fl-analiżi ta' Deutsche Bank tqiesu l-kundizzjonijiet speċifiċi tas-sjieda tal-FFHG (pereżempju li hija proprjetà tal-awtoritajiet pubbliċi kif ukoll l-importanza kbira tal-kumpanija għall-ekonomija lokali). Il-Ġermanja rrimarkat li skont Deutsche Bank kwalunkwe mutwanti kieku jqis dawn iċ-ċirkostanzi meta jagħti self lill-FFHG. Skont il-Ġermanja dan ifisser li anke jekk il-klassifikazzjoni awtonoma tal-FFHG kienet ta' [<BBB+], il-klassifikazzjoni aġġustata (li tqis il-kundizzjonijiet speċifiċi tas-sjieda) tkun ogħla. ([19])

(56) F'dan ir-rigward, il-Ġermanja ssoktat tiċċara li Deutsche Bank ta indikazzjoni tal-marġni ta' riskju applikabbli għal żewġ strutturi finanzjarji alternattivi — waħda bbażata fuq il-klassifikazzjoni aġġustata tal-FFHG (mingħajr kollateral, jiġifieri, b'referenza għal sitwazzjoni mingħajr garanzija tal-gvern espliċita pprovduta mill-azzjonist ewlieni tal-FFHG — l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate), u waħda b'garanzija ta' 100 % pprovduta mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. Il-Ġermanja rrimarkat li l-analiżi ta' Deutsche Bank uriet li fl-ewwel każ (mingħajr kollateral, abbażi tal-klassifikazzjoni tal-kreditu aġġustata) il-marġni ta' riskju applikabbli għal self ta' ħames snin ikun ta' bejn [1,3 % u 2,05 %] p.a. Skont il-Ġermanja, fit-tieni każ (b'garanzija li tkopri l-100 % tas-self) il-marġni ta' riskju applikabbli jkun ta' bejn [0,25 % u 0,7 %] p.a. ([20])

(57) Sabiex issostni l-analiżijiet imwettqa minn Deutsche Bank, il-Ġermanja pprovdiet ukoll il-klassifikazzjoni tal-2010 imħejjija minn Volksbank, li assenja lill-FFHG l-klassifikazzjoni ta' […] skont l-iskala ta' klassifikazzjoni interna tiegħu ([21]). Barra minn hekk, il-Ġermanja spjegat li fl-2011 Kreisspaarkasse Birkenfeld assenja lill-FFHG l-klassifikazzjoni ta' […] skont l-iskala ta' klassifikazzjoni tiegħu ([22]).

(58) Il-Ġermanja pprovdiet ukoll il-klassifikazzjonijiet tal-FFHG stabbiliti abbażi tas-sistema ta' evalwazzjoni ta' kreditu ta' Moody's fiż-żmien li ngħata s-self mill-ISB (ara t-Tabella 8).

Tabella 8

Ħarsa ġenerali lejn il-klassifikazzjonijiet tal-kreditu tal-FFHG fiż-żmien li ngħata s-self mill-ISB

Il-Bank	It-terminu	Tul ta ' żmien fi snin	Il-klassifikazzjoni tal-kreditu awtonoma tal-FFHG (skala ta' klassifikazzjoni ta' Moody's)	Klassifikazzjoni tal-kreditu aġġustata ([1]) (skala ta' klassifikazzjoni ta' Moody's)
ISB	[madwar 8 snin]	[madwar 8 snin]	[B2 — Baa3]	[B1 — Baa2]
ISB	[madwar 5 snin]	[madwar 5 snin]	[B2 — Baa3]	[B1 — Baa2]
ISB	[madwar sentejn]	[madwar sentejn]	[B2 — Baa3]	[B1 — Baa2]

([17]) Deutsche Bank, "Margen-Indikation für geplante Refinanzierung bestehender Verschuldung", 3 ta' Settembru 2009.

([18]) Il-Punt 3.2.1 tal-Margen-Indikation für geplante Refinanzierung bestehender Verschuldung: "*…, gehen wir von einer Einstufung der Gesellschaft im […].*" Il-kategorija ta' klassifikazzjoni [<BBB+] tinkludi l-klassifikazzjonijiet kollha li huma taħt [BBB+] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard and Poor's.

([19]) Madankollu, Deutsche Bank ma pprovdiex ir-rata aġġustata tal-FFHG.

([20]) Din ir-rata tiġi kkalkolata kif ġej: [minn 5 sa 25] punti bażi — il-marġni ta' riskju mħallas fuq bonds EUR ta' ħames snin tal-German Länder, [minn 5 sa 25] punti bażi — minbarra l-marġni ta' hawn fuq minħabba r-riskju indirett minħabba l-kumpanija proprjetà tal-istat, [minn 5 sa 25] punti bażi — għan-negozjabbiltà limitata tad-dejn.

([21]) Klassifikazzjoni Ergebnis FFHG minn Volksbank Hunsrück-Nahe eG. Din il-klassifikazzjoni tikkorrispondi għal [B to BB] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard and Poor's (ara Rating-Broschüre Finanzstandort Deutschland, 2010, p.18).

([22]) Ratingunterlagen Kreissparkasse Birkenfeld. Din il-klassifikazzjoni tikkorrispondi għal [B to BB] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard and Poor's (ara Rating-Broschüre Finanzstandort Deutschland, 2010, p.18).

Il-Bank	It-terminu	Tul ta ' żmien fi snin	Il-klassifikazzjoni tal-kreditu awtonoma tal-FFHG (skala ta' klassifikazzjoni ta' Moody's)	Klassifikazzjoni tal-kreditu aġġustata [1] (skala ta' klassifikazzjoni ta' Moody's)
ISB	[madwar 7 snin]	[madwar 7 snin]	[B2 — Baa3]	[B1 — Baa2]
ISB	[madwar 3 snin]	[madwar 3 snin]	[B2 — Baa3]	[B1 — Baa2]

[1] Meta titqies l-istruttura tas-sjieda.
Sors: Memorandum tal-KPMG tas-7 ta' Ġunju 2013.

(59) Il-Ġermanja argumentat li l-FFHG għandu jitqies bħala impriża bi klassifikazzjoni tajba għax għandu livell għoli ta' kollateralizzazzjoni (l-assi kollha tal-FFHG jistgħu jintużaw bħala kollateral) u proporzjon tajjeb ta' ekwità ta' madwar 30 % minkejja l-fatt li l-FFHG kien qiegħed jagħmel it-telf u minħabba li l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate — bħala azzjonist tal-FFHG — ipprovda garanzija għas-self.

(60) Barra minn hekk, il-Ġermanja saħqet li l-FFHG u l-ISB innegozjaw il-kundizzjonijiet tas-self u li dawn in-negozjati ma kinux influwenzati mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate.

(61) Konsegwentement, il-Ġermanja kienet tal-opinjoni li s-self mill-ISB mogħti lill-FFHG kien skont termini tas-suq, u li, għalhekk, dan is-self ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat.

4.3.2 *Il-konformità tal-garanzija mogħtija mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate mas-suq*

(62) Il-Ġermanja ddikjarat li huwa komuni ħafna li kumpaniji azzjonarji jiggarantixxu l-obbligi finanzjarji ta' sussidjarja tagħhom. Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li l-garanzija tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate tissodisfa r-rekwiżiti tal-avviż ta' Garanzija ([23]). Waqt li ammettiet li l-garanzija kkollateralizzat il-100 % flok it-80 % tal-ammont misluf (bħalma jirrikjedi l-Avviż ta' Garanzija), il-Ġermanja rrimarkat li dan ġara minħabba l-fatt li l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate ħa f'idejh il-garanziji ta' Fraport li wkoll kienu jammontaw għal 100 %. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja ddikjarat li billi kienet diġà teżisti kollateralizzazzjoni ta' 100 %, meta ħa f'idejh il-kollateralizzazzjoni, l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate kien qiegħed biss iżomm l-istatus quo. Għalhekk, fil-fehma tal-Ġermanja, l-FFHG ma rċieva l-ebda vantaġġ ekonomiku.

(63) Minbarra dan, il-Ġermanja argumentat li l-FFHG seta' offra kollaterali oħrajn (bħal artijiet, bini u assi fissi oħrajn), li ma kinux neċessarji minħabba li l-Istat Federali kellu l-maġġoranza l-kbira tal-ishma tal-FFHG. Għalhekk, il-Ġermanja saħqet li l-kundizzjonijiet tas-self ma kinux neċessarjament jinbidlu li kieku l-Istat Federali ma tax il-garanzija.

(64) Barra minn hekk, il-Ġermanja rrimarkat li l-FFHG iħallas tariffa tas-suq għall-garanzija. Biex issostni dan, il-Ġermanja rreferiet għall-istudju ta' Deutsche Bank, kif imsemmi fil-premessa 56. F'dan il-kuntest, il-Ġermanja ċċarat li Deutsche Bank iddetermina li t-tariffa tal-garanzija tkun bejn [0,5 % u 1,5 %]. ([24]) Il-Ġermanja ddikjarat li minħabba li l-FFHG kien qiegħed jiżviluppa tajjeb meta nħarġet il-garanzija, it-tariffa ġiet stabbilita għal [0,5 % sa 1,5 %]. F'dan l-isfond, il-Ġermanja rrimarkat li, billi t-tariffa tal-garanzija tinsab fil-marġni ddeterminat mill-esperti ta' Deutsche Bank, din għandha titqies konformi mas-suq.

([23]) Avviż tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' garanziji (ĠU C 155, 20.6.2008, p. 10).

([24]) Deutsche Bank ivvaluta żewġ xenarji alternattivi għall-finanzjament tal-FFHG — wieħed mingħajr kollateralizzazzjoni u ieħor b'garanzija tal-Istat ta' 100 %. Ġie stmat li fl-ewwel każ (mingħajr kollateral) il-marġni ta' riskju applikabbli għal self ta' ħames snin ikun ta' bejn [1,30 % u 2,05 %] p.a. Fit-tieni każ (b'garanzija li tkopri l-100 % tal-pretensjonijiet) il-marġni ta' riskju applikabbli jkun ta' bejn [0,25 % u 0,7 %] p.a. Id-differenza fil-marġni bejn iż-żewġ każi għandha tagħti indikazzjoni tal-prezz tal-garanzija. Id-differenza stmata minn Deutsche Bank hija fil-firxa bejn [0,6 % sa 1,8 %] p.a. ([1,3 % — 0,7 % = 0,6 % u 2,05 % — 0,25 % = 1,8 %]).

(65) Bħala konklużjoni, il-Ġermanja enfasizzat li l-FFHG ma rċieva l-ebda vantaġġ ekonomiku fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat mill-ippuljar ta' flus kontanti jew mis-self mill-ISB jew mill-garanzija sottostanti.

4.4 **Il-kompatibbiltà tal-miżuri mas-suq intern**

4.4.1 *Valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-għajnuna għall-investiment*

(66) Il-Ġermanja argumentat li, anke jekk il-finanzjament mogħti lill-FFHG jikkostitwixxi għajnuna, dik l-għajnuna tkun kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.

(67) B'mod partikolari fir-rigward tas-self mill-ISB u tal-garanzija sottostanti, il-Ġermanja saħqet li s-self tal-ISB irrifinanzja ftehimiet eżistenti dwar self li ġew konklużi bil-għan li jiffinanzjaw miżuri infrastrutturali fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja argumentat li s-self nru 1 tal-ISB irrifinanzja self li kien maħsub sabiex jiffinanzja l-investimenti tal-2007 u tal-2008 fit-tagħmir tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, waqt li s-self nru 2 tal-ISB kien maħsub sabiex jirrifinanzja self li ffinanzja investimenti li saru fl-ajruport fl-2002. Skont il-Ġermanja, is-self nru 3 tal-ISB ukoll irrifinanzja investimenti fit-trasformazzjoni ta' ħangar tal-merkanzija f'terminal tal-passiġġieri u f'miżuri oħrajn ta' estensjoni infrastrutturali. Il-Ġermanja argumentat ukoll li s-selfiet tal-ISB nru 4 u 5 irrifinanzjaw ukoll selfiet li jiffinanzjaw l-investimenti mill-2004 sal-2006. Għalhekk, il-Ġermanja argumentat li s-self ma kienx jikkostitwixxi għajnuna operatorja, imma għajnuna għall-investiment li tikkonforma mal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà stipulati fil-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005. Il-premessi li ġejjin fihom l-analiżi ta' konformità ma' kull waħda minn dawn il-kundizzjonijiet.

a) Il-kontribut lejn objettiv ta' interess komuni definit sewwa

(68) Rigward il-kundizzjoni li l-miżura trid tikkontribwixxi lejn objettiv ta' interess komuni li huwa definit sew, il-Ġermanja argumentat li l-objettiv tal-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien dejjem li jtejjeb l-istruttura ekonomika tar-reġjun ekonomikament sottożviluppat u b'popolazzjoni baxxa ta' Hunsrück.

(69) F'dan ir-rigward, il-Ġermanja ddikjarat li, l-ewwel nett, l-objettiv tal-appoġġ lill-FFHG kien li tgħin biex tingħeleb l-ekonomija strutturalment dgħajfa tar-reġjun ta' Hunsrück. Il-Ġermanja saħqet li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn huwa mdawwar b'għadd ta' żoni meqjusa bħala żoni li jeħtieġu appoġġ fi ħdan il-qafas ta' *Gemeinschaftsaufgabe "Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur"* ([25]), kompitu kondiviż bejn il-gvernijiet federali u lokali. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja argumentat li l-erba' reġjuni madwar l-ajruport, jiġifieri Landkreis Bernkastel-Wittlich, Birkenfeld, Cochem-Zell u Rhein-Hunsrück-Kreis, għandhom bejn wieħed u ieħor biss nofs id-densità tal-popolazzjoni tal-bqija tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. Il-Ġermanja rrimarkat li għal dawn id-distretti li l-ekonomija tagħhom hija magħmula minn intrapriżi żgħar u ta' daqs medju, l-impjiegi huma l-ankra ewlenija kontra iktar tnaqqis fl-ekonomija reġjonali u l-ajruport ta' Frankfurt Hahn għandu rwol importanti bħala impjegatur u bħala klijent.

(70) It-tieni, il-Ġermanja argumentat li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn għandu rwol importanti fl-iżvilupp strateġiku tat-turiżmu lejn l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate (– 33 % tal-passiġġieri li jikkorrispondu għal madwar miljun passiġġier fl-2005) u tat-turiżmu 'l barra minnu (– 67 % tal-passiġġieri). Il-Ġermanja ddikjarat li 88 % tal-passiġġieri li jidħlu qegħdin iqattgħu diversi ljieli fir-reġjun. Il-Ġermanja argumentat li t-turisti li daħlu fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn iġġeneraw madwar 5,7 miljun lejl fl-2005. ([26]) Skont il-Ġermanja l-għadd ta' ljieli kompla

([25]) Gemeinschaftsaufgabe "*Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur (GRW) Gesetz*" tas-6 ta' Ottubru 1969 (BGBl. I S. 1861), li ġiet emendata l-aħħar bl-Artikolu 8 tal-Att tas-7 ta' Settembru 2007 (BGBl. I, p. 2,246).

([26]) Flughafen Frankfurt Hahn — Regionaloekonomische Effekte, ZFL Studie, 03/2007.

jiżdied, bl-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate jilqa' 8,2 miljuni barranin fl-2011, li ġġeneraw 21,5 miljun lejl. Il-Ġermanja rrimarkat li l-għadd ta' barranin mill-pajjiżi tal-Lvant u tan-Nofsinhar tal-Ewropa, b'mod partikolari, żdied u li joperaw numru kbir ta' titjiriet minn dawn il-pajjiżi lejn Frankfurt Hahn. Dan wassal biex ġew iġġenerati madwar 198 000 impjieg mit-turiżmu f'Rhineland-Palatinate, skont il-Ġermanja. L-effetti katalizzati tad-dħul u tal-impjiegi joħorġu b'mod speċjali mit-turiżmu li jasal, li fih l-ajruport ta' Frankfurt Hahn għandu rwol ċentrali bħala l-bieb li minnu t-turisti jidħlu fir-reġjun ta' Hunsrück, imma wkoll f'Rhineland-Palatinate b'mod iktar ġenerali, kif spjegat il-Ġermanja. Il-Ġermanja ddikjarat li bejn l-1990 u l-2001 l-għadd ta' turisti żdied b'70 % fir-reġjun ta' Hunsrück u b'35 % f'Rhineland-Palatinate. Skont il-Ġermanja, matul l-istess perjodu, l-għadd ta' turisti li jiġu minn barra żdied b'163 % fir-reġjun ta' Hunsrück. Billi 88 % tat-turisti li jidħlu minn Frankfurt Hahn joqogħdu mill-inqas lejl wieħed u 80 % minn dawn iqattgħu anke bejn jumejn u għaxart ijiem, dawn jiġġeneraw benefiċċju totali ta' madwar EUR 133,7 miljun fis-sena. Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li t-turiżmu 'l barra (67 %) ukoll jiġġenera introjtu għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn permezz ta' dħul mhux mill-avjazzjoni.

(71) It-tielet, il-Ġermanja ddikjarat li, meta jitqiesu l-partijiet kollha tal-attivitajiet tal-ajruport, fl-2012 l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ħoloq 3 063 impjieg fir-reġjun ta' Hunsrück, li minnhom 74 % kienu pożizzjonijiet full-time. Skont il-Ġermanja, 90 % ta' dawn l-impjegati jgħixu wkoll fir-reġjun. Il-Ġermanja argumentat li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jgħin fil-prevenzjoni tal-moviment ta' impjegati żgħażagħ kwalifikati lejn reġjuni oħrajn, kif ukoll ma jħallix il-komunitajiet reġjonali u l-infrastruttura tagħhom imorru lura ekonomikament u soċjalment. Barra minn hekk, il-Ġermanja rrimarkat li l-preżenza tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn mhux biss tipproduċi l-effetti diretti msemmija diġà fis-suq tax-xogħol, imma tħalli wkoll effetti enormi indiretti, indotti u katalizzanti permezz ta' numru li qiegħed jiżdied ta' attivitajiet ekonomiċi u turistiċi. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja semmiet effetti sekondarji pożittivi għar-reġjun, fosthom inqas qgħad u iktar kontribwenti tat-taxxa, li bihom il-muniċipalitajiet fir-reġjuni jirċievu iktar flus sabiex jgħinu l-ekonomija lokali. B'kollox, l-ajruport iġġenera madwar 11 000 impjieg għal Rhineland-Palatinate kollu kemm hu permezz tat-turiżmu li jidħol.

(72) Il-Ġermanja argumentat li l-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn għen ukoll biex jintlaħaq l-objettiv ta' interess komuni li huwa definit sew li tingħeleb il-konġestjoni tat-traffiku tal-ajru fiċ-ċentri ewlenin tal-Unjoni. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja indikat il-fatt li l-limiti tal-kapaċità tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn ġew kostantament maqbuża. Il-Ġermanja argumentat li, speċjalment fid-dawl tal-liċenzja li għandu biex jopera 24 siegħa kuljum, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien għalhekk qiegħed iservi sabiex jipprovdi kapaċità addizzjonali biex tittaffa l-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main.

(73) Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li l-appoġġ għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn iservi l-objettiv ta' interess komuni li tiżdied il-mobbiltà taċ-ċittadini tal-Unjoni. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja rrimarkat li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn huwa l-uniku ajruport Ġermaniż li joffri titjiriet diretti lejn Kaunas (il-Latvja), Kerry (l-Irlanda), Kos (il-Greċja), Montpellier (Franza), Nador (il-Marokk), Plovdiv (il-Bulgarija), Pula (il-Kroazja), Rodi (il-Greċja), Santiago de Compostela (Spanja) u Volos (il-Greċja). Barra minn hekk, skont il-Ġermanja, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jikkontribwixxi għall-mobbiltà okkupazzjonali taż-żgħażagħ, li jistgħu jilħqu r-reġjun ta' Hunsrück u Rhineland-Palatinate bi prezzijiet baxxi. Bl-istess mod, il-Ġermanja indikat li universitajiet ta' kwalità għolja u istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja f'Koblenz, Mainz, Kaiserslautern, Trier, Wiesbaden, Mannheim, Bonn eċċ., fejn fil-parti l-kbira ma japplikaw l-ebda miżati għat-tagħlim, issa jistgħu jintlaħqu faċilment minn studenti minn madwar l-Unjoni.

(74) Il-Ġermanja argumentat, barra minn hekk, li huwa wkoll ta' interess komuni li r-reġjun ta' Hunsrück u r-reġjuni tal-madwar f'Rhineland-Palatinate huma konnessi ma' reġjuni periferiċi oħrajn, pereżempju Limerick, kif diġà ġie mmanifestat permezz ta' sħubiji bejn l-ibliet. Bħala r-raba' l-ikbar ekonomija nazzjonali fid-dinja, il-Ġermanja ddikjarat li mhijiex qiegħda tiffoka biss fuq konnessjonijiet maċ-ċentri ewlenin Ewropej, imma wkoll fuq konnessjonijiet bejn ir-reġjuni nfushom. Skont il-Ġermanja, huwa importanti għall-Unjoni li ssir iktar indipendenti miċ-ċentri ewlenin bħal Heathrow, Charles de Gaulle, Schipol jew Frankfurt/Main, għax dan ikun ifisser mhux biss iktar konnessjonijiet diretti imma wkoll iktar affidabbiltà speċjalment għan-negozju tal-merkanzija billi l-ajruporti reġjonali huma inqas suxxettibbli għal kanċellazzjonijiet minħabba t-temp, strajks, terroriżmu jew kanċellazzjoni minħabba riskji ta' kanċellazzjoni.

(75) Fl-aħħar nett, il-Ġermanja b'mod ġenerali enfasizzat li l-viċinanza tal-ajruport ta' Zweibrücken ma twassalx għal xogħol doppju minn ajruporti fl-istess żona ta' lħuq, minħabba d-distanza ta' 127 km bejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u l-ajruport ta' Zweibrücken. Skont il-Ġermanja, din id-distanza tfisser ħin ta' vvjaġġar ta' siegħa u 27 minuta bil-karozza, jew ta' madwar erba' sigħat bil-ferrovija. Għalhekk, il-Ġermanja argumentat li ebda ħaddiem, trasportatur tal-merkanzija jew turist raġonevoli li l-punt tat-tluq tiegħu jinsab fir-reġjun ta' Hunsrück mhu sejjer imur fl-ajruport ta' Zweibrücken flok f'dak ta' Frankfurt Hahn sabiex jilħaq id-destinazzjoni aħħarija

tiegħu. Barra minn hekk, il-Ġermanja sostniet li, meta wieħed josserva t-traffiku tal-passiġġieri u tal-merkanzija bejn l-2005 u l-2012, ma jista' jiddeduċi l-ebda relazzjoni ta' sostituzzjoni bejn l-ajruporti. Skont il-Ġermanja, is-sehem ewlieni mis-suq tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn jiġi mir-reġjun Hunsrück-Mosel-Nahe (ara l-Figura 5).

Figura 5

Is-sehem mis-suq fit-trasport tal-passiġġieri bl-ajru tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn fl-2013 (*)

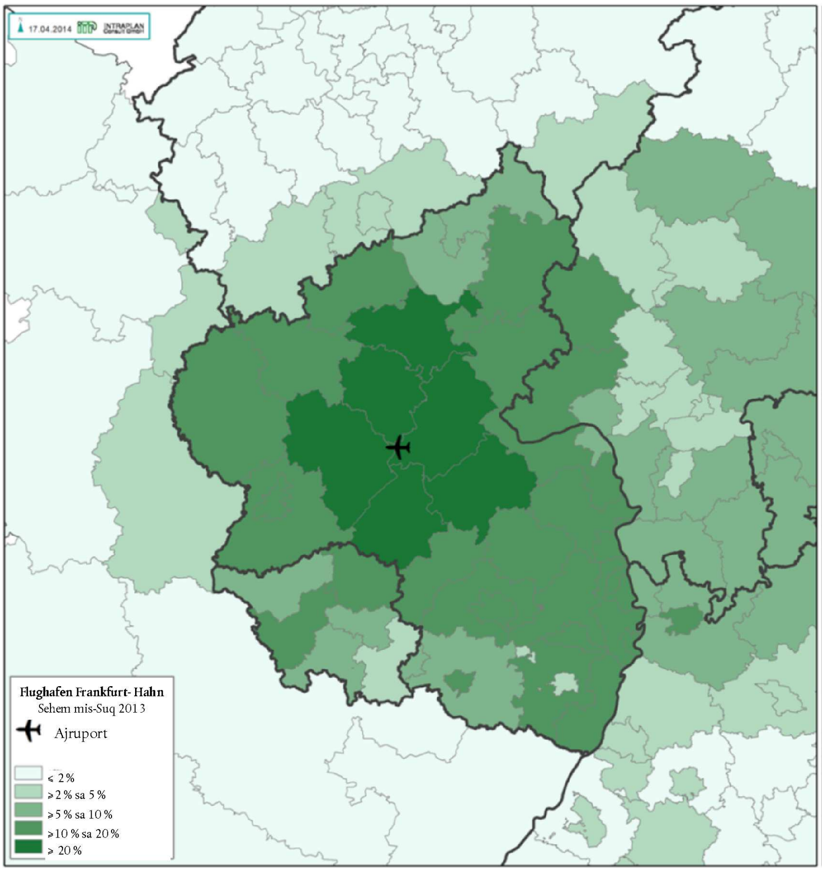

(b) L-infrastruttura hija neċessarja u proporzjonata għall-objettiv

(76) Il-Ġermanja tqis li l-investimenti ffinanzjati huma neċessarji u proporzjonati għall-objettiv ta' interess komuni (ara l-premessa 68 u dawk segwenti). Skont il-Ġermanja, l-investimenti saru skont il-ħtiġijiet u l-infrastruttura mibnija kienet neċessarja għall-ajruport biex jiggarantixxi l-konnettività, jippermetti l-iżvilupp tar-reġjun u jtaffi l-konġestjoni tal-ajruport ta' Frankfurt Main. Il-Ġermanja rrimarkat li l-infrastruttura ma kinitx sproporzjonata jew lussuża żżejjed għall-ħtiġijiet ta' dawk li jużaw l-ajruport. Għalhekk, il-Ġermanja qieset li din il-kundizzjoni ta' kompatibbiltà kienet issodisfata.

(c) L-infrastruttura toffri prospetti sodisfaċenti ta' użu fuq żmien medju

(77) Il-Ġermanja sostniet li qabel ittieħdet id-deċiżjoni li tiġi estiża l-infrastruttura tal-ajruport, Fraport ikkummissjonat studji ta' previżjoni dwar it-traffiku sabiex tidentifika l-potenzjal tat-traffiku għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Il-Ġermanja pprovdiet dawn l-istudji li kienu tħejjew minn esperti tal-avjazzjoni għan-nom ta' Fraport. Il-Figura 6 u l-Figura 8 jiġbru fil-qosor ir-riżultati ta' wieħed minn dawn l-istudji rigward l-iżvilupp previst tat-traffiku tal-passiġġieri u tal-merkanzija fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bejn l-2000 u l-2011.

(*) Sottomissjoni tal-Ġermanja, Settembru 2014.

Figura 6

Total ta' passiġġieri potenzjali fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bejn l-2000 u l-2010

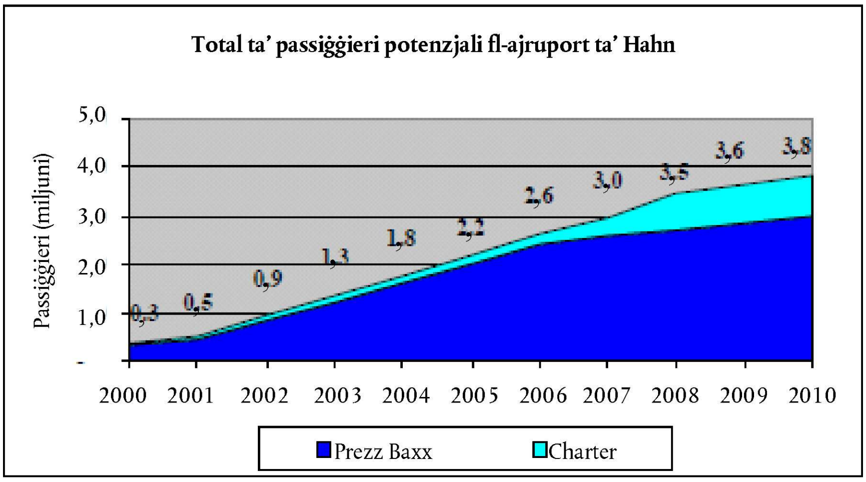

Sors: SH&E

Figura 7

Traffiku ta' passiġġieri potenzjali bi prezz baxx (taħt l-assunzjoni li Ryanair tistabbilixxi bażi li jkun ifisser li l-ajruport iservi ta' bażi/stazzjon għall-inġenji tal-ajru tagħha tul il-lejl) fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bejn l-2001 u l-2011

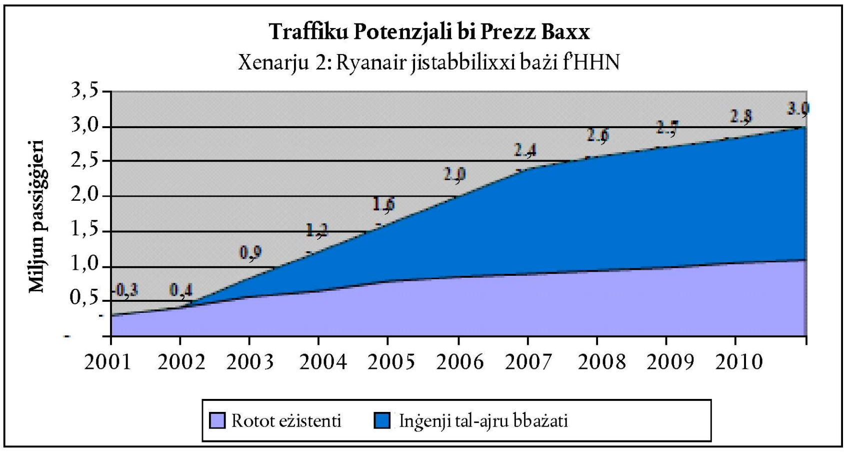

Sors: SH&E

Figura 8

Total ta' traffiku ta' merkanzija potenzjali fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bejn l-2001 u l-2010

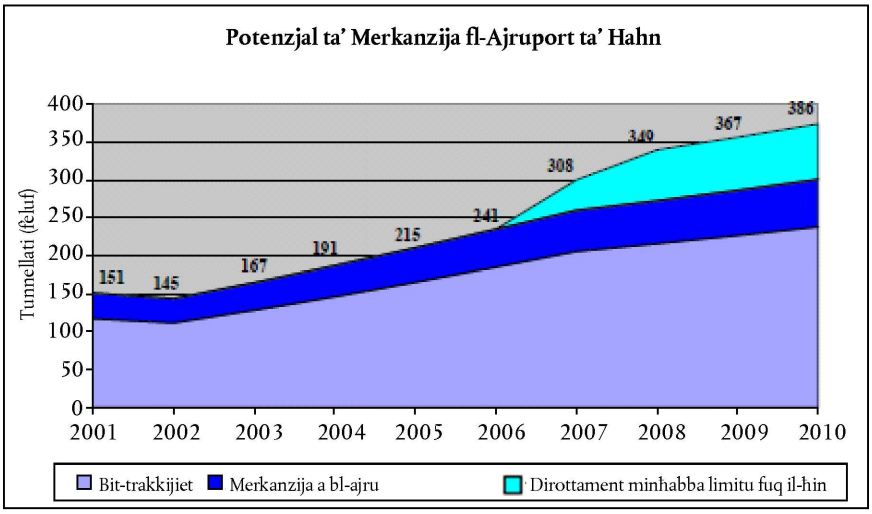

Sors: SH&E

(d) Aċċess għall-infrastruttura b'mod ugwali u nondiskriminatorju

(78) Skont l-informazzjoni mogħtija mill-Ġermanja, l-utenti potenzjali kollha tal-infrastruttura għandhom aċċess għall-ajruport skont termini ugwali u nondiskriminatorji. Il-Ġermanja argumentat li t-tariffi tal-ajruport imħallsin għall-użu tal-infrastruttura kienu bbażati fuq differenzjazzjoni kummerċjalment iġġustifikata u li l-iskeda tat-tariffi tal-ajruport hija disponibbli għall-utenti potenzjali kollha b'mod trasparenti u nondiskriminatorju.

(e) Il-kummerċ ma jiġix affettwat b'mod kuntrarju għall-interess komuni

(79) L-ewwel nett, il-Ġermanja ddikjarat li ma hemm l-ebda effetti ta' sostituzzjoni bejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u ajruporti oħrajn fiż-żona ta' lħuq, bħalma huma l-ajruport ta' Zweibrücken u l-ajruport ta' Frankfurt Main. Skont il-Ġermanja, ma kien hemm l-ebda effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni ma' dawn l-ajruporti bħala riżultat tal-għajnuna mogħtija lill-FFHG, kemm f'relazzjoni mat-traffiku ta' passiġġieri, kif ukoll f'relazzjoni mat-traffiku ta' merkanzija. Il-Ġermanja sostniet li, għall-kuntrarju, biex itiru ma' trasportaturi bi prezz baxx il-passiġġieri jippreferu jużaw ajruporti ċentrali (bħal Köln/Bonn jew Frankfurt Main) milli ajruporti reġjonali (bħal Frankfurt Hahn). Il-Ġermanja argumentat li fis-snin riċenti, trasportaturi bi prezz baxx kellhom dejjem iżjed jipprovdu iktar titjiriet lejn ċentri ewlenin billi l-linji tal-ajru tradizzjonali baxxew il-prezzijiet tagħhom u bdew jidħlu fis-suq tat-titjiriet bi prezz baxx. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja ddikjarat li l-ajruporti reġjonali, bħal Frankfurt Hahn, issa jinsabu taħt pressjoni ikbar biex jikkompetu ma' ajruporti ċentrali għal passiġġieri turisti. Għalhekk, il-Ġermanja kkonkludiet li l-finanzjament ma wassalx għal xi effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni, anzi għall-kuntrarju kien xieraq għat-tranżizzjoni tal-ajruport lejn mudell tan-negozju stabbli fil-futur.

(80) It-tieni nett, il-Ġermanja argumentat li l-fatt li Fraport, qabel ma kkostitwiet ruħha fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, kienet diġà l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt Main, juri li l-ebda movimenti ta' sostituzzjoni minn Frankfurt Main lejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kellhom ikunu mistennija. Minflok, Fraport kienet qiegħda tinvesti fil-possibbiltà li tnaqqas il-konġestjoni mill-ajruport ta' Frankfurt Main u li tuża l-funzjoni komplimentari, addizzjonali tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, billi kien previst li ċ-ċentru ta' Frankfurt Main fil-futur kien sejjer ikun mgħobbi iktar milli jiflaħ. Skont il-Ġermanja, il-projbizzjoni tat-titjiriet billejl fl-ajruport ta' Frankfurt Main kienet wieħed mill-fatturi f'dan ir-raġunar billi l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu liċenzja biex jopera 24 siegħa kuljum.

(81) Bħala konklużjoni, il-Ġermanja argumentat li l-effetti tal-finanzjament favur l-FFHG kienu limitati għall-effetti reġjonali pożittivi fuq ir-reġjun ta' Hunsrück kollu kemm hu, waqt li l-ebda effetti negattivi bla bżonn ma nħolqu fir-rigward ta' ajruporti oħrajn billi l-ajruport ta' Frankfurt Hahn qiegħed jintuża sabiex inaqqas il-konġestjoni minn Frankfurt Main. Barra minn hekk, il-Ġermanja ddikjarat li minbarra l-ajruport tal-Lussemburgu, li diġà huwa siegħa u nofs bogħod (111 km) mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, m'hemmx ajruporti barranin oħrajn li qegħdin jikkompetu fl-istess żona ta' lħuq. Anke fir-rigward tal-Lussemburgu, l-għajnuna mogħtija ma għandha l-ebda effett negattiv ta' distorsjoni fuq il-kompetizzjoni skont il-Ġermanja.

(f) Effett ta' inċentiv, neċessità u proporzjonalità

(82) Il-Ġermanja ddikjarat li fl-assenza ta' għajnuna għall-investiment, il-livell ta' attività ekonomika tal-ajruport jitnaqqas b'mod sinifikanti. Il-Ġermanja argumentat li l-għajnuna kienet neċessarja għax kienet tagħmel tajjeb biss għall-ispejjeż tal-finanzjament u ammont inqas kieku jwassal għal livelli iktar baxxi ta' investiment.

4.4.2 *Valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-għajnuna operatorja*

(83) Fis-17 ta' April 2014, il-Ġermanja tat il-fehmiet tagħha dwar il-kompatibbiltà tal-miżuri taħt il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014. Il-Ġermanja argumentat li anke jekk l-ippuljar ta' flus kontanti, is-self u l-garanzija sottostanti kienu jikkostitwixxu għajnuna operatorja lill-FFHG, dik l-għajnuna kienet kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat u t-taqsima 5.1.2 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014. Il-Ġermanja stabbiliet l-argumenti tagħha f'iktar dettall fir-rigward tal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà rispettivi.

a) Il-kontribut lejn objettiv ta' interess komuni definit sewwa

(84) Fir-rigward tar-rekwiżit li l-għajnuna trid tikkontribwixxi għal objettiv ta' interess komuni li huwa definit sew, il-Ġermanja argumentat li l-kopertura tal-ispejjeż tal-operat tal-FFHG dejjem kienet immirata lejn l-objettiv li tittejjeb l-istruttura ekonomika tar-reġjun ekonomikament sottożviluppat u b'popolazzjoni baxxa ta' Hunsrück. F'dan ir-rigward il-Ġermanja użat l-istess raġunar bħal fil-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-għajnuna għall-investiment sabiex tiġi ffinanzjata l-infrastruttura tal-ajruport (ara t-taqsima 4.4.1).

b) Ħtieġa ta' intervent mill-Istat

(85) Il-Ġermanja spjegat għala Frankfurt Hahn qiegħed jagħmel telf operattiv li jeħtieġ li jiġi kopert. Il-Ġermanja ddikjarat li huwa objettiv pjuttost ambizzjuż għal ajruport bħal Frankfurt Hahn ta' bejn miljun u tliet miljun passiġġier li jagħmel profitt u li jkun kapaċi jkopri l-ispejjeż operattivi tiegħu. Skont il-Ġermanja, ma kienx possibbli li jinkiseb dan l-objettiv ambizzjuż fis-snin tal-bidu (jiġifieri fil-perjodu bejn il-bidu tat-traffiku kummerċjali ta' passiġġieri fl-ajruport sal-lum) tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn billi l-ajruport kien imtaqqal b'investimenti infrastrutturali għoljin ħafna li ffinanzjahom huwa stess fuq is-suq kapitali u li għalihom kellu jħallas imgħax għoli. Barra minn hekk, il-Ġermanja ddikjarat li minn mindu faqqgħet il-kriżi ekonomika u finanzjarja dinjija, kien hemm staġnar fit-traffiku tal-passiġġieri u b'mod speċjali f'tal-merkanzija.

(86) Il-Ġermanja argumentat li fid-dawl ta' dawn iċ-ċirkustanzi, kien hemm ħtieġa ta' intervent mill-Istat li jkopri t-telf operatorju għax inkella l-FFHG kien isir insolventi. Skont il-Ġermanja, dan kieku kien jirriżulta wkoll fl-irtirar tal-liċenzja tal-operat ta' 24 siegħa kuljum, li kien ifisser li l-FFHG kien ikollu jieqaf jopera t-titjiriet kollha, li kien iwassal għal telf ta' klijenti, bħalma huma linji tal-ajru u trasportaturi tal-merkanzija. Il-Ġermanja rrimarkat li mbagħad kien ikun ukoll diffiċli ferm li jinstab operatur ġdid għall-ajruport.

c) L-adegwatezza tal-miżuri ta' għajnuna bħala strumenti ta' politika

(87) Il-Ġermanja sostniet li l-kopertura tal-ispejjeż operattivi kienet miżura xierqa sabiex jintlaħaq l-objettiv maħsub. Il-Ġermanja argumentat f'dan ir-rigward li kieku l-ajruport ta' Frankfurt Hahn waqaf jopera u għeb mis-swieq rilevanti, l-objettivi ta' interess komuni segwiti li jiġi żviluppat ir-reġjun ta' Hunsrück u li jsiru investimenti għall-konverżjoni ma kinux jintlaħqu. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja enfasizzat li f'kuntrast ma' investitur privat, investitur pubbliku jrid jieħu dawn l-objettivi inkonsiderazzjoni hu u jqis l-alternattiva tal-għeluq tal-ajruport.

d) L-eżistenza ta' effett ta' inċentiv

(88) Il-Ġermanja argumentat li biex iżżomm l-ajruport ta' Frankfurt Hahn fl-operat, kien meħtieġ li tkopri l-ispejjeż operattivi tiegħu billi l-FFHG kieku kien isir insolventi. Il-Ġermanja ddikjarat li l-kopertura tal-ispejjeż tal-operat kienet ukoll il-bażi biex jiġu rrealizzati l-objettivi ta' interess komuni kif iddikjarati fil-premessa 84 u f'dawk segwenti. Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li mingħajr din l-għajnuna operatorja, il-konsolidazzjoni finanzjarja tal-ajruport kif prevista mill-operatur issa kienet tkun inkonċepibbli, billi l-ajruport kien ikun akkumula iktar u iktar dejn minflok ħeles mid-djun tiegħu. Skont il-Ġermanja, l-effett ta' inċentiv tal-miżuri diġà jidher mill-fatt li l-FFHG kontinwament qiegħed jagħmel progress lejn il-profittabbiltà.

e) Il-proporzjonalità tal-ammont ta' għajnuna (għajnuna limitata għall-minimu)

(89) Il-Ġermanja argumentat li kwalunkwe element ta' għajnuna li kien hemm fis-self kien limitat għat-telf operatorju tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn u kien jirrappreżenta l-minimu assolut neċessarju sabiex l-ajruport jinżamm miftuħ u ma jitħalliex isir insolventi.

f) Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

(90) Il-Ġermanja qieset li ma kienx hemm effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri. F'dan ir-rigward il-Ġermanja użat l-istess raġunar bħal fil-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-għajnuna għall-investiment sabiex tiġi ffinanzjata l-infrastruttura tal-ajruport (ara t-taqsima 4.4.1).

5 KUMMENTI MINGĦAND PARTIJIET TERZI

5.1 L-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate

(91) Il-Kummissjoni rċeviet biss kummenti dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ mingħand l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. Dawn il-kummenti kienu konformi mal-kummenti tal-Ġermanja.

(92) L-ewwel nett, l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate iddikjara li l-FFHG ma rċieva l-ebda għajnuna mill-Istat għax ma kisibx vantaġġ ekonomiku. L-Istat Federali argumenta li l-miżuri meħuda minnu kienu jittieħdu minn kwalunkwe investitur privat fl-istess sitwazzjoni. Huwa enfasizza bil-qawwa li l-proċedura tal-Kummissjoni qiegħda tillimita l-iżvilupp potenzjali tal-FFHG u tan-negozju tiegħu. L-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate saħaq fuq l-importanza tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn għat-turiżmu li jasal u għall-ekonomija tal-Istat Federali.

(93) Skont l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate, anke li kieku tingħata għajnuna mill-Istat lill-FFHG, din tkun kompatibbli mas-suq intern. Fil-fehma tal-Istat Federali, il-finanzjament kien intiż sabiex jiżviluppa l-infrastruttura tal-ajruport, li hija ta' interess ekonomiku kbir għall-Istat Federali.

(94) Għalhekk, l-Istat Federali huwa tal-opinjoni li anke jekk il-Kummissjoni tkun tal-fehma li kienet involuta għajnuna mill-Istat, din għandha tiġi kkunsidrata għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artiklu 107(3)(c) tat-Trattat u titqies kompatibbli mas-suq intern.

5.2 Kummenti dwar l-implimentazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 għall-każ pendenti

5.2.1 *Il-Lufthansa*

(95) Il-Lufthansa saħqet li l-Kummissjoni għandha tapplika l-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar tal-2004 ([27]) f'dan il-każ. Skont il-Lufthansa l-miżuri jinvolvu għajnuna kontinwa ta' salvataġġ illegali u inkompatibbli implimentata mill-Istat Federali Rhineland-Palatinate favur l-FFHG. Il-Lufthansa ddikjarat li l-ajruport minn dak iż-żmien baqa' jġarrab telf annwali u mingħajr appoġġ pubbliku kien ikollu joħroġ mis-suq.

5.2.2 *Trasport u Ambjent*

(96) Din l-organizzazzjoni nongovernattiva għamlet kummenti li jikkritikaw il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 u d-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni rigward l-industrija tal-avjazzjoni sa issa, għall- allegati effetti negattivi tagħhom fuq l- ambjent.

6 VALUTAZZJONI

(97) Skont l-Artikolu 107(1) tat-Trattat "kull għajnuna, ta' kwalunkwe forma, mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta' riżorsi tal-Istat, li twassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ċerti impriżi jew ċerti produtturi għandha, sa fejn tolqot il-kummerċ bejn l-Istati Membri, tkun inkompatibbli mas-suq intern."

([27]) Community guidelines on State aid for rescuing and restructuring firms in difficulty [Linji gwida tal-Komunità dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' ditti f'diffikultà] (ĠU C 244, 1.10.2004, p. 2).

(98) Il-kriterji stipulati fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat huma kumulattivi. Għalhekk, sabiex jiġi ddeterminat jekk il-miżuri jikkostitwixxux għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, jeħtieġ li jiġu ssodisfatti l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin. L-appoġġ finanzjarju jrid:

(a) jingħata mill-Istat jew permezz ta' riżorsi tal-Istat,

(b) jiffavorixxi lil ċerti impriżi jew il-produzzjoni ta' ċerti prodotti,

(c) joħloq distorsjoni jew jhedded li joħloq distorsjoni għall-kompetizzjoni, u

(d) jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

6.1 **In-natura tal-għajnuna tal-linja ta' kreditu pprovduta mill-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate**

6.1.1 *Il-kunċett ta' impriża u l-attività ekonomika*

(99) Skont każistika stabbilita, il-Kummissjoni għandha l-ewwel tistabbilixxi jekk l-FFHG hijiex impriża skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Il-kunċett ta' impriża jkopri kull entità involuta f'attività ekonomika, irrispettivament mill-istatus legali tagħha u mill-mod kif tiġi ffinanzjata. ([28]) Kwalunkwe attività li tikkonsisti fl-offerta ta' prodotti jew servizzi f'suq partikolari titqies bħala attività ekonomika. ([29])

(100) Fis-sentenza tagħha fil-kawża *Leipzig/Halle Airport* tagħha, il-Qorti Ġenerali kkonfermat li l-operat ta' ajruport għal fini kummerċjali u l-kostruzzjoni tal-infrastruttura tal-ajruport jikkostitwixxu attività ekonomika. ([30]) Ladarba operatur ta' ajruport jinvolvi ruħu f'attivitajiet ekonomiċi billi joffri servizzi bi ħlas fl-ajruport, irrispettivament mill-istatus legali tiegħu jew mill-mod kif jiġi ffinanzjat, huwa jikkostitwixxi impriża skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat u, għalhekk, ir-regoli tat-Trattat dwar l-għajnuna mill-Istat jistgħu jiġu applikati għal vantaġġi mogħtija mill-Istat jew permezz ta' riżorsi tal-Istat lil dak l-operatur tal-ajruport. ([31])

(101) Rigward il-mument li minnu l-kostruzzjoni u l-operat ta' ajruport ikunu saru attività ekonomika, l-iżvilupp gradwali tal-forzi tas-suq fis-settur tal-ajruporti ma jippermettix li tiġi stabbilita data preċiża. Madankollu, il-Qorti Ġenerali rrikonoxxiet l-evoluzzjoni fin-natura tal-attivitajiet fl-ajruport u fis-sentenza tagħha *L-ajruport ta' Leipzig/Halle*, il-Qorti Ġenerali sostniet li mis-sena 2000 'il quddiem l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat għall-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruport ma setgħetx tibqa' tiġi eskluża. Konsegwentement, mid-data tas-sentenza fil-kawża *Aéroports de Paris* (12 ta' Diċembru 2000) ([32]), l-operat u l-bini tal-infrastruttura tal-ajruport għandhom jitqiesu bħala attività ekonomika li taqa' fi ħdan l-ambitu tal-kontroll tal-għajnuna mill-Istat.

(102) F'dan ir-rigward, l-ajruport li huwa soġġett għal din id-Deċiżjoni huwa operat mill-FFHG, l-amministratur tal-ajruport, fuq bażi kummerċjali. L-amministratur tal-ajruport, l-FFHG, jitlob lill-utenti sabiex iħallsu għall-użu ta' dik l-infrastruttura. L-FFHG għalhekk huwa impriża għall-finijiet tal-liġi tal-Unjoni dwar il-kompetizzjoni.

6.1.2 *Ir-riżorsi tal-Istat u l-imputabbiltà mogħtija lill-Istat*

(103) Sabiex tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat, il-miżura inkwistjoni għandha tiġi ffinanzjata mir-riżorsi tal-Istat u d-deċiżjoni li tingħata l-miżura għandha tkun imputabbli lill-Istat.

([28]) Il-Kawża C-35/96 *Il-Kummissjoni vs l-Italja* [1998] Ġabra I-3851; il-Kawża C-41/90 *Höfner u Elser* [1991] Ġabra I-1979; il-Kawża C-244/94 *Fédération Française des Sociétés d'Assurances vs Ministère de l'Agriculture et de la Pêche* [1995] Ġabra I-4013; il-Kawża C-55/96 Job Centre [1997] Ġabra I-7119.

([29]) Il-Kawża 118/85 *Il-Kummissjoni vs l-Italja* [1987] Ġabra 2599; il-Kawża 35/96 *Il-Kummissjoni vs l-Italja* [1998] Ġabra I-3851.

([30]) Is-sentenza *Leipzig/Halle*, b'mod partikolari l-paragrafi 93-94; ikkonfermata bil-Kawża C-288/11 P *Mitteldeutsche Flughafen u Flughafen Leipzig-Halle vs Il-Kummissjoni* [2012] ECLI:EU:C:2012:821; ara wkoll il-Kawża T-128/89 *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni* [2000] Ġabra II-3929, ikkonfermat bil-Kawża C-82/01 P *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni* [2002] Ġabra I-9297 u l-Kawża T-196/04 *Ryanair vs Il-Kummissjoni* ("Is-sentenza ta' Charleroi") [2008] Ġabra II-3643.

([31]) Il-Kawżi C-159/91 u C-160/91 *Poucet vs AGV* u *Pistre vs Cancave* [1993] Ġabra I-637.

([32]) *Is-sentenza ta' Leipzig-Halle*, il-paragrafi 42-43.

(104) Il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat japplika għal kwalunkwe vantaġġ mogħti permezz tar-riżorsi tal-Istat mill-Istat innifsu jew minn kwalunkwe korp intermedjarju li jaġixxi permezz tas-setgħat mogħtija lilu. ([33]) Ir-riżorsi tal-awtoritajiet lokali huma, għall-applikazzjoni tal-Artikolu 107 tat-Trattat, riżorsi tal-Istat. ([34])

(105) Il-Ġermanja l-ewwel argumentat li l-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate mhuwiex iffinanzjat direttament mill-baġit pubbliku tal-Istat Federali. Hija sostniet li l-fondi kollha fl-ippuljar ta' flus kontanti jew ġejjin minn impriżi parteċipanti jew jinkisbu fil-forma ta' self fuq is-suq kapitali. F'sottomissjoni sussegwenti, il-Ġermanja ddikjarat li l-fondi miġbuda mill-ippuljar ta' flus kontanti mill-FFHG mhumiex koperti b'garanzija mill-Istat Federali, billi l-fondi huma direttament ipprovduti mir-riżorsi tal-Istat Federali. ([35])

(106) Il-Kummissjoni tqis li fil-każ preżenti, f'kull ħin l-Istat eżerċita kontroll dirett jew indirett fuq ir-riżorsi tal-ippuljar ta' flus kontanti, bil-konsegwenza li dawn kienu jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat. L-ewwel, il-Ġermanja nnifisha argumentat li l-linja ta' kreditu pprovduta mill-ippuljar ta' flus kontanti kienet iffinanzjata direttament mir-riżorsi tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. Għalhekk, il-miżura inkwistjoni kienet iffinanzjata mir-riżorsi tal-Istat.

(107) It-tieni, biss l-impriżi li fihom l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate għandu maġġoranza azzjonarja (tal-inqas 50 % tas-sjieda) jistgħu jipparteċipaw fl-ippuljar ta' flus kontanti. Minħabba l-maġġoranza ta' proprjetà pubblika, l-impriżi parteċipanti huma b'mod ċar impriżi pubbliċi skont it-tifsira tal-Artikolu 2(b) tad-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE. ([36]) Billi l-impriżi kollha parteċipanti huma għalhekk impriżi pubbliċi, ir-riżorsi tagħhom jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat. Dan il-fatt waħdu jfisser li l-fondi tal-ippuljar ta' flus kontanti, sa fejn huma magħmulin minn depożiti mqiegħda mill-impriżi parteċipanti, jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat.

(108) It-tielet, f'każ li d-depożiti tal-impriżi parteċipanti fl-ippuljar ta' flus kontanti ma jkunux biżżejjed biex jissodisfaw il-ħtiġijiet ta' likwidità ta' parteċipant, l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate jikseb finanzjament fuq terminu qasir fis-swieq finanzjarji f'ismu u jgħaddi dawn il-fondi lill-impriżi parteċipanti fl-ippuljar ta' flus kontanti. Billi l-Istat Federali jieħu s-self neċessarju f'ismu stess, irid jitqies li l-fondi miksuba b'dan il-mod jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat ukoll. Kif jidher fil-Figura 2, bejn l-2009 u l-2013 (minbarra Awwissu 2012 u Settembru 2013) id-depożiti tal-impriżi parteċipanti fl-ippuljar ta' flus kontanti ma kinux biżżejjed biex jissodisfaw il-ħtiġijiet ta' likwidità tal-parteċipanti kollha u l-Istat Federali kellu jieħu s-self neċessarju f'ismu stess.

(109) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-finanzjament ipprovdut mill-ippuljar ta' flus kontanti huwa ffinanzjat mir-riżorsi tal-Istat, billi kemm id-depożiti tal-impriżi parteċipanti kif ukoll is-self meħud mill-Istat Federali sabiex isolvi n-nuqqasijiet ta' likwidità fl-ippuljar ta' flus kontanti jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat.

(110) Barra minn hekk jidher ċar li l-Istat Federali kellu kontroll estensiv fuq l-operat tal-ippuljar ta' flus kontanti, bil-konsegwenza li l-finanzjament ipprovdut lill-impriżi parteċipanti huwa imputabbli lill-Istat. Il-ftehim għall-parteċipazzjoni fl-ippuljar ta' flus kontanti huwa konkluż bejn l-Istat Federali u l-impriżi involuti. Id-deċiżjoni li impriża titħalla tipparteċipa fl-ippuljar ta' flus kontanti għalhekk tittieħed direttament mill-Istat Federali. L-Istat Federali jiddeċiedi wkoll fuq l-ammont massimu li impriża parteċipanti tista' tiġbed mill-ippuljar ta' flus kontanti fil-forma ta' linja ta' kreditu. Barra minn hekk, l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate jamministra direttament l-operat ta' kuljum tal-ippuljar ta' flus kontanti permezz tal-"*Landeshauptkasse*", li hija istituzzjoni tal-Ministru tal-Finanzi tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. Il-"*Landeshauptkasse*" wkoll jirrappreżenta uffiċjalment lill-Istat Federali meta jikseb fondi fis-suq sabiex ikopri nuqqasijiet ta' likwidità fl-ippuljar ta' flus kontanti.

(111) Abbażi ta' dawn l-elementi, il-Kummissjoni tqis li l-Istat huwa kapaċi jikkontrolla direttament l-attivitajiet tal-ippuljar ta' flus kontanti, u b'mod speċjali l-kwistjoni ta' liema impriża tista' tipparteċipa u l-linja ta' kreditu individwali mogħtija lil kull impriża parteċipanti. Għalhekk id-deċiżjonijiet li jikkonċernaw il-parteċipazzjoni fl-ippuljar ta' flus kontanti u sa fejn twassal dik il-parteċipazzjoni huma imputabbli lill-Istat.

([33]) Il-Kawża C-482/99 *Franza vs il-Kummissjoni* ("*Stardust Marine*") [2002] Ġabra I-4397.
([34]) Il-Kawżi Konġunti T-267/08 u T-279/08, *Nord-Pas-de-Calais* [2011] Ġabra II-01999, il-paragrafu 108.
([35]) Sottomissjoni tal-Ġermanja ddatata l-24 ta' April 2014, tweġiba għall-mistoqsija 4, p. 3.
([36]) Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE tas-16 ta' Novembru 2006 dwar it-trasparenza tar-relazzjonijiet finanzjarji bejn l-Istati Membri u l-impriżi pubbliċi kif ukoll dwar it-trasparenza finanzjarja fi ħdan ċerti impriżi (ĠU L 318, 17.11.2006, p. 17).

6.1.3 *Il-vantaġġ ekonomiku*

(112) Vantaġġ skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat huwa kwalunkwe benefiċċju ekonomiku li impriża ma setgħetx tikseb taħt kundizzjonijiet normali tas-suq, jiġifieri fin-nuqqas ta' intervent mill-Istat. ([37]) Huwa biss l-effett tal-miżura fuq l-impriża li huwa rilevanti, mhux il-kawża jew l-objettiv tal-intervent mill-Istat. ([38])

(113) Kull meta s-sitwazzjoni finanzjarja ta' impriża titjieb bħala riżultat ta' intervent mill-Istat, ikun hemm vantaġġ. Inkella, *"il-kapital impoġġi direttament jew indirettament għad-dispożizzjoni ta' impriża mill-Istat f'ċirkostanzi li jikkorrispondu għall-kundizzjonijiet normali tas-suq ma jistax jitqies bħala għajnuna mill-Istat"*. ([39])

(114) Sabiex jiġi vverifikat jekk impriża bbenefikatx minn vantaġġ ekonomiku li rriżulta mill-għoti ta' self jew kwalunkwe forma oħra ta' finanzjament b'dejn, il-Kummissjoni tapplika l-kriterju tal-"prinċipju ta' mutwanti tal-ekonomija tas-suq". Għalhekk, il-Kummissjoni trid tevalwa jekk il-kundizzjonijiet tal-ippuljar ta' flus kontanti mogħtija lill-FFHG jagħtux vantaġġ ekonomiku li l-impriża benefiċjarja ma kinitx tikseb f'kundizzjonijiet normali tas-suq.

(115) Il-Ġermanja argumentat li l-"prinċipju ta' mutwanti tal-ekonomija tas-suq" kien ġie rrispettat bis-sħiħ peress li l-ippuljar ta' flus kontanti jipprovdi finanzjament bil-kundizzjonijiet tas-suq. Rigward il-parteċipazzjoni tal-FFHG fl-ippuljar ta' flus kontanti, il-Ġermanja spjegat li l-ippuljar ta' flus kontanti jaħdem kif ġej: L-FFHG jitlob fondi mill-ippuljar ta' flus kontanti li jiżgurawlu l-likwidità, u l-Istat Federali jipprovdi dawn il-fondi mill-ippuljar ta' flus kontanti. Ir-rati tal-imgħax imposti fuq l-FFHG huma rati ta' self b'avviż ta' ħlas lura hekk kif jintalab abbażi tas-suq ([40]), fil-livell disponibbli għall-Istat Federali nnifsu, kif muri fil-Figura 4.

(116) Fejn id-depożiti tal-impriżi parteċipanti ma jkunux biżżejjed biex ikopru t-talba, l-Istat Federali jirriforni l-ippuljar ta' flus kontanti billi jieħu self f'ismu stess. Il-Ġermanja ssoktat tispjega li l-Istat Federali essenzjalment jgħaddi l-kundizzjonijiet li jikseb fis-suq kapitali lill-parteċipanti tal-ippuljar ta' flus kontanti, biex hekk jippermetti lill-parteċipanti — l-impriżi tal-Istat Federali li fihom l-Istat Federali għandu l-maġġoranza tal-ishma — li jirrifinanzjaw lilhom infushom bl-istess kundizzjonijiet tal-Istat Federali nnifsu, mingħajr l-ebda kunsiderazzjoni tal-affidabbiltà finanzjarja tagħhom. Barra minn hekk, il-finanzjament huwa disponibbli għall-impriżi għal perjodu ta' żmien indefinit.

(117) Fid-dawl ta' dan il-mekkaniżmu, jingħata vantaġġ lill-FFHG fejn il-kundizzjonijiet li bihom l-Istat Federali jagħti self mill-ippuljar ta' flus kontanti huma iktar favorevoli minn dawk disponibbli għall-FFHG fis-suq. Il-kundizzjonijiet għas-self mill-ippuljar ta' flus kontanti huma l-istess bħal dawk disponibbli għall-Istat Federali biex jirrifinanzja lilu nnifsu. Meta jitqies li l-Istat Federali, bħala awtorità pubblika, jista' jissellef b'rati favorevoli ħafna (billi kważi ma hemm ebda riskju ta' inadempjenza u l-klassifikazzjoni tal-kreditu tal-Istat Federali tikkorrispondi għal AAA ([41])), il-Kummissjoni tqis li r-rata li biha l-FFHG jista' jikseb self mill-ippuljar ta' flus kontanti hija iktar favorevoli minn dik li kieku hija disponibbli għaliha. Dan huwa sostnut ukoll bil-klassifikazzjonijiet tal-kreditu tal-FFHG bejn l-2009 u l-2014 ipprovduti mill-Ġermanja u mogħtija fil-qosor fit-Tabella 7, li turi li l-klassifikazzjoni tal-kreditu tal-FFHG tvarja bejn […]. Għalhekk, is-self mill-ippuljar ta' flus kontanti kien disponibbli b'kundizzjonijiet aħjar minn dawk li l-affidabbiltà tal-kreditu tal-FFHG kieku tiġġustifika. Barra minn hekk, l-FFHG ma għandux għalfejn jipprovdi kollateral għal dan is-self. Għalhekk, meta ħalla lill-FFHG jipparteċipa fl-ippuljar ta' flus kontanti u meta tah self taħt il-linja ta' kreditu, l-Istat Federali ta vantaġġ ekonomiku. ([42])

6.1.4 *Selettività*

(118) L-Artikolu 107(1) tat-Trattat jirrikjedi li, sabiex miżura tiġi definita bħala għajnuna mill-Istat, trid tiffavorixxi *"ċerti impriżi jew ċerti produtturi"*.

([37]) Il-Kawża C-39/94 *Syndicat français de l'Express international (SFEI) u oħrajn vs La Poste u oħrajn* [1996] Ġabra I-3547, il-paragrafu 60 u l-Kawża C-342/96 *Ir-Renju ta' Spanja vs Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [1999] Ġabra I-2459, il-paragrafu 41.

([38]) Il-Kawża 173/73 *Ir-Repubblika Taljana vs Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [1974] Ġabra 709, il-paragrafu 13.

([39]) Il-Kawża C-482/99 *Franza v Il-Kummissjoni ("Stardust Marine")* [2002] Ġabra I-4397, il-paragrafu 69.

([40]) Skont il-Ġermanja ir-rata tal-imgħax kienet tikkorrispondi bejn wieħed u ieħor mar-Rata Medja tal-Indiċi ta' Matul il-Lejl Ewropea.

([41]) Ir-Rapport Sħiħ ta' Klassifikazzjoni tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate (inkluża l-istorja tal-klassifikazzjoni tal-Istat Federali mill-1999) mill-aġenzija ta' klassifikazzjoni Fitch, Lulju 2014, disponibbli f'http://www.fm.rlp.de/fileadmin/fm/downloads/finanzen/kapitalmarkt/FRR_RP_22_07_2014.pdf, juri li l-Istat Federali kien b'mod kostanti kklassifikat AAA fl-iskala ta' klassifikazzjoni.

([42]) L-Istat Federali jitgħabba bir-riskju tal-inadempjenza tal-FFHG mingħajr ma jikseb lura ħlas ta' kumpens.

(119) Billi d-dritt tal-parteċipazzjoni fl-ippuljar ta' flus kontanti ngħata biss lill-FFHG (u lil impriżi oħrajn li fihom l-Istat Federali huwa l-azzjonist maġġoritarju), il-miżura hija selettiva skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

6.1.5 *Id-distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ*

(120) Meta l-għajnuna mogħtija minn Stat Membru ssaħħaħ il-pożizzjoni ta' impriża meta mqabbla ma' impriżi oħrajn li qegħdin jikkompetu fil-kummerċ intra-UE, dawn tal-aħħar għandhom jitqiesu li ġew affettwati minn dik l-għajnuna. Skont il-każistika stabbilita ([43]), biex miżura tfixkel il-kompetizzjoni biżżejjed li r-riċevitur tal-għajnuna jikkompeti ma' impriżi oħrajn fi swieq miftuħa għall-kompetizzjoni.

(121) Kif ġie vvalutat fil-premessa 102 u f'dawk segwenti, l-operat ta' ajruport huwa attività ekonomika. Il-kompetizzjoni sseħħ, minn naħa, bejn l-ajruporti sabiex jattiraw il-linji tal-ajru u t-traffiku tal-ajru korrispondenti (passiġġieri u merkanzija) u, min-naħa l-oħra, bejn l-amministraturi tal-ajruporti, li jistgħu jikkompetu bejniethom sabiex jiġu inkarigati bil-ġestjoni ta' ajruport partikolari. Barra minn hekk, b'mod partikolari fir-rigward tat-trasportaturi bi prezz baxx u l-operaturi charter, ajruporti li ma jinsabux fl-istess żoni ta' lħuq jew li jinsabu saħansitra fi Stati Membri differenti jistgħu jkunu wkoll f'kompetizzjoni ma' xulxin sabiex jattiraw dawn il-linji tal-ajru.

(122) Id-daqs tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (bejn 2,7 u 3,8 miljun passiġġier matul il-perjodu li qiegħed jiġi kkunsidrat, ara t-Tabella 1) u l-fatt li hu qrib ta' ajruporti oħrajn tal-Unjoni, b'mod partikolari l-ajruport ta' Frankfurt Main, l-ajruport tal-Lussemburgu, l-ajruport ta' Zweibrücken, l-ajruport ta' Saarbrücken u l-ajruport ta' Köln-Bonn, ([44]) jippermettu l-konklużjoni li l-finanzjament jista' jfixkel il-kompetizzjoni u jħalli effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri. Hemm titjiriet internazzjonali mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn lejn għadd ta' destinazzjonijiet internazzjonali kif stabbilit fil-premessa 73. Ir-runway fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn hija twila biżżejjed (3 800 m) biex tintuża minn inġenji tal-ajru kbar u tippermetti l-linji tal-ajru li jaqdu destinazzjonijiet internazzjonali f'distanzi medji u saħansitra twal.

(123) Barra minn hekk, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn iservi ta' ajruport tal-merkanzija, u jimmaniġġja madwar 200 000 tunnellata ta' merkanzija bl-ajru fis-sena u 500 000 tunnellata ta' merkanzija, inkluż it-trasport ta' merkanzija, bħala total (ara t-Tabella 2). F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tinnota li t-trasport tal-merkanzija normalment huwa iktar mobbli mit-trasport tal-passiġġieri. ([45]) B'mod ġenerali, iż-żona ta' lħuq tal-ajruporti tal-merkanzija titqies li għandha raġġ ta' mill-inqas 200 kilometru dawramejt u ħin ta' vvjaġġar ta' sagħtejn. Abbażi tal-informazzjoni tal-Kummissjoni, l-atturi industrijali ġeneralment iqisu li ż-żona ta' lħuq ta' ajruport tal-merkanzija tista' tkun saħansitra ikbar billi sa nofstanhar sewqan (fi kliem ieħor, sa 12-il siegħa sewqan bit-trakkijiet) ġeneralment ikun aċċettabbli sabiex l-ispedizzjonieri jużaw ajruport għat-trasport tal-merkanzija. ([46]) Għalhekk, billi l-ajruporti tal-merkanzija huma iktar funġibbli mill-ajruporti tal-passiġġieri, għaliex biżżejjed għall-merkanzija bl-ajru li titwassal f'ċerta żona u mbagħad tittieħed minn spedizzjonieri bit-triq jew bil-ferrovija lejn id-destinazzjoni finali tagħha, il-Kummissjoni tqis li hemm riskju ikbar ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni u ta' effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(124) Abbażi tal-argumenti ppreżentati fil-premessi 120 sa 123, il-vantaġġ ekonomiku li jirċievi l-FFHG isaħħaħ il-pożizzjoni tiegħu vis-à-vis l-kompetituri tiegħu fis-suq tal-Unjoni għall-forniment ta' servizzi tal-ajruport. F'dan l-isfond, il-vantaġġ mogħti lill-FFHG permezz tal-parteċipazzjoni tiegħu fl-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali għandu jitqies li jista' jfixkel il-kompetizzjoni u jħalli effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

6.1.6 *Konklużjoni*

(125) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 99 sa 124, il-Kummissjoni tqis li l-linja ta' kreditu mogħtija mill-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali lill-FFGH tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

([43]) Il-Kawża T-214/95 Het Vlaamse Gewest v Il-Kummissjoni [1998] Ġabra II-717.
([44]) ra t-taqsima 2.1.
([45]) Pereżempju l-ajruport ta' Leipzig/Halle kien f'kompetizzjoni mal-ajruport ta' Vatry (Franza) għall-istabbiliment taċ-ċentru Ewropew tad-DHL. Ara s-sentenza *Leipzig/Halle*, paragrafu 93.
([46]) Ir-rispons tal-ajruport ta' Liège għall-konsultazzjoni pubblika dwar il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

6.2 **In-natura tal-għajnuna tal-garanzija ta' 100 % għas-self mill-ISB mogħtija mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate lill-FFHG**

(126) Is-self mill-ISB ivvalutat fit-taqsima 6.3 huwa ggarantit mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate (il-garanti), li fl-istess ħin huwa l-azzjonist ewlieni (82,5 %) fl-FFHG. Kull waħda mill-ħames selfiet tal-ISB ġiet ikkollateralizzata b'garanzija li tkopri 100 % tal-pretensjonijiet tal-bank. Għall-għoti tal-garanziji l-FFHG iħallas primjum ta' garanzija ta' [0,5 % sa 1,5 %] p.a. lill-garanti.

6.2.1 *L-applikabbiltà tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat għall-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruport*

(127) Għar-raġunijiet spjegati fil-premessa 99 u f'dawk segwenti, l-FFHG għandu jiġi kkunsidrat li jikkostitwixxi impriża għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

6.2.2 *Ir-riżorsi tal-istat u l-imputabbiltà lill-Istat*

(128) Sabiex tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat, il-miżura inkwistjoni trid tkun iffinanzjata mir-riżorsi tal-Istat u d-deċiżjoni li tingħata l-miżura għandha tkun imputabbli lill-Istat.

(129) Il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat japplika għal kwalunkwe vantaġġ mogħti permezz tar-riżorsi tal-Istat mill-Istat innifsu jew minn kwalunkwe korp intermedjarju li jaġixxi permezz tas-setgħat mogħtija lilu. ([47]) Ir-riżorsi tal-awtoritajiet lokali huma, għall-applikazzjoni tal-Artikolu 107 tat-Trattat, riżorsi tal-Istat. ([48])

(130) Kull garanzija pubblika tinvolvi telf potenzjali ta' riżorsi mill-Istat. Billi l-garanzija tal-gvern ta' 100 % inħarġet direttament mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate, din kienet mogħtija mir-riżorsi tal-Istat u hija wkoll imputabbli lill-Istat.

6.2.3 *Il-vantaġġ ekonomiku*

(131) Skont il-punt 3.2 tal-Avviż ta' Garanzija, garanzija tal-gvern individwali mhijiex għajnuna meta jiġu ssodisfatti l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin: "*(a) Min jissellef ma jkunx f'diffikultà finanzjarja […], (b) Il-limitu tal-garanzija jista' jitkejjel sewwa meta jingħata. […] (c) Il-garanzija ma tkoprix iktar minn 80 % tas-self jew obbligu finanzjarju ieħor dovut […], (d) Titħallas garanzija għall-prezz orjentat għas-suq […]*".

(132) F'dan il-każ l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate jipprovdi garanzija ta' 100 % sabiex jikkollateralizza s-self mogħti mill-ISB favur l-FFHG. Il-garanzija għalhekk teċċedi l-livell limitu ta' 80 % tas-self dovut.

(133) Il-Ġermanja argumentat li għalkemm is-self ġie kkollateralizzat permezz ta' garanzija tal-gvern ta' 100 %, l-FFHG iħallas prezz tas-suq għall-garanzija, u għaldaqstant ma jirċievi l-ebda vantaġġ. Bħala prova ta' dan, il-Ġermanja pprovdiet valutazzjoni mwettqa minn Deutsche Bank. Bħalma hemm iddikjarat fil-premessa 153, Deutsche Bank assenja lill-FFHG klassifikazzjoni ta' [<BBB+]. Din il-valutazzjoni ġiet ikkonfermata minn żewġ banek oħrajn u mill-klassifikazzjoni assenjata mis-sistema ta' evalwazzjoni ta' kreditu ta' Moody's (ara l-premessi 157 u 158). Madankollu, Deutsche Bank ikkalkula li l-marġni ta' riskju applikabbli għal self ta' ħames snin ikun bejn [1,30 % u 2,05 %] p.a. Kif ġie spjegat fit-taqsima 6.3.2, il-marġni ta' riskju applikabbli għal self ikkollateralizzat minn garanzija tal-gvern ta' 100 % ikun bejn [0,25 % u 0,7 %] p.a. Skont il-Ġermanja, id-differenza fil-marġni bejn iż-żewġ sitwazzjonijiet tagħti indikazzjoni tal-prezz tal-garanzija tal-gvern ta' 100 %. Għalhekk id-differenza stmata minn Deutsche Bank hija fil-firxa ta' [0,6 % sa 1,8 %] p.a. ([49]).

(134) Skont il-punt 4.2, it-tieni subparagrafu, tal-Avviż ta' Garanzija, il-vantaġġ jista' jiġi kkalkulat bħala d-differenza bejn ir-rata tal-imgħax tas-suq speċifiku li l-FFHG kien ikollu jerfa' mingħajr il-garanzija u r-rata tal-imgħax miksuba permezz tal-garanzija tal-gvern wara li jkun tqies kwalunkwe primjum imħallas.

([47]) Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 33.
([48]) Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 34.
([49]) [1,3 % – 0,7 % = 0,6 % u 2,05 % – 0,25 % = 1,8 %].

(135) Skont il-Komunikazzjoni dwar ir-Rata Referenzjali, għal kumpanija fil-kategorija ta' klassifikazzjoni dgħajfa (B) u b'kollateralizzazzjoni normali ([50]) japplika marġni ta' riskju ta' 4 % p.a. Id-differenza bejn il-marġni ta' riskju applikabbli skont il-Komunikazzjoni dwar ir-Rata Referenzjali u l-marġni ta' riskju impost għas-self mill-ISB flimkien mar-rata ta' garanzija effettivament imposta mill-Istat Federali tagħti indikazzjoni tal-vantaġġ li l-FFHG rċieva permezz tal-garanzija tal-Istat ta' 100 %. Din id-differenza tammonta, għas-self numru 2 u 5, għal [1,5 % sa 3,5 %] p.a. ([51]) u [1,5 % sa 3,5 %] p.a. ([52]) rispettivament u, għal self numru 1, 3 u 4, għal [1,5 % sa 3,5 %] p.a. ([53]) Barra minn hekk, l-FFHG ma ħallas ebda tariffa bankarja (ġeneralment bejn [5 u 30] punt bażi ([54])). Jidher ċar li taħt kundizzjonijiet normali tas-suq, l-FFHG kien ikollu jħallas primjum ta' garanzija bħal dan (jiġifieri [0,5 % sa 1,5 %] p.a.) sabiex jikseb garanzija fuq is-self tiegħu mingħand parti terza. Għalhekk il-garanzija b'mod ċar tinvolvi vantaġġ.

(136) Billi l-garanzija maħruġa mill-Istat Federali tkopri l-100 % tas-self dovut u l-FFHG iħallas primjum inqas mill-prezz tas-suq, dan kiseb vantaġġ ekonomiku li mill-bqija mhuwiex disponibbli fis-suq. L-ammont ta' dan il-vantaġġ huwa ekwivalenti għad-differenza bejn il-marġni ta' riskju applikabbli skont il-Komunikazzjoni dwar ir-Rata Referenzjali u l-marġni ta' riskju impost għas-self mill-ISB flimkien mar-rata ta' garanzija attwalment imposta mill-Istat Federali u tariffa bankarja.

6.2.4 *Selettività*

(137) Billi l-garanzija tal-gvern ta' 100 % ingħatat biss lill-FFHG, il-miżura trid tiġi kkwalifikata bħala selettiva min-natura tagħha.

6.2.5 *Id-distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ*

(138) Għall-istess raġunijiet kif spjegat fil-premessa 120 u f'dawk segwenti, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe vantaġġ ekonomiku selettiv mogħti lill-FFHG jista' jfixkel il-kompetizzjoni u jaffettwa n-negozju bejn l-Istati Membri.

6.2.6 *Konklużjoni*

(139) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 127 sa 138, il-Kummissjoni tqis li l-garanzija tal-Istat maħruġa mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate sabiex tkopri l-100 % tas-self pendenti mill-ISB tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

6.3 **In-natura tal-għajnuna tas-self mogħti mill-ISB lill-FFHG**

6.3.1 *L-applikabbiltà tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat għall-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruport*

(140) Għar-raġunijiet spjegati fil-premessa 99 u f'dawk segwenti, l-FFHG għandu jiġi kkunsidrat li jikkostitwixxi impriża għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

6.3.2 *Ir-riżorsi tal-Istat u l-imputabbiltà mogħtija lill-Istat*

(141) L-ISB huwa 100 % proprjetà tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate. Għal din ir-raġuni huwa jikkostitwixxi impriża pubblika skont it-tifsira tal-Artikolu 2(b) tad-Direttiva 2006/111/KE u għalhekk is-self mogħti minnu jista' jitqies iffinanzjat mir-riżorsi tal-Istat.

([50]) Telf fil-Każ ta' Inadempjenza (LGD) bejn 30 % u 60 %.
([51]) […]
([52]) […]
([53]) […]
([54]) Ara eż. Oxera, *Estimating the cost of capital for Dutch water companies*, 2011 (p.3). Ara wkoll id-dejta ta' Bloomberg dwar tariffi ta' sottoskrizzjoni għall-ħruġ ta' bonds.

(142) Jidher ċar li l-Istat kellu kontroll estensiv fuq l-operat tal-ISB, bil-konsegwenza li s-self mogħti minnu huwa imputabbli lill-Istat. L-ISB huwa l-bank tal-iżvilupp tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate u għandu rwol fundamentali fil-politika tal-iżvilupp reġjonali. Skont §3 (1) tal-istatut tal-bank, ir-rwol tal-ISB huwa li jappoġġja lill-Istat Federali fil-politika finanzjarja, ekonomika, reġjonali, tat-trasport, ambjentali u tal-impjiegi tiegħu. F'dan il-każ, is-self mill-ISB irrifinanzja self preċedenti li ngħata lill-FFHG sabiex jiffinanzja miżuri infrastrutturali fl-ajruport.

(143) Barra minn hekk, minbarra żewġ rappreżentanti tal-Kamra tas-Snajja' kif ukoll tal-Kamra tal-Industrija u l-Kummerċ, il-bord ta' sorveljanza tal-ISB ("Verwaltungsrat") jikkonsisti f'ħames rappreżentanti tal-awtoritajiet pubbliċi (inklużi żewġ segretarji tal-istat fil-Ministeru tal-Finanzi tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate u l-Ministeru tal-Ekonomija, Trasport, Agrikoltura u Vitikultura tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate), li jiżguraw is-sorveljanza tal-attivitajiet tal-ISB mill-Istat. Barra minn hekk, il-bord konsultattiv tiegħu ("Beirat") jikkonsisti f'rappreżentanti tal-awtoritajiet pubbliċi.

(144) Apparti dan, is-self mill-ISB kien kopert b'garanzija tal-Istat ta' 100 % mogħtija mill-Istat Federali (ara t-Taqsima 6.2).

(145) Abbażi ta' dawn l-elementi, il-Kummissjoni tqis li l-Istat kien kapaċi jikkontrolla l-attivitajiet tal-ISB u ma jistax jiġi assunt li ma kienx ġie involut f'deċiżjoni importanti dwar il-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruport. Għalhekk, il-Kummissjoni hija tal-fehma li d-deċiżjoni li jiġi rrifinanzjat is-self preċedenti tal-FFHG permezz ta' self mill-ISB hija imputabbli lill-awtoritajiet pubbliċi.

6.3.3 *Il-vantaġġ ekonomiku*

(146) Sabiex jiġi vverifikat jekk impriża bbenefikatx minn vantaġġ ekonomiku li rriżulta mill-għoti ta' self, il-Kummissjoni tapplika l-kriterju tal-prinċipju ta' mutwanti tal-ekonomija tas-suq. Skont dak il-prinċipju, dejn kapitali li jitqiegħed għad-dispożizzjoni ta' kumpanija mill-Istat, direttament jew indirettament, f'ċirkostanzi li jikkorrispondu għall-kundizzjonijiet normali tas-suq, ma għandux jitqies bħala għajnuna mill-Istat. [55]

(147) Il-prinċipju ta' mutwanti f'ekonomija tas-suq jiddetermina x'tagħmel kumpanija privata ta' daqs paragunabbli f'sitwazzjoni paragunabbli. Dan jimmira li jidentifika u jissepara dawk il-miżuri finanzjarji meħuda mill-Istat li kieku ma kinux jittieħdu minn investitur privat minn dawk li huma finanzjarjament raġonevoli, u għalhekk kienu jittieħdu minn investitur privat, sabiex jiddetermina jekk hemmx vantaġġ ekonomiku.

(148) Skont il-prattika ta' teħid ta' deċiżjonijiet tagħha [56], sabiex tiddetermina jekk il-finanzjament ivvalutat kienx ingħata f'kundizzjonijiet favorevoli, il-Kummissjoni tista' — fin-nuqqas ta' indikaturi oħra — tqabbel ir-rata tal-imgħax fuq is-self inkwistjoni ma' dawk stabbiliti fil-Komunikazzjoni dwar ir-Rata Referenzjali.

(149) Il-Komunikazzjoni dwar ir-Rata Referenzjali tistabbilixxi metodu sabiex jiġu stabbiliti r-rati ta' referenza u ta' skont li huma applikati bħala indikatur tar-rata tas-suq. Madankollu, minħabba li r-rati fil-Komunikazzjoni dwar ir-Rata Referenzjali tal-Kummissjoni jiffunzjonaw bħala *indikatur*, fejn f'każ speċifiku l-Kummissjoni jkollha indikaturi oħra tar-rata tal-imgħax li l-mutwatarju jista' jikseb fis-suq, tista' tibbaża l-valutazzjoni tagħha fuq dawk l-indikaturi.

(150) F'dan il-każ, il-Kummissjoni trid tevalwa jekk il-kundizzjonijiet tas-self mill-ISB (kif miġbura fil-qosor fit-Tabella 5) ikkollateralizzat b'garanzija tal-gvern ta' 100 % jagħtux xi vantaġġ ekonomiku addizzjonali lill-FFHG, li l-impriża benefiċjarja ma kinitx tikseb f'kundizzjonijiet normali tas-suq. Il-konformità mas-suq tal-kundizzjonijiet tal-garanzija tal-gvern ta' 100 % mogħtija mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate ġiet ivvalutata fit-taqsima 6.2.

[55] Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Istati Membri: l-applikazzjoni tal-Artikoli 92 u 93 tat-Trattat tal-KEE u tal-Artikolu 5 tad-Direttiva tal-Kummissjoni 80/723/KEE għal impriżi pubbliċi fis-settur tal-manifattura (ĠU C 307, 13.11.1993, p. 3, paragrafu 11). Dik il-Komunikazzjoni tittratta speċifikament is-settur tal-manifattura, iżda fil-prinċipju hija applikabbli wkoll għal setturi ekonomiċi oħra. Ara wkoll il-Kawża T-16/96 *Cityflyer* [1998] Ġabra II-757, il-paragrafu 51.

[56] Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2013/693/UE tat-3 ta' Ottubru 2012 dwar l-għajnuna mill-Istat SA.23600 — C 38/08 (ex NN 53/07) — il-Ġermanja — Finanzjament tal-ajruport ta' Munich, Terminal 2 fil-każ dwar l-għajnuna mill-Istat C38/2008 — Il-Ġermanja — l-ajruport ta' Munich Terminal 2 (ĠU L 319, 29.11.2013, p. 8); u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2015/1469 tat-23 ta' Lulju 2014 dwar l-għajnuna mill-Istat SA.30743 (2012/C) (l-ex N 138/10) — il-Ġermanja — Il-finanzjament ta' proġetti ta' infrastruttura fl-ajruport ta' Leipzig/Halle (2) (ĠU L 232, 4.9.2015, p. 1).

(151) Il-Ġermanja argumentat li s-self mill-ISB ġie konkluż skont termini tas-suq paragunabbli ma' dawk tas-self li rrifinanzja (ara l-premessa 52 u dawk segwenti). F'dan ir-rigward, il-Ġermanja ddikjarat li l-kundizzjonijiet tas-self mill-ISB kienu paragunabbli mas-self mogħti minn Nassauische Sparkasse fl-2005, li ġie kollateralizzat b'mod paragunabbli għas-self mill-ISB. Għaldaqstant, il-Ġermanja saħqet li, billi l-imgħax pagabbli fuq is-self mill-ISB kien fl-istess livell tal-imgħax fuq is-self li s-self tal-ISB irrifinanzja, ma jista' jkun hemm l-ebda vantaġġ favur l-FFHG.

(152) Barra minn hekk, il-Ġermanja spjegat li fl-2009, bi tħejjija għall-finanzjament il-ġdid, l-FFHG ikkummissjona lil Deutsche Bank sabiex jipprovdi indikazzjoni tal-marġni ta' riskju għar-rifinanzjament tas-self eżistenti tiegħu waqt li jqis il-garanzija ta' 100 % mogħtija mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate.

(153) F'konformità mal-metodoloġija sottostanti tal-Komunikazzjoni dwar ir-Rata Referenzjali, il-Kummissjoni hija tal-fehma li rati tal-imgħax tas-self jistgħu jitqiesu li huma konformi mal-kundizzjonijiet tas-suq meta s-self jiġi pprezzat b'rata daqs jew ogħla minn rata normattiva ddefinita mill-formula li ġejja:

Rata normattiva = rata bażi + marġni ta' riskju + tariffa

(154) Ir-rata bażi tirrappreżenta l-ispejjeż għall-banek talli jipprovdu likwidità (spiża għall-finanzjament). Fil-każ ta' finanzjament b'rata fissa (jiġifieri meta r-rata tal-imgħax tiġi ffissata għal kemm idum is-self), ikun xieraq li r-rata bażi tiġi ddeterminata abbażi ta' rati ta' swap ([57]) b'maturità u valuta li jikkorrispondu mal-maturità u l-munita tad-dejn. Il-marġni ta' riskju jikkumpensa lill-mutwanti għar-riskji marbuta mal-finanzjament b'dejn speċifiku, b'mod partikolari r-riskju ta' kreditu. Il-marġni ta' riskju jista' jinkiseb minn kampjun xieraq ta' firxiet ta' CDS ([58]) relatati ma' entitajiet ta' referenza bi klassifikazzjoni simili. Fl-aħħar nett, ikun xieraq li jiżdiedu 10-20 punt bażi bħala approssimazzjoni għat-tariffi bankarji li l-kumpaniji ġeneralment ikollhom iħallsu ([59]).

Adegwatezza tal-marġni ta' riskju skont il-klassifikazzjoni

(155) Sabiex ikun determinat jekk ġiex miżjud primjum ta' riskju xieraq mar-rata bażi, jeħtieġ li tiġi ddeterminata l-klassifikazzjoni tal-impriża. L-FFHG mhuwiex ikklassifikat minn aġenzija tal-klassifikazzjoni tal-kreditu. Il-Ġermanja, madankollu, argumentat li, fl-indikazzjoni tal-marġni ta' riskju ta' Deutsche Bank, il-bank ivvaluta wkoll l-affidabbiltà tal-kreditu tal-FFHG. Abbażi tal-analiżi li għamel Deutsche Bank tar-rapporti finanzjarji tal-FFHG mill-2006 sal-2008, din tqiegħed l-FFHG fil-kategorija ta' klassifikazzjoni ta' [<BBB+]. Madankollu din ma tispeċifikax klassifikazzjoni eżatta għall-kumpanija.

(156) Il-Kummissjoni tinnota li l-kategorija ta' klassifikazzjoni [<BBB+] tinkludi l-klassifikazzjonijiet kollha inqas minn [BBB+]. Għalhekk, il-klassifikazzjoni [<BBB+] tal-FFHG skont Deutsche Bank tista' tiġi interpretata kif imiss bħala kwalunkwe klassifikazzjoni inqas minn [BBB+] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard & Poor's.

(157) Minbarra l-analiżi ta' Deutsche Bank, il-Ġermanja ssottomettiet indikazzjonijiet ta' klassifikazzjoni għall-FFHG imwettqa minn żewġ banek oħrajn. Il-Kummissjoni tinnota li dawn il-banek ukoll assenjaw lill-FFHG il-kategorija ta' klassifikazzjoni ta' [<BBB+]. Fl-2010 Volksbank assenja lill-FFHG klassifikazzjoni ta' […] skont l-iskala ta' klassifikazzjoni interna tiegħu (dik il-klassifikazzjoni tikkorrispondi għal [B sa BB] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard & Poor's). Fl-2011 Kreissparkasse Birkenfeld assenja lill-FFHG klassifikazzjoni ta' […] skont ir-rata ta' klassifikazzjoni tiegħu (dik il-klassifikazzjoni tikkorrispondi għal [B- sa BB-] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard & Poor's).

(158) Fl-aħħar nett, il-Ġermanja pprovdiet klassifikazzjonijiet tal-FFHG stabbiliti skont is-sistema ta' evalwazzjoni ta' kreditu ta' Moody's abbażi tad-dejta disponibbli fiż-żmien meta ngħata s-self mill-ISB (ara t-Tabella 8). Dawn il-klassifikazzjonijiet jikkonfermaw il-klassifikazzjoni [<BBB+] assenjata minn Deutsche Bank u jvarjaw bejn [B2] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Moody's (ekwivalenti għal [B] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard & Poor's) u [Baa3] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Moody's (ekwivalenti għal [BBB-] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard & Poor's).

([57]) Ir-rata ta' swap hija l-ekwivalenti b'maturità itwal tar-Rata Inter-Bankarja Offruta (ir-Rata IBOR). Din tintuża fis-swieq finanzjarji bħala r-rata ta' referenza biex tiġi stabbilita r-rata tal-iffinanzjar.

([58]) Swap ta' inadempjenza ta' kreditu (CDS) huwa kuntratt ta' derivattiv ta' kreditu (negozjabbli) bejn żewġ kontropartijiet, ix-xerrej ta' protezzjoni u l-bejjiegħ ta' protezzjoni, li jittrasferixxi r-riskju ta' kreditu fuq entità referenzjarja sottostanti mix-xerrej ta' protezzjoni għall-bejjiegħ ta' protezzjoni. Kull perjodu x-xerrej ta' protezzjoni jħallas primjum lill-bejjiegħ ta' protezzjoni sal-maturità tal-kuntratt CDS jew sakemm iseħħ avveniment predefinit ta' kreditu fuq l-entità referenzjarja sottostanti (skont liema jiġi l-ewwel). Il-primjum perjodiku mħallas mix-xerrej ta' protezzjoni (espress bħala perċentwali jew f'termini ta' punti bażi tal-ammont protett, in-"nozzjonal") jissejjaħ il-firxa ta' CDS. Il-firxiet ta' CDS jistgħu jintużaw bħala indikatur viċin il-prezz tar-riskju ta' kreditu.

([59]) Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 54.

(159) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 153 sa 158, il-Kummissjoni tqis li l-klassifikazzjoni tal-FFHG ma tikkorrispondix għal iktar minn [BBB-] fl-iskala ta' klassifikazzjoni ta' Standard & Poor's.

(160) Madankollu, sabiex tiddetermina jekk, flimkien ma' xi vantaġġ possibbli mogħti permezz tal-garanzija tal-gvern ta' 100 % (ara t-taqsima 6.2), is-self mill-ISB tax xi vantaġġ lill-FFHG, il-klassifikazzjoni tal-emittent tal-garanzija tal-gvern ta' 100 % (jiġifieri l-klassifikazzjoni tal-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate) trid tittieħed inkonsiderazzjoni għax inkella l-vantaġġ li joħroġ mill-garanzija tal-gvern jitqies darbtejn. Kif inhu ddikjarat fil-premessa 117, l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate għandu klassifikazzjoni ta' AAA.

(161) Għalhekk, billi s-self mill-ISB ingħata fuq sfond ta' garanzija tal-gvern, il-Kummissjoni tqisha ħaġa xierqa li tiddetermina l-marġni ta' riskju abbażi ta' EUR bonds ta' ħames snin tal-German Länder (li jammontaw għal [5 sa 25] punt bażi). Il-Kummissjoni tissokta tosserva li fl-analiżi tiegħu Deutsche Bank żied primjum ta' riskju ta' [5 sa 25] punt bażi minħabba l-fatt li s-self ma kienx mogħti direttament mill-Istat Federali, imma kien biss kollateralizzat b'garanzija tal-Istat ta' 100 %, kif ukoll bi primjum addizzjonali ta' [5 sa 25] punt bażi għan-negozjabbiltà limitata tad-dejn. Il-Kummissjoni tqis li dawn huma assunzjonijiet raġonevoli u li l-marġni ta' riskju li jirriżulta ta' bejn [20 punt bażi u 70] punt bażi huwa xieraq meta titqies l-affidabbiltà tal-kreditu tal-emittent tal-garanzija.

Il-konformità tas-self mill-ISB numru 2 u 5 mas-suq

(162) Rigward is-self mill-ISB numru 2 u 5 li għandu rati varjabbli, ir-rata tal-imgħax attwali hija l-EURIBOR flimkien ma' marġni ta' riskju ta' [0.35 %-0,55 %] p.a. u [0,25 %-0,45 %] p.a., rispettivament. Il-marġni ta' riskju għas-self mill-ISB numru 2 kien jaqa' fil-medda ddeterminata minn Deutsche Bank, waqt li l-marġni ta' riskju għas-self mill-ISB numru 5 kien erba' punti bażi taħt il-primjum ta' riskju ddeterminat minn Deutsche Bank. Ebda tariffa bankarja ma kienet imposta fuq xi waħda minn dawn iż-żewġ selfiet mill-ISB. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li r-rata imposta għall-għoti taż-żewġ selfiet tipprovdi element (għalkemm żgħir) ta' vantaġġ (ir-rata tal-imgħax imħallsa għas-self numru 2 tidher li kienet bejn [10-30] punt bażi taħt ir-rata ta' referenza u għas-self numru 5 bejn [5-25] punt bażi).

Il-konformità tas-self mill-ISB numru 1, 3 u 4 mas-suq

(163) Il-Kummissjoni tinnota li r-rata tal-imgħax tas-self mill-ISB numru 1, 3 u 4 hija fissa. Billi t-tliet selfiet kollha huma amortizzanti, sabiex tiġi stabbilita l-maturità rilevanti tas-self inkwistjoni, l-amortizzazzjoni tas-self trid tittieħed inkonsiderazzjoni.

(164) Il-Kummissjoni għal dan il-għan ikkalkulat il-ħajja medja ponderata (WAL) tas-self, li tindika l-għadd medju ta' snin li kull ewro jdum pendenti. Id-WAL tas-self numru 1 ġiet ikkalkulata ta' 3,92 snin, id-WAL tas-self numru 3 ta' 1,17 snin u d-WAL tas-self numru 4 ta' 3,29 snin.

(165) Sabiex iddeterminat ir-rata bażi tas-self numru 1 billi d-WAL tagħha jammonta għal 3,92 snin, il-Kummissjoni użat rata ta' swap tal-EUR għal erba' snin ([60]) bħala indikatur. Għas-self numru 3, tintuża r-rata ta' swap tal-EUR għal sena ([61]) bħala l-eqreb approssimazzjoni għad-WAL tiegħu ta' 1,17 snin. Għas-self numru 4, tintuża r-rata ta' swap għal tliet snin ([62]) bħala approssimazzjoni tad-WAL tiegħu ta' 3,29 snin. Ir-rati ta' swap rilevanti ttieħdu minn Bloomberg, għall-ġurnata meta s-self kien miġbud. ([63]) Il-valuri tar-rati ta' swap korrispondenti kienu kif ġej: [2 %-3 %] għas-self numru 1, [1 %-1,5 %] għas-self numru 3, u [1,5 %-2,5 %] għas-self numru 4. ([64])

(166) Dak l-approċċ iwassal għal rata ta' referenza għal self numru 1 (b'garanzija tal-Istat ta' 100 %) ta' [2,5 %-4,5 %] ([65]), għal self numru 3 (b'garanzija tal-Istat ta' 100 %) ta' [1,5 %-3 %] ([66]) u għal self numru 4 (b'garanzija tal-gvern ta' 100 %) ta' [2 %-3,5 %] ([67]).

([60]) Kodiċi Bloomberg EUSA4.
([61]) Kodiċi Bloomberg EUSA1.
([62]) Kodiċi Bloomberg EUSA3.
([63]) Is-self numru 1 inġibed fl-14 ta' Lulju 2009, is-self numru 3 fit-28 ta' Awwissu 2009, u s-self numru 4 fit-8 ta' Settembru 2009.
([64]) Sors: Bloomberg.
([65]) […]
([66]) […]
([67]) […]

(167) Is-self numru 1, 3 u 4 kien mogħti b'rati ogħla sewwa minn dawn ir-rati ta' referenza kkalkulati (is-self numru 1 bi [> 3 %; < 4,5 %], is-self numru 3 bi [> 3 %; < 4,5 %] u s-self numru 4 bi [> 3 %; < 4,5 %]) u l-Kummissjoni tqis dak il-fatt bħala indikazzjoni li s-self kien tassew konformi mal-kundizzjonijiet tas-suq, u b'hekk teskludi l-eżistenza ta' vantaġġ.

6.3.4 *Selettività*

(168) Billi s-self mill-ISB numru 2 u 5 kienu mogħtija taħt kundizzjonijiet preferenzjali lill-FFHG biss, il-miżuri jridu jiġu kkwalifikati li kienu ta' natura selettiva.

6.3.5 *Id-distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ*

(169) Għall-istess raġunijiet kif spjegat fil-premessa 120 u f'dawk segwenti, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe vantaġġ ekonomiku selettiv mogħti lill-FFHG jista' jfixkel il-kompetizzjoni u jaffettwa n-negozju bejn l-Istati Membri.

6.3.6 *Konklużjoni*

(170) Fid-dawl tal-premessi 140 sa 169 hawn fuq, il-Kummissjoni tikkonkludi li s-self mill-ISB numru 1, 3 u 4 ingħata b'rati li jistgħu jitqiesu konformi mal-kundizzjonijiet tas-suq, u b'hekk teskludi l-eżistenza ta' xi vantaġġ. Għalhekk, billi l-kriterji kumulattivi tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat mhumiex issodisfati, il-Kummissjoni tqis li dan is-self mill-ISB ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(171) Fid-dawl tal-premessi 140 sa 169 hawn fuq, il-Kummissjoni tikkonkludi li s-self mill-ISB numru 2 u 5 kien mogħti b'rata inqas minn dik ta' referenza. Għalhekk, billi l-kriterji l-oħrajn fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat huma ssodisfatti, il-Kummissjoni tqis li dan is-self mill-ISB jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat (għalkemm f'ammont żgħir).

6.4 **Legalità tal-għajnuna**

(172) Skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw kwalunkwe pjan li jagħtu jew li jbiddlu l-għajnuna, u ma għandhomx jimplimentaw il-miżuri proposti qabel ma l-proċedura ta' notifika tirriżulta f'deċiżjoni finali.

(173) Billi l-fondi mogħtija mill-ippuljar ta' flus kontanti b'termini privileġġjati, is-self mill-ISB numru 2 u 5 u l-garanzija tal-Istat ta' 100 % diġà tqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-FFHG, il-Kummissjoni tqis li l-Ġermanja ma rrispettatx ir-rekwiżiti tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat. ([68])

6.5 **Kompatibbiltà**

6.5.1 *L-applikabbiltà tal-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar*

(174) Il-Lufthansa tqis li l-Kummissjoni għandha tapplika l-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar hi u tivvaluta l-miżuri ta' għajnuna mill-Istat inkwistjoni.

(175) Il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni fihom regoli speċifiċi u dettaljati dwar il-finanzjament pubbliku tal-ajruporti, inkluża l-għajnuna operatorja. Kif jiddikjara l-punt 117 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, ajruporti iżgħar jista' jkollhom diffikultà biex jiżguraw il-finanzjament tal-operat tagħhom mingħajr appoġġ pubbliku, minħabba spejjeż fissi għoljin (diskrepanza tal-likwidità).

([68]) Il-Kawża T-109/01 *Fleuren Compost vs Il-Kummissjoni* [2004] Ġabra II-127.

(176) Anke jekk wieħed kellu japplika xorta waħda l-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar fil-każ ta' għajnuna lil ajruport, dawn mhumiex applikabbli f'dan il-każ minħabba li l-FFHG ma kienx impriża f'diffikultà.

(177) Skont il-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar tal-2014 ([69]), il-Kummissjoni twettaq eżami tal-miżuri ta' għajnuna abbażi tal-linji gwida applikati fiż-żmien meta ngħatat l-għajnuna. Billi, f'dan il-każ, l-għajnuna ngħatat bejn l-2009 u l-2011 (jiġifieri sew qabel il-pubblikazzjoni tal-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar tal-2014 f'Il-Ġurnal Uffiċjali), il-Kummissjoni tkun trid teżamina jekk l-FFHG jistax jitqies bħala impriża f'diffikultà abbażi tal-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar tal-2004 (jiġifieri, il-linji gwida li kienu fis-seħħ meta ngħatat l-għajnuna).

(178) Skont il-punt 10 tal-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar tal-2004, impriża titqies li tkun f'diffikultà fejn, fil-każ ta' kumpanija b'responsabbiltà limitata, iktar minn nofs il-kapital irreġistrat tagħha jkun sparixxa u iktar minn kwart ta' dak il-kapital ikun intilef fit-12-il xahar preċedenti, jew fejn l-impriża tissodisfa l-kriterji taħt il-liġi domestika biex titqiegħed taħt proċedimenti kollettivi ta' insolvenza.

(179) F'dan il-każ, ebda waħda miż-żewġ kundizzjonijiet ma ġiet issodisfata fiż-żmien meta ngħatat l-għajnuna. Il-kapital irreġistrat tal-FFHG, li huwa kumpanija b'responsabbiltà limitata, baqa' stabbli b'EUR 50 miljun tul il-perjodu mill-2007 sal-2010, u wera xi ftit tnaqqis minn EUR 50 miljun għal EUR 44 miljun fl-2011 u EUR 38 miljun fl-2012. L-FFHG lanqas ma ssodisfa l-kriterji taħt il-liġi domestika tiegħu biex ikun soġġett għal proċedimenti kollettivi ta' insolvenza.

(180) Ir-riżultati finanzjarji mogħtija fil-qosor fit-Tabella 4 ma jissuġġerixxux li l-FFHG għandu jkun ikkunsidrat bħala impriża f'diffikultà. F'dan ir-rigward, skont il-punt 11 tal-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar tal-2004, impriża tista' titqies li hija f'diffikultà anke fejn il-kundizzjonijiet tal-punt 10 ma jkunux issodisfati, b'mod partikolari fejn is-sinjali tas-soltu ta' impriża li tinsab f'diffikultà jkunu preżenti, bħal żieda fit-telf, tnaqqis fil-fatturat, tnaqqis fil-fluss tal-flus, dejn dejjem jiżdied, imposti dejjem ogħla fuq l-imgħax, eċċ. Madankollu, f'dan il-każ, minkejja t-tnaqqis fin-numru ta' passiġġieri minħabba l-kriżi finanzjarja u ekonomika, ir-riżultati finanzjarji tal-FFHG urew li għamel progress lejn il-profittabbiltà.

(181) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessa 175 u f'dawk segwenti, il-Kummissjoni tqis li l-FFHG ma jistax jiġi kkunsidrat bħala impriża f'diffikultà fiż-żmien meta ngħatat l-għajnuna, u l-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar tal-2004 għaldaqstant mhumiex applikabbli.

6.5.2 *L-applikabbiltà tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 u tal-2005*

(182) L-Artikolu 107(3) tat-Trattat jipprevedi ċerti eżenzjonijiet għar-regola ġenerali stabbilita fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat li l-għajnuna mill-Istat mhijiex kompatibbli mas-suq intern. L-għajnuna inkwistjoni tista' tiġi vvalutata abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-TFUE, li jistipula li: *"għajnuna maħsuba sabiex tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew ta' ċerti oqsma ekonomiċi, fejn tali għajnuna ma taffettwax b'mod negattiv il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni"*, tista' titqies bħala kompatibbli mas-suq intern.

(183) F'dan ir-rigward, il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 jiffurmaw qafas li fuqu jiġi vvalutat jekk għajnuna lil ajruporti tistax tiġi ddikjarata kompatibbli skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.

(184) Skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, il-Kummissjoni tqis li *l*-"Avviż tal-Kummissjoni dwar id-determinazzjoni tar-regoli applikabbli għall-valutazzjoni tal-għajnuna mill-Istat illeġittima" ([70]) japplika għall-għajnuna għall-investiment illeġittima mogħtija lill-ajruporti. F'dan ir-rigward, jekk l-għajnuna għall-investiment illeġittima tkun ingħatat qabel l-4 ta' April 2014, il-Kummissjoni tapplika r-regoli dwar il-kompatibbiltà li kienu fis-seħħ fiż-żmien meta ngħatat l-għajnuna għall-investiment illeġittima. Għaldaqstant, il-Kummissjoni tapplika l-prinċipji stabbiliti fil-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 fil-każ ta' għajnuna għall-investiment illeġittima mogħtija lill-ajruporti qabel l-4 ta' April 2014. ([71])

([69]) Il-linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriżi mhux finanzjarji f'diffikultà (ĠU C 249, 31.7.2014, p. 1).
([70]) ĠU C 119, 22.5.2002, p. 22.
([71]) Il-Punt 173 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

(185) Min-naħa l-oħra, il-Kummissjoni ddikjarat fil-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 li "l-Avviż tal-Kummissjoni dwar id-determinazzjoni tar-regoli applikabbli għall-valutazzjoni tal-għajnuna mill-Istat illeġittima" ma għandhomx japplikaw għal każijiet pendenti ta' għajnuna operatorja illegali lil ajruporti mogħtija qabel l-4 ta' April 2014. Minflok, il-Kummissjoni sejra tapplika l-prinċipji stabbiliti fil-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 għall-każijiet kollha li jikkonċernaw l-għajnuna operatorja (in-notifiki pendenti u l-għajnuna illegali mhux innotifikata) lill-ajruporti, anki jekk l-għajnuna ngħatat qabel l-4 ta' April 2014 u l-bidu tal-perjodu tranżitorju. ([72])

(186) Il-Kummissjoni diġà kkonkludiet fil-premessa 173 li l-miżuri li qegħdin jiġu vvalutati jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat illeġittima li ngħatat qabel l-4 ta' April 2014.

6.5.3 *Id-distinzjoni bejn investiment u għajnuna operatorja*

(187) Fid-dawl tad-dispożizzjonijiet tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 imsemmija fil-premessi 184 u 185, il-Kummissjoni għandha tiddetermina jekk il-miżuri inkwistjoni jikkostitwixxux għajnuna għall-investiment jew għajnuna operatorja illeġittima.

(188) Skont il-punt 25(r) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, l-għajnuna għall-investiment hija ddefinita bħala *"għajnuna maħsuba biex tiffinanzja l-assi kapitali fissi, speċifikament, sabiex tiġi koperta d-diskrepanza fil-finanzjament tal-ispejjeż kapitali"*. Barra minn hekk, skont il-punt 25(r) tal-Linji Gwida, l-għajnuna għall-investiment tista' tkun relatata kemm ma' pagament bil-quddiem (jiġifieri tkun tkopri l-ispejjeż tal-investiment bil-quddiem) kif ukoll mal-għajnuna mħallsa fil-forma ta' ħlasijiet parzjali perjodiċi (sabiex tkopri l-ispejjeż kapitali, f'termini tad-deprezzament annwali u l-ispejjeż tal-finanzjament).

(189) Min-naħa l-oħra, l-għajnuna operatorja tfisser għajnuna li tkopri l-ispejjeż kollha tal-operat, jew parti minnhom, ta' ajruport, iddefiniti bħala *"l-ispejjeż sottostanti tal-provvediment ta' servizzi fl-ajruport, inklużi kategoriji bħall-ispejjeż tal-persunal, is-servizzi mogħtija b'kuntratt, il-komunikazzjoni, l-iskart, l-enerġija, il-manutenzjoni, il-kera, l-amministrazzjoni, eċċ., iżda esklużi l-ispejjeż kapitali, l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni jew kwalunkwe inċentiv ieħor mogħtija lil-linji tal-ajru mill-ajruport, kif ukoll l-ispejjeż li jaqgħu taħt il-mandat tal-politika pubblika"*. ([73])

(190) Fid-dawl ta' dawn id-definizzjonijiet, il-Kummissjoni tqis li l-garanzija tal-Istat ta' 100 % għas-self mill-ISB mogħtija b'termini privileġġjati u s-self mill-ISB numru 2 u 5 jikkostitwixxu għajnuna għall-investiment favur l-FFHG. Dawn il-fondi kienu kollha marbutin mar-rifinanzjament ta' self li min-naħa tiegħu ffinanzja proġett ta' investiment infrastrutturali partikolari (ara t-Tabella 9). Barra minn hekk, l-ammonti tas-self mill-ISB huma ugwali għall-investimenti rispettivi mwettqa, jew inqas minnhom.

Tabella 9

Ħarsa ġenerali komparattiva tal-ammonti tas-self mill-ISB u tal-għan tagħhom ([1])

Nru tas-self mill-ISB	Ammont tas-self f'EUR miljuni	Għan tas-self
1	18,4	[…] investimenti infrastrutturali li jammontaw għal […]
2	20,0	[…] investimenti infrastrutturali li jammontaw għal […]
3	2,5	[…] investimenti infrastrutturali li jammontaw għal […]

([72]) Il-Punt 172 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.
([73]) Il-punt 25(v) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

Nru tas-self mill-ISB	Ammont tas-self f'EUR miljuni	Għan tas-self
4	25,9	[…] investimenti infrastrutturali li jammontaw għal […]
5	6,8	[…] investimenti infrastrutturali li jammontaw għal […]

(1) Il-ħarsa ġenerali hija bbażata fuq l-indikazzjonijiet fil-ftehimiet dwar is-self mill-ISB dwar l-għan tal-ammonti rispettivi ta' self u ta' investiment.

(191) Għalhekk, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-garanzija tal-Istat ta' 100 % għas-self mill-ISB u s-self mill-ISB numru 2 u 5 jikkostitwixxu investiment illeġittimu mogħti qabel l-4 ta' April 2014, li l-kompatibbiltà tagħhom trid tiġi vvalutata skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.

(192) Fir-rigward tal-fondi pprovduti b'termini privileġġjati mill-ippuljar ta' flus kontanti, il-Ġermanja tqis li dawn il-fondi ntużaw ukoll sabiex jiffinanzjaw investimenti infrastrutturali fl-2009 sal-2012.

(193) Fl-2009 sal-2012 twettqu investimenti li jammontaw għal EUR 46 miljun fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn (ara t-Tabella 3). L-ammont ta' dawn l-investimenti bejn wieħed u ieħor huwa ugwali għall-fondi miġbuda mill-ippuljar ta' flus kontanti matul l-istess perjodu. Barra minn hekk, matul il-perjodu mill-2009 sal-2012 ir-riżultati tal-operat ([74]) (inkluż id-dħul straordinarju, jiġifieri introjtu apparti mid-dħul mill-ajrunawtika u mhux mill-ajrunawtika tal-ajruport u dħul mill-bejgħ ta' art jew ta' proprjetà) kienu pożittivi (ara t-Tabella 4). Dan jissuġġerixxi li l-ajruport kien f'qagħda li jkopri l-ispejjeż operatorji ta' kuljum u li l-fondi pprovduti mill-ippuljar ta' flus kontanti ntużaw sabiex jiffinanzjaw l-investimenti fl-infrastruttura tal-ajruport. Għalhekk, il-fondi pprovduti mill-ippuljar ta' flus kontanti jikkostitwixxu għajnuna għall-investiment illeġittima mogħtija qabel l-4 ta' April 2014, li l-kompatibbiltà tagħha trid tiġi vvalutata skont il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005. F'dan ir-rigward, il-kunsiderazzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 6.5.3 japplikaw ukoll. B'mod partikolari, billi l-ammont ta' fondi miġbuda huwa iżgħar mit-total tal-investimenti, l-għajnuna tista' titqies proporzjonata u neċessarja.

(194) Madankollu, għandu jiġi nnotat li l-fondi miġbuda mill-ippuljar ta' flus kontanti ma kinux iddedikati għal għan speċifiku. Barra minn hekk, ir-riżultati tal-operat (minbarra d-dħul straordinarju, jiġifieri introjtu apparti mid-dħul mill-ajrunawtika u mhux mill-ajrunawtika tal-ajruport u dħul mill-bejgħ ta' art u ta' proprjetà) kienu negattivi fil-perjodu li qiegħed jiġi kkunsidrat (ara t-Tabella 4). Dan jista' jindika li d-dħul mill-attività ordinarja tal-ajruport ma kienx biżżejjed biex ikopri l-ispejjeż operatorji tiegħu. Barra minn hekk, il-Ġermanja baqgħet ma ġabitx prova tal-mekkaniżmu li bih kien żgurat li l-fondi mill-ippuljar ta' flus kontanti ma ntużawx sabiex jiffinanzjaw l-operat ta' kuljum tal-ajruport.

(195) F'dawn iċ-ċirkustanzi, ma jistax jiġi eskluż li l-fondi mill-ippuljar ta' flus kontanti ntużaw sabiex l-FFHG ma jitħalliex nieqes mil-likwidità, li setgħet wasslet biex l-operatur tal-ajruport inaqqas l-investimenti tiegħu jew jinbidel f'impriża f'diffikultà. Għalhekk, il-fondi pprovduti mill-ippuljar ta' flus kontanti jista' jitqies li jikkostitwixxi għajnuna għall-operat illeġittima mogħtija qabel l-4 ta' April 2014 li l-kompatibbiltà tagħha trid tiġi vvalutata skont il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014. Din il-valutazzjoni hija mwettqa iżjed 'l isfel fit-Taqsima 6.5.4.

6.5.4 *Il-kompatibbiltà tal-għajnuna għall-investiment skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005*

(196) Skont il-punt 61 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, il-Kummissjoni trid teżamina jekk il-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin humiex issodisfati:

(a) il-kostruzzjoni u l-operat tal-infrastruttura jissodisfaw objettiv ta' interess komuni definit b'mod ċar (l-iżvilupp reġjonali, l-aċċessibbiltà, eċċ.);

(b) l-infrastruttura hija meħtieġa u proporzjonata għall-għan li ġie stabbilit;

([74]) Espress fi qligħ qabel l-imgħax, it-taxxa, id-deprezzament u l-ammortizzament ("EBITDA", Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation).

(c) l-infrastruttura għandha prospetti sodisfaċenti għall-użu fuq tul ta' żmien medju, b'mod partikolari fir-rigward tal-użu tal-infrastruttura eżistenti;

(d) l-utenti potenzjali kollha tal-infrastruttura għandhom aċċess għaliha b'mod ugwali u nondiskriminatorju; u

(e) l-iżvilupp tal-kummerċ ma jiġix affettwat tant li jmur kontra l-interess tal-Unjoni.

(197) Barra minn hekk, sabiex tkun kompatibbli, l-għajnuna mill-Istat lill-ajruporti — bħal kwalunkwe miżura oħra ta' għajnuna mill-Istat — għandu jkollha effett ta' inċentiv u tkun neċessarja u proporzjonali għall-objettiv leġittimu segwit.

(198) Il-Ġermanja argumentat li l-għajnuna għall-investiment favur l-FFHG hija konformi mal-kriterji kollha ta' kompatibbiltà li hemm fil-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005.

(a) L-għajnuna tikkontribwixxi għal objettiv ta' interess komuni definit b'mod ċar

(199) L-għajnuna għall-investiment favur l-FFHG kienet immirata li tiffinanzja l-konverżjoni ulterjuri tal-eks-bażi militari tal-Istati Uniti f'ajruport ċivili u l-iżvilupp sostanzjali tal-infrastruttura tal-ajruport. Dawn il-miżuri taw kontribut sinifikanti lill-iżvilupp reġjonali u l-konnettività tar-reġjun ta' Hunsrück u lill-ħolqien ta' impjiegi ġodda f'żona ekonomikament milquta mill-għeluq tal-bażi militari tal-Istati Uniti kif ukoll mit-tnaqqis tal-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main.

(200) Ir-reġjun ta' Hunsrück, kif indikat il-Ġermanja, huwa mdawwar b'għadd ta' żoni (bħal Landkreis Birkenfeld), li kienu mmarkati bħala reġjuni fil-bżonn ta' għajnuna fil-qafas tal-"*Gemeinschaftsaufgabe Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur*". Fil-fatt, fil-perjodu inkonsiderazzjoni, il-Landkreis Birkenfeld kien tal-inqas parzjalment ikkunsidrat bħala reġjun bi Prodott Domestiku Gross (PDG) taħt il-medja tal-Unjoni. ([75])

(201) Il-Kummissjoni tqis li l-iżvilupp tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn ikkontribwixxa b'mod sinifikanti wkoll għall-ħolqien ta' impjiegi ġodda fir-reġjun ta' Hunsrück. Kif uriet il-Ġermanja, meta jitqiesu l-attivitajiet fil-partijiet kollha tal-ajruport, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn fl-2012 ħoloq 3 063 impjieg fir-reġjun ta' Hunsrück li minnhom 74 % kienu karigi full-time u 90 % ta' dawn l-impjegati jgħixu wkoll f'dan ir-reġjun.

(202) Barra minn hekk, l-iżvilupp tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu wkoll effetti pożittivi indiretti, indotti u katalizzanti fuq il-ħolqien tax-xogħol fir-reġjun kif ukoll fuq l-iżvilupp tar-reġjun b'mod ġenerali permezz ta' għadd dejjem jiżdied ta' attivitajiet ekonomiċi u turistiċi. Skont l-informazzjoni mogħtija mill-Ġermanja, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-iżvilupp tat-turiżmu lejn l-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate (– 33 % tal-passiġġieri li jikkorrispondu għal madwar miljun passiġġier fl-2005) u tat-turiżmu 'l barra minnu (– 67 % tal-passiġġieri). Kif indikat il-Ġermanja, 88 % tal-passiġġieri li jaslu joqogħdu tal-inqas lejl wieħed fir-reġjun u ġġeneraw madwar 5,7 miljun lejl fl-2005. Billi 88 % tat-turisti li jaslu fi Frankfurt Hahn jgħaddu tal-inqas lejl wieħed u iktar minn 80 % tagħhom iqattgħu saħansitra minn jumejn sa għaxart ijiem, dawn jiġġeneraw dħul totali ta' madwar EUR 133,7 miljun fis-sena. Barra minn hekk, it-turiżmu li jiġi ġġenera madwar 11 000 impjieg f'Rhineland-Palatinate.

(203) L-investimenti megħjuna inkwistjoni wkoll għenu biex tittejjeb l-aċċessibbiltà taż-żona. Madankollu, id-duplikazzjoni ta' ajruporti li ma jrendux profitti (jew il-ħolqien ta' kapaċità addizzjonali mhux użata) ma tikkontribwix għal objettiv ta' interess komuni. F'dan il-każ, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-għajnuna għall-investiment ma twassalx għal duplikazzjoni bħal din li tnaqqas il-prospetti ta' terminu medju għall-użu tal-infrastruttura eżistenti f'ajruporti oħrajn ġirien. Fil-fatt, m'hemmx ajruporti oħrajn f'distanza ta' 100 kilometru jew f'60 minuta sewqan mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn. L-eqreb ajruporti lejn Frankfurt Hahn huma l-ajruport ta' Frankfurt Main, li jinsab 115-il kilometru jew siegħa u 15-il minuta sewqan bil-karozza bogħod, u l-ajruport tal-Lussemburgu, li jinsab siegħa u 30 minuta sewqan (111-il kilometru) bogħod.

(204) L-ajruport ta' Frankfurt Main huwa ajruport internazzjonali ewlieni b'firxa wiesgħa ta' destinazzjonijiet u huwa servut b'mod predominanti minn trasportaturi fuq distanzi twal li joffru traffiku ta' konnessjoni, waqt li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jaqdi titjiriet bi prezz baxx minn punt għal punt. It-traffiku fl-ajruport ta' Frankfurt

([75]) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-8 ta' Novembru 2006 fil-kawża dwar l-għajnuna mill-Istat N459/2006 — Mappa tal-għajnuna reġjonali Ġermaniża 2007-2013 (ĠU C 295, 5.12.2006, p. 6).

Main żdied kontinwament mis-sena 2000, minn 49,4 miljun passiġġier fl-2000 sa madwar 58 miljun fl-2012. Madankollu, matul dak il-perjodu t-tkabbir kien milqut minn problemi ta' konġestjoni u limiti ta' kapaċità. Kif indikat il-Ġermanja, il-limiti tal-kapaċità tal-ajruport ta' Frankfurt Main kienu jinqabżu kontinwament. Għalhekk, skont il-Ġermanja, speċjalment fid-dawl li għandu l-liċenzja li jopera 24 siegħa kuljum, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu sehem importanti fil-provvediment ta' kapaċità addizzjonali sabiex tittaffa l-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main. Fil-fatt, sal-2009 Fraport kienet l-azzjonist maġġoritarju tal-FFHG, l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (2,7 miljun passiġġier fl-2013, madwar 4 miljun passiġġier fl-2007 meta kien fl-aqwa tiegħu) u l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt-Main (58 miljun passiġġier u 2,1 miljun merkanzija), u b'hala tali kienet qiegħda ssegwi strateġija ta' diversifikazzjoni.

(205) L-ajruport tal-Lussemburgu, li huwa l-eqreb ajruport lejn Frankfurt Hahn imma xorta 111-il kilometru jew siegħa u 30 minuta sewqan bil-karozza 'l bogħod, kellu madwar 1,7 miljun passiġġier fl-2008 u esperjenza tkabbir rapidu għal 2,2 miljun fl-2013. Minkejja li l-ajruport tal-Lussemburgu huwa kemxejn iżgħar mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn f'termini ta' traffiku tal-passiġġieri, l-attività tat-trasport tal-merkanzija hija sostanzjalment ikbar b'674 000 tunnellata fl-2013. Dan joffri varjetà ta' titjiriet skedati lejn bliet kapitali Ewropej u titjiriet charter lejn destinazzjonijiet turistiċi. Din l-għażla ta' destinazzjonijiet fil-biċċa l-kbira tagħha tissodisfa l-ħtiġijiet tal-impjegati tal-istituzzjonijiet finanzjarji u internazzjonali li jinsabu fil-Lussemburgu.

(206) L-ajruport ta' Saarbrücken jinsab madwar 128 kilometru bogħod mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn jiġifieri iktar minn sagħtejn sewqan bil-karozza. Barra minn hekk, Frankfurt Hahn huwa servut primarjament minn trasportaturi bi prezz baxx (Ryanair) u t-trasport tal-merkanzija jikkostitwixxi element pjuttost importanti fil-mudell tan-negozju tiegħu, filwaqt li l-ajruport ta' Saarbrücken joffri primarjament titjiriet skedati lejn destinazzjonijiet nazzjonali u joffri biss trasport limitat ta' merkanzija bl-ajru.

(207) Rigward l-ajruport ta' Zweibrücken, il-Ġermanja enfasizzat li d-distanza ta' 127 km lejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn tfisser ħin ta' siegħa u 27 minuta vvjaġġar bil-karozza jew ta' madwar erba' sigħat bil-ferrovija. Barra minn hekk, il-Ġermanja sostniet li, meta wieħed josserva t-traffiku tal-passiġġieri u tal-merkanzija bejn l-2005 u l-2012, ma jista' jiddeduċi l-ebda relazzjoni ta' sostituzzjoni bejn l-ajruporti.

(208) Il-Kummissjoni tosserva li hemm ċerti attivitajiet tal-ajruporti ta' Frankfurt Hahn u ta' Zweibrücken jidħlu f'xulxin, billi l-ajruport ta' Zweibrücken ukoll huwa involut fl-immaniġġjar tal-merkanzija bl-ajru u d-destinazzjonijiet servuti mill-ajruport ta' Zweibrücken huma b'mod predominanti għal traffiku charter. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tinnota li t-trasport tal-merkanzija normalment huwa iktar mobbli mit-trasport tal-passiġġieri. ([76]) B'mod ġenerali, żona ta' lħuq għal ajruporti tal-merkanzija titqies li jkollha raġġ ta' madwar 200 kilometru dawramejt u sagħtejn f'ħin ta' vvjaġġar. Kummenti mill-industrija jissuġġerixxu li b'mod ġenerali huwa aċċettabbli għall-ispedizzjonijieri li jagħmlu sa nofstanhar sewqan (jiġifieri, sa 12-il siegħa sewqan bit-trakkijiet) biex jittrasportaw il-merkanzija tagħhom. ([77]) Barra minn hekk, it-traffiku charter huwa wkoll, b'mod ġenerali, inqas sensittiv għall-ħin u kapaċi jaċċetta ħinijiet ta' vvjaġġar sa sagħtejn bil-karozza.

(209) Fl-istess ħin għandu jiġi nnotat li, qabel ma Zweibrücken daħal fis-suq fl-2006, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien diġà ajruport stabbilit sewwa b'iktar minn tliet miljun passiġġier u li kien jidderieġi 123 000 tunnellata ta' merkanzija. 123 000 tunnellata ta' merkanzija. Fid-dawl tal-iżvilupp storiku taż-żewġ ajruporti, tal-qagħda ġeografika tagħhom u tal-kapaċità libera disponibbli fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn fiż-żmien meta l-ajruport ta' Zweibrücken daħal fis-suq tal-avjazzjoni kummerċjali fl-2006, il-Kummissjoni tikkonkludi li pjuttost kien l-ajruport ta' Zweibrücken li kkostitiwixxa duplikazzjoni mhux meħtieġa ta' infrastruttura.

(210) Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-investimenti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma jikkostitwixxux duplikazzjoni ta' infrastruttura mhux profittabbli eżistenti. Għall-kuntrarju, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu rwol importanti fit-tnaqqis tal-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main mingħajr ma llimita l-pjanijiet ta' espansjoni ta' dan tal-aħħar. Fil-fatt mingħajr l-investimenti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien hemm riskju li r-reġjun ma jkunx moqdi biżżejjed fil-ħtiġijiet tiegħu ta' trasport.

(211) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 199 sa 210, il-Kummissjoni għalhekk tikkonkludi li l-għajnuna għall-investiment diretta lejn il-kostruzzjoni u l-operat tal-infrastruttura fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn tissodisfa objettiv ta' interess komuni definit ċar, jiġifieri l-iżvilupp ekonomiku reġjonali, il-ħolqien tal-impjiegi u t-titjib tal-aċċessibbiltà tar-reġjun.

([76]) Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 45.
([77]) Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 46.

(b) L-infrastruttura hija neċessarja u proporzjonata għall-objettiv

(212) Skont il-Ġermanja, l-investimenti twettqu skont il-ħtiġijiet (u għaldaqstant kienu proporzjonati) u l-infrastruttura mibnija kienet neċessarja għall-ajruport sabiex jaqdi l-konnettività u l-iżvilupp tar-reġjun u jtaffi l-konġestjoni tal-ajruport ta' Frankfurt Main.

(213) Abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-Ġermanja, il-Kummissjoni taqbel li l-investimenti ffinanzjati kienu neċessarji u proporzjonati għall-objettiv ta' interess komuni (ara l-premessa 68 u dawk segwenti). Fil-fatt, mingħajr dawn l-investimenti l-konverżjoni ta' l-eks-bażi tal-Istati Uniti f'ajruport tal-avjazzjoni ċivili li jiffunzjona b'mod sħiħ ma setgħetx titlesta. Il-kostruzzjoni ta' faċilitajiet għall-passiġġieri u għall-merkanzija, is-superfiċji asfaltati fl-ajruport u l-modernizzazzjoni tat-taxiways kellhom jitwettqu sabiex jiġi żviluppat iżjed l-operat tat-titjiriet ċivili. Għaldaqstant, l-infrastruttura mibnija kienet neċessarja għall-ajruport sabiex iservi l-konnettività u l-iżvilupp tar-reġjun.

(214) Minbarra dan, il-proġett infrastrutturali twettaq biss sal-limitu meħtieġ sabiex jintlaħqu l-miri stabbiliti: waqt li l-infrastruttura kienet mibnija għal traffiku massimu ta' passiġġieri ta' madwar erba' sa ħames miljun passiġġier u 500 000 tunnellata ta' merkanzija, l-istatistiċi tat-traffiku murija fit-Tabella 1 u fit-Tabella 2 juru li t-traffiku tal-passiġġieri żdied b'mod qawwi sal-2007 sabiex intlaħaq rekord ta' erba' miljun passiġġier (segwit bi tnaqqis għal 2,7 miljuni fl-2013 għar-raġunijiet imsemmija fil-premessa 219) u l-volum tal-merkanzija żdied għal iktar minn 500 000 tunnellata ta' merkanzija fl-2011. Dan ifisser li fil-parti l-kbira d-domanda mistennija tat-traffiku kienet tikkorrispondi għad-domanda attwali u li l-investimenti ma kinux kbar wisq.

(215) Waqt li huwa importanti li jiġi evitat investiment li jikkostitwixxi duplikazzjoni ta' infrastruttura mhux profittabbli eżistenti, hawnhekk dan mhuwiex il-każ. Kif diġà ġie spjegat fil-premessi 203 sa 210, m'hemmx ajruporti oħrajn f'distanza ta' 100 kilometru u 60 minuta vvjaġġar, u anke jekk kellha tiġi kkunsidrata żona ta' lħuq usa' m'hemmx effetti ta' duplikazzjoni. L-eqreb ajruport huwa l-ajruport ta' Frankfurt Main, li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien maħsub biex itaffilu l-konġestjoni.

(216) Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Kummissjoni tqis li din il-kundizzjoni ta' kompatibbiltà hija ssodisfatta.

(c) L-infrastruttura toffri prospetti sodisfaċenti ta' użu fuq żmien medju

(217) Il-Ġermanja argumentat li qabel ma ttieħdet id-deċiżjoni li l-infrastruttura tal-ajruport tiġi żviluppata iktar, twettqu studji ta' previżjoni dwar it-traffiku minn esperti esterni sabiex jiġi identifikat il-potenzjal ta' traffiku tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn.

(218) L-informazzjoni mogħtija turi li dak iż-żmien l-esperti esterni bassru tkabbir sinifikanti minn 0,3 miljun passiġġier fl-2000 sa 3,8 miljun passiġġier sal-2010 (ara l-Figura 6 u l-Figura 7). Rigward l-iżvilupp fit-trasport tal-merkanzija, l-esperti pproġettaw żvilupp minn 151 000 tunnellata fl-2001 sa 386 000 tunnellata fl-2010 (ara l-Figura 8), bit-tkabbir fin-negozju tat-trasport tal-merkanzija bejn l-2006 u l-2010 jiġi minn titjiriet ta' merkanzija ddevjati mill-ajruport ta' Frankfurt Main minħabba l-curfew. Madankollu, dawn il-proġezzjonijiet setgħu jitwettqu biss jekk l-investimenti jsiru sal-limitu ppjanat.

(219) Il-Kummissjoni tinnota li dawn il-previżjonijiet dwar it-traffiku (ara l-premessa 218) ġew ikkonfermati mill-iżvilupp tat-traffiku attwali fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn (ara t-Tabella 1 u t-Tabella 2). Fl-2007 l-ajruport ta' Frankfurt Hahn serva madwar erba' miljun passiġġier. Wara perjodu ta' tkabbir sinifikanti, it-traffiku tal-ajru fil-Ġermanja u fl-Unjoni fis-snin riċenti kien affettwat b'mod negattiv mill-kriżi ekonomika u finanzjarja tal-2008/09, li rriżultat fi tnaqqis fit-trasport tal-passiġġieri bl-ajru fil-Ġermanja fl-2009. L-iżvilupp fit-trasport tal-passiġġieri fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn safa milqut ukoll bl-introduzzjoni ta' taxxa fuq il-passiġġieri bl-ajru fil-Ġermanja fl-2011. Bħalissa l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jaqdi madwar 2.7 miljun passiġġier p.a. Rigward il-merkanzija, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn immaniġġja 565 000 tunnellata ta' merkanzija fl-2011. Minħabba l-falliment ta' wieħed mill-klijenti tiegħu, l-ajruport ipproċessa biss 447 000 tunnellata fl-2013.

(220) Għalhekk, fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, jista' jiġi konkluż li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn diġà qiegħed juża l-parti l-kbira mill-kapaċità tiegħu u l-prospetti ta' terminu medju għall-użu tal-kapaċità kienu sodisfaċenti.

(d) Aċċess għall-infrastruttura b'mod ugwali u nondiskriminatorju

(221) L-utenti potenzjali kollha tal-infrastruttura għandhom aċċess għall-ajruport skont termini ugwali u nondiskriminatorji. Fil-fatt, l-iskeda tal-imposti tal-ajruport applikabbli fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn hija disponibbli pubblikament u miftuħa għall-utenti potenzjali u attwali kollha tal-ajruport b'mod trasparenti u nondiskriminatorju. Kwalunkwe differenza fl-imposti tal-ajruport imħallsa għall-użu tal-infrastruttura kienet ibbażata fuq differenzjazzjoni kummerċjalment ġustifikata. ([78])

(222) Għaldaqstant, il-Kummissjoni tqis li din il-kundizzjoni hija ssodisfata.

(e) Il-kummerċ ma jiġix affettwat b'mod kuntrarju għall-interess komuni

(223) Skont il-punt 39 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, il-kategorija ta' ajruport tista' tagħti indikazzjoni tal-punt sa fejn l-ajruporti jkunu qegħdin jikkompetu ma' xulxin u, għalhekk, anki tal-punt sa fejn il-finanzjament pubbliku mogħti lil ajruport jista' jwassal għal distorsjoni tal-kompetizzjoni.

(224) Fiż-żona standard ta' lħuq tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (siegħa sewqan bil-karozza jew 100 kilometru bogħod) m'hemmx ajruporti oħrajn sfruttati kummerċjalment. Anke jekk wieħed kellu jestendi ż-żona ta' lħuq, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna ma toħloqx effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(225) F'dak li jikkonċerna l-ajruport ta' Frankfurt Main (l-eqreb ajruport f'distanza ta' madwar 115-il kilometru u siegħa u 15-il minuta f'ħin ta' vvjaġġar), l-investimenti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma wasslux għal effetti ta' sostituzzjoni. Fil-fatt, qabel ma involviet ruħha fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, Fraport kienet diġà l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt Main, imma xorta kienet qiegħda tinvesti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bil-ħsieb li ttaffi l-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main peress li kien previst li dak l-ajruport ewlieni kien sejjer ikun mgħobbi iktar milli tiflaħ il-kapaċità tiegħu fil-futur. B'mod partikolari, il-projbizzjoni tat-titjiriet billejl fl-ajruport ta' Frankfurt Main kienet wieħed mill-fatturi ewlenin li ttieħdu inkonsiderazzjoni billi l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu liċenzja biex jopera fuq 24 siegħa.

(226) Anke jekk Frankfurt Hahn esperjenza tkabbir sinifikanti fil-perjodu mill-2000 sal-2007, il-Figura 1 turi li meta mqabbel ma' Frankfurt Main is-sehem tiegħu mit-traffiku baqa' limitat ħafna. Mill-2000 sal-2003, l-ajruport ta' Frankfurt Main esperjenza tkabbir kostanti fl-għadd ta' passiġġieri minn 48 miljun fl-2000 għal 54,2 miljun fl-2007. Minħabba l-kriżi ekonomika, Frankfurt Main esperjenza kemxejn tnaqqis għal 50,9 miljun fl-2009, segwit minn tkabbir rapidu għal 58 miljun. Rigward l-attivitajiet ta' trasport ta' merkanzija, l-ajruport ta' Frankfurt Main esperjenza tkabbir kostanti minn 1,6 għal 2,2 miljun tunnellata fl-2013.

(227) Fir-rigward ta' ajruporti oħrajn, il-Kummissjoni diġà spjegat li l-investimenti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kellhom l-ebda impatt sinifikanti fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri. ([79]) Dan japplika wkoll għall-ajruport ta' Zweibrücken, minħabba li pjuttost kien dan tal-aħħar li kkostitwixxa duplikazzjoni mhux meħtieġa ta' infrastruttura (u għalhekk ikun responsabbli għal kwalunkwe effett ta' distorsjoni fuq il-kompetizzjoni).

(228) Barra minn hekk, kuntrarju għall-ajruporti ta' Frankfurt Main u tal-Lussemburgu, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn mhuwiex moqdi b'konnessjoni ferrovjarja. Kollox ma' kollox, wieħed ma jista' jistenna l-ebda effett ta' sostituzzjoni fuq it-trasport ferrovjarju.

(229) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 223 sa 228, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe effetti negattivi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri huma limitati għall-minimu.

([78]) Id-deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-1 ta' Ottubru 2014 fil-każ dwar l-għajnuna mill-Istat SA.21211 — il-Ġermanja — l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u Ryanair, li għadha ma ġietx ippubblikata fil-ĠU.

([79]) Rigward Frankfurt Main u l-ajruport tal-Lussemburgu, il-Kummissjoni tinnota wkoll li s-settur tal-ivvjaġġar tan-negozju jokkupa sehem sinifikanti mis-suq f'dawn l-ajruporti, waqt li dan b'paragun jirrappreżenta sehem limitat fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn.

(f) Effett ta' inċentiv, neċessità u proporzjonalità

(230) Il-Kummissjoni trid tistabbilixxi jekk l-għajnuna mill-Istat mogħtija lill-ajruport ta' Frankfurt Hahn biddlitx l-imġiba tal-benefiċjarju b'tali mod li involva ruħu f'attività li tikkontribwixxi sabiex jintlaħaq l-objettiv ta' interess komuni li (i) ma kienx iwettaq mingħajr l-għajnuna, jew (ii) li kien iwettaq b'mod iktar ristrett jew differenti. Barra minn hekk, l-għajnuna titqies li hija proporzjonata biss jekk l-istess riżultat ma setax jintlaħaq b'inqas għajnuna u b'inqas distorsjoni. Dan ifisser li l-ammont u l-intensità tal-għajnuna jridu jkunu limitati għall-minimu meħtieġ sabiex titwettaq l-attività megħjuna.

(231) Skont l-informazzjoni sottomessa mill-Ġermanja, mingħajr l-għajnuna l-investiment qatt ma seta' jsir realtà. Il-Ġermanja argumentat li l-għajnuna kienet neċessarja għax ikkumpensat biss għall-ispejjeż tal-finanzjament u ammont iktar baxx kien iwassal għal livelli iktar baxxi ta' investiment.

(232) Fil-fatt, skont ir-riżultati finanzjarji mogħtija fil-qosor fit-Tabella 3 u fit-Tabella 4, l-ajruport xorta għadu qiegħed jagħmel it-telf u mhuwiex kapaċi jiffinanzja l-ispejjeż tal-investiment tiegħu. Għalhekk, jista' jiġi konkluż li l-għajnuna kienet neċessarja sabiex isiru investimenti bil-għan li tittaffa l-konġestjoni fl-infrastruttura tal-ajruport u sabiex jiġu ssodisfatti r-rekwiżiti attwali għall-infrastruttura moderna tal-ajruport. Mingħajr l-għajnuna, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kienx ikun jista' jlaħħaq mad-domanda mistennija tal-linji tal-ajru, tal-passiġġieri u tal-ispedizzjonieri u l-livell tal-attività ekonomika tal-ajruport kien jispiċċa jitnaqqas.

(233) Għandu jiġi nnotat ukoll li l-appoġġ pubbliku ngħata f'perjodu meta l-FFHG irrealizza investimenti sinifikanti ħafna fl-infrastruttura (iktar minn EUR 220 miljun bejn l-2001 u l-2012). Minn dan l-ammont, EUR 46 miljun kienu investiti matul il-perjodu li qiegħed jiġi kkunsidrat (mill-2009 sal-2012). Minn dan jiġi li l-għajnuna għall-investiment kopriet biss frazzjoni tal-ispejjeż tal-investiment totali u kienet limitata għad-differenza bejn ir-rata tal-imgħax imħallsa għall-fondi u r-rata tas-suq li biha l-FFHG kieku kien jirċievi dawn il-fondi fis-suq. Barra minn hekk, l-għajnuna għall-investiment inkonsiderazzjoni ngħatat fil-forma ta' garanzija tal-Istat ta' 100 % u ta' fondi b'termini preferenzjali u mhux fil-forma ta' għotja diretta.

(234) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-miżura ta' għajnuna inkwistjoni kellha effett ta' inċentiv u li l-ammont ta' għajnuna kien limitat għall-minimu neċessarju sabiex setgħet titwettaq l-attività megħjuna u għaldaqstant, kien proporzjonat.

Konklużjoni

(235) Abbażi ta' dan li ssemma, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-għajnuna għall-investiment mogħtija lill-ajruport ta' Frankfurt Hahn hija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, minħabba li hija konformi mal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà stipulati fil-punt 61 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.

6.5.5 *Il-kompatibbiltà tal-għajnuna għall-operat skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014*

(236) It-taqsima 5.1 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 tistabbilixxi l-kriterji li tapplika l-Kummissjoni meta tiġi biex tivvaluta l-kompatibbiltà tal-għajnuna operatorja mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat. Skont il-punt 172 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, il-Kummissjoni tapplika dawk il-kriterji għall-każijiet kollha li jikkonċernaw l-għajnuna operatorja, inklużi n-notifiki pendenti u l-każijiet ta' għajnuna illegali mhux innotifikata.

(237) Skont il-punt 137 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, għajnuna operatorja illegali mogħtija qabel id-data tal-pubblikazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 — bħall-fondi mogħtija mill-ippuljar ta' flus kontanti sa fejn dawn setgħu kkostitwixxew għajnuna operatorja (ara l-premessi 185 u 186) — tista' tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern sal-ammont totali tal-ispejjeż operatorji mhux koperti sakemm jiġu ssodisfatti l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

a) *il-kontribut għal objettiv ta' interess komuni definit sewwa*: din il-kundizzjoni tiġi ssodisfatta jekk, fost l-oħrajn, l-għajnuna żżid il-mobbiltà taċ-ċittadini tal-Unjoni u l-konnettività tar-reġjuni jew tiffaċilita l-iżvilupp reġjonali ([80]);

([80]) Il-punti 137, 113 u 114 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

b) *il-ħtieġa ta' intervent mill-Istat*: l-għajnuna għandha tkun immirata lejn sitwazzjonijiet fejn tali għajnuna tista' ġġib magħha titjib materjali li s-suq innifsu ma jistax iwettaq ([81]);

c) *l-eżistenza tal-effett ta' inċentiv*: din il-kundizzjoni tiġi ssodisfatta jekk ikun probabbli li, fin-nuqqas ta' għajnuna operatorja, u b'kunsiderazzjoni tal-possibbiltà ta' preżenza ta' għajnuna għall-investiment u tal-livell ta' traffiku, il-livell tal-attività ekonomika tal-ajruport ikkonċernat jitnaqqas b'mod sinifikanti ([82]);

d) *il-proporzjonalità tal-ammont ta' għajnuna (għajnuna limitata għall-minimu neċessarju)*: sabiex tkun proporzjonata, l-għajnuna operatorja lill-ajruporti għandha tkun limitata għall-minimu neċessarju sabiex tkun tista' titwettaq l-attività megħjuna ([83]);

e) *l-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ.* ([84])

a) Il-kontribut lejn objettiv ta' interess komuni definit sewwa

(238) Skont it-taqsima 5.1.2(a) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, sabiex l-ajruporti jingħataw żmien biex jaġġustaw għar-realtajiet ġodda tas-suq u sabiex jiġu evitati interruzzjonijiet fit-traffiku tal-ajru u l-konnettività tar-reġjuni, l-għajnuna operatorja lill-ajruporti tiġi kkunsidrata li tikkontribwixxi għall-kisba ta' objettiv ta' interess komuni jekk din: (i) iżżid il-mobbiltà taċ-ċittadini tal-Unjoni u l-konnettività tar-reġjuni billi tistabbilixxi punti ta' aċċess għal titjiriet intra-UE; (ii) tikkumbatti l-konġestjoni tat-traffiku tal-ajru fl-ajruporti internazzjonali ewlenin tal-Unjoni; jew (iii) tiffaċilita l-iżvilupp reġjonali.

(239) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 199 sa 204, il-Kummissjoni tqis li l-operat kontinwu tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn żied il-mobbiltà taċ-ċittadini tal-Unjoni u l-konnettività tar-reġjuni billi stabbilixxa punt ta' aċċess għal titjiriet intra-UE fir-reġjun ta' Hunsrück. Barra minn hekk, l-operat kontinwu tal-ajruport iffaċilita l-iżvilupp reġjonali fir-reġjun ta' Hunsrück u l-ħolqien ta' impjiegi ġodda. Barra minn hekk, l-operat u l-iżvilupp tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn servew ukoll biex tittaffa l-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main.

(240) Il-Kummissjoni, għalhekk, tikkonkludi li l-miżura inkwistjoni tissodisfa objettiv ta' interess komuni definit b'mod ċar.

b) Ħtieġa ta' intervent mill-Istat

(241) Skont it-taqsima 5.1.2(b) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, sabiex ikun ivvalutat jekk l-għajnuna mill-Istat tkunx effettiva fl-ilħuq ta' objettiv ta' interess komuni, huwa neċessarju li tiġi identifikata l-problema li trid tiġi indirizzata. F'dan ir-rigward, kull għajnuna mill-Istat għandha jkollha fil-mira sitwazzjoni fejn l-għajnuna tista' ġġib magħha titjib materjali li s-suq ma jkunx kapaċi jwettaq waħdu.

(242) Il-Kummissjoni tinnota li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn huwa ajruport reġjonali b'madwar 2,7 miljun passiġġier p. a. Dan għandu spejjeż operatorji fissi għoljin u taħt il-kundizzjonijiet tas-suq attwali mhuwiex kapaċi jkopri l-ispejjeż operatorji tiegħu stess. Għalhekk, hemm il-ħtieġa ta' intervent mill-Istat (ara l-punt 89 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014).

c) L-adegwatezza tal-miżura tal-għajnuna

(243) Skont it-taqsima 5.1.2(c) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, kwalunkwe miżura ta' għajnuna lil ajruport trid tkun strument politiku xieraq li jindirizza l-objettiv tal-interess komuni. L-Istat Membru, għalhekk, irid jagħti prova li l-ebda strumenti politiċi jew ta' għajnuna oħrajn li joħolqu inqas distorsjoni ma setgħu jippermettu li jintlaħaq l-istess objettiv.

([81]) Il-punti 137 u 116 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.
([82]) Il-punti 137 u 124 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.
([83]) Il-punti 137 u 125 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.
([84]) Il-punti 137 u 131 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

(244) Skont il-Ġermanja, il-miżuri ta' għajnuna inkwistjoni huma adegwati sabiex jindirizzaw l-objettiv ta' interess komuni intenzjonat, li ma setax jintlaħaq bi strument politiku ieħor li joħloq inqas distorsjoni.

(245) F'dan il-każ l-ammont ta' għajnuna (id-differenza bejn ir-rata tas-suq għall-fondi pprovduti mill-ippuljar ta' flus kontanti u r-rata attwali) baqa' inqas mit-telf operatorju mhux kopert (ara t-Tabella 4, l-EBIDTA eskluż id-dħul straordinarju tal-ajruport) imġarrab attwalment u kien limitat għall-minimu neċessarju billi ngħata biss bħala self ripagabbli u mhux bħala għotja diretta. L-ebda miżura politika oħra ma tippermetti lill-ajruport jissokta bl-operat tiegħu. B'hekk, il-kumpens għat-telf huwa limitat għall-minimu u ma jipprevedi ebda profitti.

(246) Fid-dawl tal-premessi 244 u 245, il-Kummissjoni tqis li l-miżuri inkwistjoni kienu adegwati sabiex jintlaħaq l-objettiv mixtieq ta' interess komuni.

d) L-eżistenza ta' effett ta' inċentiv

(247) Skont it-taqsima 5.1.2(d) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, l-għajnuna operatorja jkollha effett ta' inċentiv jekk ikun probabbli li, fin-nuqqas ta' għajnuna operatorja, il-livell ta' attività ekonomika tal-ajruport jitnaqqas b'mod sinifikanti. Din il-valutazzjoni jeħtieġ li tieħu inkonsiderazzjoni l-preżenza tal-għajnuna għall-investiment u l-livell ta' traffiku fl-ajruport.

(248) Mingħajr l-għajnuna l-iskala tal-operat fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn tintlaqat u titnaqqas serjament, hekk li eventwalment twassal sabiex l-ajruport joħroġ mis-suq minħabba telf operatorju mhux kopert.

(249) Fid-dawl ta' dan, il-Kummissjoni tqis li l-miżuri ta' għajnuna inkwistjoni kellhom effett ta' inċentiv.

e) Il-proporzjonalità tal-ammont ta' għajnuna (għajnuna limitata għall-minimu)

(250) Skont it-taqsima 5.1.2(e) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, sabiex tkun proporzjonata, l-għajnuna operatorja lill-ajruporti għandha tkun limitata għall-minimu neċessarju b'mod li tkun tista' titwettaq l-attività megħjuna.

(251) F'dan il-każ, l-ammont ta' għajnuna kien limitat għall-ammont tal-ispiża kapitali tal-operat mhux koperta, billi għamel tajjeb biss għall-ispejjeż imġarrba attwalment.

(252) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-ammont tal-għajnuna operatorja f'dan il-każ kien proporzjonat u limitat għall-minimu neċessarju sabiex tkun tista' titwettaq l-attività megħjuna.

f) Evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri

(253) Skont it-taqsima 5.1.2(f) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, meta tiġi vvalutata l-kompatibbiltà tal-għajnuna operatorja, għandhom jitqiesu d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-effetti fuq il-kummerċ.

(254) Fiż-żona ta' lħuq standard tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (siegħa vvjaġġar bil-karozza jew 100 kilometru distanza) m'hemmx ajruporti sfruttati kummerċjalment. Anke jekk din iż-żona ta' lħuq kellha tiġi estiża iktar lil hinn sa ajruporti oħrajn fil-viċinanzi tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, kif intwera fil-premessi 224 u 228, m'hemm l-ebda effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni bejn l-ajruporti li jinsabu fil-viċinanzi tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (jiġifieri l-ajruporti ta' Frankfurt Main, tal-Lussemburgu u ta' Saarbrücken).

(255) Fid-dawl ta' dan, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe effett negattiv fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri minħabba l-għajnuna operatorja mogħtija favur l-FFHG huma limitati għall-minimu.

Konklużjoni

(256) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 238 sa 255, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-miżuri huma kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.

7 **KONKLUŻJONI**

(257) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 99 sa 124, il-Kummissjoni tqis li l-linja ta' kreditu mogħtija mill-ippuljar ta' flus kontanti lill-FFHG mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(258) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 127 sa 138, il-Kummissjoni tqis li l-garanzija tal-Istat maħruġa mill-Istat Federali ta' Rhineland-Palatinate sabiex tkopri l-100 % tas-self pendenti mill-ISB tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(259) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 140 sa 169, il-Kummissjoni tikkonkludi li s-self mill-ISB numru 1, 3 u 4 ingħata b'rati li jistgħu jitqiesu konformi mal-kundizzjonijiet tas-suq. Għalhekk, billi l-kriterji kumulattivi tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat mhumiex issodisfati, il-Kummissjoni tqis li dan is-self mill-ISB ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(260) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 140 sa 169 hawn fuq, il-Kummissjoni tikkonkludi li s-self mill-ISB numru 2 u 5 ingħata b'rata inqas minn dik referenzjali. Billi l-kriterji l-oħrajn skont l-Artikolu 107(1) tat-Trattat huma ssodisfatti wkoll, dan is-self jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat.

(261) Billi l-linja ta' kreditu u l-fondi mogħtija mill-ippuljar ta' flus kontanti, il-garanzija tal-gvern ta' 100 % u s-self mill-ISB numru 2 u 5 diġà tqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-FFHG, il-Kummissjoni tqis li l-Ġermanja ma rrispettatx il-projbizzjoni tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

(262) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 199 sa 232, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-għajnuna għall-investiment mogħtija lill-ajruport ta' Frankfurt Hahn hija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat minħabba li hija konformi mal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà stipulati fil-punt 61 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.

(263) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 238 sa 255, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-fondi mogħtija mill-ippuljar ta' flus kontanti b'termini privileġġjati huma konformi mal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà għall-għajnuna operatorja stipulati fil-punt 137 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 u huma kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.

(264) Il-Kummissjoni tinnota li l-Ġermanja taċċetta l-adozzjoni tad-deċiżjoni bil-lingwa Ingliża,

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

L-għajnuna mill-Istat, imdaħħla fis-seħħ b'mod illegali mill-Ġermanja bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat favur Flughafen Frankfurt Hahn GmbH bejn l-2009 u l-2012 permezz tal-għoti ta' garanzija ta' 100 % fuq self ipprovdut minn Investitions- und Strukturbank ta' Rheinland-Pfalz, self ipprovdut minn Investitions- und Strukturbank ta' Rheinland-Pfalz nhar il-31 ta' Awwissu 2009 li jammonta għal EUR 20,0 miljun u nhar it-30 ta' Settembru 2009 li jammonta għal EUR 6,8 miljun kif ukoll li Flughafen Frankfurt Hahn GmbH tħalla jipparteċipa fl-ippuljar ta' flus kontanti tal-Istat Federali ta' Rheinland Pfalz u jiġbed self sa EUR 45 miljun b'termini privileġġjati minn dak l-ippuljar ta' flus kontanti, huwa kompatibbli mas-suq intern.

Artikolu 2

Is-self mogħti minn Investitions- und Strukturbank ta' Rheinland-Pfalz lil Flughafen Frankfurt Hahn GmbH bejn il-15 ta' Lulju 2007 u t-30 ta' Settembru 2009 li jammonta għal total ta' EUR 46,8 miljun ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

Artikolu 3

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lir-Repubblika Federali tal-Ġermanja.

Magħmul fi Brussell, l-1 ta' Ottubru 2014.

Għall-Kummissjoni

Joaquín ALMUNIA

Viċi President

DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2016/789

tal-1 ta' Ottubru 2014

dwar l-għajnuna mill-Istat SA.21121 (C29/08) (l-eks NN 54/07) implimentata mill-Ġermanja dwar il-finanzjament tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn u r-relazzjonijiet finanzjarji bejn l-ajruport u Ryanair

(notifikata bid-dokument C(2014) 6853)

(It-test bl-Ingliż biss huwa awtentiku)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 108(2) ([1]) tiegħu,

Wara li kkunsidrat il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u, b'mod partikolari, l-Artikolu 62(1)(a) tiegħu,

Wara li sejħet lill-partijiet interessati biex jissottomettu l-kummenti tagħhom skont id-dispożizzjonijiet imsemmija qabel ([2]) u wara li kkunsidrat il-kummenti tagħhom,

Billi:

1. **PROĊEDURA**

(1) Bejn l-2003 u l-2006, il-Kummissjoni rċeviet ilmenti minn diversi partijiet li allegaw li *Ryanair plc* ("Ryanair" ([3])) kif ukoll l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn *Flughafen Frankfurt-Hahn GmbH* (minn hawn 'il quddiem: "FFHG") ingħataw għajnuna illegali mill-Istat mill-kumpanija *Fraport AG* u mil-*Länder* (l-Istati Federali) ta' Rhineland-Palatinate u Hesse. L-ilmentatur ipprovda aktar informazzjoni fit-22 ta' Settembru 2003 u fl-1 ta' Ġunju 2006.

(2) Permezz tal-ittri datati l-25 ta' Settembru 2006 u d-9 ta' Frar 2007, il-Kummissjoni talbet informazzjoni mingħand il-Ġermanja. Il-Ġermanja wieġbet permezz ta' ittri datati l-20 ta' Diċembru 2006 u d-29 ta' Ġunju 2007 rispettivament.

(3) Permezz ta' ittra datata s-17 ta' Ġunju 2008, il-Kummissjoni għarrfet lill-Ġermanja bid-deċiżjoni tagħha li tibda l-proċedura prevista fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat fir-rigward tal-finanzjament tal-FFHG u r-relazzjonijiet finanzjarji tagħha ma' Ryanair (id-"deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008"). Il-Ġermanja bagħtet il-kummenti tagħha fis-27 ta' Ottubru 2008.

(4) Id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 ġiet reġistrata taħt il-każ numru SA.21121 (C29/08). Id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 ġiet ippubblikata f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* ([4]) fis-17 ta' Jannar 2009. Il-Kummissjoni stiednet lill-partijiet interessati biex fi żmien xahar minn wara din il-pubblikazzjoni jressqu l-kummenti tagħhom dwar dawn il-miżuri.

(5) Il-Kummissjoni rċeviet kummenti mingħand Deutsche Lufthansa AG ("Lufthansa"), l-Assoċjazzjoni Federali tat-Trasportaturi tal-Ajru Ġermaniżi (Bundesverband der Deutschen Fluggesellschaften, "BDF"), Ryanair, Société Air France SA ("Air France") u mill-Assoċjazzjoni tal-Linji tal-Ajru Ewropej ("AEA"). Hija għaddiet il-kummenti lill-Ġermanja permezz ta' ittra datata s-16 ta' April 2009. Il-Ġermanja ngħatat l-opportunità li twieġeb għalihom fi żmien xahar u għaddiet il-kummenti tagħha u aktar informazzjoni fl-1 ta' Lulju 2009.

([1]) B'effett mill-1 ta' Diċembru 2009, l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE saru l-Artikoli 107 u 108, rispettivament, tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem: it-Trattat). Sostanzjalment, iż-żewġ settijiet ta' dispożizzjonijiet huma identiċi. Għall-finijiet ta' din id-Deċiżjoni, ir-referenzi għall-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat għandhom jinftiehmu bħala referenzi għall-Artikoli 87 u 88, rispettivament, tat-Trattat tal-KE fejn xieraq. It-Trattat introduċa wkoll ċerti bidliet fit-terminoloġija bħall-bdil ta' "Komunità" b'"Unjoni" u "suq komuni" b'"suq intern". It-terminoloġija tat-Trattat se tintuża b'mod konsistenti f'din id-Deċiżjoni.

([2]) ĠU C 12, 17.1.2009, p. 6.

([3]) *Ryanair* hija linja tal-ajru Irlandiża u Membru tal-European Low Fares Airlines Association. In-negozju tal-linja tal-ajru huwa marbut ma' ajruporti reġjonali sekondarji. Attwalment il-linja tal-ajru topera madwar 160 destinazzjoni Ewropea. Ryanair għandha flotta omoġenja li tikkonsisti f'272 inġenju tal-ajru Boeing 737-800 b'189 post.

([4]) Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 2.

(6) Permezz ta' ittra tal-4 ta' Marzu 2011, Lufthansa pprovdiet aktar informazzjoni fir-rigward tad-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 fejn indirizzat l-allegati miżuri ġodda ta' għajnuna mill-Istat.

(7) Permezz ta' ittra datata t-18 ta' Marzu 2011 il-Kummissjoni għaddiet l-ilment lill-Ġermanja u talbet għal aktar informazzjoni dwar l-allegazzjonijiet il-ġodda fir-rigward tal-miżuri ta' għajnuna mill-Istat. Il-Ġermanja wieġbet permezz ta' ittri datati d-19 ta' Mejju 2011 u t-23 ta' Mejju 2011.

(8) Madankollu, dawk it-tweġibiet ma kinux kompleti. Għalhekk, permezz ta' ittra datata s-6 ta' Ġunju 2011 il-Kummissjoni bagħtet nota ta' tfakkira skont l-Artikolu 10(3) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 ([5]). Il-Ġermanja wieġbet permezz ta' ittri datati l-14 ta' Ġunju 2011 u s-16 ta' Ġunju 2011.

(9) Permezz ta' ittra datata t-13 ta' Ġunju 2011 il-Kummissjoni għarrfet lill-Ġermanja bid-deċiżjoni tagħha li tibda l-proċedura prevista fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat fir-rigward tal-linja ta' kreditu li ngħatat lill-FFHG mill-faċilità ta' ppuljar ta' flus tal-*Land* Rhineland-Palatinate, is-self li ngħata lill-FFHG minn Investitions- und Strukturbank tal-*Land* Rhineland-Palatinate ("ISB") u l-garanzija għas-self tal-ISB li ngħatat lill-FFHG mil-*Land* Rhineland-Palatinate (id-"deċiżjoni tal-ftuħ tal-2011"). Id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2011 ġiet reġistrata taħt il-każ numru SA.32833 (2011/C). Id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2011 ġiet ippubblikata f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* fil-21 ta' Lulju 2012. ([6])

(10) Permezz ta' ittra datata l-20 ta' Frar 2012 il-Kummissjoni talbet aktar informazzjoni dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008. Il-Ġermanja wieġbet permezz ta' ittra datata s-16 ta' April 2012. Il-Kummissjoni reġgħet talbet aktar informazzjoni permezz ta' ittra tas-27 ta' Lulju 2012. Il-Ġermanja wieġbet permezz ta' ittra datata l-4 ta' Settembru 2012.

(11) Permezz ta' ittra datata l-25 ta' Frar 2014 il-Kummissjoni infurmat lill-Ġermanja bl-adozzjoni tal-Linji gwida tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat għall-ajruporti u l-linji tal-ajru ([7]) (il-"Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014") fl-20 ta' Frar 2014. Il-Kummissjoni infurmat lill-Ġermanja li dawk il-linji gwida kienu se jsiru applikabbli mid-data tal-pubblikazzjoni tagħhom f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Tat lill-Ġermanja l-opportunità li tikkummenta dwar dawk il-linji gwida u dwar l-applikazzjoni possibbli tagħhom għall-każ preżenti fi żmien 20 jum ta' xogħol. Permezz ta' ittra datata s-17 ta' Marzu 2014, il-Kummissjoni fakkret lill-Ġermanja li, fil-każ li ma tkunx irċeviet kummenti fil-limitu preskritt ta' 20 jum ta' xogħol, il-Kummissjoni tqis li l-Ġermanja ma kellha ebda kumment.

(12) Permezz ta' ittri datati t-23 ta' Marzu 2014 u l-4 ta' April 2014 il-Kummissjoni talbet lill-Ġermanja għal aktar informazzjoni. Il-Ġermanja wieġbet permezz ta' ittri datati s-17 ta' April 2014, l-24 ta' April 2014 u d-9 ta' Mejju 2014.

(13) Il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 ġew ippubblikati f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* fl-4 ta' April 2014. Huma ħadu post il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-1994 ([8]) kif ukoll il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005 ([9]).

(14) Fil-15 ta' April 2014 ġie ppubblikat avviż f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* li stieden lill-Istati Membri u lill-partijiet interessati sabiex jissottomettu l-kummenti tagħhom dwar l-applikazzjoni tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, f'dan il-każ fi żmien xahar mid-data tal-pubblikazzjoni tagħhom. ([10]) Lufthansa u Transport & Environment ippreżentaw osservazzjonijiet. Permezz ta' ittra datata s-26 ta' Awwissu 2014, il-Kummissjoni bagħtet dawk l-osservazzjonijiet lill-Ġermanja. Permezz ta' ittra datata t-3 ta' Settembru 2014, il-Ġermanja infurmat lill-Kummissjoni li ma kellha l-ebda osservazzjoni.

(15) Permezz ta' ittra datata s-17 ta' Ġunju 2014, il-Ġermanja qablet b'mod eċċezzjonali li din id-deċiżjoni tiġi adottata u nnotifikata bl-Ingliż biss.

([5]) Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 tat-22 ta' Marzu 1999 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 83, 27.3.1999, p. 1).

([6]) ĠU C 216, 21.7.2012, p. 1.

([7]) Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-ajruporti u l-linji tal-ajru (ĠU C 99, 4.4.2014, p. 3).

([8]) Applikazzjoni tal-Artikoli 92 u 93 tat-Trattat tal-KE u l-Artikolu 61 tal-Ftehim ŻEE għall-Għajnuniet mill-Istat fis-Settur tal-Avjazzjoni (ĠU C 350, 10.12.1994, p. 5).

([9]) Linji Gwida tal-Komunità dwar l-iffinanzjar ta' ajruporti u l-għajnuna tal-bidu lil-linji tal-ajru li jitilqu minn ajruporti reġjonali (ĠU C 312, 9.12.2005, p. 1).

([10]) ĠU C 113, 15.4.2014, p. 30.

2. KUNTEST TAL-MIŻURI

2.1. *IL-KONVERŻJONI TAL-AJRUPORT U L-ISTRUTTURA TA' SJIEDA TIEGĦU*

(16) L-ajruport ta' Frankfurt Hahn jinsab fil-*Land* Rhineland-Palatinate, madwar 120 km fil-punent tal-belt ta' Frankfurt/Main. Sal-1992 l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien bażi tal-ajru militari tal-Istati Uniti. Sussegwentement, ġie konvertit f'ajruport ċivili. Għandu liċenzja biex jopera 24 siegħa kuljum.

(17) Fl-1 ta' April 1995, *Holding Unternehmen Hahn GmbH & Co. KG* ("Holding Hahn"), sħubija pubblika privata bejn Wayss & Freytag u l-*Land* Rhineland-Palatinate, kisbet is-sjieda tal-infrastruttura tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn mill-Ġermanja. Bejn l-1995 u l-1998, din is-sħubija pubblika privata żviluppat l-ajruport bl-għan li hemmhekk tiġi żviluppata żona industrijali u kummerċjali. Skont il-Ġermanja, meta s-sħubija bejn Wayss & Freytag u l-*Land* Rhineland-Palatinate ma rnexxietx, fl-1 ta' Jannar 1998, *Flughafen Frankfurt/Main GmbH* ("Fraport") ([11]) bdiet tinvolvi ruħha fil-proġett u eventwalment ħadet f'idejha l-operat tal-ajruport.

(18) Skont il-Ġermanja, Fraport, li kienet diġà qiegħda topera u tmexxi l-ajruport internazzjonali ta' Frankfurt Main, li jinsab madwar 115-il km mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, involviet ruħha għal diversi raġunijiet strateġiċi. L-ewwel nett, il-Ġermanja qalet li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien l-uniku ajruport fil-viċinanza tal-ajruport ta' Frankfurt Main li kellu l-potenzjal li jiżviluppa f'ajruport internazzjonali sħiħ. Peress li dak iż-żmien l-ajruport ta' Frankfurt Main kien diġà laħaq il-kapaċità sħiħa tiegħu, kien hemm il-potenzjal għat-tieni ajruport profittabbli fir-reġjun. It-tieni nett, dak iż-żmien l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien l-uniku ajruport Ġermaniż li kellu liċenzja li jista' jopera 24 siegħa kuljum, speċjalment utli għal titjiriet tal-merkanzija. It-tielet nett, ir-runway kienet mgħammra b'kollox u setgħet tintuża fil-kundizzjonijiet kollha tat-temp. Barra minn hekk, il-Ġermanja rrilevat li s-sidien tal-ajruport ta' Schiphol kienu qed jaħsbu wkoll biex jakkwistaw l-ajruport ta' Frankfurt Hahn, u għalhekk billi ħadet ir-responsabiltà għall-operat tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien possibbli li Fraport iżżomm 'il bogħod kompetitur mhux mixtieq.

(19) Fraport xtrat 64,90 % tal-ishma fl-operatur *Flughafen Hahn GmbH & Co. KG Lautzenhausen ("FFHG & Co KG")* għall-prezz ta' […] (*). Il-ħlas ta' parti mill-prezz tax-xiri (EUR […]) kien dovut fil-31 ta' Diċembru 2007, skont ċerti kundizzjonijiet ([12]). F'Awwissu 1999, Fraport akkwistat 73,37 % tal-ishma ta' Holding Hahn u 74,90 % tal-ishma tas-soċju solidali tagħha *Holding Unternehmen Hahn Verwaltungs GmbH* għall-prezz ta' EUR […]. B'hekk Fraport effettivament saret l-imsieħba l-ġdida tal-*Land* Rhineland-Palatinate.

(20) Il-fokus ta' Fraport fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien li tiżviluppa b'mod sistematiku n-negozju tal-ajruport marbut mal-ġarr ta' merkanzija u ta' passiġġieri. F'dak ir-rigward, Fraport kienet waħda mill-ewwel impriżi li bdiet tapplika mudell kummerċjali speċjalment immirat biex jiġu attirati linji tal-ajru bi prezzijiet irħas. Abbażi ta' dan, Fraport ikkonkludiet ftehim ġdid ta' trasferiment ta' profitt u telf ma' Holding Hahn wara l-konverżjoni ta' din tal-aħħar f'kumpanija Ġermaniża b'responsabbiltà limitata, (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung, "GmbH"*). Il-konverżjoni u l-konklużjoni ta' dak il-ftehim saru fl-24 ta' Novembru 2000.

(21) Sussegwentement, Holding Hahn u FFHG & Co KG ingħaqdu biex jiffurmaw *Flughafen Hahn GmbH*. *Land* Rhineland-Palatinate kienet tikkontrolla 26,93 % u Fraport kienet tikkontrolla 73,07 % tal-ishma fil-kumpanija l-ġdida. Aktar tard, l-isem kummerċjali tal-kumpanija reġa' inbidel għal *Flughafen Frankfurt-Hahn GmbH* ("FFHG"). Fl-2001, iż-żewġ azzjonisti, Fraport u *Land* Rhineland-Palatinate, injettaw kapital ġdid fl-FFHG (ara d-deskrizzjoni dettaljata fis-sezzjoni 3).

(22) Sal-11 ta' Ġunju 2001, 100 % tal-ishma fi Fraport kienu miżmuma minn azzjonisti pubbliċi. ([13]) Fil-11 ta' Ġunju, Fraport ġiet ikkwotata fil-Borża u 29,71 % tal-ishma tagħha nbiegħu lil azzjonisti privati, filwaqt li 70,29 % tal-ishma baqgħu fil-pussess tal-azzjonisti pubbliċi.

(23) F'Novembru 2002, *Land* Rhineland-Palatinate, *Land* Hesse, Fraport u FFHG ikkonkludew ftehim dwar l-iżvilupp ulterjuri tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Dak il-ftehim ippreveda t-tieni żieda fil-kapital awtorizzat. F'dik

([11]) Minn hawn 'il quddiem f'din id-deċiżjoni t-terminu "Fraport" jintuża biex ifisser kemm "FAG" qabel inbidel l-isem tan-negozju u "Fraport AG" wara.

(*) *Informazzjoni kunfidenzjali*

([12]) Skont is-sezzjoni 7(3) tal-ftehim tax-xiri parti mill-prezz tax-xiri tista' titnaqqas pereżempju jekk l-ispejjeż imġarrba mill-FFHG għall-protezzjoni kontra l-istorbju kellhom jaqbżu ċertu limitu massimu.

([13]) Land Hesse kienet tikkontrolla 45,24 % tal-ishma ta' Fraport, Stadtwerke Frankfurt am Main Holding GmbH (100 % posseduta mill-muniċipalità ta' Frankfurt am Main) kienet tikkontrolla 28,89 % u r-Repubblika Federali tal-Ġermanja kienet tikkontrolla 25,87 %.

l-okkażjoni, *Land* Hesse ssieħbet ma' FFHG bħala t-tielet azzjonista. Imbagħad Fraport kienet tikkontrolla 65 % tal-ishma, u l-*Land* Hesse u l-*Land* Rhineland-Palatinate kienu jikkontrollaw 17,5 % kull wieħed. Dik l-istruttura tas-sjieda baqgħet l-istess sal-2009, meta Fraport biegħet l-ishma kollha tagħha lil-*Land* Rhineland-Palatinate, li ilha minn dakinhar iżżomm sehem maġġoritarju ta' 82,5 %. Is-17,5 % li fadal għadhom miżmuma minn *Land* Hesse.

2.2. *L-IŻVILUPP FIT-TRAFFIKU TAL-PASSIĠĠIERI U TAL-MERKANZIJA U L-AJRUPORTI FIL-VIĊINANZA*

(24) It-traffiku tal-passiġġieri fl-ajruport żdied minn 29 289 fl-1998 għal 4 miljun fl-2007 u naqas għal kważi 2,7 miljun fl-2013. (ara t-Tabella 1). Attwalment l-ajruport huwa servut minn Ryanair, Wizz Air ([14]) u linji tal-ajru oħra. Fl-2013, is-sehem tal-passiġġieri tar-Ryanair kien ilaħħaq madwar [80-100 %].

Tabella 1

L-iżvilupp fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bejn l-1998 u l-2013

Sena	Għadd ta' passiġġieri	Għadd ta' passiġġieri ta' Ryanair
1998	29 289	0
1999	140 706	89 129
2000	380 284	318 664
2001	447 142	397 593
2002	1 457 527	1 231 790
2003	2 431 783	2 341 784
2004	2 760 379	2 668 713
2005	3 079 528	2 856 109
2006	3 705 088	3 319 772
2007	4 015 155	3 808 062
2008	3 940 585	3 821 850
2009	3 793 958	3 682 050
2010	3 457 540	[2 766 032 — 3 457 540]
2011	2 894 363	[2 315 490 — 2 894 363]
2012	2 791 185	[2 232 948 — 2 791 185]
2013	2 667 529	[2 134 023 — 2 667 529]

([14]) *Wizz Air* hija linja tal-ajru Ungeriża u Membru tal-European Low Fares Airlines Association. Il-grupp Wizz Air huwa magħmul minn tliet kumpaniji operattivi, jiġifieri Wizz Air Hungary, Wizz Air Bulgaria u Wizz Air Ukraine. Il-mudell kummerċjali tal-linji tal-ajru huwa marbut ma' ajruporti reġjonali sekondarji. Attwalment il-linja tal-ajru topera madwar 150 destinazzjoni Ewropea. Wizz Air għandha flotta omoġenja b'età medja ta' inqas minn 3 snin, magħmula minn 34 inġenju tal-ajru Airbus A 320 b'180 post.

(25) L-ajruport ta' Frankfurt Hahn esperjenza wkoll tkabbir fit-trasport tal-merkanzija bl-ajru. It-trasport tal-merkanzija bl-ajru fl-ajruport żdied minn madwar 16 000 tunnellata fl-1998 għal madwar 286 000 tunnellata fl-aqwa tiegħu fl-2011, bi tnaqqis sussegwenti għal madwar 151 000 tunnellata fl-2013 (ara t-Tabella 2). Fl-2013, il-merkanzija totali, inklużi l-ispedizjonieri, immaniġġjata fl-ajruport kienet tammonta għal madwar 447 000 tunnellata.

Tabella 2

L-iżvilupp fir-rigward tal-merkanzija fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bejn l-1998 u l-2013

Sena	Trasport totali ta' merkanzija bl-ajru f'tunnellati	Merkanzija totali inklużi spedizjonieri f'tunnellati
1998	16 020	134 920
1999	43 676	168 437
2000	75 547	191 001
2001	25 053	133 743
2002	23 736	138 131
2003	37 065	158 873
2004	66 097	191 117
2005	107 305	228 921
2006	123 165	266 174
2007	125 049	289 404
2008	179 375	338 490
2009	174 664	322 170
2010	228 547	466 429
2011	286 416	565 344
2012	207 520	503 995
2013	152 503	446 608

(26) L-ajruporti li ġejjin jinsabu qrib l-ajruport ta' Frankfurt Hahn:

i. L-ajruport ta' Frankfurt Main (madwar 115-il kilometru mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, madwar siegħa u kwart bil-karozza) huwa ċentru ajruportwali internazzjonali b'varjetà wiesgħa ta' destinazzjonijiet, li jvarjaw minn titjiriet qosra sa dawk twal. Predominantement huwa moqdi minn trasportaturi li joperaw netwerk ta' rotot li joffru traffiku ta' konnessjoni, għalkemm jipprovdi wkoll konnessjonijiet minn punt għal ieħor u titjiriet charter. Minbarra t-traffiku tal-passiġġieri (madwar 58 miljun fl-2013), l-ajruport ta' Frankfurt Main jimmaniġġja wkoll it-trasport ta' merkanzija bl-ajru (madwar 2 miljun tunnellata fl-2013). Il-Figura 1 turi l-iżvilupp tat-traffiku fl-ajruport ta' Frankfurt Main u ta' Frankfurt Hahn bejn l-2000-2012.

ii. L-ajruport tal-Lussemburgu (madwar 111-il kilometru mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, madwar siegħa u nofs bil-karozza) huwa ajruport internazzjonali li jipprovdi varjetà wiesgħa ta' destinazzjonijiet. Minbarra traffiku tal-passiġġieri (madwar 2,2 miljun fl-2013), serva wkoll 673 500 tunnellata ta' merkanzija bl-ajru.

iii. L-ajruport ta' Zweibrücken (madwar 128 kilometru mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, madwar siegħa u 35 minuta bil-karozza).

iv. L-ajruport ta' Saarbrücken (madwar 128 kilometru mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, madwar siegħa u 35 minuta bil-karozza).

v. L-ajruport ta' Köln-Bonn (madwar 175 kilometru mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, madwar siegħa u 44 minuta bil-karozza).

Figura 1

L-iżvilupp tat-traffiku fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport ta' Frankfurt Main u ta' Frankfurt Hahn bejn l-2000-2012

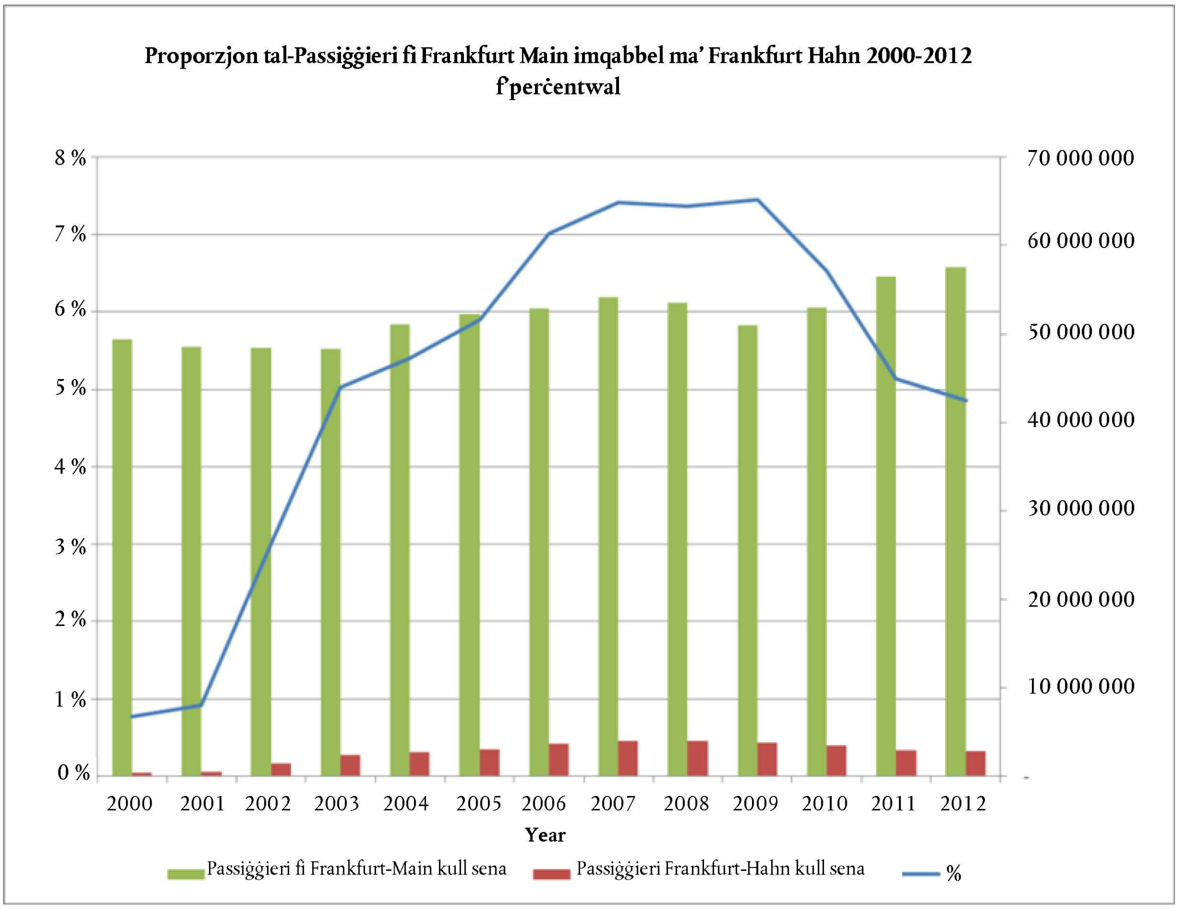

2.3. *ĦARSA ĠENERALI LEJN L-INVESTIMENTI MWETTQA MILL-FFHG U R-RIŻULTATI FINANZJARJI TAGĦHA*

(27) It-Tabella 3 tipprovdi ħarsa ġenerali tal-investimenti mwettqa mill-FFHG bejn l-2001 u l-2012, li jammontaw għal total ta' madwar EUR 216-il miljun.

Tabella 3

Ħarsa ġenerali tal-investimenti mwettqa bejn l-2001 u l-2012

F'eluf ta' EUR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Total 2001-2012
Investimenti fl-infrastruttura u fit-tagħmir													
Anlagenzugänge inkl. Umbuchungen													
Art	3 174,00	6 488		2 994	4 284	3 086	8 613	593		[…]			
Terminal		2 519	3 310					251					
Ħanger tal-merkanzija			3 850		3 222								
Bini tal-uffiċċji								2 428		[…]			
Investimenti infrastrutturali oħrajn			10 194	1 152			13 275			[…]	[…]	[…]	
Rampa	1 008,30	5 684			3 394		10 224	2 848		[…]	[…]		
Infrastruttura oħra	1 502,20	3 848	2 071	2 692	3 911	1 761	1 558	2 608	384	[…]	[…]	[…]	
Assi immaterjali (pereż. IT)	6,1	14,50	28	219	487	45	170	121	20	[…]	[…]	[…]	**7 108**
Tagħmir	8 208,89	1 097,09	12 308,42	1 814,00	2 294,54	20 232	7 550	3 823	359	[…]	[…]	[…]	**75 550**
Total	**13 899**	**19 650**	**31 761**	**8 871**	**17 592**	**25 123**	**41 390**	**12 673**	**763**	**17 289**	**19 346**	**7 930**	**216 287**

(28) It-Tabella 4 tipprovdi ħarsa ġenerali tar-riżultati finanzjarji annwali tal-FFHG bejn l-2001 u l-2012.

Tabella 4

Riżultati finanzjarji annwali tal-FFHG bejn l-2001 u l-2012

F'eluf ta' EUR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dikjarazzjoni tal-profitt u telf												
Introjtu	10 077,61	14 908,11	22 574,22	29 564,18	36 859,08	43 479,85	41 296,34	45 383,60	42 036,70	43 281,58	43 658,38	40 983,45
Introjtu ieħor (inkluż kumpens għall-mandat tal-ordini pubbliku u bejgħ tal-art)	7 771,31	5 514,63	3 686,87	3 039,35	3 618,93	6 097,29	5 436,58	4 858,16	11 540,36	14 554,55	9 313,99	21 390,92
Introjtu totali	**17 848,92**	**20 422,75**	**26 261,09**	**32 603,53**	**40 478,01**	**49 577,14**	**46 732,92**	**50 241,76**	**53 577,06**	**57 836,14**	**52 972,37**	**62 374,37**
Kostijiet tal-materjal	– 7 092,39	– 10 211,13	– 12 560,46	– 14 601,17	– 17 895,97	– 24 062,81	– 22 491,85	– 25 133,61	– 24 979,59	– 27 650,17	– 20 017,99	– 21 871,65
Kostijiet tal-persunal	– 9 185,12	– 9 672,37	– 10 734,62	– 11 217,21	– 12 101,84	– 13 337,28	– 14 433,17	– 15 758,34	– 15 883,08	– 17 893,60	– 18 228,23	– 18 349,10
Kostijiet oħrajn (inkluż marketing)	– 5 692,81	– 11 434,31	– 10 521,27	– 11 454,36	– 14 058,15	– 12 885,28	– 9 897,46	– 9 630,21	– 7 796,81	– 8 029,40	– 6 760,92	– 6 643,00
EBITDA	**– 4 121,41**	**– 10 895,06**	**– 7 555,27**	**– 4 669,21**	**– 3 577,94**	**– 708,22**	**– 89,56**	**– 280,39**	**– 4 917,58**	**– 4 262,96**	**– 7 965,23**	**– 15 510,62**
EBITDA (għajr introjtu ieħor)	**– 11 892,72**	**– 16 409,69**	**– 11 242,13**	**– 7 708,56**	**– 7 196,87**	**– 6 805,51**	**– 5 526,13**	**– 5 138,56**	**– 6 622,78**	**– 10 291,59**	**– 1 348,76**	**– 5 880,30**
Deprezzament	– 5 325,63	– 5 674,68	– 6 045,39	– 7 699,33	– 7 973,46	– 10 527,90	– 10 191,89	– 11 855,19	– 12 482,28	– 11 827,19	– 13 297,31	– 12 733,48
Riżultati finanzjarji (imgħax irċevut - imgħax imħallas)	– 2 896,64	– 3 013,42	– 4 006,57	– 4 105,53	– 4 548,42	– 4 588,16	– 5 235,30	– 5 693,02	– 4 915,39	– 2 778,06	– 5 063,04	– 8 177,54
Introju u kostijiet straordinarji	– 431,54	– 206,00	– 10,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	– 272,55	0,00	0,00
Taxxi	– 580,13	– 204,74	– 215,18	– 323,82	– 228,44	– 242,33	– 245,00	– 238,66	– 257,45	– 240,85	– 231,03	– 277,52
Kopertura tal-telf minn Fraport permezz tat-trasferimenti tal-profitt u telf	***13 355,35***	***19 993,90***	***17 832,87***	***16 797,89***	***16 328,26***	***16 066,61***	***15 761,75***	***18 067,26***	***5 621,37***	***0,00***	***0,00***	***0,00***
Riżultat annwali (profitt/telf)	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**– 7 114,17**	**– 10 855,69**	**– 10 626,14**	**– 5 677,92**

3. **DESKRIZZJONI TAL-MIŻURI**

3.1. *GĦAJNUNA MILL-ISTAT POSSIBBLI MOGĦTIJA LILL-FFHG*

3.1.1. MIŻURA 1: FTEHIM TA' TRASFERIMENT TA' PROFITTI U TA' TELF TAL-2001

(29) L-FFHG u Fraport ikkonkludew ftehim skont liema Fraport kienet intitolata għall-profitti kollha ġġenerati mill-FFHG. Min-naħa tagħha, Fraport kienet obbligata tassumi t-telf kollu tal-FFHG. Fil-31 ta' Awwissu 1999 *Land* Rhineland-Palatinate u Fraport ikkonkludew ftehim li fih Fraport intrabtet li tikkonkludi Ftehim ta' Trasferiment ta' Profitti u ta' Telf ("PLTA"). Il-ftehim notarili korrispondenti ġie konkluż fl-24 ta' Novembru 2000 u l-PLTA tal-2001 daħal fis-seħħ fl-1 ta' Jannar 2001 ("PLTA tal-2001") ([15]).

(30) Fraport kellha d-dritt li ttemm il-PLTA tal-2001 billi tagħti avviż ta' sitt xhur, iżda dan biss wara l-31 ta' Diċembru 2005. Kieku ma ġiex terminat, il-ftehim kien jiġi mtawwal b'mod taċitu fl-aħħar ta' kull sena kalendarja għal sena oħra, iżda għal mhux aktar mill-31 ta' Diċembru 2010.

(31) Il-konklużjoni tal-PLTA tal-2001 ġiet approvata mill-bord superviżorju u mill-azzjonisti ta' Fraport. ([16]) Aktar tard, permezz ta' ftehim tal-5 ta' April 2004, it-tul tal-PLTA tal-2001 ġie estiż sal-2014 ("PLTA tal-2004"). Sakemm il-PLTA tal-2001 ġie sostitwit bil-PLTA tal-2004 ("PLTA tal-2004", ara l-premessa (45)), Fraport kienet assumiet telf ta' EUR […] miljun.

3.1.2. MIŻURA 2: ŻIEDA FIL-KAPITAL TAL-2001

(32) Rapport għall-kumitat azzjonarju ta' Fraport ([17]) fid-19 ta' Jannar 2001 innota li t-telf akkumulat mill-FFHG bejn l-1998 u l-2005 preżumibbilment kien se jammonta għal EUR […] miljun, u għalhekk kien se jkun ta' aktar mid-doppju minn dak imbassar fl-1997. Barra minn hekk, tnejn mill-klijenti ewlenin tal-merkanzija tal-FFHG ittrasferew jew naqqsu n-negozju tagħhom fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn fl-istess ħin, li wassal għal tnaqqis sostanzjali fil-volum tat-traffiku tal-merkanzija, jiġifieri b'45 % fl-ewwel semestru tal-2001.

(33) Wara dak ir-rapport, fil-bidu tas-sena 2001 Fraport qabbdet konsulent, il-Boston Consulting Group ("BCG"), kif ukoll id-Dipartiment Strateġiku tal-Akkwiżizzjonijiet u tal-Azjendi ("SD") tagħha stess biex jiżviluppaw strateġija għall-FFHG. Kemm il-BCG kif ukoll l-SD ikkonkludew li żvilupp pożittiv u fit-tul tal-FFHG kien se jkun possibbli biss permezz ta' titjib sostanzjali tal-infrastruttura, bħala prerekwiżit biex ikompli jiżdied il-volum tat-traffiku. L-SD enfasizza wkoll li din l-estensjoni sostanzjali tal-FFHG kienet se tkun finanzjarjament riskjuża, u li anki fil-każ tal-aktar xenarju pożittiv, preżumibbilment ma kienx se jinkiseb riżultat annwali pożittiv (profitt nett annwali wara t-taxxa) qabel l-2013.

(34) Abbażi tal-istudju tal-BCG u l-analiżi tiegħu stess, l-SD abbozza programm ta' żvilupp għall-FFHG, li ppreveda investimenti ta' EUR 172 miljun sal-2007. Dawk l-investimenti kienu jikkonsistu fi programm ta' "emerġenza", f'valur ta' EUR 27 miljun, li jkopri l-estensjoni tar-runway għal 3 400 metru u l-ispejjeż ta' ppjanar għall-proċedura ta' approvazzjoni tal-pjan ("*Planfeststellungsverfahren*") biex ir-runway tiġi estiża għal 3 800 metru, kif ukoll l-ispejjeż addizzjonali tal-kostruzzjoni li kienet diġà bdiet tat-terminal il-ġdid tal-passiġġieri.

(35) Madankollu, fl-2001 l-FFHG kellha proporzjon ta' dejn ma' ekwità ta' sempliċiment 4 % ([18]). Barra minn hekk, mill-31 ta' Diċembru 2005, Fraport kellha dritt li ttemm il-PLTA tal-2001. Taħt dawk il-kundizzjonijiet, l-FFHG ma setgħetx tiffinanzja l-programm ta' "emerġenza" permezz ta' aktar dejn, iżda kellha bżonn kapital ġdid.

(36) Iż-żieda fil-kapital ġiet deċiża b'riżoluzzjoni tal-bord superviżorju ta' Fraport fl-14 ta' Diċembru 2001 u sussegwentement b'riżoluzzjoni tal-azzjonisti tal-FFHG fid-9 ta' Jannar 2002. Kwalunkwe żieda fil-kapital awtorizzat ta' kumpanija b'responsabbiltà limitata, bħall-FFHG, teħtieġ l-approvazzjoni tal-azzjonisti parteċipanti kollha.

([15]) Att notarili tan-nutar Jürgen Scherzer (ir-Reġistru tal-atti Nru 268/2000) datat l-24 ta' Novembru 2000.
([16]) Riżoluzzjoni permezz tal-laqgħa tal-azzjonisti tat-3 ta' Mejju 2000.
([17]) Il-kumitat azzjonarju ta' Fraport huwa kumitat li nħoloq mill-bord superviżorju li jsegwi l-iżvilupp ekonomiku tal-azjendi ta' Fraport.
([18]) Jew, fi kliem ieħor, proporzjon ta' dejn ma' ekwità ta' 96 %.

(37) Wara dik l-approvazzjoni, Fraport u *Land* Rhineland-Palatinate żiedu l-kapital awtorizzat b'EUR 27 miljun minn EUR 3,5 miljuni għal EUR 30,5 miljun. Fid-9 ta' Jannar 2002 Fraport ikkontribwiet EUR 19,7 miljun u *Land* Rhineland-Palatinate EUR 7,3 miljun. Iż-żieda fil-kapital kienet maħsuba għall-finanzjament tal-estensjoni tar-runway u investimenti f'infrastruttura oħra biex tiżdied il-profittabbiltà tal-ajruport.

3.1.3. MIŻURA 3: ŻIEDA FIL-KAPITAL TAL-2004

(38) Fis-27 ta' Novembru 2002, Fraport, *Land* Rhineland-Palatinate, *Land* Hesse u l-FFHG qablu li *Land* Hesse kienet se ssir it-tielet azzjonista tal-FFHG u bħala tali kienet se tikkontribwixxi EUR […] miljun meta jkun hemm il-ħtieġa ta' kapital addizzjonali biex jiġu ffinanzjati l-investimenti. Kien hemm qbil ukoll li tinħoloq kooperazzjoni mill-qrib bejn l-ajruport ta' Frankfurt Main u l-ajruport ta' Frankfurt Hahn.

(39) Kien hemm qbil li kien hemm il-ħtieġa ta' investimenti ulterjuri sabiex tiżdied il-profittabbiltà tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Dawk l-investimenti jittrattaw pereżempju l-estensjoni tar-runway għal 3 800 metru. Fit-22 ta' Marzu 2004, tħejja abbozz ta' ftehim bejn l-azzjonisti bejn Fraport, Land Rhineland-Palatinate, u Land Hesse. Il-ftehim finali bejn l-azzjonisti dwar id-deċiżjoni biex tiġi realizzata din iż-żieda fil-kapital tal-2004 ġie ffirmat minn Fraport, *Land* Rhineland-Palatinate, u *Land* Hesse fit-30 ta' Marzu 2005 u fid-19 ta' Mejju 2005 ġie rreġistrat fir-reġistru kummerċjali

(40) It-tliet partijiet qablu dwar żieda fil-kapital ta' EUR 19,5 miljun għall-kapital awtorizzat tal-FFHG, biex b'hekk jitkompla l-programm ta' investiment li l-SD kien ippropona fl-2001 (ara l-premessi 33-34). *Land* Rhineland-Palatinate u *Land* Hesse qablu dwar din iż-żieda fil-kapital bil-kundizzjoni li jiġi konkluż PLTA ġdid bejn l-FFHG u Fraport, li jkopri l-perjodu sal-31 ta' Diċembru 2014. L-azzjonisti qablu wkoll li kwalunkwe dejn ieħor li l-FFHG kienet se ġġarrab kellu jiġi ggarantit minn Fraport, minn *Land* Rhineland-Palatinate u minn *Land* Hesse fi proporzjon li jikkorrispondi għad-distribuzzjoni tal-kapital fl-FFHG. Fuq dik il-bażi Fraport, Land Rhineland-Palatinate u Land Hesse impenjaw ruħhom li jerġgħu jiffinanzjaw l-investimenti infrastrutturali tal-FFHG.

(41) Bejn l-2004 u l-2009, ġie injettat kapital ġdid ta' EUR 19,5 miljun fl-FFHG f'diversi pagamenti. Is-sehem ta' Fraport fiż-żieda fil-kapital kien jammonta għal EUR 10,21 miljun, ta' *Land* Rhineland-Palatinate għal EUR 0,54 miljun, u *Land* Hesse kkontribwiet EUR 8,75 miljun.

(42) Barra minn hekk, kemm *Land* Hesse kif ukoll *Land* Rhineland-Palatinate impenjaw ruħhom u skont l-iskeda ta' pagamenti (ara t-Tabella 5 hawn taħt) injettaw EUR 11,25 miljun oħra bħala riżerva ta' kapital, li kellu jitħallas bejn l-2007 u l-2009 minn tal-ewwel, u bejn l-2005 u l-2009 minn tal-aħħar.

(43) Għalhekk, l-ammont totali taż-żieda fil-kapital deċiż fl-2005 kien ta' EUR 42 miljun.

(44) Il-pagamenti kienu dovuti skont l-iskeda li ġejja fit-Tabella 5 (f'eluf ta' EUR):

Tabella 5

Skeda ta' pagamenti ta' injezzjonijiet ta' kapital

Fraport

	2005	2006	2007	2008	2009	Total
Pagamenti fuq kontribuzzjonijiet ta' kapital	2 554	1 915	1 915	1 915	1 915	10 214
Riżerva ta' kapital	0	0	0	0	0	0
Ekwità totali						**10 214**

Land Hesse

	2005	2006	2007	2008	2009	Total
Pagamenti fuq kontribuzzjonijiet ta' kapital	4 000	4 000	750	0	0	8 750
Riżerva ta' kapital	0	0	3 250	4 000	4 000	11 250
Ekwità totali						**20 000**

Land Rhineland-Palatinate

	2005	2006	2007	2008	2009	Total
Pagamenti fuq kontribuzzjonijiet ta' kapital	537	0	0	0	0	537
Riżerva ta' kapital	1 821	2 357	2 357	2 357	2 357	11 249
Ekwità totali						**11 786**

3.1.4. MIŻURA 4: PLTA TAL-2004

(45) Peress li kienet kundizzjoni għall-approvazzjoni taż-żieda fil-kapital, permezz ta' ftehim tal-5 April 2004 l-FFHG u Fraport estendew it-tul tal-PLTA tal-2001 sal-2014. Madankollu l-ftehim il-ġdid tal-PLTA sar effettiv biss wara l-approvazzjoni tal-assemblea tal-azzjonisti ta' Fraport. Kif ġie miftiehem mill-azzjonisti tal-FFHG fir-rigward taż-żieda fil-kapital, f'dan il-PLTA tal-2004 ġie stabbilit li kwalunkwe dejn ieħor akkumulat mill-FFHG kellu jiġi kumpensat minn Fraport, *Land* Rhineland-Palatinate u *Land* Hesse fi proporzjon li jikkorrispondi għall-ekwità tagħhom.

(46) Skont il-PLTA tal-2004, sal-2009 Fraport kienet assumiet valur ta' madwar EUR […] miljun f'telf. Għalhekk, skont iż-żewġ PLTAs suċċessivi flimkien, Fraport għamlet tajjeb għal total ta' EUR […] miljun ta' telf, li ġie akkumulat bejn l-2001 u l-2009. Minn din is-somma, EUR […] miljun jittratta d-deprezzament ta' assi u EUR […] miljun il-pagamenti ta' imgħax fuq self għall-finanzjament tal-infrastruttura.

(47) Fl-2009, Fraport biegħet is-sehem kollu tagħha fl-FFHG lil *Land* Rhineland-Palatinate u b'hekk temmet ukoll il-PLTA.

3.1.5. MIŻURA 5: KUMPENS LILL-FFHG GĦALL-KONTROLLI TAS-SIGURTÀ

(48) Il-*Land* Rhineland-Palatinate tiġbor taxxa għas-sigurtà ajruportwali mill-passiġġieri kollha li jitilqu mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Il-*Land* ma twettaqx il-kontrolli tas-sigurtà hija stess, iżda ssottokuntrattat dak il-kompitu lill-ajruport, li min-naħa tiegħu permezz ta' ftehim issottokuntratta dak il-kompitu lil kumpanija tas-sigurtà. Bħala korrispettiv għat-twettiq tal-kontrolli tas-sigurtà, il-*Land* tittrasferixxi d-dħul kollu mit-taxxa tas-sigurtà lill-ajruport.

3.1.6. MIŻURA 6: GĦOTJIET DIRETTI MIL-LAND RHINELAND-PALATINATE

(49) Skont ir-rapporti finanzjarji għall-kumpaniji azzjonarji tal-*Land* Rhineland-Palatinate ([19]), il-*Land* issussidjat lill-FFHG skont l-ammonti li ġejjin kif miġbura fil-qosor fit-Tabella 6.

([19]) Rapporti annwali tal-kumpaniji azzjonarji ta' *Land* Rhineland-Palatinate tal-1999, 2001, 2003, 2004.

Tabella 6

Għotjiet diretti minn *Land* Rhineland-Palatinate

Sena	Għotjiet Diretti (EUR)
1997	(…)
1998	(…)
1999	(…)
2000	(…)
Total 1997-2000	(…)
2001	(…)
2002	(…)
2003	(…)
2004	(…)
Total 2001- 2004	(…)

(50) L-għotjiet diretti li saru qabel it-12 ta' Diċembru 2000 minn Land Rhineland-Palatinate lill-FFHG ilaħħqu l-[…] miljun, filwaqt li l-għotjiet diretti minn *Land* Rhineland-Palatinate lill-FFHG bejn l-2001 u l-2004 ilaħħqu l-EUR […] miljun.

3.2. *GĦAJNUNA MILL-ISTAT POSSIBBLI MOGĦTIJA MILL-FFHG LIL RYANAIR U LIL-LINJI L-OĦRA KOLLHA TAL-AJRU LI JITTRASPORTAW IL-PASSIĠĠIERI*

(51) Fl-1999, l-FFHG attirat l-ewwel trasportatur bi prezzijiet irħas tagħha, Ryanair. L-FFHG ikkonkludiet tliet ftehimiet ma' Ryanair fl-1999, fl-2002 u fl-2005. Barra minn hekk, fl-2001 u fl-2006 l-FFHG introduċiet imposti ajruportwali ġodda.

3.2.1. MIŻURA 7: FTEHIM MA' RYANAIR TAL-1999

(52) L-ewwel ftehim ma' Ryanair daħal fis-seħħ b'effett retroattiv mill-1 ta' April 1999, u kellu terminu ta' 5 snin (il-"ftehim ma' Ryanair tal-1999"). Ryanair bdiet topera mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn lejn London Stansted fit-22 ta' April 1999, meta kienu diġà ġew miftiehma l-kundizzjonijiet essenzjali kollha tal-ftehimiet.

(53) Waqt il-laqgħa tiegħu tal-5 ta' Mejju 1999 il-bord maniġerjali tal-FFHG kien ippreżenta *Deckungsbeitragsrechnung* (analiżi tal-bilanċ finanzjarju) tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 lill-Bord Superviżorju. Skont il-Ġermanja, il-Bord Superviżorju tal-FFHG ma kienx ivvota dwar il-ftehim mar-Ryanair tal-1999 jew dwar l-analiżi tal-bilanċ finanzjarju, peress li l-konklużjoni tal-ftehim kienet meqjusa bħala negozju operattiv ta' kuljum li jaqa' fi ħdan il-kompetenza unika tal-Bord Maniġerjali tal-FFHG.

(54) It-Tabella 7 tippreżenta fil-qosor l-imposti dovuti minn Ryanair skont l-Anness 1 tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999.

Tabella 7

Imposti dovuti minn Ryanair skont l-Anness 1 tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999

Tip ta' imposta/tariffa/taxxa	EUR
Tariffa għal kull proċess ta' tagħbija u ħatt (għal kull titjira li tinkludi imposta ta' nżul, l-immaniġġjar ta' servizzi fuq ir-rampa u l-awtorizzazzjoni tal-passiġġieri) ([1])	(…)
Tariffa tal-passiġġieri (għal kull passiġġier li jasal)	(…)
Taxxa fuq is-sigurtà fl-ajru (għal kull passiġġier li jitlaq)	(…)
Fluwidu għat-tneħħija tas-silġ inkluż l-ilma sħun (għal kull litru)	(…)

([1]) It-tariffa annwali għal kull proċess ta' tagħbija u ħatt li kellha titħallas minn Ryanair fil-każ ta' sa 6 frekwenzi ta' titjiriet kuljum ġiet limitata għal massimu ta' EUR […].

(55) Skont l-Anness 3 tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999, l-FFHG irċeviet ukoll kummissjoni ta' […] % fuq kull biljett mibjugħ (flus kontanti jew karta ta' kreditu) jew maħruġ mill-kaxxiera tal-biljetti tal-FFHG, kummissjoni ta' […] % fuq l-imposti għal piż eċċessiv tal-bagalji miġbura mill-FFHG, EUR […] għal kull biljett imħallas minn qabel ipproċessat minn Ryanair u kummissjoni ta' […] % għal kull karozza mikrija bbukkjata permezz tal-FFHG.

(56) Ryanair kienet intitolata għal appoġġ ta' kummerċjalizzazzjoni li jlaħħaq massimu ta' EUR […] fis-sena, li kellu jitħallas mill-FFHG f'pagamenti trimestrali u għall-ewwel 3 snin biss ta' operat. L-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni kellu jintuża esklussivament għal reklami li jikkonċernaw rotot li jitilqu mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Ryanair kellha tipprovdi fatturi bħala provi u prova dettaljata ta' kif kienu ntefqu l-flus.

3.2.2. MIŻURA 8: L-ISKEDA TAL-IMPOSTI AJRUPORTWALI TAL-2001

(57) Fis-16 ta' Ottubru 2001, ġiet approvata l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn u ġiet ippubblikata mid-Dipartiment tat-Trasport tal-*Land* Rhineland-Palatinate. Daħlet fis-seħħ b'mod retroattiv fl-1 ta' Ottubru 2001. ([20])

(58) Peress li l-istrateġija kummerċjali tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienet iffokata fuq trasportaturi bi prezzijiet irħas, li tipikament joperaw inġenji tal-ajru Boeing 737 jew Airbus A 319/320 b'piż massimu waqt it-tluq ("MTOW") ta' madwar 50 sa 80 tunnellata, introduċa imposta ta' żero għall-illandjar u għat-tlugħ għal inġenji tal-ajru b'MTOW ta' bejn 5,7 u 90 tunnellata.

(59) It-Tabella 8 tiġbor fil-qosor l-imposti għal kull inġenju tal-ajru għal servizzi infrastrutturali ċentrali ta' groundhandling li kellhom jitħallsu mil-linji tal-ajru skont l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001.

Tabella 8

Imposti għal servizzi infrastrutturali ċentrali ta' groundhandling li kellhom jitħallsu mil-linji tal-ajru skont l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001

	Imposta għal kull inġenju tal-ajru f'EUR
MTOW sa 90 tunnellata	inkluża fl-imposta fuq it-tlugħ u l-illandjar
MTOW ta' aktar minn 90 tunnellata	50,00

([20]) Fajl Nru V/21-1011/1.

(60) It-tariffa fuq il-passiġġieri ġiet iffissata għal EUR 4,35 għal kull passiġġier li jasal. It-tariffa ta' sigurtà għall-passiġġieri bbażata fuq l-għadd ta' passiġġieri abbord l-inġenju tal-ajru mat-tluq hija ta' EUR 4,35 għal kull passiġġier, li għandha titħallas lid-Dipartiment tal-Awtostradi u tat-Trasport ta' *Land* Rhineland-Palatinate — Sezzjoni tat-Trasport bl-Ajru.

(61) Skont ir-Regoli tat-Titjir bl-Istrumenti, operatur ta' ajruport irid jitħallas tariffa ta' avviċinament tal-Kontroll tat-Traffiku tal-Ajru għal kull avviċinament ta' inġenju tal-ajru. Jekk it-titjira tkun qiegħda tiġi operata għal raġunijiet minbarra dawk ta' taħriġ jew ta' istruzzjoni, dik l-imposta għal titjiriet kummerċjali jew mhux kummerċjali hija inkluża fl-imposta fuq l-illandjar u t-tlugħ. Għalhekk hija ta' żero għal inġenji tal-ajru li għalihom tapplika l-imposta fuq it-tlugħ u l-illandjar.

3.2.3. MIŻURA 9: FTEHIM MA' RYANAIR TAL-2002

(62) It-tieni ftehim ma' Ryanair huwa datat l-14 ta' Frar 2002 (il-"ftehim ma' Ryanair tal-2002") u ġie ppreżentat lill-Bord Superviżorju tal-FFHG li tlaqqa' fis-16 ta' Novembru 2001. Il-minuti ta' dik il-laqgħa jirrapportaw li l-maġġoranza tal-membri tal-Bord Superviżorju kienu approvawh.

(63) Il-kopja tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002 li ntbagħtet lill-Kummissjoni mhijiex iffirmata. Skont il-Ġermanja, għalkemm dak il-ftehim qatt ġie ffirmat, madankollu l-partijiet ilhom japplikawh mill-14 ta' Frar 2002.

(64) Skont il-Ġermanja, il-ftehim ma' Ryanair tal-2002 issostitwixxa l-ftehim ma' Ryanair tal-1999, u kien ġie konkluż għal perjodu ta' […] sena (sal-[…]). Madankollu, it-tariffa tal-passiġġieri baqgħet l-istess bħal ma kienet fil-ftehim inizjali tal-1999. Ryanair għandha l-għażla li ttawwal il-ftehim b'termini u kundizzjonijiet simili sal-[…].

(65) Il-ftehim ma' Ryanair tal-2002 huwa bbażat fuq il-Ftehim Standard dwar il-Groundhandling tal-Assoċjazzjoni Internazzjonali tat-Trasport bl-Ajru, li ġie adattat għall-ħtiġijiet tal-partijiet. Jikkonsisti f'dawn l-elementi:

i. Il-Ftehim Prinċipali

ii. Anness A — Deskrizzjoni tas-Servizzi ta' Groundhandling;

iii. Anness B — 1.0 Post, servizzi u tariffi miftehma għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn;

iv. It-Tieni Anness B — 1.0 Post, servizzi u tariffi miftiehma għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn;

v. Anness 3 u l-Appendiċi 1-3 ([21]) sat-tieni Anness B — 1.0;

vi. Anness C — Imposti ajruportwali;

vii. Anness D — Deskrizzjoni tal-pakkett ta' servizzi ta' groundhandling "Hahn-Smart"

viii. It-Tielet Anness B — 1.0 Post, servizzi u tariffi miftehma għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn — "Ftehim ta' Ċentru";

ix. Anness E — Ftehim dwar il-Kummerċjalizzazzjoni

(66) Il-Ftehim prinċipali, l-Anness A u l-Anness B — 1.0 huma sempliċiment kopji tal-formola standard. Il-partijiet ma mlew ebda parti, peress li din il-parti tal-formola standard ma kinitx meqjusa applikabbli.

(67) Il-partijiet imlew it-tieni Anness B — 1.0, fir-rigward tal-ismijiet tal-partijiet, il-kontijiet bankarji u l-prezz għall-fluwidu għat-tneħħija tas-silġ (EUR […] għal kull litru) u għall-ilma sħun (EUR […] għal kull litru).

(68) L-Anness 3 u l-Annessi 1-3 tiegħu jittrattaw "ftehimiet strateġiċi ulterjuri" bejn il-partijiet. Jittrattaw l-arranġamenti tekniċi għall-groundhandling, qtugħ ta' biljetti u l-ispazju għat-tpoġġija tal-marka kummerċjali fl-ajruport.

([21]) Anness 3: L-FFHG irċeviet kummissjoni ta' […] % fuq kull biljett mibjugħ (flus kontanti jew karta ta' kreditu) jew maħruġ mill-kaxxiera tal-biljetti tal-FFHG, kummissjoni ta' […] % fuq l-imposti għal piż eċċessiv tal-bagalji maħruġa mill-FFHG, EUR […] għal kull biljett imħallas minn qabel ipproċessat minn Ryanair u kummissjoni ta' […] % għal kull karozza mikrija bbukkjata permezz tal-FFHG.

(69) L-Anness D jistipula li fir-rigward ta' groundhandling japplikaw l-imposti miġbura fil-qosor fit-Tabella 9, bil-kundizzjoni li l-ħin tat-tagħbija u l-ħatt ma jaqbiżx it-30 minuta.

Tabella 9

Imposti għall-groundhandling f'każ ta' massimu ta' 30 minuta għat-tagħbija u l-ħatt

Inġenji tal-ajru b'MTOW	Unità	EUR
Sa 5,7 tunnellati	Handling	(…)
Sa 14-il tunnellata	Handling	(…)
Sa 20 tunnellata	Handling	(…)
Sa 90 tunnellata	Handling	(…)
Aktar minn 90 tunnellata	Handling	(…)

(70) Il-partijiet vojta għal inġenji tal-ajru ta' "sa" u "aktar minn" […] tunnellata jidhru jindikaw li […] ġew imposti bħala ħlas għal inġenji tal-ajru bejn […] u […] tunnellata. [22]

(71) L-Anness E (jiġifieri l-Ftehim Hahn-Smart) jikkonferma din l-analiżi. Fil-punt 1 jistabbilixxi:

"[…]"

(72) Il-livell tat-tariffi ajruportwali ġie ffriżat sat-30 ta' April 2004 u wara din id-data kellu jiġi aġġustat biex jikkorrispondi mal-Indiċi tal-Prezzijiet għall-Konsumatur tal-Ġermanja, jekk dan tal-aħħar jiżdied b'aktar minn […] % meta mqabbel mas-sena ta' qabel.

(73) L-Anness E jipprevedi wkoll il-ħlas ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni. Ryanair hija intitolata għall-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni li ġej:

i. pagamenti ta' darba ta' EUR […] għal kull rotta ġdida li titlaq mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn u li tiġi stabbilita wara t-13 ta' Frar 2002, u

ii. ribassi fuq l-imposti ajruportwali skont l-għadd ta' inġenji tal-ajru bbażati fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn u fuq l-għadd ta' passiġġieri li jillandjaw kif ippreżentat fil-qosor fit-Tabella 10.

Tabella 10

Ribassi fuq l-imposti ajruportwali

Għadd ta' inġenji tal-ajru bbażati fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn	Appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni għal kull passiġġier (EUR)
Sa 2	(…)
3 sa 4	(…)
5 sa 8	[…] [1]

[1] […].

[22] Dan jirriżulta wkoll mill-punt 68 tat-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq li ġie ppreżentat minn PwC f'isem *Land* Rhineland-Palatinate.

(74) L-Anness E jipprevedi wkoll iż-żieda tal-VAT ma' kull pagament jew prezz fil-ftehim, sa fejn tapplika l-liġi dwar it-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ.

(75) […].

(76) Bħala konklużjoni, skont il-ftehim ma' Ryanair tal-2002 il-linja tal-ajru tħallas l-imposti ppreżentati fil-qosor fit-Tabella 11.

Tabella 11

Ħarsa ġenerali lejn l-imposti ajruportwali li għandhom jitħallsu minn Ryanair

Tip ta' imposta/tariffa/taxxa	EUR
Tariffa tal-passiġġieri (għal kull passiġġier li jasal)	(…)
Taxxa fuq is-sigurtà fl-ajru (għal kull passiġġier li jitlaq)	(…)
Fluwidu għat-tneħħija tas-silġ (għal kull litru)	(…)
Ilma sħun (għal kull litru)	(…)
Dħul għal biljetti mħallsa minn qabel ipproċessati minn Ryanair	(…)

3.2.4. MIŻURA 10: IL-FTEHIM MA' RYANAIR TAL-2005

(77) Fl-4 ta' Novembru 2005, intlaħaq ftehim dwar emenda għall-fehim tal-2002, il-"*Ftehim Ryanair/Flughafen Frankfurt-Hahn GmbH Konsenja ta' inġenji tal-ajru minn 6 sa 18 — bejn l-2005 u l-2012*" (il-"ftehim ma' Ryanair tal-2005"). Fit-18 ta' Novembru 2005, il-bord superviżorju tal-FFHG approva l-konklużjoni tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005.

(78) Il-partijiet rilevanti tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005 huma:

i. […];

ii. […];

iii. […];

iv. […].

(79) Il-ftehim ma' Ryanair tal-2005 huwa validu sal-[…]. L-elementi l-oħra tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002, b'mod partikolari l-Ftehim Prinċipali u l-Anness E (jiġifieri l-Ftehim Hahn-Smart), ġew estiżi wkoll sal-[…].

(80) It-Tabella 12 turi l-għadd ta' inġenji tal-ajru ta' Ryanair li kellhom jiġu bbażati fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn u l-volum ta' passiġġieri previst skont il-ftehim ma' Ryanair tal-2005:

Tabella 12

Inġenji tal-ajru ta' Ryanair u t-tkabbir previst fl-għadd ta' passiġġieri skont il-ftehim ma' Ryanair tal-2005

Sena	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Għadd ta' inġenji tal-ajru	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Passiġġieri (miljuni)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

(81) It-Tabella 13 tipprovdi ħarsa ġenerali tas-sistema ta' ribassi fuq l-imposti ajruportwali introdotti permezz tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005.

Tabella 13

Ribassi emendati tal-ajruport introdotti mill-ftehim ma' Ryanair tal-2005

f'EUR		Ribassi medji totali għal kull passiġġier	Tariffa medja għal kull passiġġier
Ribass fuq il-passiġġieri kollha li jaslu	(…)	(…)	(…)
Ribass addizzjonali fuq il-passiġġieri kollha li jitilqu 'l fuq minn […] miljun u sa […] miljun fis-sena	(…)	(…)	(…)
Ribass addizzjonali fuq il-passiġġieri kollha li jitilqu 'l fuq minn […] miljun fis-sena	(…)	(…)	(…)

(82) […].

3.2.5. MIŻURA 11: L-ISKEDA TA' IMPOSTI AJRUPORTWALI TAL-2006

(83) Fis-26 ta' April 2006, id-Dipartiment tat-Trasport ta' *Land* Rhineland-Palatinate approva l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn. ([23]) u daħlet fis-seħħ fl-1 ta' Ġunju 2006. Issegwi l-istess prinċipji bażiċi bħall-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2001 (ara l-premessa 57 ta' hawn fuq u dawk segwenti).

(84) Meta mqabbel mal-iskeda preċedenti, it-tibdil jittratta l-imposti fuq it-tlugħ u l-illandjar, it-tariffa fuq il-passiġġieri u l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni. L-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 iżżomm iż-żewġ prinċipji fundamentali tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001:

i. L-imposti tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru u tal-groundhandling huma inklużi fl-imposti fuq it-tlugħ u l-illandjar;

ii. Inġenji tal-ajru b'MTOW ta' aktar minn 5,7 tunnellata ma jridux iħallsu imposti fuq it-tlugħ u l-illandjar (jew imposti fuq il-kontroll tat-traffiku tal-ajru jew imposti fuq il-groundhandling).

(85) Madankollu, l-iskeda tal-2006 tintroduċi żewġ limitazzjonijiet għal dawk il-prinċipji. L-ewwel nett, inġenji tal-ajru tal-passiġġieri biss jistgħu japprofittaw minn dawn il-vantaġġi. It-tieni nett, il-vantaġġi huma limitati għal inġenji tal-ajru li l-proċess ta' tagħbija u ħatt tagħhom ma jaqbiżx it-30 minuta.

(86) Barra minn hekk, l-imposti fuq il-passiġġieri huma stabbiliti għal kull passiġġier li jitlaq, u bħala funzjoni tal-għadd totali ta' passiġġieri trasportati mil-linja tal-ajru (li jitilqu u li jaslu) li għaliha jappartjeni l-ajruplan. It-Tabella 14 tipprovdi ħarsa ġenerali tal-imposti fuq il-passiġġieri li għandhom jitħallsu skont l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 skont l-għadd totali ta' passiġġieri li jitilqu u li jaslu.

Tabella 14

L-imposti fuq il-passiġġieri skont l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006

Għadd totali ta' passiġġieri li jitilqu u li jaslu	Imposta fuq il-passiġġieri għal kull passiġġier li jitlaq f'EUR	Ammont minimu ta' imposti ajruportwali globali li għandhom jitħallsu f'EUR
Inqas minn 100 000	5,35	
100 001 — 250 000	4,40	267 500,00

([23]) Numru tal-fajl V/20-1011/1.

Għadd totali ta' passiġġieri li jitilqu u li jaslu	Imposta fuq il-passiġġieri għal kull passiġġier li jitlaq f'EUR	Ammont minimu ta' imposti ajruportwali globali li għandhom jitħallsu f'EUR
250 001 — 500 000	3,85	550 000,00
500 001 — 750 000	3,45	962 500,00
750 001 — 1 000 000	3,15	1 293 750,00
1 000 001 — 1 500 000	2,90	1 575 000,00
1 500 001 — 2 000 000	2,68	2 175 000,00
2 000 001 — 3 000 000	2,48	2 680 000,00
3 000 001 — 5 400 000	2,48 għal kull passiġġier minn passiġġier 1 sa 3 000 000 2,24 għal kull passiġġier minn 3 000 001 sa 5 400 000	Mhux applikabbli.
5 400 001 — 10 000 000	2,48 għal kull passiġġier minn passiġġier 1 sa 3 000 000 2,24 għal kull passiġġier minn 3 000 001 sa 5 400 000 2,21 għal kull passiġġier minn 5 400 001 sa 10 000 000	Mhux applikabbli.
Aktar minn 10 000 000	2,48 għal kull passiġġier minn passiġġier 1 sa 3 000 000 2,24 għal kull passiġġier minn 3 000 001 sa 5 400 000 2,21 għal kull passiġġier minn 5 400 001 sa 10 000 000 2,19 għal kull passiġġier	Mhux applikabbli

(87) It-Tabella 15 turi l-ammont ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni li jista' jingħata lil linji tal-ajru li jkunu qegħdin jużaw l-ajruport.

Tabella 15

Appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni

Għadd totali ta' passiġġieri li jitilqu	Għadd minimu ta' destinazzjonijiet u l-frekwenza mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn	Appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni f'EUR
5 000-100 000	(…)	(…)
100 001-250 000	(…)	(…)
250 001-500 000	(…)	(…)
500 001-750 000	(…)	(…)
750 001-1 000 000	(…)	(…)

(88) Barra minn hekk, l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni huwa regolat f'dokument separat disponibbli fuq is-sit web tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Appoġġ ta' darba għall-kummerċjalizzazzjoni jingħata taħt il-kundizzjonijiet li ġejjin:

i. Huma eliġibbli titjiriet lejn destinazzjonijiet li fl-aħħar 24 xahar ma jkunux ġew servuti mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn;

ii. L-appoġġ massimu huwa ta' 33,3 % tal-ispejjeż ippruvati ta' kummerċjalizzazzjoni għal destinazzjoni ġdida;

iii. Il-linja tal-ajru trid turi l-profittabbiltà fuq perjodu ta' żmien medju tad-destinazzjoni l-ġdida permezz ta' dokumenti xierqa ta' sostenn;

iv. F'każ li l-linja tal-ajru ma tissodisfax l-obbligi tagħha fir-rigward tad-destinazzjoni l-ġdida l-FFHG tista' titlob ir-rimborż tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni.

3.3. *MIŻURI BARRA MILL-KAMP TA' APPLIKAZZJONI TAD-DEĊIŻJONI TAL-FTUĦ TAL-2008 (IL-MIŻURA 12)*

(89) Il-Ġermanja ntrabtet li tinjetta EUR […] miljun fl-ekwità tal-FFHG biex tiffinanzja mill-ġdid is-self tal-FFHG.

(90) Dawk il-fondi jirrifinanzjaw il-miżuri infrastrutturali li ġew deċiżi b'mod irrevokabbli mill-awtoritajiet pubbliċi qabel il-31 ta' Diċembru 2012, iżda li ma kinux koperti permezz tal-PLTAs, taż-żidiet fil-kapital jew ta' għotjiet oħra.

4. **RAĠUNIJIET GĦALL-FTUĦ TAL-PROĊEDURA U L-VALUTAZZJONI INIZJALI**

4.1. *GĦAJNUNA MILL-ISTAT POSSIBBLI MOGĦTIJA LILL-FFHG*

4.1.1. MIŻURA 1: PLTA TAL-2001

(91) Fir-rigward tal-PLTA tal-2001, fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 il-Kummissjoni sabet li t-telf annwali kien iġġarrab minn Fraport, kumpanija predominantement pubblika. Għalhekk il-Kummissjoni stabbiliet li kellha bżonn teżamina jekk il-Ġermanja tistax titqies li kienet involuta fil-konklużjoni tal-PLTA tal-2001.

(92) Fi *Stardust Marine* l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet ([24]) li r-riżorsi ta' impriża inkorporata taħt id-dritt privat, li l-maġġoranza tal-ishma tagħha huma proprjetà pubblika, jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat. Il-Kummissjoni qieset li l-konklużjoni tal-ftehim kellha titqies ukoll bħala imputabbli lill-Istat peress li ma kienx ikun impossibbli li dan issir mingħajr ma jitqiesu l-ħtiġijiet tal-awtoritajiet pubbliċi.

(93) Barra minn hekk, b'kuntrast mal-argumenti mqajma mill-Ġermanja, il-Kummissjoni esprimiet dubji li investitur f'ekonomija tas-suq kien jikkonkludi ftehim bħal dan peress li huwa ċar li l-ftehim kien jikkostitwixxi vantaġġ għall-FFHG billi taffielha piż finanzjarju li kieku kien ikollha ssostni.

(94) Il-Kummissjoni qieset ukoll li l-miżura kienet selettiva peress li t-telf tal-FFHG biss kien kopert u li l-miżura kkonċernata fixklet jew heddet li tfixkel il-kompetizzjoni fis-suq tal-operaturi tal-ajruporti u affettwat il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(95) Għalhekk il-Kummissjoni kienet tal-fehma preliminari li l-miżura inkwistjoni tista' tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fil-forma ta' għajnuna operatorja.

(96) Peress li l-Ġermanja ma pprovdiet ebda evidenza u lanqas ma argumentat li din l-għajnuna operatorja setgħet tiġi kkunsidrata kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, u fid-dawl tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005, il-Kummissjoni qajmet dubji serji dwar jekk dik l-għajnuna tistax titqies bħala kompatibbli.

([24]) Il-Kawża C-482/99 Franza vs Il-Kummissjoni ("*Stardust Marine*") [2002] Ġabra I-4397, il-paragrafi 51 u dawk segwenti.

4.1.2. MIŻURA 2: ŻIEDA FIL-KAPITAL TAL-2001

(97) Fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008, il-Kummissjoni sabet li Fraport u *Land* Rhineland-Palatinate kienu żiedu l-kapital tal-FFHG b'EUR 27 miljun, permezz ta' kontribuzzjoni ta' EUR 19,7 miljun u EUR 7,3 miljun rispettivament. Dwar l-eżistenza ta' għajnuna, il-Kummissjoni rrilevat li skont il-kriterji stabbiliti fil-kawża *Stardust Marine*, ir-riżorsi kemm ta' Fraport kif ukoll tal-*Land* Rhineland-Palatinate jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat ([25]). Barra minn hekk, il-Kummissjoni kienet tal-fehma preliminari li probabbilment anke d-deċiżjonijiet ta' Fraport huma imputabbli lill-Istat.

(98) Barra minn hekk, il-Kummissjoni indikat li ma kinitx konvinta li t-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq (MEOT) għaż-żieda fil-kapital kien issodisfat. Il-Kummissjoni aċċettat fil-prinċipju li valutazzjoni li ssir minn kumpanija waħda jew aktar indipendenti tal-awditjar tista' sservi bħala prova li tranżazzjoni tkun seħħet skont il-valur tas-suq. ([26]) Madankollu, il-Kummissjoni kellha dubji dwar jekk ir-rapport ippreżentat minn PwC f'isem Fraport kienx biżżejjed biex tiġi eskluża l-preżenza ta' vantaġġ.

(99) Id-dubji kienu minħabba l-kontenut tal-MEOT li sar minn PwC peress li kien purament kwalitattiv u ma vvalutax l-ispiża tad-diżimpenn min-naħa ta' Fraport. Barra minn hekk ir-rapport la kkwantifika u lanqas ma spjega fid-dettall ir-"riskji kbar" identifikati mill-BCG u mill-SD ta' Fraport, u ġeneralment illimita l-valutazzjoni għal Fraport, mingħajr ma qies jekk *Land* Rhineland-Palatinate kinitx aġixxiet bħala investitur f'ekonomija tas-suq. Għal dawk ir-raġunijiet, il-Kummissjoni ma setgħetx teskludi li ż-żieda fil-kapital kienet tat vantaġġ lill-FFHG.

(100) Il-Kummissjoni kkonkludiet ukoll li l-miżura kienet selettiva peress li l-FFHG biss kienet ingħatat iż-żieda fil-kapital tal-2001 u li fixklet jew heddet li tfixkel il-kompetizzjoni fis-suq tal-operaturi tal-ajruporti u affettwat il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(101) Għalhekk il-Kummissjoni kienet tal-fehma preliminari li l-miżura inkwistjoni tista' tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fil-forma ta' għajnuna għall-investiment u qajmet dubji dwar il-kompatibbiltà tagħha mas-suq intern, partikolarment fid-dawl tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat u l-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005.

4.1.3. MIŻURA 3: ŻIEDA FIL-KAPITAL TAL-2004

(102) Fir-rigward tat-tieni żieda fil-kapital, il-Kummissjoni nnotat li fl-2004, l-azzjonisti eżistenti tal-FFHG kienu żiedu l-kapital awtorizzat tagħha b'EUR 10,75 miljun, bi Fraport tikkontribwixxi sehem ta' EUR 10,21 miljun u *Land* Rhineland-Palatinate sehem ta' EUR 0,54 miljun. Barra minn hekk, *Land* Hesse daħlet bħala azzjonista ġdida, b'kontribuzzjoni ta' EUR 8,75 miljun addizzjonali. Apparti minn hekk, kemm *Land* Rhineland-Palatinate u *Land* Hesse impenjaw ruħhom li jikkontribwixxu EUR 11,25 miljun kull wieħed bħala riżerva ta' kapital.

(103) Fir-rigward ta' din iż-żieda fil-kapital il-Kummissjoni adottat *mutatis mutandis* l-istess raġunament li kienet applikat għal dak tal-2001 (ara s-sezzjoni 4.1.2) għall-eżistenza ta' għajnuna u qajmet l-istess dubji dwar il-kompatibbiltà tagħha mas-suq intern.

4.1.4. MIŻURA 4: PLTA TAL-2004

(104) Skont id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008, taħt il-PLTA tal-2004 Fraport kienet assumiet it-telf tal-FFHG li kien jammonta għal mill-inqas […] miljun. Il-Kummissjoni applikat *mutatis mutandis* l-istess raġunament li kienet applikat fir-rigward tal-PLTA tal-2001, ara l-premessa 91 u dawk segwenti. Fir-rigward tal-MEOT ippreżentat minn PwC, il-Kummissjoni kellha dubji dwar l-affidabilità tiegħu minħabba li l-valutazzjoni kienet fil-biċċa l-kbira kwalitattiva. Għalhekk, il-Kummissjoni qieset li l-PLTA tal-2004 jikkostitwixxi għajnuna operatorja u esprimiet dubji dwar il-kompatibbiltà tiegħu mas-suq intern, b'mod partikolari fid-dawl tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005.

([25]) Is-sentenza *Stardust Marine*, paragrafu 51 u dawk segwenti.
([26]) Ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Elementi ta' għajnuna statali dwar bejgħ ta' artijiet u bini minn awtoritajiet pubbliċi, punt II.2.

4.1.5. MIŻURA 5: KUMPENS LILL-FFHG GĦALL-KONTROLLI TAS-SIGURTÀ

(105) Fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 il-Kummissjoni indikat li s-servizzi ta' sigurtà ta' ajruport mhumiex ta' natura ekonomika u ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat. ([27])

(106) Il-Kummissjoni imbagħad osservat li l-analiżi ekonomika ta' PwC dehret tindika li *Land* Rhineland-Palatinate kkumpensat iżżejjed lill-FFHG għat-twettiq tal-kontrolli tas-sigurtà. F'dak ir-rigward il-Kummissjoni enfasizzat li dak il-vantaġġ kien ġie ffinanzjat permezz ta' riżorsi tal-Istat u kellu l-potenzjal li jfixkel il-kompetizzjoni u jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri. Għalhekk, il-Kummissjoni qieset li l-kumpens żejjed kien jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(107) Fir-rigward tal-valutazzjoni ta' kompatibbiltà ta' dik l-għajnuna operatorja, il-Kummissjoni applikat *mutatis mutandis* l-istess raġunament li kienet applikat fir-rigward tal-PLTA tal-2001, ara l-premessa 95 u dawk segwenti. Bażi ġuridika oħra possibbli li ġiet ivvalutata għall-kompatibbiltà mas-suq intern kienet l-Artikolu 106(2) tat-Trattat. Madankollu, il-Ġermanja ma pprovdiet ebda indikazzjoni li kien ġie impost obbligu ta' servizz pubbliku fuq l-FFHG. Għalhekk, il-Kummissjoni ma sabitx bażi ġuridika biex tiddikjara li l-kumpens żejjed li rriżulta mill-imposta fuq is-sigurtà bħala kompatibbli mas-suq intern.

4.1.6. MIŻURA 6: GĦOTJIET DIRETTI MINN LAND RHINELAND-PALATINATE

(108) Fid-deċiżjoni tal-ftuħ tagħha tal-2008, il-Kummissjoni nnotat li l-għotjiet diretti li ngħataw bejn l-2001 u l-2004 jidhru li kienu ngħataw mingħajr kunsiderazzjoni, minn riżorsi tal-Istat (jiġifieri l-baġit ġenerali ta' *Land* Rhineland-Palatinate) u b'mod selettiv (lill-FFHG biss). Il-Kummissjoni qieset li dawk l-għotjiet għandhom il-potenzjal li jfixklu l-kompetizzjoni u jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri. Għalhekk, il-Kummissjoni kienet tal-fehma preliminari li kienu jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat fil-forma ta' għajnuna għall-investiment.

(109) Barra minn hekk il-Kummissjoni qajmet dubji dwar il-kompatibbiltà tal-għajnuna mas-suq intern, partikolarment fid-dawl tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat u l-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005.

4.2. *GĦAJNUNA MILL-ISTAT POSSIBBLI MOGĦTIJA MILL-FFHG LIL RYANAIR U LIL-LINJI L-OĦRA KOLLHA TAL-AJRU LI JITTRASPORTAW IL-PASSIĠĠIERI*

4.2.1. MIŻURA 7: FTEHIM MA' RYANAIR TAL-1999

(110) Fir-rigward tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999, fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 il-Kummissjoni ġeneralment osservat li tnaqqis jew sistema ta' tnaqqis li tagħti trattament preferenzjali lil negozju speċifiku x'aktarx taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 107 tat-Trattat.

(111) Il-Kummissjoni qieset li, peress li l-FFHG hija impriża predominantement pubblika, ir-riżorsi tagħha jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat. Fir-rigward tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999, il-Kummissjoni indikat li għalkemm il-bord superviżorju ma kienx ivvota dwar dak il-ftehim, lanqas ma kien għadda xi mozzjoni jew ħa xi azzjoni li tissuġġerixxi li kien kuntrarju għalih. Għalhekk, il-Kummissjoni nnotat li ma kellha l-ebda indikazzjoni li tippermettilha li tikkonkludi li l-ftehim ma' Ryanair tal-1999 ma kienx imputabbli lill-Istat.

(112) Barra minn hekk, il-Kummissjoni qajmet dubji dwar jekk investitur fis-suq privat kienx jikkonkludi l-ftehim ma' Ryanair tal-1999. F'dan ir-rigward il-Kummissjoni nnotat li l-imposti li l-FFHG imponiet fuq Ryanair ma kinux ikopru l-ispejjeż kollha tal-FFHG u għalhekk jidhru li taw vantaġġ lil Ryanair.

([27]) Il-punt 33 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005.

(113) Il-Kummissjoni indikat ukoll li l-ispejjeż ta' madwar EUR […] miljun tat-terminal il-ġdid ma kinux tqiesu fl-MEOT ippreżentat mill-Ġermanja. Bħala osservazzjoni preliminari, il-Kummissjoni ċaħdet l-argument tal-Ġermanja li fl-1999 l-HHN kien xorta waħda jeħtieġ terminal ġdid tal-passiġġieri, u li l-kapaċità ta' 1,25 miljun passiġġier fis-sena kien ferm ogħla mill-volum ta' passiġġieri li kien mistenni jiġi ġġenerat minn Ryanair, peress li fl-1999 Ryanair kienet l-unika trasportatur tal-ajru maġġuri tal-passiġġieri fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Għal dawk ir-raġunijiet, il-Kummissjoni qajmet dubji dwar l-MEOT ippreżentat mill-Ġermanja.

(114) Il-Kummissjoni qieset ukoll li l-ftehim ma' Ryanair tal-1999 huwa miżura selettiva u speċifika peress li Ryanair biss kienet irċeviet dawn il-kundizzjonijiet fin-negozjati mal-FFHG, u li l-miżura kkonċernata tfixkel jew thedded li tfixkel il-kompetizzjoni fis-suq tal-linji tal-ajru u taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(115) Għalhekk, il-Kummissjoni kienet tal-fehma preliminari li, peress li kien jidher li ma jissodisfax l-MEOT u kien imputabbli lill-Istat, il-ftehim ma' Ryanair tal-1999 jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Barra minn hekk, il-Kummissjoni ma setgħet tara l-ebda raġuni legali biex tiddikjara għajnuna operatorja permanenti bħal din għal linja tal-ajru bħala kompatibbli mas-suq intern.

4.2.2. MIŻURA 8: L-ISKEDA TA' IMPOSTI AJRUPORTWALI TAL-2001

(116) Fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008, il-Kummissjoni analizzat ukoll jekk l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 kinux possibbilment jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat lil Ryanair. F'dak ir-rigward qieset li, bħala kumpaniji li fihom l-awtoritajiet pubbliċi għandhom sehem predominanti, ir-riżorsi tal-FFHG u ta' Fraport jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat u li l-aġir tagħhom ikun imputabbli wkoll lill-Istat.

(117) Il-Kummissjoni esprimiet dubji dwar jekk l-istruttura tat-tariffi tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 kinitx ġiet stabbilita b'mod li tippermetti li l-ajruport jopera bi profitt peress li l-Ġermanja ma kinitx ipprovdiet MEOT għal din l-iskeda. Peress li jidher li bejn l-2001 u l-2003 Ryanair kienet l-unika linja tal-ajru tal-passiġġieri li kienet qiegħda tuża l-ajruport, u sal-2006 kienet żammet aktar minn 95 % tal-volum tal-passiġġieri, ir-riżultati tal-MEOT għall-ftehim ma' Ryanair tal-2002, li kien ibbażat fuq l-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2001 u li kien introduċa appoġġ addizzjonali għall-kummerċjalizzazzjoni, kienu jservu bħala punt ta' referenza. Abbażi tal-informazzjoni pprovduta, il-Kummissjoni kellha dubju jekk l-MEOT għall-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2001 kienx issodisfat.

(118) Il-Kummissjoni qieset li l-miżura kienet selettiva peress li l-linji tal-ajru biss li jużaw l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienu bbenefikaw mill-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2001 u li ħolqot tfixkil jew heddet li toħloq tfixkil tal-kompetizzjoni u affettwat il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(119) Għalhekk, fir-rigward tal-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2001, il-Kummissjoni kienet tal-fehma preliminari li tista' tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Barra minn hekk, il-Kummissjoni ma sabitx raġunijiet legali biex tiddikjara għajnuna operatorja permanenti bħal din għal linja tal-ajru bħala kompatibbli mas-suq intern.

4.2.3. MIŻURA 9: FTEHIM MA' RYANAIR TAL-2002

(120) Fir-rigward tal-kwistjoni ta' riżorsi tal-Istat, il-Kummissjoni applikat l-istess raġunament *mutatis mutandis* bħal dak għall-ftehim ma' Ryanair tal-1999, li ġie diskuss fis-sezzjoni 4.2.1 (il-premessa 110 u dawk segwenti). Dwar l-imputabbiltà tal-miżura, il-ftehim ma' Ryanair tal-2002 kien ġie formalment approvat mill-Bord Superviżorju tal-FFHG, li huwa ddominat minn membri nominati mill-awtoritajiet pubbliċi. Għalhekk, il-Kummissjoni kienet tal-fehma preliminari li l-ftehim ma' Ryanair tal-2002 kien imputabbli lill-Ġermanja.

(121) Barra minn hekk, il-Kummissjoni esprimiet dubji dwar jekk investitur fis-suq privat kienx jikkonkludi l-ftehim ma' Ryanair tal-2002. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni ddubitat il-kalkolu ppreżentat mill-Ġermanja. Barra minn hekk, il-Kummissjoni qajmet dubji dwar il-kalkolu tal-ispejjeż peress li l-ispejjeż għall-infrastruttura ġenerali tal-ajruport u l-amministrazzjoni ġenerali tal-ajruport li ġew ippreżentati mill-Ġermanja kienu bbażati fuq spejjeż marġinali, aktar milli fuq spejjeż medji. Barra minn hekk, il-livell tal-imposti ajruportwali kien ġie ffriżat sat-30 ta' April 2004 u wara din id-data kellu jiġi aġġustat biex jikkorrispondi mal-Indiċi tal-Prezzijiet għall-Konsumatur tal-Ġermanja, iżda dan biss jekk dan l-indiċi jkun żdied b'aktar minn […] % meta mqabbel mas-sena ta' qabel.

(122) Fir-rigward tas-selettività, it- tfixkil tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ, il-Kummissjoni applikat l-istess raġunament *mutatis mutandis* bħal dak għall-ftehim ma' Ryanair tal-1999, ara s-sezzjoni 4.2.1 (il-premessa 110 u dawk segwenti).

(123) Għalhekk il-Kummissjoni kienet tal-fehma preliminari li l-ftehim ma' Ryanair tal-2002 jista' jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Barra minn hekk, il-Kummissjoni ma setgħet tara l-ebda raġuni legali biex tiddikjara għajnuna operatorja permanenti bħal din għal linja tal-ajru bħala kompatibbli mas-suq intern.

4.2.4. MIŻURA 10: IL-FTEHIM MA' RYANAIR TAL-2005

(124) Fir-rigward tal-kwistjoni ta' riżorsi tal-Istat, il-Kummissjoni applikat l-istess raġunament *mutatis mutandis* bħal dak għall-ftehim ma' Ryanair tal-1999, li ġie diskuss fis-sezzjoni 4.2.1 (il-premessa 110 u dawk segwenti). Dwar il-kwistjoni ta' jekk kienx hemm vantaġġ ekonomiku, il-Kummissjoni esprimiet dubji fir-rigward tal-MEOT ippreżentat mill-Ġermanja peress li ma kienx hemm biżżejjed informazzjoni biex jiġu verifikati l-kalkoli u minħabba li l-investimenti kkawżati minn għadd dejjem jikber ta' passiġġieri bl-ebda mod ma kienu tqiesu jew ġew allokati lil Ryanair.

(125) Barra minn hekk il-Kummissjoni indikat li għalkemm il-ftehim ma' Ryanair tal-2005 kien differenti mill-ftehim ma' Ryanair tal-1999 u tal-2002, bl-introduzzjoni ta' tip ta' sistema ta' penali kuntrattwali fil-każ li Ryanair ma tiġġenerax il-volum ta' passiġġieri stabbilit skont il-kuntratt, kellha d-dubji jekk dawk is-sanzjonijiet kinux effettivi.

(126) Fir-rigward tas-selettività, it-tfixkil tal-kompetizzjoni u l-effetti fuq il-kummerċ, il-Kummissjoni applikat l-istess raġunament *mutatis mutandis* bħal dak għall-ftehim ma' Ryanair tal-1999, ara s-sezzjoni 4.2.1 (il-premessa 110 u dawk segwenti).

(127) Il-Kummissjoni kkonkludiet li l-ftehim ma' Ryanair tal-2005 jikkostitwixxi wkoll għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Il-Kummissjoni ma sabet l-ebda raġuni legali biex tiddikjara għajnuna operatorja permanenti bħal din għal linja tal-ajru bħala kompatibbli mas-suq intern.

4.2.5. MIŻURA 11: L-ISKEDA TA' IMPOSTI AJRUPORTWALI TAL-2006

(128) Fir-rigward tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006, il-Ġermanja kienet ipprovdiet biss ġustifikazzjoni ekonomika parzjali fil-forma ta' MEOT lill-Kummissjoni. Fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 tagħha l-Kummissjoni indikat li minħabba l-informazzjoni mhux kompluta ma setgħetx tivverifika jekk, skont l-argument tal-Ġermanja, l-ekonomiji ta' skala jiġġustifikawx id-differenzjazzjoni fl-imposti fuq il-passiġġieri. Barra minn hekk, il-ġustifikazzjonijiet ekonomiċi mogħtija għall-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 ħallew diversi kwistjonijiet mhux iċċarati, pereżempju dwar liema spejjeż huma inklużi fil-kopertura tal-ispejjeż u għaliex l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni ma kienx ġie inkluż fil-ġustifikazzjoni ekonomika tal-iskeda.

(129) Il-Kummissjoni qieset li l-miżura kienet selettiva peress li l-linji tal-ajru biss li jużaw l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienu bbenefikaw mill-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 u li l-miżura kkonċernata fixklet jew heddet li tfixkel il-kompetizzjoni u affettwat il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(130) Għalhekk, fir-rigward tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006, il-Kummissjoni kienet tal-fehma preliminari li tista' tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Barra minn hekk, il-Kummissjoni ma setgħet tara l-ebda raġuni legali biex tiddikjara għajnuna operatorja permanenti bħal din għal linja tal-ajru bħala kompatibbli mas-suq intern.

5. KUMMENTI MILL-ĠERMANJA

(131) Il-Ġermanja ppreżentat osservazzjonijiet u analiżi ekonomiċi estensivi matul din il-proċedura.

5.1. *RIMARKI ĠENERALI*

(132) Fil-kummenti tagħha, il-Ġermanja qabel kollox ipprovdiet xi kunsiderazzjonijiet ġenerali ta' sfond dwar l-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Il-Ġermanja insistiet li l-proġett tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien maħsub li jsir kumpanija privata profittabbli mill-mument li jiġi konvertit. Għalhekk, l-involviment strateġiku ta' Fraport kien bl-għan li l-ajruport jikseb profittabbiltà fit-tul. Skont il-Ġermanja, bil-mudell kummerċjali tiegħu ta' trasportaturi bi

prezzijiet irħas, infrastruttura kunsiderevolment simplifikata u spejjeż kapitali baxxi, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien pijunier fl-Ewropa. Madankollu, il-Ġermanja argumentat li dak it-tip ta' proġett infrastrutturali jkun jeħtieġ perjodu ta' madwar 20 sena biex jintlaħqu riżultati operattivi pożittivi. Il-Ġermanja enfasizzat li fl-2006 għall-ewwel darba l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu riżultat pożittiv fl-EBITDA, jiġifieri diġà 8 snin wara d-dħul tiegħu fis-suq, li juri l-vijabbiltà ekonomika tiegħu. Skont il-Ġermanja, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien l-aktar ajruport fil-Ġermanja li kien qiegħed jikber b'rata mgħaġġla.

(133) Barra minn hekk, il-Ġermanja hija tal-opinjoni li l-miżuri li jittrattaw l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienu ttieħdu esklussivament skont il-prinċipju ta' investitur f'ekonomija tas-suq. Skont il-Ġermanja, kieku impriża privata tal-istess daqs u f'sitwazzjoni komparabbli kellha wkoll tidħol għall-finanzjament abbażi ta' loġika kummerċjali, dan kien jeskludi kwalunkwe vantaġġ. Il-Ġermanja argumentat li l-Kummissjoni għandha tivvaluta biss jekk il-miżura rispettiva hijiex kummerċjalment difendibbli u mhux jekk hemmx dubju raġonevoli għas-suċċess tagħha. Barra minn hekk, il-Ġermanja rreferiet għall-prinċipju ta' ugwaljanza ta' impriżi pubbliċi u privati li taħthom fondi li l-Istat joffri lil impriża skont il-kundizzjonijiet tas-suq ma jiġux meqjusa għajnuna mill-Istat. Kollox ma' kollox, skont il-Ġermanja, il-miżuri għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienu ngħataw kollha skont il-kundizzjonijiet tas-suq; dan jista' jiġi ppruvat mill-MEOTs ippreżentati mill-Ġermanja. Il-Ġermanja imbagħad elaborat dwar dawk ir-rimarki ġenerali fir-rigward tal-miżuri rispettivi vvalutati fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008.

5.2. *ALLEGATA GĦAJNUNA MILL-ISTAT MOGĦTIJA LILL-FFHG*

5.2.1. MIŻURA 1: PLTA TAL-2001

(134) Il-Ġermanja argumentat li r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat mhumiex applikabbli għall-PLTA tal-2001 peress li dan kien ġie konkluż f'Awwissu 1999, jiġifieri qabel is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-kawża *Aéroports de Paris* ([28]) fl-24 ta' Ottubru 2002. Skont il-Ġermanja, is-sentenza fl-ewwel istanza mill-Qorti Ġenerali saret definittiva biss wara li ngħatat is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja u biss meta ġie ċċarat li l-ajruporti kienu meqjusa bħala impriżi u għalhekk jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat. Aktar tard dan l-approċċ kien se jiġi kkonfermat fis-sentenza *Leipzig-Halle* ([29]).

(135) Il-Ġermanja qalet ukoll li ma kinux intużaw riżorsi tal-Istat. F'dak ir-rigward, il-Ġermanja elaborat li t-telf assorbit minn Fraport ma kienx ta' piż fuq il-baġit tal-Istat. Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li d-deċiżjonijiet meħuda minn Fraport ma kinux imputabbli lill-Ġermanja peress li l-azzjonisti pubbliċi ma kinux f'pożizzjoni li jeżerċitaw influwenza determinanti. F'dak ir-rigward, il-Ġermanja enfasizzat li f'kull każ individwali jrid jiġi verifikat jekk ir-riżorsi ta' kumpanija kinux effettivament ikkontrollati mill-Istat. Skont il-Ġermanja, il-fatt li l-maġġoranza tal-azzjonisti kienu pubbliċi mhuwiex biżżejjed sabiex wieħed jassumi li l-PLTA tal-2001 jinvolvi riżorsi tal-Istat.

(136) Skont il-Ġermanja, l-azzjonisti ma jistgħux jiddeterminaw l-imġiba tal-bord maniġerjali fil-każ ta' kumpanija Ġermaniża b'ishma konġunti, *Aktiengesellschaft*, bħal Fraport. Fil-fehma tal-Ġermanja, Fraport hija kumpanija inkorporata indipendenti kkwotata fil-Borża u l-korpi reġjonali pubbliċi ma jeżerċitawx kontroll kontinwu fuq il-fondi tagħha. Il-Ġermanja spjegat li skont is-Sezzjoni 76 tal-*Aktiengesetz* (l-att Ġermaniż dwar korporazzjonijiet b'ishma konġunti, "AktG"), il-bord maniġerjali għandu poteri deċiżjonali estensivi indipendentement mill-azzjonisti. Il-Ġermanja argumentat li fil-kawżi *Stadtwerke Brixen AG* ([30]) u *Carbotermo* ([31]) il-Qorti tal-Ġustizzja kienet diġà rrikonoxxiet in-natura tal-kumpanija Ġermaniża kkwotata u l-indipendenza konsiderevoli li l-bord maniġerjali tagħha jgawdi vis-a-vis l-azzjonisti tagħha. F'dak ir-rigward, l-awtoritajiet pubbliċi ma setgħux jikkontrollaw in-negozju ta' kuljum ta' Fraport.

(137) F'dak ir-rigward, il-Ġermanja spjegat li Fraport ma kienet bl-ebda mod inkorporata fl-istrutturi tal-amministrazzjoni pubblika, li Fraport ma kinitx responsabbli quddiem il-Ġermanja għall-azzjonijiet tagħha u bl-ebda mod

([28]) Il-Kawża T-128/98 *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni* [2000] Ġabra II-3929, Ikkonfermata mis-sentenza fil-kawża C-82/01P *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni*, [2002] Ġabra I-9297.

([29]) Il-Kawżi konġunti T-443/08 u T-455/08 Mitteldeutsche Flughafen AG u Flughafen Leipzig-Halle GmbH vs Il-Kummissjoni, (minn hawn 'il quddiem: is-"sentenza Leipzig/Halle") [2011] Ġabra II-1311, b'mod partikolari l-paragrafi 93-94; ikkonfermati mill-Kawża C-288/11 P Mitteldeutsche Flughafen u Flughafen Leipzig-Halle vs Il-Kummissjoni, [2012] li għadha ma ġietx ippubblikata.

([30]) Il-Kawża C-458/03 *Stadtwerke Brixen AG* [2005] Ġabra I-08585, il-paragrafu 67.

([31]) Il-Kawża C-340/04 *Carbotermo* [2006] Ġabra I-04137, il-paragrafu 36 u dawk segwenti.

ma kienet subordinata għall-amministrazzjoni pubblika. Minkejja li l-Ġermanja rrikonoxxiet li l-azzjonisti pubbliċi kienu involuti fit-teħid tad-deċiżjoni waqt il-laqgħa ġenerali tal-azzjonisti li matulha kien ġie deċiż il-PLTA tal-2001, il-Ġermanja argumentat li dan ma jfissirx li l-azzjonisti pubbliċi kienu għamlu xi ħaġa aktar milli jeżerċitaw id-drittijiet u l-obbligi leġittimi tagħhom bħala azzjonisti.

(138) Barra minn hekk, il-Ġermanja ddikjarat li l-PLTA tal-2001 ma ta l-ebda vantaġġ lill-FFHG. Irreferiet għall-MEOT li sar minn PwC f'dak ir-rigward, li qies li kwalunkwe investitur f'ekonomija tas-suq kien jikkonkludi wkoll dak il-ftehim. Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li r-riskji u l-benefiċċji tal-PLTA tal-2001 kienu ġew distribwiti b'mod ugwali u li anke mil-lat tal-liġi tat-taxxa dan kien jagħmel sens. B'mod ġenerali, il-Ġermanja pinġiet il-PLTA tal-2001 bħala miżura perfettament normali fi grupp korporattiv għall-applikazzjoni ta' politika strutturali globali jew settorjali.

5.2.2. MIŻURA 2: ŻIEDA FIL-KAPITAL TAL-2001

(139) Il-Ġermanja spjegat li ż-żieda fil-kapital tal-2001 kienet meħtieġa peress li finanzjament estern tal-investimenti fl-infrastruttura tagħha kien ikun wisq ta' pressjoni fuq ir-riżultati annwali tal-FFHG fuq terminu qasir.

(140) Il-Ġermanja qalet li fl-14 ta' Diċembru 2001 il-bord superviżorju tal-FFHG kien iddeċieda dwar iż-żieda fil-kapital tal-2001 u fid-9 ta' Jannar 2002 dan wassal għal tibdil fl-istatut ta' assoċjazzjoni tal-FFHG. Għalhekk, il-Ġermanja kkontestat li r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat huma applikabbli għal dik il-miżura u hawnhekk semmiet ukoll ir-raġunament tagħha dwar il-PLTA tal-2001 (ara l-premessa (134)).

(141) Il-Ġermanja argumentat ukoll li l-fondi investiti minn Fraport (EUR 19,7 miljun minn EUR 27 miljun) ma kinux riżorsi tal-Istat peress li l-Istat ma kellu l-ebda kontroll fuq Fraport. F'dak ir-rigward il-Ġermanja rreferiet għall-argumentazzjoni tagħha dwar ir-riżorsi tal-Istat fir-rigward tal-PLTA tal-2001 (ara l-premessa 136). Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li anke ż-żieda fil-kapital tista' ma tkunx imputabbli lill-Ġermanja u rreferiet għall-ispjegazzjonijiet tagħha dwar l-imputabbiltà fir-rigward tal-PLTA tal-2001 (ara l-premessa 134). Il-Ġermanja żiedet li l-approvazzjoni taż-żieda fil-kapital tal-2001 min-naħa tal-azzjonisti tal-FFHG ma tistax tkun fattur determinanti għall-imputabbiltà tagħha lill-Istat. Skont il-Ġermanja, għandhom ikunu imputabbli l-azzjonijiet tal-impriża li tkun tat l-għajnuna possibbli, mhux dawk tal-impriża li tkun ibbenefikat mill-għajnuna. Peress li l-FFHG kienet l-impriża li bbenefikat mill-għajnuna, l-approvazzjoni tagħha taż-żieda fil-kapital ma tagħmilx l-għoti ta' għajnuna imputabbli lill-Ġermanja. Skont il-Ġermanja, lanqas l-approvazzjoni tal-bord superviżorju ta' Fraport ma tista' tittieħed bħala indikazzjoni ta' imputabbiltà peress li f'dak iż-żmien il-bord superviżorju kien diġà kostitwit minn parità bejn ir-rappreżentanti tal-impjegati u tal-azzjonisti bi dritt ta' kodeterminazzjoni, jiġifieri kien hemm 10 rappreżentanti tal-impjegati u 10 rappreżentanti tal-azzjonisti.

(142) Il-Ġermanja argumentat ukoll li ż-żieda fil-kapital tal-2001 ma kienet tat l-ebda vantaġġ lill-FFHG. Fraport kif ukoll *Land* Rhineland-Palatinate kienu aġixxew bl-istess mod li kien jaġixxi kwalunkwe investitur f'ekonomija tas-suq f'din il-kwistjoni.

(143) Il-Ġermanja ma qablitx mad-dubji mqajma mill-Kummissjoni dwar l-MEOT fir-rigward tad-deċiżjoni ta' Fraport dwar iż-żieda fil-kapital tal-2001. Il-Ġermanja ppreżentat id-dokumenti interni kollha addizzjonalment mitluba lill-Kummissjoni. Skont il-Ġermanja, id-deċiżjoni li ttieħdet minn Fraport fl-2001 għal żieda fil-kapital kienet barra minn hekk ibbażata fuq valutazzjoni tal-miżura mill-BCG u fuq żewġ studji ġenerali ordnati minn Fraport dwar l-iżvilupp tat-traffiku tal-ajru. Il-Ġermanja enfasizzat li mill-valutazzjoni tal-BCG, Fraport kienet żiedet il-kapital u qalet li fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kinitx possibbli tintlaħaq profittabbiltà mingħajr miżuri infrastrutturali u ta' kostruzzjoni addizzjonali. L-MEOT kien qies dawk id-dokumenti kollha.

(144) Wara d-dubji mqajma mill-Kummissjoni fir-rigward tal-MEOT li sar minn PwC, il-Ġermanja ppreżentat it-tieni valutazzjoni supplimentari minn PwC biex tikkumplimenta u tirfina l-ewwel MEOT. Dik il-valutazzjoni raffinata tasal għall-istess konklużjoni tal-ewwel waħda, jiġifieri li l-MEOT huwa ssodisfat. Il-Ġermanja ċaħdet id-dubji tal-Kummissjoni li PwC ma kinitx ivvalutat id-diżimpenn ta' Fraport u li għalhekk, mingħajr għarfien dwar il-kost tad-diżimpenn, ma kienx ikun possibbli li jiġi verifikat jekk Fraport kinitx aġixxiet bħala investitur f'ekonomija tas-suq. Il-Ġermanja argumentat li l-kost tad-diżimpenn ma għamilx differenza fil-valutazzjoni. Barra minn hekk,

il-Ġermanja indikat li Fraport kienet ikkunsidrat id-diżimpenn, iżda dan ma kienx ikun possibbli matul il-5 snin ta' wara minħabba l-PLTA tal-2001. Barra minn hekk, il-valutazzjoni tal-PwC uriet li fl-aħħar mill-aħħar l-investiment kien se jkollu riżultati pożittivi għal Fraport.

(145) Wara d-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 il-Ġermanja ppreżentat ukoll MEOT anke dan fir-rigward tal-imġiba ta' *Land* Rhineland-Palatinate u d-deċiżjoni tagħha li tikkontribwixxi għaż-żieda fil-kapital tal-FFHG b'EUR 7,3 miljun. Skont il-valutazzjoni, li saret ukoll minn PwC, *Land* Rhineland-Palatinate kienet aġixxiet bħala operatur f'ekonomija tas-suq peress li l-miżuri ta' investiment deċiżi fl-2001 kienu meħtieġa u għalhekk iż-żieda fil-kapital kienet kummerċjalment difendibbli.

5.2.3. MIŻURA 3: ŻIEDA FIL-KAPITAL TAL-2004

(146) Il-Ġermanja argumentat li anke wara s-sentenza *Aéroports de Paris* ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat ma jkunux applikabbli għaż-żieda fil-kapital tal-2004. Skont il-Ġermanja, dak iż-żmien kienu fis-seħħ il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-1994 u li taħt dawk il-Linji Gwida miżuri infrastrutturali fl-ajruporti ma kinux rilevanti għall-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat.

(147) Il-Ġermanja argumentat li, b'kuntrast mad-deskrizzjoni tal-Kummissjoni fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008, iż-żieda fil-kapital tal-2004 kienet ġiet maqbula fit-30 ta' Marzu 2005 u kienet ġiet irreġistrata fir-reġistru kummerċjali fid-19 ta' Mejju 2005. Barra minn hekk, il-ftehim bażiku dwar din iż-żieda fil-kapital imur lura għal ftehim li sar fl-2002. Il-Ġermanja spjegat li dan il-ftehim ippreveda t-twaqqif ta' sistema ajruportwali bejn l-ajruport ta' Frankfurt-Main u l-ajruport ta' Frankfurt Hahn skont ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2408/92 ([32]). Skont il-Ġermanja, il-valutazzjoni taż-żieda fil-kapital tal-2004 trid tiġi vvalutata f'dan il-kuntest.

(148) Il-Ġermanja rrilevat li skont l-MEOT ippreżentat minn PwC, appoġġat b'valutazzjonijiet supplimentari li saru wara d-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008, fir-rigward taż-żieda fil-kapital tal-2004 Fraport, *Land* Rhineland-Palatinate u *Land* Hesse kienu kollha aġixxew bħala investituri f'ekonomija tas-suq. Dwar l-argumentazzjoni favur Fraport, il-Ġermanja rreferiet għall-argumenti tagħha magħmula fir-rigward taż-żieda fil-kapital tal-2001 (ara l-premessa 140 u dawk segwenti). Skont il-Ġermanja, fl-ewwel MEOT kif ukoll f'dak supplimentari, PwC ikkonkludiet li dak iż-żmien iż-żieda fil-kapital tal-2004, kif ukoll il-konklużjoni ta' PLTA ġdid kellhom jitqiesu bħala vantaġġużi għall-Fraport, kemm b'mod kwalitattiv kif ukoll b'mod kwantitattiv. Skont il-Ġermanja dan kien ġustifikat mis-sejba ta' PwC li r-Redditu ta' Fraport fuq il-kapital investit (minn hawn 'il quddiem: "ROIC") meta investiet fl-FFHG kien ogħla minn redditu alternattiv ta' investiment kapitali ekwivalenti.

(149) Fir-rigward ta' *Land* Rhineland-Palatinate, il-Ġermanja rreferiet għall-konklużjoni ta' PwC li anke l-*Land* kienet aġixxiet bħala investitur f'ekonomija tas-suq minħabba li r-ROIC għal-Land kien, b'mod simili għal Fraport, ogħla minn investiment komparabbli alternattiv.

(150) Fir-rigward tal-imġiba ta' *Land* Hesse, il-Ġermanja argumentat li f'għajnejn il-*Land* Hesse l-possibiltajiet ristretti ta' tkabbir għall-ajruport ta' Frankfurt Main li *inter alia* kienu riżultat tar-restrizzjoni fuq titjiriet billejl wasslu sabiex l-iżvilupp ulterjuri tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn ikun neċessarju. Inkella l-ajruport ta' Frankfurt Main kien jiffaċċja konsegwenzi ekonomiċi gravi. Il-Ġermanja enfasizzat li dan l-iżvilupp kien meħtieġ sabiex jiġu sfruttati b'mod komprensiv l-opportunitajiet eżistenti ta' tkabbir fil-qafas tal-permess ta' titjir għal 24 siegħa għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn flimkien mal-introduzzjoni prevista tas-sistema ajruportwali tal-ajruport ta' Frankfurt Main — l-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Għalhekk, skont il-Ġermanja, l-involviment ta' *Land* Hesse fiż-żieda fil-kapital kien inevitabbli.

5.2.4. MIŻURA 4: PLTA TAL-2004

(151) Il-Ġermanja qalet li l-PLTA tal-2004 jista' jitqies biss fid-dawl taż-żieda fil-kapital u l-bidliet fl-istruttura tal-azzjonisti fl-2004, speċjalment peress li l-*Land* Rhineland-Palatinate u l-*Land* Hesse kienu ssoġġettaw ir-ridistribuzzjoni tal-ishma tal-FFHG għall-konklużjoni tal-PLTA tal-2004 bejn Fraport u FFHG sal-2014.

([32]) Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2408/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar aċċess għat-trasportaturi tal-ajru tal-Komunità għal rotot tal-ajru intraKomunitarji (ĠU L 240, 24.8.1992, p. 8).

(152) Il-Ġermanja rreferiet għall-argumenti tagħha magħmula fir-rigward taż-żieda fil-kapital tal-2004 u argumentat li anke r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat ma kinux applikabbli għall-PLTA tal-2004 (ara l-premessa 146 u dawk segwenti).

(153) Dwar l-involviment ta' riżorsi tal-Istat, il-Ġermanja rreferiet għall-ispjegazzjonijiet tagħha għall-PLTA tal-2001 (ara l-premessa 134 u dawk segwenti). Għalhekk, skont il-Ġermanja r-riżorsi ta' Fraport ma kinux riżorsi tal-Istat peress li Fraport ma kinitx soġġetta għal kontroll mill-Istat.

(154) Il-Ġermanja argumentat ukoll li l-approvazzjoni tad-deċiżjoni tal-PLTA tal-2004 kienet teħtieġ maġġoranza ta' 75 %, filwaqt li l-azzjonisti pubbliċi kellhom biss madwar 70 % tal-ishma u għalhekk fil-fatt ma setgħux jikkontrollaw id-deċiżjonijiet ta' Fraport. Barra minn hekk, it-30 % tal-ishma ta' Fraport li fadal kienu ishma mxerrda. Il-vot ittieħed b'99,992 % vot pożittiv, u b'hekk anke l-investituri f'ekonomija tas-suq kienu vvotaw għall-PLTA tal-2004.

(155) Fir-rigward tal-eżistenza ta' vantaġġ ekonomiku, għal darb'oħra l-Ġermanja rreferiet għall-ispjegazzjonijiet għall-PLTA tal-2001 (ara l-premessa 137), skont liema d-distribuzzjoni ta' profitti u ta' telf hija miżura assolutament normali fi ħdan grupp tal-kumpaniji. Barra minn hekk, skont PwC, kwalunkwe investitur f'ekonomija tas-suq kien jieħu l-istess deċiżjoni li jikkonkludi l-PLTA tal-2004 peress li f'dak il-mument kien mistenni li mis-sena 2008/2009 'il quddiem jibda jsir profitt. Il-Ġermanja rrilevat ukoll li abbażi tad-dubji espressi mill-Kummissjoni, fil-valutazzjoni supplimentari PwC reġgħet ittestjat dawk il-miżuri skont kalkoli kwalitattivi u waslet għall-istess konklużjoni.

(156) Il-Ġermanja sostniet ukoll li ż-żieda fil-kapital tal-2004 kienet tiddependi fuq il-PLTA tal-2004 u, minħabba l-aspettattiva ta' żvilupp pożittiv mis-2008/2009 'il quddiem, kien fl-interess ta' Fraport li tikkonkludi l-PLTA tal-2004 għal mill-inqas 5 snin. Barra minn hekk, il-Ġermanja spjegat li Fraport kienet se titħalla tieħu l-profitti kollha tal-FFHG għall-anqas sal-31 ta' Diċembru 2024 filwaqt li, fix-xenarju oppost, setgħet tikkanċella l-ftehim sal-31 ta' Diċembru 2010. Għalhekk, il-Ġermanja rrilevat li Fraport kienet se tkun tista' tibbenefika 100 % mill-ftehim u tmexxi n-negozju ta' kuljum tal-FFHG, filwaqt li żżomm 65 % biss tal-ishma tagħha. Il-Ġermanja kienet anke tal-fehma li l-MEOT huwa sostnut mill-fatt li anke l-investituri privati, li dak iż-żmien kienu jikkostitwixxu 30 % tal-azzjonisti ta' Fraport, kienu approvaw id-deċiżjoni.

5.2.5. MIŻURA 5: KUMPENS LILL-FFHG GĦALL-KONTROLLI TAS-SIGURTÀ

(157) F'dan ir-rigward, il-Ġermanja ddikjarat li ma kien hemm l-ebda riżorsi tal-Istat involuti fil-miżura. Il-Ġermanja rreferiet għas-sentenza *Preussen-Elektra* ([33]) tal-Qorti tal-Ġustizzja u qalet li jista' jkun hemm għajnuna mill-Istat biss fejn il-pagamenti jkunu qegħdin isiru minn korp pubbliku jew privat innominat jew imwaqqaf mill-Istat. Il-Ġermanja spjegat ukoll li fil-każ tat-tariffi għall-kontrolli tas-sigurtà, dawk kienu tħallsu mil-linji tal-ajru lil *Land* Rhineland-Palatinate u l-*Land* kienet tibgħathom lill-FFHG biss bħala kumpens għall-kontrolli tas-sigurtà li l-FFHG kienet twettaq f'isem il-*Land*. Għalhekk, skont il-Ġermanja, f'dan is-sens, it-tariffi qatt ma saru parti mill-fondi tal-*Land*.

(158) Il-Ġermanja spjegat li skont is-sezzjoni 5 tal-*Luftsicherheitsgesetz* (il-Liġi dwar is-Sigurtà fl-Ajru), l-Istat jikkontrolla l-passiġġieri u l-bagalji tagħhom sabiex tiġi protetta s-sigurtà tat-traffiku tal-ajru kontra attakki terroristiċi. Il-Ġermanja ddikjarat ukoll li għal din l-attività l-awtoritajiet iżommu tariffi għal kull passiġġier lil-linji tal-ajru. Il-Ġermanja qalet li l-livell tat-tariffa tas-sigurtà jiddependi fuq iċ-ċirkostanzi individwali tal-ajruport u jvarja minn EUR 2 sa EUR 10 għal kull passiġġier. Fi Frankfurt Hahn, it-tariffa hija ta' EUR 4,35 u għalhekk hija adatta meta mqabbla ma' ajruporti oħra.

(159) L-awtoritajiet jistgħu jittrasferixxu wkoll dan il-kompitu tas-sigurtà lil operatur ta' ajruport, li huwa dak li ġara f'dan il-każ fejn il-kontrolli tas-sigurtà qegħdin jitwettqu mill-FFHG li min-naħa tagħha qabbdet kumpanija esterna tas-sigurtà.

([33]) Il-Kawża C-379/98 *PreussenElektra* [2001] Ġabra I-02099, il-paragrafu 58.

(160) Barra minn hekk, il-Ġermanja ddikjarat li l-kontrolli tas-sigurtà jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-mandat tal-ordni pubbliku u ma jikkostitwux attività ekonomika.

(161) F'dan ir-rigward il-Ġermanja tikkondividi l-opinjoni tal-Kummissjoni, li ma għandux ikun hemm kumpens żejjed għas-servizzi mwettqa mill-FFHG. Madankollu, il-Ġermanja enfasizzat li l-FFHG ma kinitx ingħatat kumpens żejjed peress li trid iġġarrab l-ispejjeż kollha għall-kontrolli tas-sigurtà.

5.2.6. MIŻURA 6: GĦOTJIET DIRETTI MIL-LAND RHINELAND-PALATINATE

(162) Il-Ġermanja ċċarat li bejn l-2001 u l-2004 *Land* Rhineland-Palatinate għamlet il-pagamenti segwenti lill-FFHG. L-ewwel nett, *Land* Rhineland-Palatinate appoġġjat lill-FFHG f'xi investimenti infrastrutturali tagħha u fl-2001 tat EUR […] lill-FFHG għal dan l-għan. Skont il-Ġermanja, dawk l-għotjiet kienu bbażati fuq deċiżjonijiet li kienu diġà ttieħdu fl-1999 u fl-2000. Il-Ġermanja argumentat li meta kienu ttieħdu dawk id-deċiżjonijiet, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat ma kinux japplikaw għall-ajruporti bħala impriżi fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(163) It-tieni nett, il-Ġermanja qalet li *Land* Rhineland-Palatinate kienet parzjalment assumiet il-finanzjament tal-ispejjeż tal-persunal għall-kontrolli tas-sigurtà għas-snin 2001 (60 % tal-ispejjeż totali), 2002 (50 %), 2003 (40 %) u 2004 (30 %).

(164) It-tielet nett, il-Ġermanja ammettiet li *Land* Rhineland-Palatinate kienet kofinanzjat żewġ studji xjentifiċi li kienu ġew ordnati mill-FFHG, iżda li skont il-Ġermanja, kienu prinċipalment fl-interess pubbliku ġenerali. Il-Ġermanja qalet li *Land* Rhineland-Palatinate kienet issussidjat 90 % tal-ispejjeż totali tal-ewwel studju dwar l-effetti ekonomiċi reġjonali tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, u 70 % tal-ispejjeż totali tat-tieni studju dwar il-potenzjal tal-iżvilupp tan-negozju tat-trasportaturi tal-merkanzija. Il-Ġermanja argumentat li *Land* Rhineland-Palatinate kienet tat dawk is-sussidji sempliċiment minħabba l-interess tagħha fl-istudji u setgħet tordna l-istudji hija stess. Il-Ġermanja ma tarax kif l-FFHG kienet ġiet ivvantaġġjata permezz dan il-finanzjament parzjali peress li l-istudji huma fl-interess ġenerali pubbliku, u lanqas kif dan il-finanzjament jista' jfixkel il-kompetizzjoni. Sa fejn dawk l-istudji kienu ta' interess għall-FFHG, l-FFHG kienet anke kkontribwiet għalihom finanzjarjament.

5.3. *GĦAJNUNA MILL-ISTAT POSSIBBLI MOGĦTIJA MILL-FFHG LIL RYANAIR U LIL-LINJI L-OĦRA KOLLHA TAL-AJRU LI JITTRASPORTAW IL-PASSIĠĠIERI*

5.3.1. MIŻURA 7: FTEHIM MA' RYANAIR TAL-1999

(165) Fir-rigward tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999, il-Ġermanja ġeneralment irrimarkat li mill-bidu nett l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien bena biss infrastruttura bażika ħafna sabiex dan l-ajruport seta' jkun sieħeb kosteffiċjenti u innovattiv għal-linji tal-ajru bi prezzijiet irħas. Skont il-Ġermanja, anke f'ajruporti Ewropej oħra l-hekk imsejħa "*klijenti ankra*" huma fatturi naturali li jwasslu għall-iżvilupp inizjali tal-ajruport. Għal Frankfurt Hahn, il-klijent ankra, jiġifieri l-klijent li permezz tiegħu seta' jistabbilixxi lilu nnifsu fis-suq, kien Ryanair.

(166) Il-Ġermanja argumentat li meta kien ġie konkluż l-ewwel ftehim ma' Ryanair, il-kunċett ta' ajruport bi trasportaturi bi prezzijiet irħas kien għadu fil-bidu tiegħu. Għalhekk, permezz ta' dan il-ftehim Ryanair ingħatat inċentiv biex tibda ttir lejn l-ajruport rarament iffrekwentat ta' Frankfurt Hahn. Il-Ġermanja qalet li l-fatt li din il-linja tal-ajru kbira kkommettiet ruħha għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn wassal għall-akkwist ta' aktar ftehimiet ma' linji tal-ajru għall-ajruport ("*prinċipju ta' segwitu*"). Fl-aħħar mill-aħħar, permezz tal-hekk imsejjaħ "*effett domino*", dan wassal ukoll għal żieda fil-profitti għas-settur mhux tal-avjazzjoni.

(167) Il-Ġermanja argumentat li, minħabba dawn id-dinamiċi, linji tal-ajru bħal Ryanair kellhom setgħa kbira ta' negozjar, peress li dak iż-żmien kien hemm ħafna ajruporti reġjonali żgħar oħra li ppruvaw jikkonkludu ftehim ma' Ryanair.

(168) Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li ma kienu ngħataw l-ebda riżorsi tal-Istat permezz tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999. Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li r-relazzjoni kuntrattwali bejn l-operatur tal-ajruport u l-linja tal-ajru ma kinitx qiegħda tagħti vantaġġ lil-linja tal-ajru. Skont il-Ġermanja, ir-responsabbiltà għall-konklużjoni ta' dan il-ftehim għandha tiġi attribwita esklussivament lill-bord maniġerjali peress li l-konklużjoni tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 kien jirrappreżenta negozju ta' kuljum u l-bord superviżorju ma kien ħa l-ebda

deċiżjoni f'dan ir-rigward. Fil-fehma tal-Ġermanja, il-Kummissjoni ma tistax tqis il-konklużjoni tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 bħala imputabbli lill-Ġermanja minħabba li l-bord superviżorju ma kien għamel xejn biex iwaqqfu. Skont il-Ġermanja, azzjonijiet bħal dawn ma jaqgħux taħt ir-responsabbiltajiet u l-kompiti tal-bord superviżorju. Barra minn hekk, il-kriterji msemmija mill-Qorti tal-Ġustizzja fi *Stardust Marine* jiġu invalidati *ad absurdum* jekk il-fatt li korp superviżorju ta' kumpanija pubblika *ma jkunx* aġixxa jkun biżżejjed għall-konklużjoni dwar l-imputabbiltà tal-miżura lill-Istat. Għalhekk, skont il-Ġermanja l-ftehim ma kien bl-ebda mod imputabbli lill-Istat.

(169) Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li l-ftehim ma' Ryanair tal-1999 ma kien ta l-ebda vantaġġ lil Ryanair peress li kwalunkwe investitur f'ekonomija tas-suq kien jikkonkludi wkoll dan il-ftehim. Il-Ġermanja speċjalment enfasizzat li kuntrarju għall-argument tal-Kummissjoni fid-deċiżjoni tal-ftuħ tagħha tal-2008, dan il-ftehim ma kkaġuna ebda telf, iżda pproduċa ammont enormi ta' dħul li qabeż bil-bosta l-ispejjeż imġarrba.

(170) F'dan ir-rigward, il-Ġermanja enfasizzat li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn uża l-approċċ ta' ħlas wieħed "*single-till*", skont liema d-dħul mill-avjazzjoni u mill-attivitajiet mhux relatati mal-avjazzjoni jingħabar flimkien ("*single-till*"). Għalhekk, skont il-Ġermanja jrid jitqies id-dħul minn servizzi ajrunawtiċi u mhux ajrunawtiċi ġġenerat mil-linji tal-ajru u mill-passiġġieri tagħha fl-ajruport. Kif qalet qabel il-Ġermanja, PwC ikkonkludiet li investitur f'ekonomija tas-suq bi strateġija fit-tul kien jiffirma l-ftehim ma' Ryanair tal-1999, b'mod partikolari jekk wieħed iqis is-sitwazzjoni tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn fl-1999. Skont il-Ġermanja, dak iż-żmien l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien qiegħed jiffaċċja spejjeż fissi għoljin għall-manutenzjoni tal-infrastruttura tal-ajru u tal-art, filwaqt li l-użu tal-kapaċità tal-ajruport kien baxx. Għalhekk, skont il-Ġermanja, il-possibbiltà li jiġi ġġenerat volum addizzjonali ta' passiġġieri kienet opportunità biex jiġi limitat it-telf u jiġu akkwistati klijenti b'potenzjal għal tkabbir.

(171) Il-Ġermanja hija tal-fehma li l-ispejjeż li kienu ġew deċiżi qabel il-konklużjoni tal-ftehim, bħall-ispejjeż għall-infrastruttura ġenerali tal-ajruport u l-amministrazzjoni ġenerali tal-ajruport (fi kliem ieħor spejjeż li nqalgħu irrispettivament mill-ftehim ma' Ryanair tal-1999), ma għandhomx jiġu inklużi fl-analiżi tal-profittabbiltà tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999, u PwC tappoġġa l-opinjoni tal-Ġermanja. Il-Ġermanja argumentat speċjalment li kien ikun possibbli biss għal ajruport b'netwerk eżistenti ta' klijenti li jġiegħel lill-klijenti tiegħu jħallsu parzjalment l-ispejjeż tal-miżuri infrastrutturali u li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kienx f'din il-pożizzjoni.

(172) Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li jekk wieħed kellu jqis l-ispejjeż attwali għall-bini tat-terminal il-ġdid, tal-anqas seta' jitqies il-volum ta' passiġġieri previst li kien se jiġi ġġenerat minn Ryanair. Il-Ġermanja kienet tal-fehma li imbagħad perjodu ta' deprezzament ta' 25 sena jkun xieraq, li jfisser deprezzament ta' EUR […] fis-sena. Anke fil-każ ta' perjodu ta' deprezzament ta' 15-il sena, kif ġie ssuġġerit mill-Kummissjoni, il-Ġermanja argumentat li dan ikun ifisser deprezzament ta' EUR […] fis-sena, sabiex l-analiżi globali tal-punt ta' ekwilibriju xorta tibqa' pożittiva. Għalhekk, jekk wieħed iqis iż-żmien għall-bidu tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, il-Ġermanja kienet tal-fehma li dan kien ikun biżżejjed biex investitur f'ekonomija tas-suq jikkonkludi l-ftehim.

5.3.2. MIŻURA 8: L-ISKEDA TAL-IMPOSTI AJRUPORTWALI TAL-2001

(173) Skont il-Ġermanja l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 ma tistax titqies bħala għajnuna mill-Istat. Il-Ġermanja argumentat li ma kien hemm l-ebda għoti ta' riżorsi tal-Istat u f'dan ir-rigward tirreferi għall-ispjegazzjonijiet tagħha dwar il-ftehim ma' Ryanair tal-1999 (ara s-sezzjoni 5.3.1 u speċjalment il-premessa 167). Il-Ġermanja qalet li l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 kienet iġġenerat dħul għall-FFHG u ma kienx neċessarju jew possibbli li l-iskeda tal-imposti ajruportwali twassal għall-kopertura tal-ispejjeż kollha mġarrba mill-FFHG. Skont il-Ġermanja, biex jinkiseb tali riżultat, id-dħul mis-settur mhux tal-avjazzjoni jrid jitqies ukoll taħt l-approċċ ta' ħlas wieħed (ara l-premessa 169).

(174) Il-Ġermanja argumentat ukoll li l-miżura kienet imputabbli lill-Istat minħabba li d-dipartiment tat-Trasport ta' Rhineland-Palatinate kien approva l-imposti ajruportwali. Din l-approvazzjoni ma kinitx tfisser xi dipendenza ekonomika jew politika, iżda kienet sempliċiment formalità regolatorja mitluba skont il-liġi Ġermaniża li kull ajruport, kemm jekk proprjetà pubblika jew le, għandu jissodisfa skont il-liġi. Ir-raġuni għal din il-liġi hija sabiex il-linji tal-ajru jkunu protetti minn kwalunkwe abbuż possibbli tas-setgħa monopolistika tal-ajruport li jistabbilixxi prezzijiet għall-użu tiegħu.

(175) Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kien ingħata l-ebda vantaġġ permezz tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001. Qablet mal-Kummissjoni li r-riżultati tat-test tal-investitur f'suq privat għall-ftehim ma' Ryanair tal-2002, li kien ibbażat fuq l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 u li jintroduċi appoġġ addizzjonali għall-kummerċjalizzazzjoni, jistgħu jservu bħala punt ta' referenza. Fuq din il-bażi, peress li l-MEOT huwa pożittiv għall-ftehim ma' Ryanair tal-2002, il-Ġermanja argumentat li l-ebda riżultat ieħor ma jista' japplika għall-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001. Dwar id-dubji mqajma mill-Kummissjoni fir-rigward tal-MEOT, il-Ġermanja rreferiet għall-argumentazzjoni tagħha magħmula fir-rigward tal-MEOT għall-ftehim ma' Ryanair tal-2002 (ara l-premessa 178 u dawk segwenti).

(176) Barra minn hekk, il-Ġermanja espressament ma qablitx mal-Kummissjoni dwar il-valutazzjoni li saret fir-rigward tas-selettività tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001. Il-Ġermanja argumentat li l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 kienet ta' natura ġenerali u kienet tapplika għal-linji tal-ajru kollha li jużaw l-ajruport, u li għalhekk ma setgħetx tkun selettiva jew speċifika. Skont il-Ġermanja, l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 ma kienet tinkludi l-ebda differenzjazzjoni li kienet tagħti vantaġġ lil linja tal-ajru waħda fuq l-oħra u lanqas ma kien fiha xi tip ta' sistema ta' ribass. Għalhekk, il-Ġermanja kienet tal-fehma li l-ebda linja tal-ajru ma kienet ingħatat vantaġġ selettiv.

(177) Fl-aħħar nett, fir-rigward tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001, il-Ġermanja argumentat li din l-iskeda kienet f'konformità mal-imġiba konformi mas-suq u bħala tali ma tistax tfixkel il-kompetizzjoni bejn l-ajruporti jew il-kompetizzjoni fis-suq intern.

5.3.3. MIŻURA 9: FTEHIM MA' RYANAIR TAL-2002

(178) F'kuntrast mad-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008, il-Ġermanja qieset li l-ftehim ma' Ryanair tal-2002 ma kienx iġġenera telf, iżda minflok ipprovda sors ta' dħul għall-FFHG. Dwar il-kwistjoni tal-imputabbiltà tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002 u l-użu ta' riżorsi tal-Istat, il-Ġermanja rreferiet għall-ispjegazzjonijiet tagħha dwar il-ftehim ma' Ryanair tal-1999 (ara l-premessa 167 u dawk segwenti). Barra minn hekk, il-Ġermanja żiedet li fl-2002, fiż-żmien li ġie konkluż il-ftehim, l-ishma tal-FFHG kienu diġà primarjament miżmuma minn Fraport, li r-riżorsi tagħha mhumiex riżorsi tal-Istat u li l-azzjonijiet tagħha mhumiex imputabbli lill-Istat, kif il-Ġermanja diġà indikat fir-rigward tal-PLTA tal-2001 (ara l-premessa 134 u dawk segwenti).

(179) Skont il-Ġermanja, il-bord superviżorju tal-FFHG, li kien approva l-konklużjoni tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002, ma kienx dominat mill-Istat. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja sostniet li l-preżentazzjoni tal-membri tal-bord superviżorju tal-FFHG fil-premessa 18 tad-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 kienet żbaljata. Il-Ġermanja qalet li skont l-istatut ta' assoċjazzjoni tal-FFHG, Fraport kellha sitt rappreżentanti u *Land* Rhineland-Palatinate kellha tmienja, li tlieta minnhom kienu rappreżentanti ta' awtoritajiet lokali. Skont il-Ġermanja, madankollu l-membri kellhom numru differenti ta' voti u l-maġġoranza tal-voti kienet dejjem favur il-kumpanija privata Fraport. Dan kien dovut għall-fatt li r-rappreżentanti ta' Fraport kellhom 12-il vot kull wieħed, filwaqt li r-rappreżentanti tal-*Land* kellhom sempliċiment 5 voti kull wieħed u anke dawk tal-awtoritajiet lokali kellhom vot wieħed biss. Għalhekk, skont il-Ġermanja, Fraport kellha 72 vot filwaqt li r-rappreżentanti tal-*Land* u tal-awtoritajiet lokali kellhom 28 vot biss. Peress li l-bord superviżorju jiddeċiedi b'maġġoranza sempliċi, il-Ġermanja kienet tal-fehma li ma kienx ikun possibbli li l-ftehim ma' Ryanair tal-2002 jiġi konkluż mingħajr il-voti ta' Fraport u għalhekk il-konklużjoni tal-ftehim mhijiex imputabbli lill-Istat.

(180) Barra minn hekk, il-Ġermanja ċaħdet id-dubji tal-Kummissjoni dwar l-għoti ta' vantaġġ u l-MEOT ippreżentat minn PwC dwar din il-kwistjoni. Il-Ġermanja argumentat li ċ-ċifra ta' […] passiġġier għal kull titjira ma kinitx sopravvalutata peress li anke fl-2002 […] % tat-titjiriet tar-Ryanair kienu qed isiru minn Boeing 737-800 u r-rata medja ta' utilizzazzjoni għal dawk it-titjiriet kienet ta' […] %, li jfisser li l-għadd ta' passiġġieri għal kull ajruplan kien fil-fatt fil-medja ta' […] għal kull titjira tar-Ryanair. Għalhekk, il-Ġermanja kienet tal-fehma li l-istima tal-għadd ta' passiġġieri ta' […] kienet raġonevoli u mhux għolja żżejjed, speċjalment peress li l-FFHG kienet ħadet inkonsiderazzjoni li l-bidla minn Boeing 737-200 għal Boeing 737-800 min-naħa ta' Ryanair kienet se ssir fil-futur qrib.

(181) Dwar id-dubji mqajma mill-Kummissjoni fir-rigward tal-ispejjeż għall-infrastruttura ġenerali tal-ajruport u għall-amministrazzjoni ġenerali tal-ajruport, il-Ġermanja rreferiet għall-argumentazzjoni tagħha magħmula fir-rigward tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 (ara l-premessa 171 u dawk segwenti). Irreferiet ukoll għad-dikjarazzjonijiet tagħha dwar l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 (ara l-premessa 176) fir-rigward tas-selettività tal-miżura.

5.3.4. MIŻURA 10: IL-FTEHIM MA' RYANAIR TAL-2005

(182) Fir-rigward tal-kwistjoni ta' riżorsi tal-Istati u l-imputabbiltà lill-Istat, il-Ġermanja rreferiet għad-dikjarazzjonijiet tagħha dwar il-ftehimiet ma' Ryanair tal-1999 u tal-2002 (ara l-premessi 167 u dawk segwenti, u l-premessi 178 u dawk segwenti). Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li, fil-mument li ġie konkluż il-ftehim ma' Ryanair tal-2005, il-bord superviżorju tal-FFHG kien kostitwit b'tali mod li l-awtoritajiet pubbliċi ma kinux f'pożizzjoni li jeżerċitaw influwenza determinanti dwar id-deċiżjoni. Dak iż-żmien Fraport kellha 156 vot filwaqt li *Land* Rhineland-Palatinate u *Land* Hesse kellhom 42 vot kull wieħed. Għalhekk, il-Ġermanja argumentat li l-Istat ma setax ikollu influwenza determinanti peress li huwa kellu 84 vot biss minn 240.

(183) Barra minn hekk, il-Ġermanja kienet tal-fehma li dan il-ftehim ma kienx ta vantaġġ lil Ryanair. Il-Ġermanja qalet li f'kuntrast mas-suġġeriment tal-Kummissjoni fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008, PwC kienet ingħatat iċ-ċifri rilevanti kollha peress li kieku ma kinitx tkun tista' twettaq dan l-MEOT komprensiv, newtrali u indipendenti. Barra minn hekk il-Ġermanja ċaħdet id-dubji tal-Kummissjoni li l-investimenti kkawżati minn Ryanair ma kinux ġew allokati b'mod xieraq. Il-Ġermanja qalet li fil-valutazzjoni supplimentari tagħha PwC kienet għamlet it-tieni valutazzjoni fejn spjegat li biċċa l-kbira tal-ispejjeż kienu relatati ma' investimenti ta' natura ġenerali li l-ajruport kien għamel b'mod indipendenti mis-servizzi pprovduti lil Ryanair. Skont il-Ġermanja, sa fejn l-ispejjeż kienu kkawżati mill-immaniġġjar ta' passiġġieri ta' Ryanair dawn ġew allokati lil Ryanair.

(184) Il-Ġermanja ċaħdet ukoll id-dubji tal-Kummissjoni dwar l-effettività tas-sistema ta' penali li ġiet introdotta fil-ftehim ma' Ryanair tal-2005. Il-Ġermanja qalet li din is-sistema ta' penali tirrifletti imġiba konformi mas-suq. Il-Ġermanja argumentat li sanzjonijiet addizzjonali fuq dawk maqbula kienu jkunu żejda u inadegwati peress li Ryanair ma kellha l-ebda dritt esklussiv li tuża l-ajruport u kienet qiegħda wkoll tassumi riskju.

(185) Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li l-ftehim ma kienx miżura selettiva peress li l-imposti ajruportwali miftehma kienu bbażati fuq l-iskeda ġenerali ta' imposti ajruportwali tal-2006. Il-Ġermanja argumentat ukoll li kwalunkwe telf imġarrab mill-FFHG kienx ġie ġġenerat mill-ftehim ma' Ryanair tal-2005 iżda mill-investimenti meħtieġa għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn, filwaqt li l-investimenti kkawżati minn Ryanair kienu ġew koperti mid-dħul iġġenerat mill-ftehim ma' Ryanair tal-2005.

5.3.5. MIŻURA 11: L-ISKEDA TAL-IMPOSTI AJRUPORTWALI TAL-2006

(186) Fir-rigward tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006, il-Ġermanja argumentat b'mod ġenerali li dawn l-imposti ajruportwali kienu ġew esklussivament żviluppati abbażi ta' kunsiderazzjonijiet ekonomiċi u b'kunsiderazzjoni tal-mudell kummerċjali tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn bħala ajruport ta' trasportaturi bi prezz baxx, jiġifieri bl-aspettattiva li l-ispejjeż tal-operat jiġu koperti fuq perjodu ta' żmien qasir u fuq perjodu twil jiġi ġġenerat profitt sostenibbli.

(187) Fir-rigward tal-kwistjonijiet ta' riżorsi tal-Istati u imputabbiltà lill-Istat, il-Ġermanja rreferiet għall-argumentazzjoni tagħha li għamlet fir-rigward tal-ftehimiet ma' Ryanair tal-1999, tal-2002 u tal-2005 (ara l-premessi 167 u dawk segwenti, 178 u dawk segwenti u 182 u dawk segwenti) u fir-rigward tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 (ara l-premessa 173 u dawk segwenti).

(188) Il-Ġermanja argumentat li Ryanair ma kienet ingħatat l-ebda vantaġġ permezz tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006. L-ewwel nett, il-Ġermanja ġġustifikat l-imposti differenti fuq il-passiġġieri li nħolqu sabiex jipprovdu inċentiv lit-trasportaturi bi prezzijiet irħas filwaqt li jiġu koperti l-ispejjeż operattivi tal-ajruport. Il-Ġermanja argumentat li tnaqqis fl-imposti skont il-volum ta' passiġġieri huwa approċċ komuni f'ajruporti nazzjonali u internazzjonali, kif kien diġà ġie aċċettat mill-Qorti tal-Ġustizzja. Meta jingħata dan it-tnaqqis abbażi tal-volum, għandu jkun ġustifikat abbażi ta' kriterji oġġettivi u mhux diskriminatorji u skont il-Ġermanja, dan kien il-każ fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Peress li l-limitu għall-akkwist ta' ribassi kien baxx ħafna, jiġifieri ta' 100 000 passiġġier fis-sena, dawn ir-ribassi kienu qiegħdin isostnu wkoll linji tal-ajru iżgħar.

(189) It-tieni nett, il-Ġermanja argumentat li l-ġustifikazzjoni ekonomika għall-imposti ajruportwali kienet tiddependi fuq l-approċċ ta' ħlas wieħed, u rreferiet għad-dikjarazzjonijiet tagħha dwar il-ftehim ma' Ryanair tal-1999 (ara l-premessa 169). Il-Ġermanja ġġustifikat ukoll id-differenzjazzjoni skont it-tul ta' ħin tal-proċess ta' tagħbija u ħatt (minn hawn 'il quddiem: TRT) ta' anqas minn 30 minuta billi spjegat li TRT ta' aktar minn 30 minuta fil-fatt jiswa ħafna aktar flus. Il-Ġermanja ddikjarat ukoll li minkejja li l-imposti ajruportwali ma kinux qed ikopru 100 % tal-ispejjeż, MEO xorta kien jagħżel din l-iskeda ta' imposti peress li l-kopertura tal-ispejjeż ta' infrastruttura bħal ajruport ma tistax tinkiseb fi żmien qasir bħal dan. Madankollu, permezz tal-iskeda tal-imposti

ajruportwali tal-2006 l-FFHG kienet qiegħda tistenna l-ġenerazzjoni ta' aktar passiġġieri u li sal-2008 tkun intlaħqet kopertura tal-ispiża kollha. Skont il-valutazzjoni magħmula minn PwC għal din l-iskeda ta' imposti ajruportwali, fiż-żmien li ġew introdotti l-imposti ajruportwali, din kienet ekonomikament realistika, kif ġie kkonfermat ukoll mill-valutazzjoni supplimentari ta' PwC.

(190) Fir-rigward tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni mogħti taħt l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006, il-Ġermanja argumentat li fil-fatt dan mhuwiex parti integrali mill-iskeda. Il-Ġermanja argumentat ukoll li kwalunkwe investitur f'ekonomija tas-suq kien jagħmel l-istess appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni disponibbli għal-linji tal-ajru peress li hemm riskji ekonomiċi għoljin marbuta mal-ftuħ ta' rotta ġdida. Dan l-appoġġ jingħata esklussivament għal rotot li jkunu għadhom kif ġew offruti, li jfisser rotot li qatt ma kienu moqdija jew li ma kinux moqdija matul l-24 xahar preċedenti. L-ammont tal-appoġġ huwa bbażat fuq l-għadd ta' passiġġieri li jitilqu servuti f'sena. Abbażi ta' kriterji bħar-rotot temporanji offruti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, il-konnessjonijiet ta' kull ġimgħa u t-tul ta' operazzjoni ta' titjir kontinwu, jiġi żgurat li fil-fatt l-appoġġ qiegħed iwassal għal espansjoni tan-netwerk ta' titjiriet offruti mil-linji tal-ajru.

(191) Il-Ġermanja argumentat li l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni ma jistax jitqies bħala prestazzjoni unilaterali min-naħa tal-ajruport. Skont il-Ġermanja, il-promozzjoni ta' rotot ġodda wasslet għal profitt ogħla għall-ajruport peress li għadd akbar ta' passiġġieri joħloq dħul ogħla minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi. Barra minn hekk, il-Ġermanja spjegat li l-iffissar tal-ammonti tal-appoġġ kien ibbażat fuq kunsiderazzjonijiet raġonevoli.

(192) Ġermanja ċaħdet ukoll id-dubji tal-Kummissjoni li r-riskju ta' kummerċjalizzazzjoni kien ogħla għal linji tal-ajru li għadhom mhumiex attivi fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Il-Ġermanja argumentat li linji tal-ajru b'għadd kbir ta' passiġġieri li jagħtu servizz lil netwerk attraenti, jeħtieġu spejjeż ogħla ta' kummerċjalizzazzjoni li min-naħa l-oħra jiġġustifika appoġġ ogħla għall-kummerċjalizzazzjoni mill-ajruport, anke minħabba li għadd ogħla ta' passiġġieri jżid il-profitti għall-ajruport. Fi kwalunkwe każ, l-ammont ta' appoġġ ma jkunx ta' aktar minn terz tal-ispejjeż reali ta' kummerċjalizzazzjoni, u dan jelimina kwalunkwe diskriminazzjoni bejn linji tal-ajru li diġà jservu lill-ajruport ta' Frankfurt Hahn u linji tal-ajru oħra. Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li ġeneralment linji tal-ajru akbar ikollhom baġit akbar ta' kummerċjalizzazzjoni, u b'hekk l-appoġġ mogħti fil-fatt se jkun aktar baxx meta mqabbel mal-baġit kollu milli fil-każ ta' linja tal-ajru iżgħar.

(193) Fl-aħħar nett, il-Ġermanja sostniet li l-MEOT li sar minn PwC stabbilixxa li dan l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni kien ingħata b'mod li kien konformi mas-suq.

(194) Fir-rigward tas-selettività tal-miżura u t-tfixkil tal-kompetizzjoni fis-suq intern, il-Ġermanja rreferiet għad-dikjarazzjonijiet tagħha dwar l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 (ara l-premessa 176) u dawk segwenti.

(195) Għalhekk il-Ġermanja argumentat li l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 ma kinitx tinvolvi għajnuna mill-Istat. Il-Ġermanja argumentat li anke kieku l-Kummissjoni kellha tistabbilixxi li l-imposti ajruportwali jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, din l-għajnuna kienet kompatibbli mas-suq intern.

5.4. *KOMPATIBBILTÀ TAL-MIŻURI MAS-SUQ INTERN*

5.4.1. KOMPATIBBILTÀ TAL-GĦAJNUNA GĦALL-INVESTIMENT GĦALL-FINANZJAMENT TAL-INFRASTRUTTURA TA' AJRUPORT

(196) Skont il-Ġermanja, kieku kellu jitqies li l-miżuri minn 1 sa 6 kienu jinvolvu għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, sakemm l-għan tagħhom kien il-finanzjament ta' infrastrutturi ajruportwali fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, din l-għajnuna tista' titqies kompatibbli abbażi tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat u l-Linji Gwida tal-Avjazzjoni 2005.

5.4.1.1. ***Kontribut lejn objettiv ta' interess komuni li huwa definit sew***

(197) Fir-rigward tal-objettiv ta' interess komuni definit sew, il-Ġermanja rrilevat li l-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruport fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien dejjem immirat lejn l-objettiv li titjieb l-istruttura ekonomika reġjonali tar-reġjun ekonomikament sottożviluppat u b'popolazzjoni baxxa ta' Hunsrück.

(198) F'dan ir-rigward, il-Ġermanja qalet li, l-ewwel nett, l-għan tal-appoġġ lill-FFHG kien biex tgħin biex tingħeleb l-ekonomija strutturali dgħajfa tar-reġjun ta' Hunsrück. Il-Ġermanja saħqet li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn huwa mdawwar minn għadd ta' żoni li fil-qafas tal-*Gemeinschaftsaufgabe "Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur"* huma meqjusa bħala reġjuni li jeħtieġu appoġġ ([34]), kompitu kondiviż bejn il-gvernijiet federali u lokali. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja rrilevat li l-erba' reġjuni madwar l-ajruport, jiġifieri Landkreis Bernkastel-Wittlich, Birkenfeld, Cochem-Zell u Rhein-Hunsrück-Kreis, bħala medja għandhom sempliċiment nofs il-popolazzjoni tal-bqija ta' *Land* Rhineland-Palatinate. Il-Ġermanja enfasizzat li għal dawk id-distretti li l-ekonomija tagħhom hija ffurmata minn intrapriżi żgħar u ta' daqs medju, l-impjieg huwa l-ankra ewlenija kontra tnaqqis ulterjuri tal-ekonomija reġjonali u l-ajruport ta' Frankfurt Hahn għandu rwol importanti bħala impjegatur u klijent.

(199) It-tieni nett, il-Ġermanja argumentat li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn għandu rwol importanti fl-iżvilupp strateġiku tat-turiżmu lejn (madwar 33 % tal-passiġġieri li jikkorrispondi għal madwar miljun passiġġier fl-2005) u barra mill-pajjiż (madwar 67 % tal-passiġġieri) għal Land Rhineland-Palatinate. Il-Ġermanja ddikjarat li 88 % tal-passiġġieri li jidħlu qegħdin iqattgħu diversi ljieli fir-reġjun. Il-Ġermanja rrilevat li fl-2005 it-turisti li waslu fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn iġġeneraw madwar 5,7 miljun lejl waqt soġġorn. ([35]) Skont il-Ġermanja l-għadd ta' ljieli kompla jiżdied, b'Land Rhineland-Palatinate tilqa' 8,2 miljun klijent fl-2011 li ġġeneraw 21,5 miljun lejl waqt soġġorn. Il-Ġermanja nnotat li b'mod partikolari, l-għadd ta' klijenti minn pajjiżi Ewropej tal-Lvant u tan-Nofsinhar żdied u li qegħdin jiġu operati għadd kbir ta' titjiriet minn dawk il-pajjiżi lejn Frankfurt-Hahn. Skont il-Ġermanja, dan wassal għall-ħolqien ta' madwar 198 000 impjieg li ġie ġġenerat mit-turiżmu f'Rhineland-Palatinate. Kif spjegat il-Ġermanja, l-effetti katalizzanti tal-introjtu u tal- impjiegi huma speċjalment riżultat tat-turiżmu fir-reġjun, u hawnhekk l-ajruport ta' Frankfurt Hahn għandu rwol importanti bħala l-mezz li permezz tiegħu t-turisti jilħqu r-reġjun ta' Hunsrück, iżda wkoll b'mod aktar ġenerali lil Rhineland-Palatinate. Il-Ġermanja qalet li bejn l-1990 u l-2001 l-għadd ta' turisti żdied b'70 % għar-reġjun ta' Hunsrück u b'35 % għal Rhineland-Palatinate. Skont il-Ġermanja, matul l-istess perjodu, l-għadd ta' turisti ġejjin minn barra l-pajjiż żdied b'163 % fir-reġjun ta' Hunsrück. Peress li 88 % tat-turisti li jiġu minn Frankfurt Hahn jibqgħu tal-anqas lejl wieħed u aktar minn 80 % minnhom jibqgħu saħansitra bejn jumejn u għaxart ijiem, jiġġeneraw benefiċċju totali ta' madwar EUR 133,7 miljun fis-sena. Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li anke t-turiżmu 'l barra mill-pajjiż (67 %) jiġġenera dħul għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn permezz ta' dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi.

(200) It-tielet nett, il-Ġermanja qalet li, meta wieħed iqis l-aspetti kollha tal-attivitajiet tal-ajruport, fl-2012 l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ħoloq 3 063 impjieg fir-reġjun ta' Hunsrück li 74 % minnhom kienu postijiet full-time. Skont il-Ġermanja, 90 % minn dawk l-impjegati jgħixu wkoll f'dan ir-reġjun. Il-Ġermanja argumentat ukoll li permezz tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, qiegħed jiġi evitat ukoll li impjegati żgħażagħ kwalifikati jiċċaqilqu lejn reġjuni oħra u qiegħed jiġi evitat ukoll tnaqqis ekonomiku u soċjali tal-komunitajiet reġjonali u tal-infrastruttura tagħhom. Barra minn hekk, il-Ġermanja enfasizzat li l-preżenza tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma tipproduċix biss l-effetti diretti msemmija għas-suq tax-xogħol, iżda wkoll effetti indiretti sostanzjali permezz ta' għadd dejjem jikber ta' attivitajiet ekonomiċi u turistiċi. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja rreferiet għall-effetti sekondarji pożittivi għar-reġjun, jiġifieri inqas qgħad u aktar kontribwenti, li jgħin biex jiġi żgurat li l-muniċipalitajiet fir-reġjun ikollhom il-mezzi finanzjarji biex isostnu l-ekonomija lokali. B'kollox, dan iġġenera madwar 11 000 impjieg permezz tat-turiżmu lejn il-pajjiż għar-Rhineland-Palatinate kollu.

(201) Il-Ġermanja argumentat li l-finanzjament tal-infrastruttura fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn għen ukoll sabiex jintlaħaq l-għan ta' interess komuni definit sew li tiġi miġġielda l-konġestjoni tat-traffiku fiċ-ċentri ewlenin tal-UE. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja ġibdet l-attenzjoni għall-fatt li fil-passat il-limiti ta' kapaċità tal-ajruport ta' Frankfurt Main kienu kontinwament jinqabżu. Il-Ġermanja rrilevat li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn, speċjalment fid-dawl tal-liċenzja tiegħu li jista' jopera 24 siegħa kuljum, kien għalhekk qiegħed jissodisfa l-għan li jiġu pprovduti kapaċitajiet addizzjonali sabiex tittaffa l-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main.

(202) Barra minn hekk, il-Ġermanja rrilevat li l-appoġġ lill-ajruport ta' Frankfurt Hahn jissodisfa wkoll l-objettiv ta' interess komuni biex tiżdied il-mobbiltà taċ-ċittadini tal-Unjoni. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja indikat li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn huwa l-uniku ajruport Ġermaniż li joffri titjiriet diretti lejn Kaunas (il-Latvja), Kerry (l-Irlanda), Kos (il-Greċja), Montpellier (Franza), Nador (il-Marokk), Plovdiv (il-Bulgarija), Pula (il-Kroazja), Rodi (il-Greċja), Santiago de Compostela (Spanja) u Volos (il-Greċja). Barra minn hekk, skont il-Ġermanja, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jikkontribwixxi għall-mobbiltà okkupazzjonali taż-żgħażagħ, li jistgħu jilħqu r-reġjun ta' Hunsrück u ta'

([34]) Gemeinschaftsaufgabe "*Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur (GRW) Gesetz*" tas-6 ta' Ottubru 1969 (BGBl. I S. 1861), li ġiet emendata l-aħħar permezz tal-Artikolu 8 tal-Att tas-7 ta' Settembru 2007 (BGBl. I, p. 2246).
([35]) Flughafen Frankfurt Hahn — Regionaloekonomische Effekte, ZFL Studie, 03/2007.

Rhineland-Palatinate bi prezzijiet baxxi. Bl-istess mod, il-Ġermanja enfasizzat li l-universitajiet u l-istituzzjonijiet ta' kwalità għolja li joffru edukazzjoni ogħla f'Koblenz, Mainz, Kaiserslautern, Trier, Wiesbaden, Mannheim, Bonn, eċċ, fejn fil-biċċa l-kbira t-tagħlim jingħata mingħajr ħlas, issa huma faċilment aċċessibbli għal studenti minn madwar l-Ewropa kollha.

(203) Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li huwa wkoll ta' interess komuni li Hunsrück u r-reġjuni tal-madwar ta' Rhineland-Palatinate jkunu konnessi ma' reġjuni oħra fil-periferija, pereżempju Limerick, li diġà deher permezz ta' sħubijiet bejn il-bliet. Il-Ġermanja qalet li, bħala r-raba' l-akbar ekonomija nazzjonali fid-dinja, mhux biss qiegħda tiffoka biex tikkollega maċ-ċentri Ewropej ewlenin, iżda wkoll biex tgħaqqad ir-reġjuni ma' xulxin. Skont il-Ġermanja, li ssir aktar indipendenti miċ-ċentri ewlenin bħal Heathrow, Charles de Gaulle, Schiphol jew Frankfurt/Main hija importanti għall-Ewropa peress li dan ifisser mhux biss aktar konnessjonijiet diretti, iżda wkoll sigurtà akbar speċjalment għan-negozju tal-merkanzija peress li ajruporti reġjonali huma inqas suxxettibbli għal kanċellazzjonijiet minħabba t-temp, l-istrajkijiet, it-terroriżmu jew riskji oħra ta' kanċellazzjoni.

(204) Fl-aħħar nett, b'mod ġenerali l-Ġermanja enfasizzat li l-prossimità tal-ajruport ta' Zweibrücken ma jwassalx għal duplikazzjoni ta' ajruporti għall-istess żona ta' lħuq, minħabba d-distanza ta' 127 km bejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u l-ajruport ta' Zweibrücken. Skont il-Ġermanja, din id-distanza ssarraf f'ħin ta' siegħa u 27 minuta bil-karozza jew madwar 4 sigħat bil-ferrovija. Għalhekk, il-Ġermanja argumentat li l-ebda ħaddiem, trasportatur tal-merkanzija jew turist raġonevoli li l-punt ta' tluq tiegħu jkun jinsab fir-reġjun ta' Hunsrück mhu se jmur fl-ajruport ta' Zweibrücken minflok fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn sabiex jilħaq id-destinazzjoni finali tiegħu. Barra minn hekk, il-Ġermanja rrilevat li, meta wieħed iħares lejn it-traffiku tal-passiġġieri u tal-merkanzija bl-ajru bejn l-2005 u l-2012, ma tista' tiġi dedotta l-ebda relazzjoni ta' sostituzzjoni bejn l-ajruporti. Skont il-Ġermanja, l-akbar sehem ta' passiġġieri tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn ġej mir-reġjun ta' Hunsrück-Mosel-Nahe (ara l-Figura 5).

Figura 2

Sehem mis-suq fit-trasport tal-passiġġieri bl-ajru tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn fl-2013 ([36])

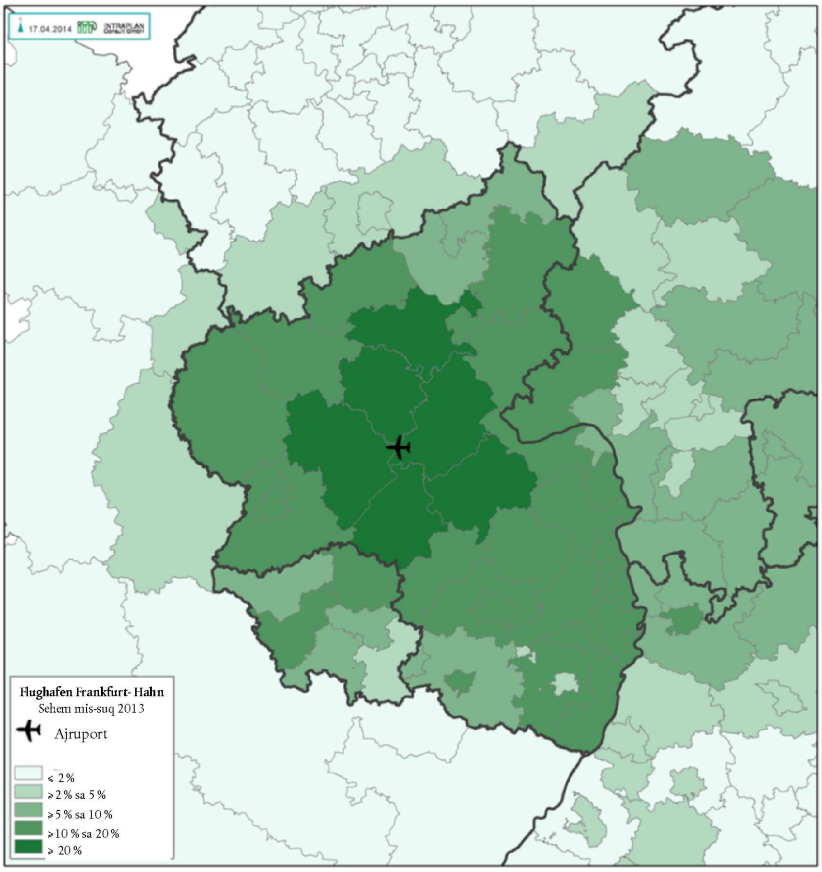

([36]) Preżentazzjoni tal-Ġermanja, Settembru 2014.

5.4.1.2. ***L-infrastruttura hija neċessarja u proporzjonata għall-objettiv***

(205) Il-Ġermanja enfasizzat li l-investimenti ffinanzjati kienu neċessarji u proporzjonati għall-objettiv ta' interess komuni (ara l-premessa 197 u dawk segwenti). Skont il-Ġermanja, l-investimenti kienu saru skont il-ħtiġijiet u l-infrastruttura li nbniet kienet neċessarja għall-ajruport sabiex tiġi ggarantita l-konnettività u tgħin fl-iżvilupp tar-reġjun u biex titnaqqas il-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main. Il-Ġermanja enfasizzat li l-infrastruttura ma kienx sproporzjonata jew kbira wisq għall-ħtiġijiet tal-utenti tal-ajruport. Għalhekk, il-Ġermanja qieset li din il-kundizzjoni ta' kompatibbiltà kienet issodisfata.

5.4.1.3. ***L-infrastruttura għandha prospetti sodisfaċenti għall-użu fuq perjodu ta' żmien medju***

(206) Il-Ġermanja rrilevat li qabel ittieħdet id-deċiżjoni biex tiġi estiża l-infrastruttura tal-ajruport, Fraport kienet ikkummissjonat studju ta' tbassir tat-traffiku sabiex jiġi identifikat il-potenzjal tat-traffiku għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Il-Ġermanja pprovdiet dawn l-istudji li saru minn esperti tal-avjazzjoni f'isem Fraport. Il-Figura 3, il-Figura 4 u l-Figura 5 jippreżentaw fil-qosor ir-riżultati ta' wieħed minn dawn l-istudji dwar l-iżvilupp mistenni fit-traffiku tal-passiġġieri u tal-merkanzija fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bejn l-2000 u l-2011.

Figura 3

Total ta' passiġġieri potenzjali fl-ajruport ta' Frankfurt Main bejn l-2000-2010

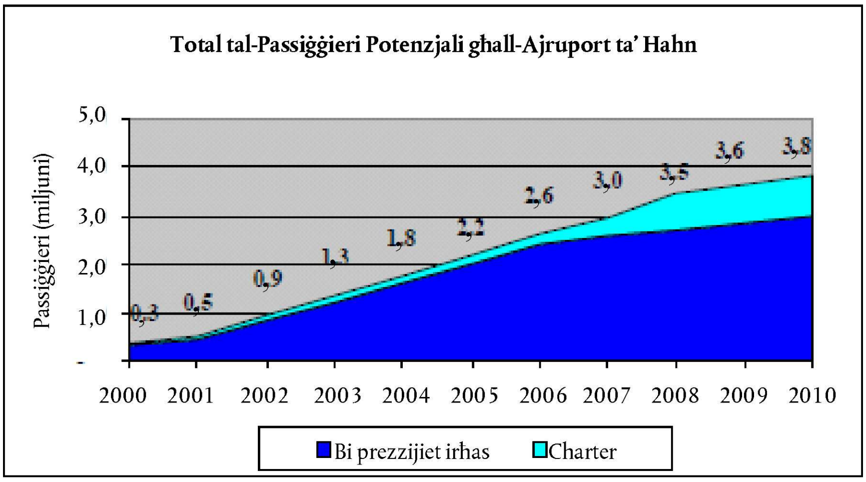

Sors: SH&E

Figura 4

Traffiku potenzjali ta' passiġġieri low-cost (bis-suppożizzjoni li Ryanair tistabbilixxi bażi) fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bejn l-2001-2011

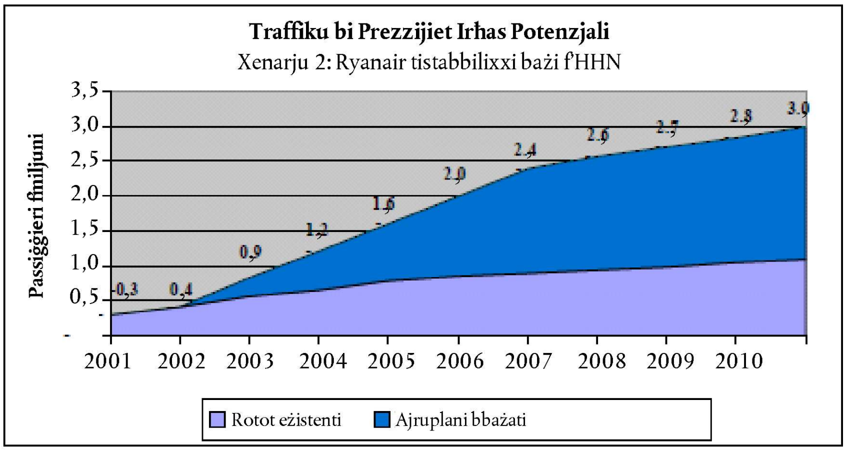

Sors: SH&E

Figura 5

Total ta' traffiku potenzjali ta' merkanzija fl-ajruport ta' Frankfurt Main bejn l-2001-2010

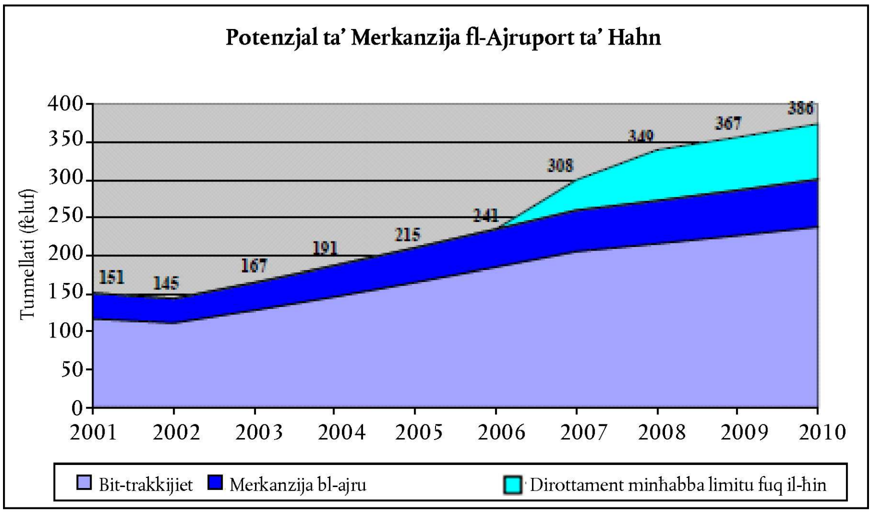

Sors: SH&E

5.4.1.4. ***Aċċess għall-infrastruttura b'mod ugwali u mhux diskriminatorju***

(207) Skont l-informazzjoni pprovduta mill-Ġermanja, l-utenti potenzjali kollha tal-infrastruttura għandhom aċċess għall-ajruport fuq termini ugwali u mhux diskriminatorji. Il-Ġermanja rrilevat li l-imposti ajruportwali mħallsa għall-użu tal-infrastruttura kienu bbażati fuq differenzjazzjoni kummerċjalment ġustifikata u li l-iskeda tal-imposti ajruportwali hija disponibbli għall-utenti potenzjali kollha b'mod trasparenti u mhux diskriminatorju.

5.4.1.5. ***Il-kummerċ ma jiġix affettwat kontra l-interess komuni***

(208) L-ewwel nett, il-Ġermanja qalet li ma hemm l-ebda effetti ta' sostituzzjoni bejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u ajruporti oħra fiż-żona ta' lħuq, bħall-ajruport ta' Zweibrücken u l-ajruport ta' Frankfurt Main. Skont il-Ġermanja, ma jistgħux jintwerew effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni ma' dawn l-ajruporti minħabba l-għajnuna mogħtija lill-FFHG, sew jekk fit-traffiku tal-passiġġieri jew tal-merkanzija. Tabilħaqq, il-Ġermanja argumentat li f'dawn l-aħħar snin, it-trasportaturi bi prezzijiet irħas kellhom joffru aktar u aktar titjiriet lejn iċ-ċentri ewlenin peress li l-linji tal-ajru tradizzjonali baxxew il-prezzijiet tagħhom u bdew jidħlu fis-suq ta' titjiriet bi prezzijiet irħas. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja qalet li issal-ajruporti reġjonali, bħal Frankfurt Hahn, jinsabu taħt pressjoni akbar biex jikkompetu mal-ajruporti ewlenin għall-passiġġieri li jivvjaġġaw għal skop ta' divertiment. Għalhekk, il-Ġermanja kkonkludiet li l-appoġġ finanzjarju pprovdut ma wassal għall-ebda effett negattiv bla bżonn fuq il-kompetizzjoni, iżda għall-kuntrarju wera li kien xieraq biex jgħin fil-proċess ta' adattament lejn mudell kummerċjali stabbli fil-futur.

(209) It-tieni nett, il-Ġermanja argumentat li l-fatt li qabel ma involviet ruħha fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, Fraport kienet diġà l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt Main, juri li ma kinux mistennija movimenti ta' sostituzzjoni minn Frankfurt Main lejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Minflok, Fraport kienet qiegħda tinvesti fil-possibbiltà li titnaqqas il-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main u li tintuża l-funzjoni kumplimentari addizzjonali tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, peress li kienet prevista kapaċità eċċessiva futura fl-ajruport ċentrali ta' Frankfurt Main. Skont il-Ġermanja, il-projbizzjoni fuq titjiriet billejl fl-ajruport ta' Frankfurt Main kienet waħda mill-fatturi ewlenin f'dan ir-raġunament peress li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu liċenzja li jopera 24 siegħa kuljum.

(210) Bħala konklużjoni, il-Ġermanja argumentat li l-effetti ta' kwalunkwe għajnuna favur l-FFHG kienu limitati għal effetti reġjonali pożittivi għar-reġjun ta' Hunsrück, mingħajr ma nħolqu effetti negattivi bla bżonn fir-relazzjoni ma' ajruporti oħra minħabba li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jintuża sempliċiment biex titnaqqas il-konġestjoni fi Frankfurt Main. Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li, minbarra l-ajruport tal-Lussemburgu, li huwa diġà siegħa u

30 minuta 'il bogħod (111-il km) mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, ma hemmx ajruporti barranin oħra li jikkompetu fl-istess żona ta' lħuq. Skont il-Ġermanja anki fir-rigward tal-Lussemburgu, ma jista' jiġi osservat l-ebda effett ta' xkiel negattiv fuq il-kompetizzjoni minħabba l-għajnuna mogħtija.

5.4.1.6. ***Effett ta' inċentiv, neċessità u proporzjonalità***

(211) Il-Ġermanja qalet li fin-nuqqas ta' għajnuna għall-investiment, il-livell ta' attività ekonomika tal-ajruport kien se jonqos b'mod sinifikanti. Il-Ġermanja rrilevat li l-għajnuna kienet neċessarja peress li kkumpensat biss l-ispejjeż ta' finanzjament u ammont aktar baxx kien iwassal għal livelli aktar baxxi ta' investiment.

5.4.2. KOMPATIBBILTÀ TAL-GĦAJNUNA OPERATORJA GĦALL-FINANZJAMENT TAL-OPERAT TAL-AJRUPORT

(212) Il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 jipprovdu kundizzjonijiet li taħthom għajnuniet operattivi u ta' investiment lill-ajruporti jistgħu jiġu ddikjarati kompatibbli mas-suq intern fis-sens tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat. Fis-17 ta' April 2014, il-Ġermanja ppreżentat l-opinjonijiet tagħha dwar il-kompatibbiltà tal-miżuri skont il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014. Il-Ġermanja argumentat li, anke kieku l-miżuri taħt investigazzjoni kellhom jikkostitwixxu għajnuna operatorja lill-FFHG, dawn ikunu kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat u s-sezzjoni 5.1.2 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.

5.4.2.1. ***Il-kontribut lejn objettiv ta' interess komuni li huwa definit sew***

(213) Fir-rigward tal-objettiv ta' interess komuni li huwa definit sew, il-Ġermanja rrilevat li l-għan tal-kopertura tal-ispejjeż operattivi tal-FFHG kien dejjem bit-tir li titjieb l-istruttura ekonomika reġjonali tar-reġjun ekonomikament sottożviluppat u b'popolazzjoni baxxa ta' Hunsrück. F'dan ir-rigward il-Ġermanja ppreżentat l-istess raġunament li kienet applikat għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-għajnuna għall-investiment għall-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruport (ara s-sezzjoni 5.4.1.1).

5.4.2.2. ***Il-ħtieġa għal intervent mill-Istat***

(214) Fir-rigward tal-ħtieġa għal intervent mill-Istat, il-Ġermanja spjegat għaliex Frankfurt Hahn qiegħed jagħmel telf operatorju li jeħtieġ li jiġi kopert. Fil-fehma tagħha, huwa objettiv pjuttost ambizzjuż li ajruport bħall-ajruport ta' Frankfurt Hahn b'1-3 miljun passiġġier isir profittabbli u jkun jista' jkopri l-ispejjeż operattivi tiegħu. Skont il-Ġermanja, dan l-objettiv ambizzjuż ma setax jiġi realizzat fis-snin tal-bidu peress li l-ajruport kien mgħobbi b'investimenti infrastrutturali għoljin ħafna li ffinanzja huwa stess fis-suq kapitali u li għalihom kellu jħallas imgħax għoli. Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li mill-bidu tal-kriżi ekonomika u finanzjarja dinjija, seta' jiġi rreġistrat staġnar tat-traffiku tal-passiġġieri u speċjalment tal-merkanzija.

(215) Il-Ġermanja rrilevat li fid-dawl ta' dawn iċ-ċirkostanzi, kien hemm il-ħtieġa għal intervent mill-Istat biex jiġi kopert it-telf operatorju għaliex kieku l-FFHG kienet tispiċċa insolventi. Skont il-Ġermanja, dan kien iwassal għall-irtirar tal-liċenzja li jopera 24 siegħa kuljum, li dan ifisser li matul l-insolvenza l-FFHG kien ikollha tieqaf topera t-titjiriet kollha, li imbagħad dan kien iwassal għat-telf ta' klijenti bħal linji tal-ajru u trasportaturi tal-merkanzija. Il-Ġermanja enfasizzat li barra minn hekk imbagħad kien ikun diffiċli ħafna li jinstab operatur ġdid għall-ajruport.

5.4.2.3. ***L-adegwatezza tal-miżuri tal-għajnuna bħala strumenti ta' politika***

(216) Il-Ġermanja rrilevat li l-kopertura tal-ispejjeż operattivi kienet miżura adatta biex jintlaħaq l-objettiv intiż. F'dan ir-rigward il-Ġermanja argumentat li, kieku l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien ikollu jieqaf jopera u kien jgħib mis-swieq rilevanti, ma kienx ikun aktar possibbli li jintlaħqu l-objettivi ta' interess komuni segwiti mill-konverżjoni ta' eks bażi tal-ajru tal-Istati Uniti f'ajruport tal-avjazzjoni ċivili li jaħdem b'mod sħiħ kif ukoll l-iżvilupp tar-reġjun ta' Hunsrück. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja enfasizzat li b'kuntrast għal investitur f'ekonomija tas-suq, investitur pubbliku kien ikollu jqis dawn l-objettivi meta jkun qiegħed iqis l-alternattiva tal-għeluq tal-ajruport.

5.4.2.4. ***L-eżistenza ta' effett ta' inċentiv***

(217) Il-Ġermanja argumentat li sabiex l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jinżamm jopera, kienet *conditio sine qua non* li jiġu koperti l-ispejjeż operattivi tiegħu peress li altrimenti l-FFHG kienet tispiċċa insolventi. Min-naħa l-oħra operazzjoni b'suċċess tal-ajruport kienet il-bażi biex jiġu realizzati l-objettivi ta' interess komuni kif ġie ddikjarat fil-premessi 213 u dawk segwenti. Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li mingħajr għajnuna operatorja, il-konsolidazzjoni finanzjarja tal-ajruport kienet tkun inkonċepibbli, minħabba li l-ajruport kien jakkumula aktar u aktar dejn minflok ma jeħles mid-dejn tiegħu kif previst fil-programm attwali ta' awsterità.

5.4.2.5. ***Il-proporzjonalità tal-ammont ta' għajnuna (għajnuna limitata għall-minimu)***

(218) Il-Ġermanja argumentat li kwalunkwe element ta' għajnuna li kien jinsab fis-self kien limitat għat-telf operatorju ta' Frankfurt Hahn u kien jirrappreżenta l-minimu assolut meħtieġ sabiex jinżamm jopera u tiġi evitata l-insolvenza tiegħu.

5.4.2.6. ***L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri***

(219) L-ewwel nett, il-Ġermanja qalet li ma hemm l-ebda effett ta' sostituzzjoni bejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u ajruporti oħra fiż-żona ta' lħuq, bħall-ajruport ta' Zweibrücken u l-ajruport ta' Frankfurt Main. Skont il-Ġermanja, ma jistgħux jintwerew effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni fuq dawn l-ajruporti minħabba l-għajnuna operatorja mogħtija lill-FFHG, sew jekk fit-traffiku tal-passiġġieri jew tal-merkanzija. Il-Ġermanja sostniet li, għall-kuntrarju, Frankfurt Hahn esperjenza effetti sinifikanti ta' sostituzzjoni ta' passiġġieri li jagħżlu ċ-ċentri, bħal Köln/Bonn jew Frankfurt Main, biex itiru bi trasportaturi bi prezzijiet irħas milli mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Tabilħaqq, il-Ġermanja argumentat li fl-aħħar snin it-trasportaturi bi prezzijiet irħas kellhom joffru aktar u aktar titjiriet lejn iċ-ċentri ewlenin peress li linji tal-ajru tradizzjonali baxxew il-prezzijiet tagħhom u bdew jidħlu fis-suq ta' titjiriet bi prezzijiet baxxi. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja qalet li issal-ajruporti reġjonali, bħal Frankfurt Hahn, jinsabu taħt pressjoni akbar biex jikkompetu mal-ajruporti ewlenin għall-passiġġieri li jivvjaġġaw għal skop ta' divertiment. Għalhekk, il-Ġermanja kkonkludiet li l-kopertura tal-ispejjeż operattivi ma wasslet għall-ebda effett negattiv bla bżonn fuq il-kompetizzjoni, iżda għall-kuntrarju wriet li kienet xierqa biex tgħin fil-proċess ta' adattament lejn mudell kummerċjali stabbli fil-futur.

(220) It-tieni nett, il-Ġermanja argumentat li l-fatt li qabel ma involviet ruħha fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, Fraport kienet diġà l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt Main, juri li ma kinux mistennija movimenti ta' sostituzzjoni minn Frankfurt Main lejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Minflok, Fraport kienet qiegħda tinvesti fil-possibbiltà li titnaqqas il-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main u li tuża l-funzjoni kumplimentari addizzjonali tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, minħabba li kienet prevista kapaċità eċċessiva futura fl-ajruport ċentrali ta' Frankfurt Main. Skont il-Ġermanja, il-projbizzjoni fuq titjiriet billejl fl-ajruport ta' Frankfurt Main kienet waħda mill-fatturi ewlenin f'dan ir-raġunament peress li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu liċenzja li jopera 24 siegħa kuljum.

(221) Bħala konklużjoni, il-Ġermanja argumentat li l-effetti ta' kwalunkwe għajnuna favur l-FFHG kienu limitati għall-effetti reġjonali pożittivi għar-reġjun ta' Hunsrück, mingħajr ma nħolqu effetti negattivi bla bżonn fir-relazzjoni ma' ajruporti oħra minħabba li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jintuża biex titnaqqas il-konġestjoni fi Frankfurt Main. Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li minbarra l-ajruport tal-Lussemburgu, li huwa diġà siegħa u 30 minuta 'l bogħod (111-il km) mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, ma hemmx ajruporti barranin oħra li jikkompetu fl-istess żona ta' lħuq. Skont il-Ġermanja anki fir-rigward tal-Lussemburgu, ma jista' jiġi osservat l-ebda effett ta' xkiel negattiv fuq il-kompetizzjoni minħabba l-għajnuna mogħtija.

6. **KUMMENTI MILL-PARTIJIET INTERESSATI**

6.1. *RYANAIR*

(222) Ryanair toġġezzjona għad-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tibda l-proċedura ta' investigazzjoni formali fir-rigward tal-ftehimiet ma' Ryanair tal-1999, tal-2002 u tal-2005 mal-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Ryanair qalet li dawn il-ftehimiet kienu konformi mal-prinċipju tal-investitur f'ekonomija tas-suq, u għalhekk ma kinux jinvolvu għajnuna mill-Istat.

(223) Ryanair essenzjalment targumenta li ma kienet ingħatat l-ebda vantaġġ peress li l-ftehimiet jirriflettu kundizzjonijiet normali tas-suq. F'dan ir-rigward, Ryanair sostniet li l-kundizzjonijiet kuntrattwali ma għandhomx jiġu mqabbla ma' dawk f'ajruporti Ġermaniżi oħra, iżda ma' dawk li r-Ryanair kienet qiegħda tiftiehem ma' ajruporti oħra li jospitaw trasportaturi bi prezzijiet irħas, bħall-ajruport ta' Blackpool u l-ajruport ta' Charleroi.

(224) Dwar il-kwistjoni tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni, Ryanair sostniet li l-imposta għal destinazzjonijiet ġodda tippremja l-frekwenza tat-titjiriet u li l-iskontijiet mogħtija mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienu konformi mal-prattika industrijali peress li ħafna ajruporti privati jew pubbliċi japplikaw l-istess livell jew livell ogħla ta' skontijiet għal destinazzjonijiet ġodda.

(225) Dwar l-applikazzjoni tal-imposti ajruportwali, Ryanair sostniet li imposti normali tas-suq, jiġifieri imposti li ma jkunux abnormalment baxxi, jissodisfaw il-prinċipju tal-investitur f'ekonomija tas-suq. Skont Ryanair, il-prospett ta' profittabbiltà immedjata mhuwiex meħtieġ biex jiġi ssodisfat dan il-prinċipju. Skont Ryanair il-prospett li tinkiseb profittabbiltà fuq perjodu medju għal wieħed fit-tul għandu jkun biżżejjed. Barra minn hekk, Ryanair tikkontesta l-argument tal-Kummissjoni li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien qies biss l-ispejjeż speċifiċi tal-kuntratt ma' Ryanair fir-rigward tal-kopertura tal-ispejjeż tiegħu mill-imposti mħallsa lil Ryanair, u mhux l-ispejjeż tal-infrastruttura komuni tal-ajruport u l-amministrazzjoni ġenerali. Fir-rigward tal-kopertura tal-ispejjeż, Ryanair qalet li qatt ma kien hemm pjan biex l-użu tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn jiġi esklussivament riżervat għal Ryanair. F'dan ir-rigward, Ryanair indikat il-fatt li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jintuża wkoll b'mod sinifikanti bħala ajruport tal-merkanzija. Barra minn hekk, Ryanair kienet fakkret li għandha tħallas livell aktar baxx ta' imposti meta mqabbel ma' linji oħra tal-ajru, peress li r-rekwiżiti u l-operazzjonijiet ta' mmaniġġjar tagħha jimminimizzaw l-ispejjeż għall-ajruport.

(226) Ryanair argumentat ukoll li l-imġiba tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienet iggwidata minn prospetti prevedibbli ta' profittabbiltà. Skont Ryanair, qabel ma kkonkluda l-ftehimiet, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien wettaq analiżi finanzjarja u strateġika, konsistenti ma' dak li huwa mistenni minn investitur f'ekonomija tas-suq. Ryanair qalet li mill-2005 l-impenn tagħha li tipprovdi volum kbir ta' passiġġieri kien assigurat ukoll permezz ta' penali kuntrattwali, u li dan il-kuntratt kien qiegħed jalloka l-biċċa l-kbira tar-riskju lil Ryanair, u b'hekk jipprovdi ftehim eċċezzjonalment ġeneruż għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Barra minn hekk, il-ftehimiet ippermettew li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn itejjeb is-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu. Waqt il-konklużjoni tal-kuntratt, l-Ajruport ta' Frankfurt Hahn kien konxju li ftehimiet simili li Ryanair kienet għamlet ma' ajruporti madwar l-Ewropa wrew li huma profittabbli.

(227) Fl-aħħar nett, Ryanair tenfasizza li l-ftehimiet tagħha ma' Frankfurt Hahn ma kien fihom l-ebda klawżola ta' esklussività, u għalhekk linji oħra tal-ajru setgħu jagħmlu u fil-fatt jibbenefikaw mill-istess termini u kundizzjonijiet bħal Ryanair, sakemm dawn ikunu lesti li joffru l-istess impenn lejn l-ajruport bħal Ryanair.

(228) Barra minn hekk, Ryanair ippreżentat serje ta' noti mħejjija minn Oxera, flimkien ma' analiżi mħejjija mill-Professur Damien P. McLoughlin.

Nota 1 ta' Oxera — L-identifikazzjoni tal-parametru referenzjarju tas-suq f'analiżi tal-komparatur għall-MEOTs. Każijiet ta' għajnuna mill-Istat għal Ryanair, imħejjija għal Ryanair minn Oxera, id-9 ta' April 2013

(229) Oxera tqis li l-metodu tal-Kummissjoni li taċċetta biss ajruporti komparaturi li jinsabu fl-istess żona ta' lħuq bħall-ajruport li qiegħed jiġi investigat, huwa wieħed difettuż.

(230) Oxera targumenta wkoll li l-prezzijiet ta' referenza tas-suq li nkisbu mill-ajruporti ta' referenza mhumiex affettwati mill-għajnuna mill-Istat mogħtija lill-ajruporti tal-madwar. Għalhekk, huwa possibbli li ssir stima robusta ta' referenza tas-suq għall-MEOTs.

(231) Dan minħabba li:

(a) l-analiżi komparaturi jintużaw b'mod wiesa' għal MEOTs barra mill-qasam tal-għajnuna mill-Istat;

(b) il-kumpaniji jaffettwaw id-deċiżjonijiet tal-ipprezzar ta' xulxin biss sakemm il-prodotti tagħhom ikunu sostituti jew kumplimentarji;

(c) l-ajruporti fl-istess żona ta' lħuq mhux bilfors jikkompetu ma' xulxin u l-ajruporti komparaturi użati fir-rapporti sottomessi jiffaċċjaw kompetizzjoni limitata mill-ajruporti tal-Istat fiż-żona ta' lħuq tagħhom (inqas minn 1/3 tal-ajruporti kummerċjali fiż-żona ta' lħuq tal-ajruporti komparaturi huma kompletament proprjetà tal-Istat, u ebda wieħed minnhom ma kien soġġett għal investigazzjonijiet dwar l-għajnuna mill-Istat (minn April 2013));

(d) anki meta l-ajruporti komparaturi jiffaċċjaw kompetizzjoni minn ajruporti tal-Istat fl-istess żona ta' lħuq, jeżistu raġunijiet għaliex wieħed għandu jemmen li l-imġiba tagħhom hija konformi mal-prinċipju tal-MEO (pereżempju, fejn ikun hemm sehem kbir ta' sjieda privata jew meta l-ajruport ikun immexxi mill-privat);

(e) l-ajruporti tal-MEO ma jiffissawx prezzijiet taħt l-ispiża inkrementali.

Nota 2 ta' Oxera — Il-prinċipji li huma l-bażi tal-analiżi tal-profittabbiltà għall-MEOTs. Każijiet ta' għajnuna mill-Istat għal Ryanair, imħejjija għal Ryanair minn Oxera, id-9 ta' April 2013

(232) Oxera sostniet li l-analiżi tal-profittabbiltà mwettqa minn Oxera fir-rapporti tagħha sottomessi lill-Kummissjoni ssegwi l-prinċipji li għandhom jiġu adottati minn investitur razzjonali fis-settur privat u tkun tirrifletti l-approċċ li jirriżulta mill-preċedenti tal-Kummissjoni.

(233) Il-prinċipji li jsejsu l-analiżi tal-profittabbiltà huma:

(a) il-valutazzjoni titwettaq fuq bażi inkrementali;

(b) mhux bilfors ikun meħtieġ pjan ta' negozju *ex ante*;

(c) għal ajruport mhux konġestjonat, l-approċċ ta' ħlas wieħed huwa l-metodoloġija xierqa tal-ipprezzar;

(d) għandu jiġi kkunsidrat biss id-dħul assoċjat mal-attività ekonomika tal-ajruport operattiv;

(e) għandu jiġi kkunsidrat it-tul ta' żmien kollu tal-ftehim, inkluża kwalunkwe estensjoni;

(f) il-flussi finanzjarji futuri għandhom jiġu skontati sabiex tkun tista' tiġi vvalutata l-profittabbiltà tal-ftehimiet;

(g) il-profittabbiltà inkrementali tal-ftehimiet ta' Ryanair għall-ajruporti għandha tiġi vvalutata abbażi tal-estimi tal-miżuri tar-rata ta' redditu interna jew tal-valur preżenti nett (VPN).

Analiżi tal-Professur Damien P. McLoughlin — Il-bini tal-marki kummerċjali: għaliex u kif marki kummerċjali żgħar għandhom jinvestu fil-kummerċjalizzazzjoni, imħejjija għal Ryanair, l-10 ta' April 2013

(234) L-għan tad-dokument huwa li tiġi stabbilita l-loġika kummerċjali wara d-deċiżjonijiet tal-ajruporti reġjonali li jixtru reklamar fuq Ryanair.com mingħand AMS.

(235) Id-dokument isostni li jeżisti għadd kbir ta' ajruporti b'saħħithom ħafna, magħrufa sewwa u abitwalment użati. Il-kompetituri aktar dgħajfa għandhom jegħlbu l-imġiba tax-xiri statiku tal-konsumaturi biex ikunu jistgħu jkabbru n-negozju tagħhom. Jeħtieġ li ajruporti reġjonali iżgħar isibu mod kif jikkomunikaw il-messaġġ dwar il-marka kummerċjali tagħhom b'mod konsistenti lill-akbar udjenza possibbli. Il-forom tradizzjonali ta' komunikazzjoni kummerċjali jirrikjedu nfiq li jisboq ir-riżorsi tagħhom.

Noti 3 u 4 ta' Oxera — Kif għandhom jiġu ttrattati l-Ftehimiet ta' AMS fi ħdan l-analiżi tal-profittabbiltà bħala parti mit-test tal-operatur fl-ekonomija tas-suq?, is-17 u l-31 ta' Jannar 2014

(236) Ryanair ippreżentat rapporti oħrajn imħejjija mill-konsulenta tagħha Oxera. F'dawn ir-rapporti, Oxera tiddiskuti l-prinċipji li, skont il-linja tal-ajru, għandhom jittieħdu f'kunsiderazzjoni bħala parti mill-MEOT fl-analiżi tal-profittabbiltà ta', minn naħa waħda, l-ftehimiet dwar servizzi ajruportwali bejn Ryanair u l-ajruporti u, min-naħa

l-oħra, il-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni bejn AMS u l-istess ajruporti. Ryanair enfasizzat li dawk ir-rapporti b'ebda mod ma jbiddlu l-pożizzjoni tagħha li ġiet ippreżentata aktar kmieni, jiġifieri li l-ftehimiet dwar servizzi pprovduti fl-ajruporti u l-ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni għandhom jiġu analizzati taħt MEOTs separati.

(237) Ir-rapporti jindikaw li l-profitti ġġenerati minn AMS għandhom jiġu inklużi bħala dħul f'analiżi konġunta rigward il-profittabbiltà, filwaqt li l-infiq ta' AMS għandu jiġi inkorporat fl-ispejjeż. Sabiex dan ikun jista' jsir, ir-rapporti jissuġġerixxu l-applikazzjoni ta' metodoloġija bbażata fuq il-fluss tal-flus għall-analiżi tal-profittabbiltà konġunta, li jfisser li l-infiq mill-ajruporti fuq AMS jista' jiġi ttrattat bħala spejjeż operattivi inkrementali.

(238) Ir-rapporti enfasizzaw li l-attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni jikkontribwixxu għall-ħolqien u l-appoġġ tal-valur tal-marka kummerċjali, li jgħin biex jiġu ġġenerati effetti u benefiċċji mhux biss għat-tul ta' żmien tal-kuntratt, iżda wkoll wara t-terminazzjoni tiegħu. Dan ikun partikolarment il-każ jekk, minħabba l-fatt li Ryanair tkun ikkonkludiet ftehim ma' ajruport, ikun hemm linji tal-ajru oħra li jistabbilixxu lilhom infushom fl-ajruport, li min-naħa tagħhom jattiraw aktar ħwienet biex jiftħu hemmhekk u b'hekk iġibu aktar dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi għall-ajruport. Skont Ryanair, jekk il-Kummissjoni tgħaddi biex twettaq analiżi konġunta tal-profittabbiltà, dawk il-benefiċċji għandhom jittieħdu f'kunsiderazzjoni billi l-ispejjeż ta' AMS jiġu ttrattati bħala spejjeż operattivi inkrementali, netti mill-ħlasijiet ta' AMS.

(239) Barra minn hekk, Ryanair tqis li għandu jiġi inkluż valur terminali (li jirrifletti l-valur iġġenerat wara t-terminazzjoni tal-ftehim) fil-profitti inkrementali pproġettati fit-tmiem tal-ftehim dwar is-servizzi pprovduti fl-ajruporti. Il-valur terminali jista' jiġi adattat fuq il-bażi tal-probabbiltà ta' "tiġdid", li jkejjel l-aspettattiva li l-profitti se jippersistu wara t-terminazzjoni tal-ftehim ma' Ryanair jew jekk jiġu maqbula kundizzjonijiet simili ma' linji tal-ajru oħrajn. Ryanair kienet tal-fehma li mbagħad ikun possibbli li jiġi kkalkulat limitu aktar baxx għall-benefiċċji ġġenerati b'mod konġunt mill-ftehim ma' AMS u mill-ftehim dwar is-servizzi pprovduti fl-ajruporti, li jirrifletti l-inċertezzi tal-profitti inkrementali wara t-terminazzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi pprovduti fl-ajruporti.

(240) Bħala suppliment għal dan l-approċċ, ir-rapporti jippreżentaw sinteżi tar-riżultati tal-istudji dwar l-effetti tal-kummerċjalizzazzjoni fuq il-valur ta' marka kummerċjali. Dawk l-istudji jqisu li l-kummerċjalizzazzjoni tista' tappoġġa l-valur ta' marka kummerċjali u tista' tgħin sabiex tinbena bażi ta' klijenti. Skont ir-rapporti, fil-każ ta' ajruport, reklamar fuq is-sit Ryanair.com iżid b'mod sinifikanti l-viżibilità tal-marka kummerċjali. Barra minn hekk ir-rapporti jgħidu li partikolarment l-ajruporti reġjonali iżgħar li jkunu jixtiequ jżidu t-traffiku tal-ajru tagħhom jistgħu għalhekk iżidu l-valur tal-marka kummerċjali tagħhom billi jikkonkludu ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS.

(241) Fl-aħħar nett ir-rapporti jindikaw li approċċ ibbażat fuq il-fluss tal-flus għandu jiġi ppreferut fuq approċċ ta' kapitalizzazzjoni fejn l-ispejjeż tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni pprovduti minn AMS jiġu ttrattati bħala nfiq kapitali fuq assi intanġibbli (jiġifieri, il-valur tal-marka kummerċjali). ([37]) L-approċċ ta' kapitalizzazzjoni jieħu f'kunsiderazzjoni biss il-proporzjon tal-infiq fuq il-kummerċjalizzazzjoni, li huwa attribwibbli għall-assi intanġibbli ta' ajruport. L-ispejjeż tal-kummerċjalizzazzjoni jiġu ttrattati bħala nfiq kapitali f'assi intanġibbli, u mbagħad jiġu deprezzati għat-tul ta' żmien tal-kuntratt, billi jittieħed f'kunsiderazzjoni l-valur residwu fit-terminazzjoni prevista tal-ftehim dwar is-servizzi pprovduti fl-ajruporti. Dan l-approċċ ma jikkunsidrax il-profitti inkrementali li ġġib magħha l-konklużjoni tal-ftehim dwar is-servizzi pprovduti fl-ajruporti ma' Ryanair u barra minn hekk huwa wkoll diffiċli li jiġi kkalkulat il-valur tal-assi intanġibbli minħabba l-ispejjeż tal-marka kummerċjali u l-perjodu ta' żmien tal-użu tal-assi. Skont ir-rapporti, il-metodu tal-fluss tal-flus huwa wkoll aktar xieraq minn approċċ ta' kapitalizzazzjoni minħabba li dan tal-aħħar ma jaqbadx il-benefiċċji pożittivi li mistenni jiżviluppaw għall-ajruport bħala riżultat tal-iffirmar tal-ftehim dwar is-servizzi pprovduti fl-ajruporti ma' Ryanair.

Oxera — Valutazzjoni ekonomika tal-MEOP: l-Ajruport ta' Frankfurt Hahn, il-11 ta' Awwissu 2014:

(242) Ryanair ippreżentat rapport ieħor imħejji minn Oxera dwar il-ftehimiet bejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u Ryanair tal-1999, tal-2002 u tal-2005. Il-valutazzjoni tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005 tqis ukoll il-ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni li ġie konkluż direttament ma' *Land* Rhineland-Palatinate. Il-valutazzjoni tal-ftehimiet ma' Ryanair li saret minn Oxera hija bbażata fuq l-informazzjoni disponibbli għall-ajruport madwar iż-żmien tal-iffirmar tal-ftehim.

([37]) Oxera, "*Kif għandhom jiġu ttrattati ftehimiet ta' AMS fi ħdan l-analiżi tal-profittabbiltà bħala parti mit-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq? — Applikazzjoni prattika*", il-31 ta' Jannar 2014, imħejji għal Ryanair.

Il-ftehim ma' Ryanair tal-1999:

(243) Skont ir-rapport, l-analiżi tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 kienet ibbażata fuq id-dokument tal-pjan tan-negozju prodott mill-FFHG fil-25 ta' Mejju 1999, dokument li ġie mħejji qabel l-iffirmar tal-ftehim. Ir-rapport jgħid li d-dħul minn servizzi ajrunawtiċi ġie kkalkulat abbażi tal-imposti speċifikati fil-ftehim ma' Ryanair tal-1999. L-istimi tal-ispejjeż operattivi inkrementali kienu bbażati fuq l-istimi proprji tal-FFHG. Ir-rapport jindika li l-ispejjeż tat-tifi tan-nar, li normalment jitqiesu li jaqgħu taħt ir-responsabbiltà pubblika, ma kinux ittieħdu inkunsiderazzjoni. L-istess japplika għall-investimenti fl-infrastruttura.

Tabella 16

Valutazzjoni tal-profittabbiltà inkrementali tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 li saret minn Oxera ([38])

(…)

Il-ftehim ma' Ryanair tal-2002:

(244) Ir-rapport jispjega li l-previżjonijiet tal-għadd totali ta' passiġġieri nkisbu mill-pjan tan-negozju tal-FFHG li ġie mfassal f'Novembru 2002, peress li huwa l-uniku dokument disponibbli li fih previżjonijiet dwar it-traffiku matul il-perjodu rilevanti. Skont ir-rapport, id-dħul minn servizzi ajrunawtiċi ġie kkalkulat abbażi tal-imposti speċifikati fil-ftehim ma' Ryanair tal-2002. Id-dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi nkiseb mill-pjan tan-negozju tal-FFHG li ġie mfassal f'Novembru 2002, peress li huwa l-uniku dokument li fih projezzjonijiet dwar id-dħul minn servizzi mhux ajrunawtiċi li kien ġie mfassal madwar iż-żmien tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002.

(245) L-istimi tal-ispejjeż operattivi għal kull passiġġier ġew ibbażati fuq l-analiżi proprja tal-FFHG dwar l-ispejjeż operattivi inkrementali għal kull passiġġier tar-Ryanair li jitlaq. L-iskeda ta' investimenti ġiet imfassla f'Novembru 2000.

Tabella 17

Valutazzjoni tal-profittabbiltà inkrementali tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 li saret minn Oxera ([39])

(…)

6.2. *LUFTHANSA U L-BDF*

(246) Lufthansa u l-*Bundesverband der Deutschen Fluggesellschaften e.V.* (Assoċjazzjoni Federali tat-Trasportaturi tal-Ajru Ġermaniżi, minn hawn 'il quddiem: il-BDF) ippreżentaw informazzjoni komprensiva u kummenti dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 li se jiġu ppreżentati fil-qosor hawn taħt.

(247) Il-Lufthansa u l-BDF qalu li t-telf tal-FFHG u tal-predeċessuri tagħha mill-1998 u sal-2009 ilaħħaq l-EUR 161 miljun u li l-FFHG, għall-kuntrarju ta' dak li tiddikjara, lanqas fl-2006 ma laħqet EBITDA pożittiv. F'dan ir-rigward, Lufthansa u l-BDF jsostnu li l-EBITDA kemxejn pożittiv kien possibbli biss wara r-rilaxx ta' obbligazzjonijiet legati, li naqqas it-telf operattiv. Għalhekk, Lufthansa u l-BDF jissuġġerixxu li l-Kummissjoni għandha tfittex li tikseb aċċess għall-karti tal-bilanċ annwali kollha tal-FFHG. F'dan ir-rigward Lufthansa argumentat, li b'kuntrast ma' dak li qalet il-Ġermanja, id-deprezzament tal-investimenti ma żdiedx ħafna matul is-snin u ma jistax jitqies

([38]) Skont Oxera, l-imposti tad-deprezzament mhumiex inkorporati peress li l-ftehim ma' Ryanair tal-1999 kien ġie ffirmat qabel is-Sentenza Aéroports de Paris tat-12 ta' Diċembru 2000. Oxera qalet ukoll li d-dejta hija ppreżentata f'termini nominali. Oxera ċċarat li l-istimi ppreżentati għall-1999 u għall-2004 ġew aġġustati f'April 1999 u f'Marzu 2004, rispettivament, biex jirriflettu d-dati tal-bidu u tat-tmiem tal-Ftehim tal-1999.

([39]) Oxera ċċarat li d-deprezzament ġie mmudellat b'mod newtrali għall-NPV. Skont Oxera, dan l-approċċ jiżgura li s-somma tal-valur preżenti skontat tad-deprezzament matul il-ħajja tal-assi huwa ekwivalenti għall-ammont oriġinali tal-infiq kapitali. Oxera qalet li d-dejta hija ppreżentata f'termini nominali. Oxera ċċarat li l-istimi ppreżentati għall-2002 u għall-2017 ġew aġġustati fi Frar 2002 u fi Frar 2017, rispettivament, biex jirriflettu d-dati tal-bidu u tat-tmiem tal-Ftehim ma' Ryanair tal-2002.

għoli ħafna meta mqabbel mal-ispejjeż relatati mal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni għal Ryanair li huma inklużi fi "*spejjeż operattivi oħra*", kif qiegħed jintwera fit-Tabella 18. Lufthansa u l-BDF jissuġġerixxu wkoll li l-Kummissjoni għandha titlob il-karti tal-bilanċ annwali kollha mhux ippubblikati tal-FFHG.

Tabella 18

Relazzjoni tad-deprezzament u spejjeż operattivi oħra

F'Euro	2000	2001	2002	2003	2004
Deprezzamenti	4 477 257	5 325 627	5 423 627	6 045 387	7 699 330
Telf	8 217 199	13 355 347	19 993 895	17 832 868	16 797 889
Spejjeż operattivi oħra	(…)	5 692 808	11 434 306	10 521 273	11 454 363

(248) Lufthansa u l-BDF sostnew ukoll li studju li ġie ppreżentat mill-Ġermanja li fih statistika dwar l-effetti tal-FFHG fuq it-turiżmu f'*Hunsrück* u fil-*Land* Rhineland-Palatinate ma għandux jittieħed inkunsiderazzjoni peress li ċ-ċifri dwar it-tkabbir fir-rigward tal-passiġġieri u t-tkabbir fir-rigward tal-impjiegi fl-ajruport kienu ngħataw mill-FFHG u l-awturi tal-istudju baqgħu ma vverifikawhomx. Barra minn hekk, Lufthansa u l-BDF sostnew li anke meta kien sar l-istudju, kien magħruf li ċ-ċifri ma kinux realistiċi.

(249) Barra minn hekk, Lufthansa u l-BDF sostnew li l-FFHG ma kellhiex mudell ċar tan-negozju, li jista' jintwera mit-tibdil li sar fil-pjanijiet għal żidiet fl-ajruport, bħal ċentri kummerċjali jew postijiet għal eskursjonijiet, li ma kellhom xejn x'jaqsmu mal-operat tal-ajruport. Barra minn hekk, skont Lufthansa u l-BDF, id-dikjarazzjonijiet kontradittorji mill-FFHG li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn l-ewwel kellu jkun profittabbli sal-2005, imbagħad sal-2008 u mbagħad sal-2013, kollha jindikaw li ma kien qiegħed jiġi segwit l-ebda pjan konsistenti tan-negozju. Għalhekk, anke l-aħħar pronjosi li saret, jiġifieri li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien se jsir profittabbli mill-2016 'il quddiem, tidher dubjuża u apparentement din il-pronjosi kienet ibbażata wkoll fuq is-suppożizzjoni li kienu se jsiru investimenti sostanzjali ulterjuri. Madankollu, skont Lufthansa u l-BDF l-oriġini ta' dawn l-investimenti bl-ebda mod ma huwa ċar.

(250) Barra minn hekk, Lufthansa u l-BDF qalu li, b'kuntrast ma' dak li qed tiddikjara l-Ġermanja, PwC ma pprovdietx MEOT xieraq peress li l-valutazzjoni tagħha ma tieħux inkunsiderazzjoni l-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar mill-inqas żewġ punti.

(251) L-ewwel nett, Lufthansa u l-BDF semmew l-argumentazzjoni tal-Ġermanja li t-telf akkumulat tal-FFHG jista' jiġi kkumpensat minn Fraport bħala l-azzjonist tagħha. F'dan ir-rigward, Lufthansa u l-BDF argumentaw li mhuwiex importanti jekk it-telf jistax jiġi kkumpensat fi ħdan grupp ta' kumpaniji, iżda jekk il-miżuri individwali meħuda bħala tali humiex miżuri li investitur f'ekonomija tas-suq kienx jadotta wkoll (jew le) u li għalhekk din l-argumentazzjoni ma kinitx aċċettabbli.

(252) It-tieni nett, Lufthansa u l-BDF sostnew li l-argumentazzjoni fil-valutazzjoni minn PwC ma kinitx biżżejjed biex tipprova li investitur f'ekonomija tas-suq kien jieħu l-istess deċiżjoni peress li, pereżempju fir-rigward tal-kuntratt ma' Ryanair tal-1999, PwC kienet argumentat li seta' jinkiseb tnaqqis tat-telf billi jiżdied il-volum ta' passiġġieri. Lufthansa u l-BDF irreferew għall-kawża *WestLB*, skont liema investitur f'ekonomija tas-suq normalment "*ifittex li jikseb ir-redditu massimu raġonevoli fuq l-investiment tiegħu, skont iċ-ċirkostanzi partikolari u li jiġu ssodisfati l-interessi fuq perjodu qasir, medju u fit-tul tiegħu, anki meta jkun qiegħed jinvesti f'impriża li tagħha jkun diġà azzjonista*" ([40]). Lufthansa u l-BDF argumentaw li għalhekk tnaqqis fit-telf ma jkunx biżżejjed sabiex miżura tgħaddi mill-MEOT u

([40]) Il-Kawża T-228 u 233/99 *DEP — Westdeutsche Landesbank Girozentrale vs Il-Kummissjoni* [2003] Ġabra II-00435, il-paragrafu 314.

għalhekk f'dan ir-rigward PwC kienet diġà injorat il-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja. Barra minn hekk, Lufthansa u l-BDG enfasizzaw li l-valutazzjoni ppreżentata f'isem l-FFHG ma kinitx tinkludi MEOT propju peress li kienet tirreferi biss għat-test li sar minn PwC.

(253) Barra minn hekk, Lufthansa u l-BDF ikkontestaw l-argument magħmul minn PwC fir-rigward taż-żidiet fil-kapital li perjodi twal ta' ippjanar ta' aktar minn 30 sena u amortizzazzjoni ta' investimenti ta' aktar minn 20 sena huma prattika normali tan-negozju għal investimenti infrastrutturali (ara l-premessa 103 tad-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008). F'dan ir-rigward, Lufthansa u l-BDF sostnew li t-tqabbil li PwC għamlet ma' kuntratti ta' konċessjoni fl-ajruport ta' Budapest, fl-ajruporti Da Vinci u Campiano, fl-ajruport ta' Sparta u fl-ajruport tal-Belt ta' Belfast kienu kompletament indifendibbli peress li l-ebda ajruport ma kellu sitwazzjoni anke remotament komparabbli mas-sitwazzjoni tal-FFHG u l-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Lufthansa u l-BDF argumentaw li b'differenza mill-ajruporti kollha msemmija minn PwC, Frankfurt Hahn kien ajruport militari u kien biss fl-1999 li fil-biċċa l-kbira beda jintuża għall-użu ċivili u mbagħad kien appoġġjat minn żviluppi infrastrutturali li kienu eżatt skont il-ħtiġijiet ta' Ryanair. Skont Lufthansa u l-BDF, din hija r-raġuni għaliex l-analiżi tal-ekwilibriju mhijiex preċiża peress li l-ispejjeż għat-terminal ma kinux ittieħdu inkunsiderazzjoni.

(254) Abbażi tad-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 Lufthansa u l-BDF argumentaw ukoll li l-kumpens żejjed għat-tariffi tas-sigurtà kien jikkostitwixxi biċ-ċar għajnuna mill-Istat. F'dan ir-rigward Lufthansa u l-BDF argumentaw li, l-ewwel nett, il-kontrolli tas-sigurtà ma kinux ġew akkwistati b'mod pubbliku. Skont Lufthansa u l-BDF, ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku ma kinux ġew segwiti u għalhekk, awtomatikament, is-servizz ma kienx inkiseb bl-aktar prezz vantaġġuż. It-tieni nett, Lufthansa u l-BDF argumentaw li, skont il-liġi Ġermaniża, dawn it-tariffi tas-sigurtà għandhom ikunu orjentati lejn l-ispejjeż attwali u neċessarji. Madankollu, Lufthansa u l-BDF enfasizzaw li bejn l-2003 u l-2008 it-tariffi fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienu baqgħu fl-istess livell, filwaqt li f'ajruporti oħra setgħu jiġu osservati varjazzjonijiet fit-traffiku.

(255) B'kuntrast mal-kummenti mill-Ġermanja dwar il-valutazzjoni legali, Lufthansa u l-BDF kienu tal-fehma li l-għajnuna mogħtija minn Fraport lill-FFHG kienet oriġinat minn riżorsi tal-Istat. Skont Lufthansa u l-BDF, fil-karti tal-bilanċ annwali kollha tagħha bejn l-2001 u l-2006 Fraport kienet espressament ammettiet li minħabba ftehim ta' konsorzju bejn l-azzjonisti pubbliċi, hija "*impriża pubblika dipendenti*". F'dan ir-rigward, Lufthansa u l-BDF isostnu li skont is-sentenza fil-kawża *Stardust Marine* ([41]) u l-Artikolu 2(1)(b) tad-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE ([42]) hemm diversi indikazzjonijiet li juru li l-fondi ta' Fraport kienu riżorsi tal-Istat.

(256) Barra minn hekk, Lufthansa u BDF jqisu li l-azzjonijiet ta' Fraport huma imputabbli wkoll lill-Istat. F'dan ir-rigward, Lufthansa u BDF irreferew għall-indikazzjonijiet ta' imputabbiltà bħall-fatt li l-laqgħa tal-azzjonisti tal-FFHG, jiġifieri l-*Land* Rhineland-Palatinate u Fraport, qablu dwar il-konklużjoni tal-ftehimiet ma' Ryanair. Barra minn hekk, Lufthansa u BDG sostnew li hemm relazzjoni temporali notevoli bejn it-tieni żieda fil-kapital u l-applikazzjoni għar-rikonoxximent ta' sistema ajruportwali komuni fl-2005. Skont Lufthansa u BDF, fi żmien ġimagħtejn l-azzjonisti tal-FFHG kienu ddeċidew dwar iż-żieda fil-kapital, li solviet id-diffikultajiet finanzjarji tal-FFHG, u l-applikazzjoni sussegwenti mill-Ġermanja għal ajruport komuni. Lufthansa u BDF għalhekk sostnew li l-azzjonisti pubbliċi għamlu din l-applikazzjoni possibbli permezz taż-żieda ġdida fil-kapital.

(257) Barra minn hekk, Lufthansa u l-BDF sostnew li l-ebda investitur f'ekonomija tas-suq ma kien jiffinanzja l-FFHG u jinvesti fiha, minħabba li skont il-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja, investitur f'ekonomija tas-suq huwa dejjem orjentat lejn il-profitt. Sempliċi tnaqqis fit-telf mhuwiex biżżejjed biex jikkonvinċi lil investitur f'ekonomija tas-suq u kieku dan ma kienx iqis kunsiderazzjonijiet soċjali jew politiċi lokali.

(258) Fl-aħħar nett, Lufthansa u l-BDF sostnew li skont il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005 kif ukoll skont il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, l-għajnuna li ngħatat lill-FFHG għal infrastruttura ġdida, kif ukoll l-għajnuna li ngħatat lil Ryanair huma inkompatibbli mas-suq intern. F'dan ir-rigward, Lufthansa u l-BDF sostnew li f'dan il-każ ma kien hemm l-ebda konverżjoni ta' ajruport militari, peress li l-ajruport kien inbena 6 snin wara t-tmiem tal-użu militari. Barra minn hekk, huma sostnew li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kienx naqqas il-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main u speċjalment li kien dubjuż jekk l-ajruport kienx għen l-iżvilupp fir-reġjun u kienx

([41]) Is-sentenza *Stardust Marine*, il-paragrafu 33-34.
([42]) Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE tas-16 ta' Novembru 2006 dwar trasparenza fir-relazzjonijiet finanzjarji bejn Stati Membri u intrapriżi pubbliċi kif ukoll dwar trasparenza finanzjarja fi ħdan ċerti intrapriżi (ĠU L 318, 17.11.2006, p. 17).

ħoloq impjiegi hemmhekk. Skont Lufthansa u l-BDF, fi kwalunkwe każ dan l-argument ma jiġġustifikax l-għajnuna peress li l-ġenerazzjoni tal-impjiegi bdiet biss fl-1999, sitt snin wara li kien intemm l-użu militari tal-ajruport. Anki kieku wieħed kellu jaċċetta dan bħala ġustifikazzjoni, iċ-ċifri mogħtija mill-FFHG fl-istudji tagħha jkunu qegħdin jissopravalutaw l-effetti fuq l-ekonomija u fuq il-ħolqien tal-impjiegi.

(259) Barra minn hekk, Lufthansa u l-BDF sostnew li r-ribassi mogħtija permezz tal-imposti ajruportwali għal għadd ta' passiġġieri ta' bejn 1 u 3 miljun jew aktar kienu diskriminatorji. Lufthansa u l-BDF argumentaw li Ryanair biss kienet eliġibbli għal dawn ir-ribassi peress li kienet l-unika linja tal-ajru li kienet qiegħda tiġġenera dak l-ammont ta' passiġġieri u l-ajruport ta' Frankfurt Hahn lanqas biss kellu l-kapaċità li jospita linja tal-ajru oħra li setgħet tipprovdi dan l-ammont ta' passiġġieri. Skont il-Lufthansa u l-BDF, l-għoti tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni kien diskriminatorju wkoll peress li l-proporzjon tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni jiddependi fuq l-għadd ta' passiġġieri li l-linja tal-ajru tkun diġà ġabet fl-ajruport u fuq l-għadd ta' destinazzjonijiet diġà offruti mil-linja tal-ajru fl-ajruport. Peress li dawn il-fatturi ma għandhom l-ebda relazzjoni mal-ammont ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni għal destinazzjonijiet ġodda, din is-sistema se tipprovdi ammont ħafna ogħla ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni lil Ryanair, li skont il-Lufthansa u l-BDF ma jistax jiġi ġustifikat.

(260) Fir-rigward tal-għajnuna operatorja għall-ajruport, Lufthansa u l-BDF enfasizzaw li huwa ovvju li l-approċċ ta' ħlas wieħed li ġie applikat fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma jaħdimx peress li b'mod ġenerali d-dħul ma jistax ikopri t-telf. Għalhekk, il-kumpens ta' dan it-telf permezz tal-finanzjament tal-FFHG jikkostitwixxi għajnuna operatorja.

(261) Fir-rigward tal-għajnuna lil Ryanair, Lufthansa u l-BDF qalu li Ryanair irċeviet vantaġġi permezz tal-imposti ajruportwali u mill-ftehimiet mal-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Lufthansa u l-BDF sostnew li l-ebda investitur f'ekonomija tas-suq ma kien jieħu dawn il-miżuri peress li huwa ovvju li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma jistax jopera bi profitt fuq din il-bażi. Lufthansa u l-BDF sostnew li permezz tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 u tal-2006, Ryanair kienet ingħatat vantaġġ addizzjonali fil-forma ta' tnaqqis addizzjonali mogħti fir-rigward tal-volum totali ta' passiġġieri li jitilqu mal-linja tal-ajru.

(262) Lufthansa u l-BDF argumentaw li, peress li Fraport għandha titqies bħala impriża pubblika, l-FFHG hija impriża ta' proprjetà pubblika u għalhekk ir-riżorsi tagħha għandhom jitqiesu bħala riżorsi tal-Istat. Skont il-Lufthansa u l-BDF, il-vantaġġi mogħtija mill-FFHG lil Ryanair huma imputabbli wkoll lill-Istat, peress li l-PLTA jinkludi wkoll ftehim ta' kontroll ("*Beherrschungsvertrag*") u l-azzjonisti pubbliċi jistgħu jaffettwaw l-imġiba tal-FFHG. F'dan ir-rigward, il-Lufthansa u l-BDF argumentaw li għandu jittieħed inkunsiderazzjoni wkoll li l-maniġer tal-FFHG huwa dejjem impjegat ta' Fraport.

(263) Lufthansa u l-BDF argumentaw li l-ebda għajnuna lil Ryanair ma hija kompatibbli mas-suq intern. Il-ftehimiet ma' Ryanair u l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 għandhom jiġu vvalutati direttament skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat. F'dan ir-rigward, id-deċiżjoni tal-Kummissjoni f'*Chareloi* [43] għandha tittieħed ukoll inkunsiderazzjoni. Fuq din il-bażi Lufthansa u l-BDF iddikjaraw li l-għajnuna lil Ryanair ma setgħetx tiġi ġġustifikata peress li kienet parzjalment tikkostitwixxi għajnuna operatorja, li ma tistax tiġi affattu ġustifikata, u parzjalment għajnuna tal-bidu, li ma kienet issegwi l-ebda għan leġittimu u ma kinitx ingħatat b'mod trasparenti u mhux diskriminatorju. Barra minn hekk, Lufthansa u l-BDF qalu li l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 mhijiex kompatibbli mal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005, peress li l-kundizzjonijiet għall-kompatibbiltà fil-punt 79 tal-linji gwida ma ġewx issodisfati fir-rigward tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni u l-għajnuna operatorja mogħtija permezz tat-tariffi tal-passiġġieri. Il-Lufthansa u l-BDF spjegaw li dan huwa minħabba li l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni huwa diskriminatorju, u li t-tariffi tal-passiġġieri ma għandhomx żmien limitat u ma għandhom l-ebda effett ta' inċentiv. Barra minn hekk, skont Lufthansa u l-BDF l-għajnuna kollha li ngħatat lil Ryanair hija ta' natura kumulattiva u għalhekk mhijiex konformi mal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà. Għalhekk, fil-fehma tagħhom, għandha titqies bħala inkompatibbli mas-suq intern.

6.3. *ASSOĊJAZZJONI TAL-LINJI TAL-AJRU EWROPEJ (AEA)*

(264) L-AEA qalet li l-fatt li l-FFHG ilha tagħmel telf minn mindu fetħet u li d-data mħabbra għall-punt ta' ekwilibriju kontinwament tiġi posposta turi li l-mudell kummerċjali huwa xejn ħlief dubjuż u li hemm nuqqas ta' rispett sfaċċat tal-prinċipju tal-investitur f'ekonomija tas-suq.

[43] Il-Kawża T-196/04 *Ryanair vs Il-Kummissjoni* (minn hawn 'il quddiem: "is-sentenza *Charleroi*") [2008] Ġabra II-3643.

(265) Dwar l-għajnuna possibbli lil Ryanair, l-AEA kienet tal-fehma li din l-għajnuna kellha effetti negattivi għal-linji tal-ajru li jikkompetu u li l-ftehimiet ma' Ryanair kienu jikkostitwixxu miżuri diskriminatorji. Skont l-AEA, dawn il-ftehimiet huma diskriminatorji peress li l-konklużjoni tagħhom taħbat mal-bidu tal-użu kummerċjali tal-ajruport, li jfisser li l-ajruport kien ġie magħmul apposta għall-bżonnijiet ta' Ryanair.

6.4. *AIR FRANCE*

(266) Air France rrimarkat b'mod ġenerali li tappoġġa bis-sħiħ l-azzjoni tal-Kummissjoni fi kwistjonijiet ta' għajnuna mill-Istat fis-settur tal-avjazzjoni. B'mod aktar speċifiku fir-rigward tas-sitwazzjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, Air France qablet mal-valutazzjoni preliminari tal-Kummissjoni li l-miżuri favur l-FFHG u Ryanair kienu jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat. B'mod partikolari Air France temmen li t-tliet ftehimiet kummerċjali ma' Ryanair jikkostitwixxu miżura diskriminatorja ċara peress li l-ebda linja oħra tal-ajru li topera fl-istess sistema ajruportwali qatt ma ġiet offruta l-istess kundizzjonijiet. Għalhekk, Air France kkonkludiet li inevitabbilment dawn il-miżuri kienu qegħdin jikkontribwixxu għal tfixkil sinifikanti tal-kompetizzjoni bejn it-trasportaturi fl-UE fis-suq intern.

6.5. *KUMMENTI PPREŻENTATI DWAR L-IMPLIMENTAZZJONI TAL-LINJI GWIDA TAL-AVJAZZJONI TAL-2014 GĦALL-KAŻ PENDENTI*

6.5.1.1. ***Lufthansa***

(267) Lufthansa qalet li l-ftehimiet ma' Ryanair tal-1999, tal-2002 u tal-2005 jikkostitwixxu għajnuna inkompatibbli mill-Istat u tipprovdi aktar kummenti dwar il-ftehimiet rispettivi.

(268) Fir-rigward tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999, Lufthansa rrilevat li meta jiġi applikat l-MEOT għandu jittieħed kont sħiħ tal-ispejjeż għat-Terminal 1 fl-ajruport. Sabiex tappoġġja dan, Lufthansa tirreferi għad-dikjarazzjoni ta' Ryanair f'seduta parlamentari. Skont Lufthansa, Ryanair kienet iddikjarat li l-ajruport kien inbena għalihom. Lufthansa kkontestat li proporzjon tal-ispiża tat-terminal seta' jiġi attribwit ukoll lil linji tal-ajru oħra.

(269) Fil-fehma ta' Lufthansa, l-MEOT li sar minn PwC għall-ftehim ma' Ryanair tal-2002 jissottovaluta l-ispejjeż ta' kummerċjalizzazzjoni għall-ftuħ ta' rotot ġodda fl-2002. Skont il-Lufthansa kien pubblikament magħruf li fl-2002 kienu se jinfetħu mill-inqas 7 rotot ġodda. Għalhekk, Lufthansa qalet li l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni kien ġie sottovalutat b'minn tal-inqas EUR […] fl-2002.

(270) Fir-rigward tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005, Lufthansa qalet li l-previżjonijiet dwar il-volum ta' passiġġieri li fuqhom kien ibbażat l-MEOT tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005 jidhru li kienu sopravalutati. Lufthansa qalet li fl-agħar każ l-ajruport kien qiegħed jistenna li bejn l-2006 u l-2012 Ryanair kienet se ġġib 3 miljun passiġġier. Madankollu, skont Lufthansa dawn l-aspettattivi ma kinux ibbażati fuq impenn reali min-naħa ta' Ryanair.

(271) Barra minn hekk, Lufthansa qalet li fl-2005 *Land* Rheinland-Palatinate u Ryanair ikkonkludew ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni li mhuwiex parti mid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008. ([44]) Skont Lufthansa, il-ftehim jagħti lil Ryanair appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni ta' mill-inqas EUR […] miljun fis-sena.

(272) Fir-rigward tal-għajnuna lill-ajruport għall-finanzjament tal-infrastruttura, Lufthansa hija tal-fehma li l-infrastruttura hija ddedikata lil Ryanair u għalhekk il-kriterji ta' kompatibbiltà fil-linji gwida ma japplikawx.

([44]) Lanqas il-ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni tal-2005 ma kien imsemmi fid-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2011.

6.5.1.2. ***It-Trasport u l-Ambjent***

(273) Din l-organizzazzjoni mhux governattiva għamlet kummenti li fihom ikkritikat il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 u d-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni fir-rigward tal-industrija tal-avjazzjoni sa issa, għall-effetti allegatament negattivi tagħhom fuq l-ambjent.

7. KUMMENTI MILL-ĠERMANJA DWAR IL-KUMMENTI MINN PARTIJIET TERZI

7.1. *DWAR IL-KUMMENTI MINN RYANAIR*

(274) Dwar il-kummenti minn Ryanair, il-Ġermanja qalet li dawn jappoġġjaw b'mod komprensiv l-osservazzjonijiet tagħha u ssupplimentat dawn min-naħa tal-linja tal-ajru. Skont il-Ġermanja, il-kummenti ta' Ryanair jenfasizzaw speċjalment li l-kuntratti ma' Ryanair huma l-istess li kieku kien jikkonkludi investitur f'ekonomija tas-suq u li fil-fatt ħafna ajruporti Ewropej oħra kkonkludew ftehimiet simili ma' Ryanair.

(275) Barra minn hekk, il-Ġermanja enfasizzat li skont Ryanair l-imposti ajruportwali stabbiliti mill-FFHG kienu assolutament normali fis-settur tat-trasportaturi bi prezzijiet irħas u ma kinux speċjalment vantaġġużi għal Ryanair.

7.2. *DWAR IL-KUMMENTI MINN LUFTHANSA U L-BDF*

(276) Dwar il-kummenti minn Lufthansa, il-Ġermanja ċaħdet l-argument li r-riżultati tal-istudju ppreżentat dwar l-effetti tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn fuq l-ekonomija reġjonali u fuq l-għadd ta' impjiegi li nħolqu huma dubjużi u minflok enfasizzat li l-istudju huwa bbażat fuq ir-riċerka ekonomika b'bażi soda li saret mill-awturi esperti. Il-Ġermanja rrilevat li naturalment iċ-ċifri fl-istudju huma previżjoni u mhux neċessarjament dejjem se jikkorrispondu maċ-ċifri realizzati fil-verità, speċjalment fil-kuntest tal-kriżi ekonomika dinjija. Skont il-Ġermanja, il-previżjoni kienet realistika fil-mument tal-pubblikazzjoni u wasslet biex, minn perspettiva *ex ante*, PwC tikkonkludi li l-FFHG kienet aġixxiet bħala investitur f'ekonomija tas-suq.

(277) Il-Ġermanja ċaħdet ukoll id-dubji ta' Lufthansa u tal-BDF li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kienx se jilħaq il-profittabbiltà. Il-Ġermanja qalet li l-previżjoni dwar meta se tinkiseb il-profittabbiltà jista' jkun li jkollha tiġi adattata minħabba diversi fatturi, bħad-deċiżjonijiet dwar l-investimenti u l-espansjoni tal-impriża. Fi kwalunkwe każ, PwC ippreżentat valutazzjonijiet affidabbli li juru li l-miżuri kollha taħt investigazzjoni kienu ekonomikament raġonevoli.

(278) Skont il-Ġermanja, id-dikjarazzjoni minn Lufthansa u mill-BDF li ma teżisti l-ebda ġustifikazzjoni reali għall-MEOT hija għalhekk bla bażi, speċjalment peress li Lufthansa ma kellhiex aċċess għall-MEOT ta' PwC.

(279) Dwar iż-żidiet fil-kapital, il-Ġermanja qalet li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kienx ingħalaq; pjuttost, l-ajruport ilu mill-1993 jintuża għall-avjazzjoni ċivili u sa dak il-waqt tal-involviment ta' Fraport. Il-Ġermanja tispjega li għalhekk l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kienx proġett biex Ryanair tingħata ajruport, kif allegat Lufthansa, iżda kien iddisinjat bħala ajruport *low-cost* biex jintuża skont kundizzjonijiet ugwali u mhux diskriminatorji minn kwalunkwe linja tal-ajru. Skont il-Ġermanja huwa normali li ċerti linji tal-ajru jużaw ċerti ajruporti aktar minn oħrajn. Fil-fatt, Lufthansa stess għandha pereżempju terminal esklussiv fl-ajruport ta' Munich.

(280) Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li ma kien hemm l-ebda diskriminazzjoni fir-rigward tal-iskema ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni. Il-livelli ta' appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni mogħtija kienu ġew stabbiliti b'mod raġonevoli u mhux diskriminatorju. Il-ħlas tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni f'pagamenti, kif ikkritikat minn Lufthansa u mill-BDF, serva biss biex jiġu minimizzati r-riskji fil-każ li rotta terġa' tingħalaq ftit wara li tkun infetħet. Il-Ġermanja argumentat li dan il-periklu ma kienx ikun preżenti bl-istess mod li kieku linja tal-ajru kienet diġà preżenti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn u kienet diġà sservi aktar minn miljun passiġġier. Barra minn hekk, skont il-Ġermanja, Ryanair ma rċeviet l-ebda appoġġ sigriet jew mhux iġġustifikat għall-kummerċjalizzazzjoni mingħand l-FFHG.

(281) Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk kienx hemm xi għajnuna li kienet ġejja minn riżorsi tal-Istat, il-Ġermanja argumentat li b'kuntrast ma' dak allegat minn Lufthansa u mill-BDF, ma setgħet tinġibed l-ebda konklużjoni mill-karti tal-bilanċ annwali ta' Fraport li fihom l-impriża ddikjarat li hija "*impriża pubblika dipendenti*". Din id-dikjarazzjoni sempliċiment ġiet inkluża fir-rapport finanzjarju annwali sabiex tiġi ppreżentata r-relazzjoni lill-impriżi u lill-persuni qrib Fraport, iżda ma għandha l-ebda implikazzjoni għall-valutazzjoni dwar l-għajnuna mill-Istat. Fi kwalunkwe każ, minn din l-applikazzjoni ma tista' tiġi dderivata l-ebda imputabbiltà għaż-żidiet fil-kapital lill-Istat.

(282) Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk l-għajnuna mogħtija lill-FFHG tkunx kompatibbli mas-suq intern, il-Ġermanja qalet li l-argument ta' Lufthansa u tal-BDF li użu ċivili beda sempliċiment sitt snin wara t-terminazzjoni tal-użu militari ma jkunx korrett u huwa wkoll irrilevanti. L-użu ċivili kien beda direttament fl-1993 u l-infrastruttura għall-użu ċivili kienet diġà hemm. L-espansjoni tal-infrastruttura sabiex l-ajruport ikun lest għat-traffiku kummerċjali tal-passiġġieri kienet inevitabbli.

(283) Il-Ġermanja ċaħdet l-argument ta' Lufthansa u tal-BDF li ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kienx għen biex titnaqqas il-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main u enfasizzat li Lufthansa u l-BDF ma kinux issostanzjaw l-allegazzjoni tagħhom b'xi evidenza.

(284) B'mod speċjali, il-Ġermanja opponiet l-argument ta' Lufthansa u tal-BDF li ma kienx ċar jekk l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienx iġġenera għadd kbir ta' impjiegi. F'dan ir-rigward il-Ġermanja argumentat li ma jistax jiġi ddubitat li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu influwenza konsiderevoli fuq l-iżvilupp ekonomiku u soċjali tar-reġjun strutturalment dgħajjef madwaru.

(285) Barra minn hekk, il-Ġermanja ċaħdet l-allegati effetti diskriminatorji tat-tariffi fuq il-passiġġieri u tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni min-naħa ta' Lufthansa u mill-BDF. Il-Ġermanja kienet żgurat li dawn kienu ġew stabbiliti abbażi ta' konsiderazzjonijiet u kalkoli ekonomiċi u kienu disponibbli għal-linji tal-ajru b'mod uniformi u mhux diskriminatorju.

(286) Fl-aħħar nett il-Ġermanja ċaħdet id-dubji mqajma minn Lufthansa u mill-BDF fir-rigward tal-approċċ ta' ħlas wieħed fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Il-Ġermanja qalet li kif intwera mill-MEOT li sar minn PwC, dan l-approċċ kien ekonomikament ġustifikat, u li kieku t-tariffi fuq il-passiġġieri kienu jkunu tant għoljin biex mill-bidu jiġi garantit operat profittabbli tal-ajruport, ma kienx ikun possibbli li jiġu attirati linji tal-ajru lejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn.

(287) Dwar id-dikjarazzjonijiet li Lufthansa u l-BDF ippreżentaw fir-rigward tal-għajnuna mogħtija lil Ryanair permezz tal-ftehimiet ma' Ryanair tal-1999, tal-2002 u tal-2005, il-Ġermanja rreferiet għall-MEOTs dettaljati li saru minn PwC u ddikjarat li dawn il-ftehimiet ma jistgħux jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat peress li huma konformi mal-prinċipju tal-investitur f'ekonomija tas-suq. Skont il-Ġermanja, il-kalkoli ppreżentati minn Lufthansa u mill-BDF huma implawsibbli u huma bbażati fuq ċifri żbaljati dwar il-passiġġieri. Għal darb'oħra l-Ġermanja enfasizzat li ma kienx possibbli li ajruport bħal Frankfurt Hahn jiġi operat bi profitt mill-bidu nett, iżda biss fuq perjodu medju sa fit-tul.

(288) Il-Ġermanja qalet ukoll li d-dubji mqajma minn Lufthansa u mill-BDF fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk l-għajnuna lil Ryanair tistax tkun ġustifikata kienu infondati. Barra minn hekk il-Ġermanja argumentat li anke kieku l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni kien jikkostitwixxi vantaġġ għal Ryanair, li ma kienx, skont il-Ġermanja, anki f'dak il-każ dik l-għajnuna kienet tkun kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-kriterji stabbiliti fil-premessa 79 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005.

7.3. *DWAR IL-KUMMENTI MILL-AIR FRANCE U MILL-AEA*

(289) Dwar il-kummenti mill-AEA l-Ġermanja indikat li dawn ma kienu sostanzjati bl-ebda evidenza. Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li anki jekk, kif iddikjarat l-AEA, kien hemm effetti negattivi għall-ajruporti li jikkompetu, allura dawn l-ajruporti ma kinux ilmentaw dwar dan u saħansitra lanqas ma kkummentaw dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008.

8. **VALUTAZZJONI: L-EŻISTENZA TA' GĦAJNUNA**

(290) Permezz tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat "… kull għajnuna, ta' kwalunkwe forma, mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta' riżorsi tal-Istat, li twassal għal tfixkil jew theddida ta' tfixkil għall-kompetizzjoni billi tiffavorixxi lil ċerti impriżi jew il-produzzjoni ta' ċerti prodotti għandha, safejn taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri, tkun inkompatibbli mas-suq intern."

(291) Il-kriterji stipulati fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat huma kumulattivi. Għalhekk, sabiex jiġi stabbilit jekk il-miżura inkwistjoni tikkostitwixxix għajnuna fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, jeħtieġ li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin. Dan ifisser li l-appoġġ finanzjarju għandu:

(a) jingħata mill-Istat jew permezz ta' riżorsi tal-Istat;

(b) jiffavorixxi lil ċerti impriżi jew il-produzzjoni ta' ċerti prodotti;

(c) ifixkel jew jhedded li jfixkel il-kompetizzjoni; u

(d) jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

8.1. *NATURA TAL-GĦAJNUNA TAL-MIŻURI MOGĦTIJA LILL-AJRUPORT*

8.1.1. MIŻURA 1: PLTA TAL-2001

L-APPLIKABILITÀ TAR-REGOLI DWAR L-GĦAJNUNA MILL-ISTAT LILL-AJRUPORTI

(292) Il-Ġermanja ssostni li l-PLTA tal-2001 daħal fis-seħħ qabel il-finanzjament pubbliku tal-ajruporti kien meqjus li jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat u baqa' l-istess sakemm ġie sostitwit mill-PLTA tal-2004.

(293) Għalhekk, il-Kummissjoni għandha l-ewwel tistabbilixxi jekk ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat kinux applikabbli għall-PLTA tal-2001 fiż-żmien meta ġie konkluż. F'dak il-kuntest, il-Kummissjoni tfakkar li miżura ta' għajnuna tikkostitwixxi għajnuna eżistenti skont l-Artikolu 1(b)(v) tar-Regolament (KE) Nru 659/1999 fejn jista' jiġi stabbilit li fiż-żmien meta ddaħħlet fis-seħħ il-miżura ta' għajnuna, hija ma kinitx tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat u, sussegwentement saret għajnuna minħabba l-evoluzzjoni tas-suq komuni u mingħajr ma nbidlet mill-Istat Membru.

(294) Tabilħaqq, fil-passat, l-iżvilupp tal-ajruporti kien spiss determinat minn kunsiderazzjonijiet purament territorjali jew, f'xi każijiet, minn rekwiżiti militari. L-operat tal-ajruporti kien organizzat bħala parti mill-amministrazzjoni aktar milli bħala impriża kummerċjali. Il-kompetizzjoni bejn l-ajruporti u l-operaturi tal-ajruporti kienet limitata wkoll u żviluppat gradwalment. Meta wieħed iqis dawk il-kundizzjonijiet, għal xi żmien il-Kummissjoni kienet tqis il-finanzjament mill-Istat tal-ajruporti u tal-infrastruttura ta' ajruport bħala miżura ġenerali ta' politika ekonomika li ma setgħetx tiġi kkontrollata skont ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat tat-Trattat.

(295) Madankollu, l-ambjent tas-suq inbidel. Fis-sentenza *Aéroports de Paris*, il-Qorti Ġenerali qalet li l-operat ta' ajruport, li jinkludi l-forniment ta' servizzi fl-ajruport lil-linji tal-ajru u lid-diversi fornituri tas-servizz fl-ajruporti, jikkostitwixxi attività ekonomika. ([45]) Konsegwentement, mill-adozzjoni tal-imsemmija sentenza (it-12 ta' Diċembru 2000) ma għadux aktar possibbli li l-operat u l-bini ta' ajruporti jitqiesu bħala kompitu li jitwettaq mill-amministrazzjoni taħt ir-responsabbiltà pubblika, barra mill-ambitu ta' kontroll tal-għajnuna mill-Istat.

([45]) Il-Kawża T-128/98 *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni* [2000] Ġabra II-3929 (ikkonfermata mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-82/01 P [2002] Ġabra I-9297, il-paragrafu 75 b'referenzi ulterjuri).

(296) Fis-sentenza tagħha *Leipzig/Halle Airport*, il-Qorti Ġenerali kkonfermat li *a priori* mhuwiex possibbli li tiġi eskluża l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat lill-ajruporti peress li l-operat ta' ajruport u l-bini tal-infrastruttura tal-ajruport huwa attività ekonomika. ([46]) Ladarba operatur ta' ajruport jinvolvi ruħu f'attivitajiet ekonomiċi, irrispettivament mill-istatus legali tiegħu jew mill-mod kif jiġi ffinanzjat, jikkostitwixxi impriża fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat u, għalhekk japplikaw ir-regoli tat-Trattat dwar l-għajnuna mill-Istat. ([47])

(297) L-FFHG kienet involuta fil-kostruzzjoni, fil-manutenzjoni u fl-operat tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn. F'dan il-kuntest, offriet servizzi ajruportwali u ċċarġjat lill-utenti — operaturi tal-avjazzjoni kummerċjali kif ukoll utenti ġenerali tal-avjazzjoni mhux kummerċjali — għall-użu tal-infrastruttura tal-ajruport, u b'hekk sfruttat kummerċjalment l-infrastruttura. Għalhekk, għandu jiġi konkluż li l-FFHG ilha mid-data tas-sentenza Aéroports de Paris (jiġifieri mit-12 ta' Diċembru 2000) 'il quddiem involuta f'attività ekonomika.

(298) Madankollu, fid-dawl tal-iżviluppi (kif stabbilit fil-premessi minn 294 sa 296) il-Kummissjoni tqis li, qabel is-sentenza tal-Qorti Ġenerali f'*Aéroports de Paris*, l-awtoritajiet pubbliċi setgħu leġittimament iqisu li l-miżuri ta' finanzjament fir-rigward ta' ajruporti ma kinux jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat u għaldaqstant ma kellhomx bżonn jiġu nnotifikati lill-Kummissjoni. Għalhekk, il-Kummissjoni ma tistax tiddubita miżuri individwali ta' finanzjament (li ma kinux ingħataw abbażi ta' skema ta' għajnuna ([48])) li kienu ġew adottati b'mod definittiv qabel is-sentenza f'*Aéroports de Paris* skont ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat.

(299) Għaldaqstant, il-Kummissjoni trid l-ewwel tivvaluta jekk il-PLTA tal-2001 kienx daħal fis-seħħ qabel is-sentenza f'*Aéroports de Paris* (it-12 ta' Diċembru 2000) u t-tieni jekk aktar tard dik il-miżura ġietx emendata.

(300) Il-PLTA tal-2001 kien ġie miftiehem b'mod irrevokabbli fil-31 ta' Awwissu 1999 u ġie kkonfermat f'att notarili tal-24 ta' Novembru 2000. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-PLTA tal-2001 kien daħal fis-seħħ b'mod irrevokabbli qabel is-sentenza *Aéroports de Paris*. Barra minn hekk, il-PLTA tal-2001 baqa' l-istess sakemm ġie sostitwit mill-PLTA tal-2004.

(301) Għalhekk, dak iż-żmien l-awtoritajiet pubbliċi setgħu leġittimament iqisu li PLTA biex jiġi kopert it-telf annwali tal-FFHG ma kienx jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat.

KONKLUŻJONI

(302) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 292 u dawk segwenti, il-Kummissjoni tikkonkludi li, fiż-żmien li ddaħħal fis-seħħ il-PLTA tal-2001, l-awtoritajiet pubbliċi setgħu leġittimament iqisu li PLTA biex jiġi kopert it-telf annwali tal-FFHG ma kienx jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat.

8.1.2. MIŻURA 2: ŻIEDA FIL-KAPITAL TAL-2001

(303) Fl-2001, Fraport u *Land* Rhineland-Palatinate żiedu l-kapital tal-FFHG b'EUR 27 miljun. Fraport ikkontribwiet EUR 19,7 miljun; *Land* Rhineland-Palatinate kkontribwiet EUR 7,3 miljun. Iż-żieda fil-kapital ġiet l-ewwel approvata mill-bord superviżorju ta' Fraport (fir-rigward tal-kontribuzzjoni tagħha) fl-14 ta' Diċembru 2001 u sussegwentement b'riżoluzzjoni tal-azzjonisti tal-FFHG datata d-9 ta' Jannar 2002. ([49]). Iż-żieda fil-kapital minn Fraport u minn *Land* saret effettiva fid-9 ta' Jannar 2002.

([46]) Il-Kawża T-455/08 *Mitteldeutsche Flughafen u Flughafen Leipzig/Halle vs Il-Kummissjoni*, [2011] Ġabra II-01311, partikolarment il-paragrafi 105 u 106;

([47]) Ara b'mod partikolari d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tas-17 ta' Ġunju 2008 fil-kawża C-29/08 *L-ajruport ta' Frankfurt-Hahn — Għajnuna mill-Istat allegata lill-ajruport u l-ftehim ma' Ryanair* (ĠU C 12, 17.1.2009, p. 6), il-paragrafi 204 — 208; id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' Marzu 2012 fil-kawża C 76/2002 *L-ajruport ta' Charleroi — Allegata għajnuna mill-Istat lill-ajruport u Ryanair* (ĠU C 248, 17.8.2012, p. 1).

([48]) L-Artikolu 1(d) tar-Regolament (KE) Nru 659/1999 jistipula li "skema ta' għajnuna" għandha tfisser kull att li abbażi tiegħu, mingħajr ma jkunu meħtieġa miżuri implimentattivi oħra, jistgħu jingħataw għajnuniet individwali lill-impriżi definiti fi ħdan l-att f'manjiera ġenerali u astratta u kull azzjoni li abbażi tagħha għajnuna li mhijiex magħquda ma' proġett speċifiku tista' tingħata lil waħda jew ħafna impriżi għal perjodu ta' żmien indefinit u/jew għal ammont indefinit.

([49]) Rapport dwar il-qagħda tal-FFHG tal-2002, paġna 5.

8.1.2.1. ***Il-kunċett ta' impriża u ta' attività ekonomika***

(304) Kif ġie analizzat fil-premessa 293 u dawk segwenti, mit-12 ta' Diċembru 2000, l-FFHG trid titqies bħala impriża li teżerċita attività ekonomika għall-fini tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

8.1.2.2. ***Ir-riżorsi tal-istat u l-imputabbiltà lill-istat***

(305) Sabiex jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, il-miżuri inkwistjoni jridu jkunu ffinanzjati mir-riżorsi tal-Istat u d-deċiżjoni biex tingħata l-miżura għandha tkun imputabbli lill-Istat.

(306) Il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat japplika għal kull vantaġġ mogħti permezz ta' riżorsi tal-Istat mill-Istat innifsu jew minn xi korp intermedjarju li jaġixxi permezz ta' setgħat mogħtija lilu. ([50]) Għall-applikazzjoni tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, ir-riżorsi ta' awtoritajiet lokali huma riżorsi tal-Istat. ([51]) F'dak ir-rigward, hija prattika kostanti tal-Kummissjoni li tqis li irrispettivament minn jekk impriża pubblika hijiex tagħmel telf jew profitt, ir-riżorsi kollha tagħha għandhom jiġu kkunsidrati bħala riżorsi tal-Istat. ([52])

Is-sehem ta' Land Rhineland-Palatinate fiż-żieda fil-kapital tal-2001

(307) *Land* Rhineland-Palatinate ffinanzjat is-sehem tagħha fiż-żieda fil-kapital tal-2001 direttament mill-baġit ġenerali tagħha. Għalhekk, jista' jiġi konkluż li din il-miżura hija ffinanzjata permezz ta' riżorsi tal-Istat u anke imputabbli lill-Istat.

Is-sehem ta' Fraport fiż-żieda fil-kapital tal-2001

Riżorsi tal-Istat

(308) Fl-opinjoni tal-Ġermanja, is-sehem ta' Fraport fiż-żieda fil-kapital tal-2001 ma jikkwalifikax bħala finanzjament minn riżorsi tal-Istat peress li dak iż-żmien Fraport kienet kumpanija inkorporata indipendenti taħt id-dritt privat ikkwotata fil-Borża u l-awtoritajiet pubbliċi ma kienu qegħdin jeżerċitaw l-ebda kontroll kontinwu fuq il-fondi tagħha.

(309) Skont il-każistika, ir-riżorsi ta' impriża għandhom jitqiesu riżorsi tal-Istat jekk l-Istat ikun jista', billi jeżerċita kontroll fuq dawn l-impriżi, jiddetermina l-użu tar-riżorsi tagħhom. ([53])

(310) Il-Kummissjoni tqis li f'dan il-każ, f'kull ħin rilevanti l-Istat eżerċita kontroll dirett jew indirett fuq ir-riżorsi taħt kunsiderazzjoni. Il-Kummissjoni tinnota li, fil-mument tad-deċiżjoni irrevokabbli dwar iż-żieda fil-kapital tal-2001, Fraport kienet kumpanija fil-maġġoranza proprjetà pubblika. Qabel il-11 ta' Ġunju 2001, l-azzjonisti pubbliċi kienu jikkontrollaw 100 % tal-ishma ta' Fraport. ([54]) Fil-11 ta' Ġunju 2001, Fraport ġiet ikkwotata fil-Borża u 29,71 % tal-ishma tagħha nbiegħu lill-azzjonisti privati. Wara dan, *Land* Hesse kienet tikkontrolla 32,04 % tal-ishma, Stadtwerke Frankfurt am Main Holding GmbH (100 % posseduta mill-muniċipalità ta' Frankfurt am Main) kienet tikkontrolla 20,47 % tal-ishma u r-Repubblika Federali tal-Ġermanja kienet tikkontrolla 18,32 % tal-ishma.

(311) Għalhekk, bejn il-11 ta' Ġunju 2001 u s-26 ta' Ottubru 2005, 70,29 % tal-ishma ta' Fraport kienu kkontrollati minn azzjonisti pubbliċi u għalhekk tikkwalifika bħala impriża pubblika fis-sens tal-Artikolu 2(b) tad-Direttiva 2006/111/KE. Barra minn hekk, il-fatt li l-maġġoranza tal-ishma ta' Fraport kienu kkontrollati minn korpi pubbliċi fisser li dawn kienu f'pożizzjoni li jeżerċitaw influwenza dominanti fuq Fraport.

(312) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe injezzjoni ta' kapital mogħtija mir-riżorsi ta' Fraport kienet se tkun tfisser telf ta' riżorsi tal-Istat, u b'hekk tikkostitwixxi trasferiment ta' riżorsi tal-Istat.

([50]) Il-Kawża C-482/99 *Franza vs Il-Kummissjoni* ("*Stardust Marine*") [2002] Ġabra I-4397.
([51]) Il-Kawżi konġunti T-267/08 u T-279/08, *Nord-Pas-de-Calais* [2011], għadhom mhux ippubblikati, il-paragrafu 108.
([52]) Ara per eżempju d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni C 41/2005, Hungarian Stranded Costs (ĠU C 324, 21.12.2005, p. 12), b'referenzi ulterjuri.
([53]) *Stardust Marine, il-paragrafi 52 u 57.*
([54]) *Land* Hesse kienet tikkontrolla 45,24 % tal-ishma ta' Fraport, Stadtwerke Frankfurt am Main Holding GmbH (100 % posseduta mill-muniċipalità ta' Frankfurt am Main) kienet tikkontrolla 28,89 % u r-Repubblika Federali tal-Ġermanja kienet tikkontrolla 25,87 %.

Imputabbiltà lill-Istat

(313) Madankollu, il-Qorti ddeċidiet ukoll li, anki jekk l-Istat huwa f'pożizzjoni li jeżerċita kontroll fuq impriża pubblika u fuq l-operazzjonijiet tagħha, l-eżerċizzju attwali ta' dak il-kontroll f'każ partikolari ma jistax jiġi awtomatikament preżunt. Impriża pubblika tista' taġixxi b'aktar jew anqas indipendenza, skont il-grad ta' awtonomija mogħtija lilha mill-Istat.

(314) Għalhekk, is-sempliċi fatt li impriża pubblika tkun taħt il-kontroll tal-Istat mhuwiex biżżejjed sabiex il-miżuri li jittieħdu minn dik l-impriża, bħall-finanzjament mogħti lill-FFHG permezz taż-żieda fil-kapital tal-2001, ikunu imputabbli lill-Istat. Huwa wkoll neċessarju li jiġi eżaminat jekk l-awtoritajiet pubbliċi għandhomx jitqiesu bħala li, b'xi mod jew ieħor, kienu involuti fl-adozzjoni ta' din il-miżura. F'dak ir-rigward, il-Qorti indikat li l-imputabbiltà lill-Istat ta' miżura meħuda minn impriża pubblika tista' tiġi dedotta minn sett ta' indikaturi li jirriżultaw miċ-ċirkostanzi tal-każ u l-kuntest li fih tkun ittieħdet dik il-miżura. ([55])

(315) Dawn l-indikaturi jistgħu jkunu l-integrazzjoni tal-impriża fl-istrutturi tal-amministrazzjoni pubblika, in-natura tal-attivitajiet tagħha u l-eżerċizzju ta' dawn fuq is-suq f'kundizzjonijiet normali ta' kompetizzjoni ma' operaturi privati, l-istat legali tal-impriża (fis-sens jekk ikunx soġġett għal-liġi pubblika jew għal-liġi ordinarja tal-kumpaniji), l-intensità tas-sorveljanza eżerċitata mill-awtoritajiet pubbliċi fuq il-ġestjoni tal-impriża, jew kwalunkwe indikatur ieħor li juri, fil-każ partikolari, involviment mill-awtoritajiet pubbliċi fl-adozzjoni ta' miżura jew l-improbabbiltà li ma jkunux involuti, billi jitqies ukoll l-ambitu tal-miżura, il-kontenut tagħha jew il-kundizzjonijiet li tinkludi. ([56]).

(316) Kif ġie ddikjarat fil-premessa 135 u dawk segwenti, il-Ġermanja rrilevat li l-miżuri li ttieħdu minn Fraport fir-rigward tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kinux imputabbli lill-Istat. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja rreferiet b'mod speċjali għas-sezzjoni 76 tal-AktG u għas-sentenzi taħt il-liġi Ġermaniża skont liema l-bord maniġerjali ta' *Aktiengesellschaft* għandu setgħa diskrezzjonali kbira li jaġixxi fir-rigward tan-negozju ta' kuljum tal-kumpanija u b'hekk ikun qiegħed jaġixxi b'mod indipendenti mill-azzjonisti tagħha.

(317) Il-Ġermanja rreferiet ukoll għal sentenza tal-Qorti Federali Ġermaniża, il-*Bundesgerichtshof*, li fiha dik il-qorti osservat li l-azzjonisti pubbliċi ma kinux f'pożizzjoni li jinfluwenzaw id-deċiżjonijiet individwali meħuda fin-negozju ta' kuljum, iżda setgħu jipprovdu biss il-qafas ġenerali u s-superviżjoni ta' gwida lil Fraport. Skont il-Ġermanja, din in-natura speċjali tal-*Aktiengesellschaft* kienet rikonoxxuta wkoll fir-rigward tal-liġi tal-UE dwar l-akkwist pubbliku fis-sentenza tal-Qorti fil-kawża *Stadtwerke Brixen AG*. ([57])

(318) Għalhekk, fir-rigward tal-involviment tal-azzjonisti pubbliċi fit-teħid tad-deċiżjonijiet waqt il-laqgħa ġenerali tal-azzjonisti, il-Ġermanja argumentat li votazzjoni fil-laqgħa tal-azzjonisti ma kienet tikkostitwixxi xejn ħlief l-eżerċizzju tad-drittijiet leġittimi u tal-obbligi tagħhom bħala azzjonisti. Il-Ġermanja ċaħdet ukoll l-idea tal-preżenza ta' xi indikazzjoni oħra mis-sentenza *Stardust Marine*, imsemmija fil-premessa 315.

(319) Bħala rimarka preliminari, il-Kummissjoni tosserva li s-sempliċi fatt li kumpanija proprjetà tal-Istat hija kumpanija inkorporata taħt id-dritt privat ma jistax — wara li tiġi kkunsidrata l-awtonomija li dik il-forma legali tkun kapaċi tikkonferixxi fuqha — jiġi kkunsidrat bħala suffiċjenti biex jiġi eskluż li l-azzjonijiet tagħha huma imputabbli lill-Istat. ([58]) Ma għandha ssir l-ebda distinzjoni bejn kawżi fejn l-għajnuna tingħata direttament mill-Istat u kawżi fejn tingħata minn korpi pubbliċi jew privati stabbiliti jew maħtura mill-Istat sabiex jamministraw l-għajnuna. ([59])

(320) Barra minn hekk, il-Kummissjoni tinnota li s-sentenza mogħtija mill-*Bundesgerichtshof* Ġermaniża fl-1999 ([60]) titratta proċeduri kriminali. F'dawk il-proċeduri, il-kwistjoni tal-aħħar istanza kienet jekk eks impjegat ta' Fraport

([55]) *Stardust Marine, il-paragrafi 52 u 57.*
([56]) *Stardust Marine,* il-paragrafu 55-56.
([57]) Il-Kawża C-458/03 *Stadtwerke Brixen AG* [2005] Ġabra I-08585, il-paragrafu 67.
([58]) Il-Kawża T-442/03 SIC — *Sociedade indipendenti de Comunicação, SA vs Il-Kummissjoni* [2008] Ġabra II-01161, il-paragrafu 100.
([59]) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2014/273/UE tad-19 ta' Settembru 2012 dwar il-miżuri SA.26379 (C 13/10) (ex NN 17/10), implementati mis-Slovenja favur il-kumpannija Elan d.o.o. (ĠU L 144, 15.5.2014, p. 1), il-premessa 99.
([60]) Urteil vom 3.3.1999, Az. 2StR 437-98, NJW 1999, 2378.

setgħax jiġi mixli bir-reat ta' "*korruzzjoni ta' impjegat*" jew "*korruzzjoni ta' uffiċjal pubbliku*", u għalhekk qamet il-kwistjoni ta' jekk skont il-kodiċi kriminali tal-Ġermanja, Fraport kellhiex titqies bħala "*amministrazzjoni oħra*". ([61]) Għalhekk, il-każ ma huwa bl-ebda mod marbut mal-kwistjoni dwar jekk azzjoni ta' Fraport tistax titqies bħala imputabbli lill-Istat skont ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, iżda jiċċara biss li impjegat ta' Fraport mhuwiex uffiċjal pubbliku u li Fraport ma tistax titqies bħala parti mill-amministrazzjoni pubblika fis-sens tal-kodiċi kriminali tal-Ġermanja.

(321) Anke fir-rigward tas-sentenza l-oħra tal-Bundesgerichtshof ippreżentata mill-Ġermanja ([62]), il-Kummissjoni tinnota li s-sentenza, fil-kawża ta' *Parking Brixen* ([63]), kienet tittratta l-kriterju ta' kontroll pubbliku fuq impriża fis-sens tar-regoli tal-Unjoni dwar l-akkwist pubbliku. Ma tittrattax il-kwistjoni ta' imputabbiltà skont il-liġi dwar l-għajnuna mill-Istat.

(322) Barra minn hekk, filwaqt li jista' jkun li l-bord maniġerjali ta' *Aktiengesellschaft* jista' jaġixxi b'mod indipendenti mill-azzjonisti pubbliċi tiegħu meta jittieħdu deċiżjonijiet dwar in-negozju ta' kuljum, minħabba l-istruttura tal-azzjonisti tagħha (li fiha 70 % tal-azzjonisti tagħha huma pubbliċi) u l-ftehim ta' konsorzju bejn l-azzjonisti pubbliċi tagħha, madankollu Fraport tqis lilha nnifisha bħala "*impriża pubblika dipendenti*" ([64]) (kif irrapportat f'kull rapport finanzjarju annwali bejn l-2001 u l-2006).

(323) Barra minn hekk, diversi fatturi jindikaw li fil-fatt iż-żieda fil-kapital tal-2001 hija imputabbli lill-Istat.

(324) L-ewwel nett, il-Kummissjoni tqis li ż-żieda fil-kapital tal-2001 ma tistax titqies barra mill-kuntest, iżda trid titqies fid-dawl tas-sitwazzjoni politika u legali ta' Fraport f'dak iż-żmien. Dawk iċ-ċirkostanzi u l-fatti jindikaw b'mod ċar li l-miżura ma kinitx tiġi adottata kieku ma kienx għall-involviment tal-Istat.

(325) Skont il-minuti tal-bord superviżorju ta' Fraport tas-26 ta' Settembru 1997, l-awtoritajiet ta' *Land* Rhineland-Palatinate stiednu lil Fraport biex tinvolvi ruħha fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, peress li "Land Rhineland-Palatinate xtaqet, permezz tal-involviment ta' [Fraport] fl-[FFHG] li jissaħħaħ l-iżvilupp tal-opportunitajiet ta' xogħol, u peress li kienet qiegħda tistenna żieda fit-traffiku tal-ajru". Wara li fl-1 ta' Jannar 1998, Fraport kienet saret azzjonista fl-FFHG b'sehem ta' 64 %, skont il-minuti tal-laqgħa tal-bord superviżorju tal-10 ta' Mejju 1999, "il-gvern ta' Land Rhineland-Palatinate [kien] dar fuq il-prim Ministru ta' Land Hesse b'talba għal impenn aktar b'saħħtu ta' [Fraport] fl-[ajruport] ta' Hahn". Għal dan l-għan, Fraport kellha tieħu f'idejha l-ishma li Holding Hahn u Weiss u Freytag kien għad kellhom fl-ajruport (ara l-premessa 17). Il-minuti jkomplu jgħidu li Fraport ma għandhiex tiġi ppenalizzata "jekk ma tilħaqx il-miri politiċi reġjonali, pereż. l-għadd ta' opportunitajiet ta' xogħol" u li "bdew in-negozjati bejn Fraport u l-Land dwar punti ta' diskussjoni" . Fl-aħħar nett, il-minuti jistqarru li "kemm jista' jkun għandhom jintużaw fondi pubbliċi" għall-iżvilupp tal-ajruport u li, sabiex jitħaffef il-proċess ta' ġbir ta' dawn il-fondi, "Land Rhineland-Palatinate diġà waqqfet grupp ta' ħidma fil-Ministeru tal-Ekonomija, li tiegħu Fraport hija wkoll membru".

(326) Dawk il-minuti juru li *Land* Rhineland-Palatinate u *Land* Hesse kienu qegħdin jużaw lil Fraport bħala mezz sabiex jiġu segwiti miri politiċi reġjonali u strutturali, bħall-ħolqien ta' aktar impjiegi fir-reġjun.

(327) Peress li dak iż-żmien Fraport kienet għadha impriża pubblika, il-bord superviżorju tagħha, li fil-maġġorparti l-membri tiegħu kienu ġew innominati (tal-anqas nofs il-bord superviżorju) mill-azzjonisti pubbliċi, kellu s-setgħa li japprova l-ftehim bażiku tal-31 ta' Awwissu 1999 ("*Grundlagenvereinbarung*") ([65]) u li jawtorizza lill-bord maniġerjali biex jikkonkludi l-PLTA tal-2001. ([66]). Barra minn hekk, waqt il-laqgħa tal-azzjonisti ta' Fraport ġiet adotta riżoluzzjoni datata t-3 ta' Mejju 2000 li fiha l-bord maniġerjali ġie awtorizzat jikkonkludi l-PLTA tal-2001 mal-FFHG u għaldaqstant biex Fraport tintrabat mal-proġett tal-FFHG għall-inqas sal-2005. Peress li r-riżoluzzjoni

([61]) Skont is-sezzjoni 11 I Nru. 2 lit. c *Strafgesetzbuch*.
([62]) Urteil vom 3.7.2008, Az. I ZR 145/05, WRP 2008, 1182, 1186.
([63]) Il-Kawża C-458/03 *Stadtwerke Brixen AG* [2005] Ġabra I-08585, il-paragrafu 67.
([64]) Ara r-rapporti finanzjarji annwali (*Geschäftsbericht*) ta' Fraport tal-2001-2006, ippubblikati fi http://www.fraport.de/de/investor-relations/termine-und-publikationen/publikationen.html. Ara b'mod partikolari *Geschäftsbericht* 2001, p. 46; *Geschäftsbericht* 2002, p. 66; *Geschäftsbericht* 2003, p. 54; *Geschäftsbericht* 2004, p. 80; *Geschäftsbericht* 2005, p. 64; *Geschäftsbericht* 2006, p. 72.
([65]) Ftehim bażiku bejn Fraport u *Land* Rhineland-Palatinate tal-31 ta' Awwissu 1999.
([66]) L-approvazzjoni għall-konklużjoni tal-ftehim bażiku ngħatat mill-bord superviżorju fil-laqgħa tiegħu tal-1 ta' Ottubru 1999.

kienet teħtieġ maġġoranza ta' voti li jirrappreżentaw tal-anqas tliet kwarti tal-kapital awtorizzat li jkun qiegħed jieħu sehem fil-vot, u dak iż-żmien l-awtoritajiet pubbliċi kellhom 100 % tal-ishma (ara l-premessa 305), effettivament dik ir-riżoluzzjoni ttieħdet mill-awtoritajiet pubbliċi.

(328) *Land* Rhineland-Palatinate għamlet ukoll l-appoġġ u l-finanzjament pubbliku tagħha kundizzjonali fuq il-konklużjoni tal-PLTA tal-2001, kif jista' jidher mill-ftehim bażiku tal-31 ta' Awwissu 1999. ([67]).

(329) Għalhekk, permezz tal-involviment politiku taż-żewġ *Länder*, direttament fuq livell politiku u indirettament permezz tal-bord superviżorju u bħala l-azzjonisti pubbliċi ta' Fraport, Fraport kienet involuta fl-FFHG u ffirmat il-PLTA tal-2001 biex tassumi t-telf tal-FFHG għall-inqas sal-2005.

(330) Barra minn hekk, is-sezzjoni 13 tal-istatut ta' assoċjazzjoni tal-FFHG ([68]) kien jgħid li sal-31 ta' Diċembru 2027 kwalunkwe bejgħ ta' ishma minn xi wieħed mill-azzjonisti kellu jkollu l-awtorizzazzjoni bil-miktub tal-azzjonisti l-oħra. Peress li dak iż-żmien l-FFHG kellha żewġ azzjonisti biss, Fraport u *Land* Rhineland-Palatinate, dan kien ifisser li biex tbigħ l-ishma tagħha Fraport kellha bżonn l-awtorizzazzjoni bil-miktub mingħand *Land* Rhineland-Palatinate. Effettivament dan kien ifisser li l-*Land* setgħet twaqqaf lil Fraport milli titlaq mill-proġett tal-FFHG.

(331) Diġà fl-2001, meta ġiet diskussa ż-żieda fil-kapital tal-2001, kien jidher li l-maniġment tal-FFHG kien f'negozjati diretti ma' Land Hesse u ma' *Land* Rhineland-Palatinate. ([69]) Għandu jiġi nnotat li f'dak il-punt fiż-żmien *Land* Hesse kienet għadha mhux azzjonista tal-FFHG, imma azzjonista ta' Fraport (b'sehem ta' 45,2 %).

(332) F'dak il-kuntest politiku u legali, f'Jannar 2001 ([70]) ħareġ biċ-ċar li kien hemm il-ħtieġa urġenti ta' aktar investimenti fl-FFHG sabiex l-FFHG tkun tista' ssir profittabbli.

(333) Barra minn hekk, *Land* Rhineland-Palatinate direttament ipperswadiet lil Fraport biex tadotta ż-żieda fil-kapital tal-2001. Fi proposta għal-laqgħa tal-bord superviżorju tal-20 ta' Ġunju 2001, qiegħed jiġi nnotat li, fid-dawl taż-żieda fil-kapital ta' EUR 27 miljun b'rabta mal-iżvilupp tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, l-azzjonista *Land* Rhineland-Palatinate kienet insistiet li t-tkomplija tal-investimenti fl-infrastruttura pubblika, bħall-bini tat-triq li tagħti għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn li jlaħħaq madwar EUR […] miljun kienet soġġetta għall-investimenti li kellhom jiġu ffinanzjati miż-żieda fil-kapital tal-2001.

(334) F'dak ir-rigward, il-kumitat dwar l-akkwisti tal-bord superviżorju ta' Fraport, f'laqgħa dwar iż-żieda fil-kapital tal-2001, datata t-23 ta' Novembru 2001, u għalhekk inqas minn xahar qabel il-bord superviżorju approva ż-żieda fil-kapital tal-2001, innota li dak iż-żmien Fraport ma setgħetx tinħall minn mal-FFHG, peress li "*ma kienx mistenni li Land Rhineland-Palatinate kienet se taqbel dwar dan*". ([71])

(335) Konsegwentement, il-Kummissjoni tqis li ż-żieda fil-kapital tal-2001 hija imputabbli lill-Istat.

8.1.2.3. ***Vantaġġ ekonomiku***

(336) Vantaġġ fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat huwa kull benefiċċju ekonomiku li impriża ma kinitx tikseb fil-kundizzjonijiet normali tas-suq, jiġifieri fin-nuqqas ta' intervent mill-Istat. ([72]) L-effett tal-miżura fuq l-impriża biss huwa rilevanti, u mhux il-kawża jew l-objettiv tal-intervent tal-Istat. ([73]) Kull meta s-sitwazzjoni finanzjarja ta' impriża titjieb bħala riżultat ta' intervent mill-Istat, ikun hemm vantaġġ.

([67]) Ftehim bażiku bejn Fraport u *Land* Rhineland-Palatinate tal-31 ta' Awwissu 1999, ara l-punti 4 u 5.
([68]) Is-sezzjoni 13 tal-istatut ta' assoċjazzjoni tal-FFHG tad-29 ta' Novembru 2001, imsejjaħ "*Verfügung über Geschäftsanteile*" (jiġifieri, dispożizzjoni ta' ishma).
([69]) Minuti tal-laqgħa tal-kumitat dwar l-akkwisti tal-bord superviżorju tat-30 ta' Mejju 2001.
([70]) Dokumenti ppreżentati lill-bord maniġerjali ("*Vorstandsvorlage*") dwar l-iżviluppi ekonomiċi tal-FFHG tal-14 ta' Mejju 2001; ara wkoll il-minuti tal-laqgħa tal-kumitat dwar l-akkwisti tal-bord superviżorju tat-30 ta' Mejju 2001; ara wkoll l-analiżi tal-BCG tal-potenzjal tal-FFHG tal-14 ta' Frar 2001, p. 10.
([71]) Riżoluzzjoni proposta lill-bord superviżorju ta' Fraport tat-23 ta' Novembru 2001,
([72]) Il-Kawża C-39/94 *Syndicat français de l'Express international (SFEI) et. vs La Poste et.*[1996] Ġabra I-3547, il-paragrafu 60 u l-kawża C-342/96 *Ir-Renju ta' Spanja vs il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [1999] Ġabra I-2459, il-paragrafu 41.
([73]) Il-Kawża 173/73 *Ir-Repubblika Taljana vs Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [1974] Ġabra 709, il-paragrafu 13.

(337) Barra minn hekk, "kapital li jitpoġġa għad-dispożizzjoni ta' kumpanija mill-Istat, direttament jew indirettament, f'ċirkostanzi li jikkorrispondu mal-kundizzjonijiet normali tas-suq, ma għandux jitqies bħala għajnuna mill-Istat". ([74]) F'dan il-każ, sabiex jiġi stabbilit jekk iż-żieda fil-kapital tal-2001 tagħtix lill-FFHG vantaġġ li ma kinitx kieku tikseb taħt kundizzjonijiet normali tas-suq, il-Kummissjoni għandha tqabbel l-imġiba tal-awtoritajiet pubbliċi li qegħdin jipprovdu l-għotjiet diretti ta' investiment u l-injezzjonijiet ta' kapital ma' dik ta' MEO ggwidat minn prospetti ta' profittabbiltà fit-tul. ([75])

(338) Il-valutazzjoni għandha twarrab kwalunkwe riperkussjoni pożittiva fuq l-ekonomija tar-reġjun fejn jinsab l-ajruport, minħabba li l-Qorti kkjarifikat li l-kwistjoni rilevanti għall-applikazzjoni tal-prinċipju tal-Operatur f'Ekonomija tas-Suq ("MEO") hija jekk "f'ċirkostanzi simili, azzjonist privat, wara li jkun ikkunsidra l-prevedibbiltà li jinkiseb redditu u wara li jkun eskluda l-kunsiderazzjonijiet soċjali, tal-politika reġjonali u settorjali kollha, kienx jissottoskrivi l-kapital inkwistjoni" ([76]).

(339) Fis-sentenza Stardust Marine, il-Qorti sostniet li "[…] sabiex ikun eżaminat jekk l-Istat adottax jew le l-aġir ta' investitur prudenti li jopera f'ekonomija tas-suq, hemm bżonn li wieħed iqiegħed lilu nnifsu fil-kuntest tal-perjodu li matulu twettqu l-miżuri ta' appoġġ finanzjarju sabiex tkun evalwata r-razzjonalità ekonomika tal-kondotta tal-Istat, u għalhekk ma għandha ssir ebda valutazzjoni bbażata fuq sitwazzjoni sussegwenti." ([77])

(340) Barra minn hekk, fil-kawża EDF, il-Qorti ddikjarat li "[…] biex jintwera li, qabel jew waqt l-għoti tal-vantaġġ, l-Istat Membru ħa dik id-deċiżjoni bħala azzjonist, mhuwiex biżżejjed li wieħed jistrieħ fuq valutazzjonijiet ekonomiċi li jkunu saru wara l-għoti tal-vantaġġ, fuq konstatazzjoni retrospettiva li l-investiment li jkun sar mill-Istat Membru kkonċernat kienx fil-fatt profittabbli, jew fuq ġustifikazzjonijiet ulterjuri waqt l-azzjoni effettivament magħżula." ([78])

(341) Sabiex tkun tista' tapplika l-prinċipju tal-MEO, il-Kummissjoni għandha tpoġġi lilha nnifisha fiż-żmien meta ttieħdet id-deċiżjoni li jiżdied il-kapital tal-FFHG. Barra minn hekk, fil-prinċipju l-Kummissjoni għandha tibbaża l-valutazzjoni tagħha fuq l-informazzjoni u s-suppożizzjonijiet disponibbli għall-azzjonisti pubbliċi tal-FFHG fiż-żmien meta ttieħdet id-deċiżjoni li tirrigwarda l-arranġamenti finanzjarji inkwistjoni.

(342) Il-Kummissjoni tirrikonoxxi li jista' jkun diffiċli għall-Istat Membru rilevanti u għall-operaturi kkonċernati li jipprovdu evidenza kontemporanja sħiħa fir-rigward tal-arranġamenti finanzjarji konklużi ħafna snin ilu u se dak kollu meta tiġi biex tapplika l-kriterju inkwistjoni fil-każ preżenti.

(343) Il-Ġermanja targumenta li l-azzjonisti tal-FFHG ibbażaw id-deċiżjoni tagħhom li jinjettaw kapital addizzjonali fuq diversi dokumenti mħejjija mill-FFHG, minn Fraport u minn konsulenti esterni, li juru li d-deċiżjoni kienet ġustifikata.

(344) Filwaqt li huwa minnu li kien tfassal pjan fit-tul għall-2001-2015 għal investimenti fl-FFHG, fiż-żmien taż-żieda fil-kapital tal-2001 il-konsulenti ta' Fraport, BCG u SD, kienu qiesu li l-investiment kien jinvolvi riskji għoljin, peress li taħt suppożizzjonijiet sproporzjonatament għoljin ta' tkabbir, l-FFHG kienet se tilħaq profitt annwali ta' EUR […] matul biss l-2015. F'dak il-kuntest, jistgħu jsiru diversi osservazzjonijiet dwar l-għażla taż-żmien taż-żieda fil-kapital tal-2001 u l-informazzjoni disponibbli fiż-żmien li *Land* Rhineland-Palatinate u Fraport iddeċidew dwar din il-miżura.

(345) Id-deċiżjoni li jiġi injettat kapital addizzjonali fl-FFHG kienet ittieħdet fl-isfond tas-sitwazzjoni finanzjarja dejjem sejra għall-agħar tal-ajruport fl-2001. F'Jannar 2001, ġie ppreżentat rapport dwar is-sitwazzjoni ekonomika tal-FFHG. Dan ir-rapport ikkonkluda li, minkejja li l-għanijiet preliminari li l-Fraport kienet stabbiliet għall-FFHG kienu ntlaħqu malajr u l-għadd ta' passiġġieri kien qiegħed jiżdied, is-sitwazzjoni ekonomika ġenerali kienet sejra lura b'mod drammatiku peress li tnejn mill-klijenti ewlenin tal-FFHG (Malaysian Airlines Cargo u MNG Airlines) kienu ttrasferew l-attivitajiet tagħhom mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn, jew naqqsu l-attivitajiet tagħhom hemmhekk. F'dan l-isfond, Fraport ordnat lill-BCG u lill-SD biex jiżviluppaw strateġija għall-FFHG. Ir-rapport tal-BCG juri li anke fil-każ ta' tkabbir sproporzjonat, sal-2015 ma setgħet tkun mistennija l-ebda profittabbiltà tal-investimenti fl-FFHG. Interplan ukoll kien ikkonferma li dawn is-suppożizzjonijiet ta' tkabbir ma kinux

([74]) Il-Kawża C-482/99 *Franza vs Il-Kummissjoni* (Stardust Marine) [2002] Ġabra I-4397, il-paragrafu 69.
([75]) Il-Kawża C-305/89 *L-Italja vs Il-Kummissjoni* ("*Alfa Romeo*") [1991] Ġabra I-1603, il-paragrafu 23; Il-Kawża T-296/97 *Alitalia vs Il-Kummissjoni* [2000] Ġabra II-03871, il-paragrafu 84.
([76]) Il-Kawża 40/85 *Il-Belġju v Il-Kummissjoni* [1986] Ġabra I-2321.
([77]) *Stardust Marine*, il-paragrafu 71.
([78]) Il-Kawża C-124/10P *Il-Kummissjoni Ewropea vs Électricité de France* ("*EDF*") [2012], għadha mhux ippubblikata, il-paragrafu 85.

realistiċi ([79]) ([80]) Barra minn hekk, fir-rapport tiegħu l-BCG qal li skont suppożizzjonijiet realistiċi ta' tkabbir ma kienx mistenni li l-investimenti li saru jirrendu profitt. Biex isostni dan, BCG ikkalkula l-Valur Preżenti Nett (VPN) tal-investiment kif ippreżentat fil-qosor fit-Tabella 19.

Tabella 19

Kalkolu tal-profittabbiltà tal-investimenti fl-FFHG tal-BCG ([1])

Suppożizzjonijiet ([2])	VPN ([3]) (f'EUR)
tkabbir ta' 20 % mill-2005	(…)
tkabbir ta' 10 % mill-2005	(…)
tkabbir ta' 7 % mill-2005	(…)

([1]) Valutazzjoni tal-profittabbiltà, BCG, l-14 ta' Frar 2001.
([2]) Ir-rata ta' skont għall-kalkolu tal-VPN kienet preżunta li kienet ta' […] %.
([3]) Il-Valur Preżenti Nett (VPN) jindika jekk id-dħul minn proġett partikolari jaqbiżx il-kostijiet (tal-għażla) tal-kapital. Il-proġett jitqies li huwa investiment ekonomikament vijabbli meta jiġġenera VPN pożittiv. Investimenti li jipproduċu dħul aktar baxx bħala l-kostijiet (tal-għażla) tal-kapital mhumiex ekonomikament profittabbli. Il-kostijiet (tal-għażla) tal-kapital huma riflessi fir-rata tal-iskont.

(346) Barra minn hekk, skont il-projezzjonijiet tat-traffiku tal-espert estern ta' Fraport, tkabbir ulterjuri jkun soġġett għal investimenti addizzjonali fl-infrastruttura. ([81]) L-ammont globali tal-investimenti meħtieġa kien stmat li kien jammonta għal EUR […] miljun u kieku kien jinvolvi l-estensjoni tar-runway, tat-taxiways, tar-rampa u miżuri infrastrutturali oħra. Madankollu, skont il-BCG, ma kienet saret l-ebda valutazzjoni dettaljata bħala bażi għal dan il-pjan konsiderevoli ta' investiment. Għal dawn ir-raġunijiet, il-BCG qies li l-investiment kien jinvolvi riskji għoljin u rrakkomanda li dawn ir-riskji jiġu kondiviżi ma' investitur addizzjonali jew li jiġi kkunsidrat il-bejgħ tas-sehem ta' Fraport fl-FFHG.

(347) Il-Ġermanja ppreżentat MEOT li sar minn PWC biex tiġġustifika l-konformità taż-żieda fil-kapital tal-2001 mas-suq. Madankollu, dan id-dokument ma jsostnix l-argument tal-Ġermanja li l-azzjonisti tal-FFHG kienu aġixxew bħala investituri prudenti kif ġie vvalutat fil-premessa 348 u dawk segwenti.

(348) Il-Kummissjoni tieħu nota tal-pjan tan-negozju fit-tul imfassal mill-SD ta' Fraport fl-2001, li kien serva bħala l-bażi għall-MEOT li sar minn PWC fl-2006 u fl-2008, rispettivament. F'dak il-pjan tan-negozju, ġew identifikati t-tliet xenarji li ġejjin:

i. Status quo: ma jsir l-ebda investiment ulterjuri minn Fraport;

ii. Xenarju alternattiv 1: investimenti limitati fl-estensjoni tar-runway taħt previżjonijiet pessimistiċi ħafna tat-traffiku; u

iii. Xenarju alternattiv 2: b'investimenti identiċi, iżda l-aħjar previżjonijiet tat-traffiku.

(349) Madankollu, PWC ma kkalkolatx il-VPN tax-xenarji differenti sabiex ikun jista' jsir tqabbil. Il-VPN stabbilit fit-Tabella 20 juri li fix-xenarji kollha l-$VPN_{2001\text{-}2015}$ kien se jkun negattiv. Barra minn hekk, il-projezzjonijiet li fuqhom kienet ibbażata l-valutazzjoni tal-profittabbiltà ta' PWC juru li huwa biss taħt previżjonijiet ottimisti ħafna tat-traffiku, u jekk wieħed jassumi tkabbir sproporzjonalment għoli, li x-xenarji alternattivi se jwasslu għal telf ta' inqas minn (f'EUR […] miljun) milli skont ix-xenarju tal-istatus quo (mingħajr ma titqies il-ħtieġa ta' investiment addizzjonali ta' EUR […] miljun). Fix-xenarju tal-agħar każ, il-VPN tax-xenarju alternattiv ikun saħansitra ogħla (b'EUR […] miljun) milli skont ix-xenarju tal-istatus quo.

([79]) Interplan kien konsulent imqabbad minn Fraport biex janalizza l-potenzjal tat-traffiku tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn.
([80]) Il-minuti tal-Kumitat dwar l-akkwisti tal-bord superviżorju tal-FFGH tat-30 ta' Mejju 2001.
([81]) SH&E: Studju dwar it-traffiku potenzjali tal-ajruport ta' Frankfurt-Hahn, it-18 ta' Lulju 2001.

Tabella 20

Valutazzjoni tal-profittabbiltà taż-żieda fil-kapital tal-2001 ([82])

(…)

Sors: Rapport ta' PWC, l-24 ta' Ottubru 2008, p. 39 u l-valutazzjoni tal-Kummissjoni ([83])

(350) Il-Ġermanja argumentat ukoll li kien ġie kkunsidrat il-ħruġ ta' Fraport, iżda dan ma kienx possibbli tal-anqas sal-2005, u għalhekk ma kienx meqjus bħala alternattiva. Madankollu, minkejja li Fraport kienet marbuta bil-PLTA tal-2001, il-VPN tat-telf li kien mistenni li jiġġarrab bejn l-2001 u l-2005 kien ilaħħaq EUR […] miljun. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li kopertura tat-telf tal-FFHG sal-2005 mingħajr ebda investiment ulterjuri ieħor kienet tkun tinvolvi anqas spejjeż minn investiment ulterjuri fl-ajruport.

(351) Barra minn hekk, għandu jiġi mfakkar ukoll li l-previżjoni tal-profittabbiltà tal-investiment ta' Fraport fl-FFHG iddeterjorat sostanzjalment wara li ttieħdet id-deċiżjoni dwar il-konklużjoni tal-PLTA tal-2001 (jiġifieri wara Awwissu 1999).

(352) It-Tabella 21 tqabbel ir-riżultati annwali mistennija bejn l-2001 u l-2010 skont il-pjan tan-negozju tal-FFHG li ġie mfassal biex isostni d-deċiżjoni dwar il-PLTA tal-2001 u l-pjan tan-negozju tal-FFHG li jsostni ż-żieda fil-kapital tal-2001. Għaldaqstant, il-VPN tar-riżultati annwali tal-FFHG għall-istess perjodu naqas b'madwar EUR […] miljun.

Tabella 21

Valutazzjoni komparattiva tar-riżultati annwali tal-FFHG skont il-pjan tan-negozju għall-PLTA tal-2001 kontra ż-żieda fil-kapital tal-2001 ([84])

(…)

Sors: Rapport ta' PWC, l-24 ta' Ottubru 2008, p. 32 u 39 u l-valutazzjoni tal-Kummissjoni ([85])

(353) Il-Kummissjoni tosserva wkoll li skont il-minuti tal-laqgħa tal-bord superviżorju tas-16 ta' Novembru 2001 kienet ġiet diskussal-profittabbiltà taż-żieda fil-kapital tal-2001. Skont dawk il-minuti, l-investimenti — anke l-investimenti intermedji ta' EUR 27 miljun — fl-FFHG ma kinux mistennija jkunu profittabbli. Barra minn hekk, intqal li madankollu Fraport kienet se tipprovdi l-"kapital ta' riskju sabiex jinfethu opportunitajiet għall-futur". Barra minn hekk, ir-rappreżentant ta' *Land* Rheinland-Palatinate (Landrat tad-Distrett ta' Rhein-Hunsrück) innota li skont il-minuti tal-bord superviżorju tal-FFHG ta' Mejju 2001, "id-deċiżjoni ta' Fraport li tinvesti fl-FFHG ma tiddependix fuq il-prospett ta' profittabbiltà, iżda fuq il-ftehim tal-kumitat dwar l-akkwisti tal-bord superviżorju ta' Fraport, li kien ta l-approvazzjoni tiegħu."

(354) Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, il-Kummissjoni tikkonkludi li ż-żieda fil-kapital tal-2001 ta' Fraport ma kinitx ingħatat f'konformità mal-MEOP u kienet tat vantaġġ lill-FFGH.

(355) Fir-rigward taż-żieda fil-kapital ta' *Land* Rhineland-Palatinate, il-Kummissjoni tinnota li l-ġustifikazzjoni tal-Ġermanja għall-konformità mas-suq tagħha hija bbażata fuq l-istess raġunijiet bħal dawk għal Fraport, li diġà ġiet diskussa fil-premessa 344 u dawk segwenti. L-argumenti mressqa f'dan ir-rigward japplikaw hawnhekk ukoll.

([82]) Ix-xenarji "Status quo", "Alternattiva 1" u "Alternattiva 2" huma bbażati fuq l-informazzjoni pprovduta fir-Rapport ta' PWC tal-24 ta' Ottubru 2008, p. 39; ir-rata ta' skont kienet identifikata fil-"Valutazzjoni potenzjali" tal-BCG tal-14 ta' Frar 2010.
([83]) Il-Kummissjoni kkalkolat il-VPN billi użat ir-rata ta' skont ta' […] %, li kienet ġiet stabbilita fil-valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-BCG. Barra minn hekk, il-Kummissjoni identifikat alternattiva oħra, jiġifieri l-Istatus quo (kopertura tat-telf sal-2005).
([84]) Rata ta' skont kif identifikata fir-Rapport ta' PWC, l-24 ta' Ottubru 2008, p. 33.
([85]) Il-Kummissjoni kkalkolat il-VPN billi użat ir-rata ta' skont indikata fir-Rapport ta' PWC.

(356) F'dak ir-rigward, il-Kummissjoni l-ewwel nett tosserva li, mill-1994, il-Land kienet diġà investiet diversi drabi fl-FFHG mingħajr ebda suċċess. It-tieni nett, il-*Land* ipparteċipat fiż-żieda fil-kapital taħt kundizzjonijiet differenti minn dawk ta' Fraport (ma kienet mistennija l-ebda remunerazzjoni tal-investiment tagħha matul il-perjodu tal-PLTA tal-2001). It-tielet nett, skont ir-rapport dwar l-investiment tal-2003 għal Rhineland-Palatinate, ir-raġuni għaliex il-*Land* kienet investiet fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienu objettivi politiċi soċjali u strutturali importanti, bħall-ħolqien ta' impjiegi u t-twettiq ta' objettivi tal-politika tat-trasport, aktar milli kunsiderazzjonijiet ta' profittabbiltà.

(357) Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi wkoll li ż-żieda fil-kapital tal-2001 ta' *Land* Rhineland-Palatinate ma kinitx ingħatat f'konformità mal-MEOP u kienet tat vantaġġ lill-FFGH.

8.1.2.4. ***Selettività***

(358) Biex miżura tal-Istat taqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, trid tiffavorixxi lil "ċerti impriżi jew ċerti prodotturi". Għalhekk, dawk il-miżuri biss li jiffavorixxu lil impriżi li jagħtu vantaġġ b'mod selettiv jaqgħu taħt il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat.

(359) F'dan il-każ, iż-żieda fil-kapital tal-2001 minn Fraport u minn *Land* Rhineland-Palatinate kienet tibbenefika biss lill-FFHG. Għalhekk, fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, iż-żewġ żidiet fil-kapital kienu, skont id-definizzjoni, selettivi.

8.1.2.5. ***It-tfixkil tal-kompetizzjoni u l-impatt fuq il-kummerċ***

(360) Meta l-għajnuna mogħtija minn Stat Membru ssaħħaħ il-pożizzjoni ta' intrapriża, meta mqabbla ma' intrapriżi oħrajn li jikkompetu fil-kummerċ intra-UE, dawn tal-aħħar għandhom jitqiesu bħala li ġew affettwati minn dik l-għajnuna. Skont każistika stabbilita ([86]), biex miżura tfixkel il-kompetizzjoni huwa biżżejjed li r-riċevitur tal-għajnuna jikkompeti ma' impriżi oħra fi swieq miftuħa għall-kompetizzjoni.

(361) Kif ġie vvalutat fil-premessa 304, l-operat ta' ajruport huwa attività ekonomika. Minn naħa, il-kompetizzjoni sseħħ bejn l-ajruporti biex jattiraw linji tal-ajru u t-traffiku tal-ajru korrispondenti (passiġġieri u merkanzija), u, min-naħa l-oħra, bejn l-operaturi ta' ajruporti, li jistgħu jikkompetu bejniethom biex jiġu fdati bl-immaniġġjar ta' ajruport partikolari. Barra minn hekk, b'mod partikolari fir-rigward ta' trasportaturi bi prezzijiet irħas u operaturi ta' titjiriet charter, ajruporti li ma jkunux jinsabu fl-istess żona ta' lħuq jew saħansitra li jkunu jinsabu fi Stati Membri differenti jistgħu wkoll ikunu f'kompetizzjoni ma' xulxin sabiex jattiraw lil dawk il-linji tal-ajru.

(362) Minħabba d-daqs tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (ara t-Tabella 1) u l-prossimità tiegħu lejn ajruporti oħra tal-Unjoni, speċjalment l-ajruport ta' Frankfurt Main, l-ajruport tal-Lussemburgu, l-ajruport ta' Zweibrücken, l-ajruport ta' Saarbrücken u l-ajruport ta' Köln-Bonn, ([87]) il-Kummissjoni tqis li l-miżuri kkonċernati jistgħu jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri. Kif ġie stabbilit fil-premessa 202 hemm titjiriet internazzjonali mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn lejn għadd ta' destinazzjonijiet internazzjonali. Ir-runway fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn hija twila biżżejjed u tippermetti li l-linji tal-ajru jservu destinazzjonijiet internazzjonali.

(363) Barra minn hekk, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jservi bħala ajruport tal-merkanzija (ara t-Tabella 2). Fir-rigward tal-kompetizzjoni għat-trasport tal-merkanzija bl-ajru, il-Kummissjoni tinnota li ġeneralment il-merkanzija hija aktar mobbli mit-trasport tal-passiġġieri. ([88]) B'mod ġenerali, żona ta' lħuq għall-ajruporti tal-merkanzija titqies li għandha raġġ ta' mill-inqas madwar 200 kilometru u sagħtejn ivvjaġġar. Fir-rigward tal-kompetizzjoni għat-trasport tal-merkanzija bl-ajru, il-Kummissjoni tinnota li ġeneralment il-merkanzija hija aktar mobbli mit-trasport tal-passiġġieri. ([89]) B'mod ġenerali, iż-żona ta' lħuq għall-ajruporti tal-merkanzija titqies li għandha raġġ ta' mill-inqas madwar 200 kilometru u sagħtejn ivvjaġġar. Abbażi tal-informazzjoni tal-Kummissjoni, atturi fl-industrija ġeneralment iqisu li ż-żona ta' lħuq ta' ajruport tal-merkanzija tista' saħansitra tkun akbar peress li ġeneralment nofs ta' nhar ġarr bit-trakkijiet (jiġifieri, sa 12-il siegħa sewqan bit-trakkijiet) ikun aċċettabbli għall-ispedizzjonieri

([86]) Il-Kawża T-214/95 Het Vlaamse Gewest vs Il-Kummissjoni [1998] Ġabra II-717.
([87]) Ara s-sezzjoni 2.2 aktar 'il fuq.
([88]) Pereżempju, l-ajruport ta' Leipzig/Halle kien f'kompetizzjoni mal-ajruport ta' Vatry (Franza) għat-twaqqif taċ-ċentru Ewropew tad-DHL. Ara *s-sentenza Leipzig/Halle*, il-paragrafu 93.
([89]) Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 88.

biex jużaw l-ajruport sabiex jittrasportaw il-merkanzija. ([90]) F'dak l-isfond, il-Kummissjoni tqis li, peress li l-ajruporti tal-merkanzija huma aktar sostitwibbli mill-ajruporti tal-passiġġieri dejjem jekk ikun biżżejjed li l-merkanzija bl-ajru tiġi konsenjata lil żona partikolari u mbagħad tintbagħat mill-ispedizjonieri ferrovjarji u bit-triq lejn id-destinazzjoni finali tagħha, *inter alia*, hemm probabbiltà akbar ta' tfixkil tal-kompetizzjoni u effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(364) Abbażi tal-argumenti ppreżentati fil-premessi minn 360 sa 364, il-vantaġġ ekonomiku konferit fuq l-FFHG saħħaħ il-pożizzjoni tagħha vis-à-vis il-kompetituri tagħha fis-suq tal-Unjoni għall-forniment ta' servizzi pprovduti fl-ajruporti. F'dak l-isfond, il-vantaġġ konferit fuq l-FFHG permezz taż-żieda fil-kapital tal-2001 għandu jitqies li jista' jfixkel il-kompetizzjoni u jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

8.1.2.6. ***Konklużjoni***

(365) Iż-żieda fil-kapital tal-2001 ta' EUR 27 miljun minn Fraport u minn *Land* Rhineland-Palatinate tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

8.1.3. MIŻURA 3: ŻIEDA FIL-KAPITAL TAL-2004 U L-MIŻURA 4: PLTA TAL-2004

(366) Fl-2004, il-kapital tal-FFHG reġa' żdied b'EUR 42 miljun addizzjonali (Fraport investiet EUR 10,21 miljun, *Land* Hesse investiet EUR 20 miljun u *Land* Rhineland-Palatinate investiet EUR 11,79 miljun). *Land* Rhineland-Palatinate u *Land* Hesse qablu dwar dik iż-żieda fil-kapital fl-2002 soġġett għall-konklużjoni ta' PLTA ġdid (jiġifieri l-PLTA tal-2004) bejn l-FFHG u Fraport, li jkopri l-perjodu sal-31 ta' Diċembru 2014.

(367) Fil-5 ta' April 2004, Fraport u FFHG ikkonkludew il-PLTA tal-2004. Dak il-ftehim ġie approvat mill-azzjonisti ta' Fraport fit-2 ta' Ġunju 2004.

8.1.3.1. ***Il-kunċett ta' impriża u ta' attività ekonomika***

(368) Kif ġie analizzat fil-premessa 293 u dawk segwenti, mit-12 ta' Diċembru 2000 l-FFHG trid titqies bħala impriża li teżerċita attività ekonomika għall-fini tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

8.1.3.2. ***Ir-riżorsi tal-istat u l-imputabbiltà lill-Istat***

Iż-żieda fil-kapital tal-2004 u l-PLTA tal-2004 — Fraport

(369) Il-Kummissjoni tqis li minħabba l-fatt li l-PLTA tal-2004 kien prekundizzjoni biex iż-żieda fil-kapital tal-2004 issir effettiva u minħabba li ż-żewġ miżuri kienu soġġetti għall-qbil mill-azzjonisti ta' Fraport waqt l-istess laqgħa tal-azzjonisti, l-imputabbiltà taż-żewġ miżuri trid tiġi vvalutata flimkien (fir-rigward tal-kontribuzzjoni ta' Fraport).

(370) Iż-żieda fil-kapital tal-2004 u l-PLTA tal-2004 kienu kkonfermati mill-assemblea tal-azzjonisti ta' Fraport fit-2 ta' Ġunju 2004 b'99,992 % tal-voti tal-azzjonisti preżenti għal-laqgħa.

(371) Barra minn hekk, il-Ġermanja argumentat li biex tiġi approvata, id-deċiżjoni tal-PLTA tal-2004 kienet teħtieġ maġġoranza ta' 74,994 % tal-voti fl-assemblea tal-azzjonisti, filwaqt li l-azzjonisti pubbliċi kellhom biss madwar 70 % tal-ishma fi Fraport u għalhekk fil-fatt ma setgħux jikkontrollaw id-deċiżjonijiet ta' Fraport. F'dan ir-rigward irid jiġi mfakkar li ż-żieda fil-kapital tal-2004 ma kinitx se ssir effettiva mingħajr l-approvazzjoni tal-PLTA tal-2004 mill-azzjonisti ta' Fraport.

([90]) Tweġiba tal-ajruport ta' Liège għall-konsultazzjoni pubblika dwar il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.

(372) Il-Kummissjoni tqis li bħala sehem maġġoritarju l-Istat kellu sehem importanti fil-vot dwar iż-żieda fil-kapital tal-2004 u l-PLTA tal-2004. Madankollu, skont l-*Aktiengesetz (AktG)* Ġermaniża, PLTA jsir effettiv biss wara li jiġi approvat waqt il-laqgħa tal-azzjonisti b'maġġoranza ta' voti li tal-anqas jirrappreżentaw tliet kwarti tal-kapital awtorizzat li jkun qiegħed jieħu sehem fil-vot. ([91]) Għalhekk, mingħajr il-parteċipazzjoni sostanzjali tal-azzjonisti privati l-awtoritajiet pubbliċi ma setgħux jikkontrollaw id-deċiżjoni biex jiġi implimentat il-PLTA tal-2004 u jwettqu ż-żieda fil-kapital tal-2004 minn Fraport.

(373) Għalhekk, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessa 369 u dawk segwenti, il-Kummissjoni tqis li ż-żieda fil-kapital tal-2004 minn Fraport u l-PLTA tal-2004 mhumiex imputabbli lill-Istat. Anki kieku kellha tiġi konfermata imputabbiltà u l-miżura titqies bħala għajnuna, din l-għajnuna tkun kompatibbli mas-suq intern. F'dan ir-rigward, il-kunsiderazzjonijiet ta' hawn taħt fis-sezzjoni 10.3 u 10.4 japplikaw b'mod ugwali.

Iż-żieda fil-kapital tal-2004 — Land Rhineland-Palatinate u Land Hesse

(374) *Land* Rhineland-Palatinate u *Land* Hesse ffinanzjaw l-ishma tagħhom fiż-żieda fil-kapital tal-2004 mill-baġit ġenerali tagħhom. Għalhekk, huwa ċar li dawk il-partijiet miż-żieda fil-kapital tal-2004 kienu ffinanzjati minn riżorsi tal-Istat u huma imputabbli lill-Istat.

8.1.3.3. ***Vantaġġ ekonomiku***

(375) Kif intqal fil-premessa 336 u dawk segwenti, il-Kummissjoni tapplika l-prinċipju tal-MEO biex teżamina jekk impriża tkunx ingħatat vantaġġ ekonomiku. Il-prinċipji dwar l-applikazzjoni tal-prinċipju tal-MEO stabbiliti fil-premessa 336 u dawk segwenti japplikaw b'mod ugwali.

L-applikazzjoni tal-MEOT — Land Rhineland-Palatinate

(376) Fir-rigward taż-żieda fil-kapital tal-2004 ta' Land Rhineland-Palatinate, il-Ġermanja rrilevat li kienet aġixxiet f'konformità mal-prinċipju tal-MEO. Biex issostni dan, wara deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008 il-Ġermanja ppreżentat MEOT li kien sar minn PWC fl-2008.

(377) Il-Kummissjoni l-ewwel nett tinnota li Land Rhineland-Palatinate ma kinitx fasslet kalkolu *ex ante* proprju tal-profittabbiltà jew ikkalkulat ir-redditu proprju fuq l-investiment. Għall-kuntrarju, Land Rhineland-Palatinate kienet qiegħda tiddependi fuq il-pjan tan-negozju mħejji mill-FFGH u minn Fraport.

(378) It-tieni nett, l-Kummissjoni madankollu tqis li s-sitwazzjoni tal-Land ma kinitx l-istess bħas-sitwazzjoni tal-azzjonisti ta' Fraport. It-Tabella 22 turi li bejn l-2005 u l-2009 Land Rhineland-Palatinate suppost injettat EUR […] miljun (total ta' EUR […] miljun), iżda stenniet li mill-2025 biss kienet se tirċievi pagamenti tal-imgħax jew xi rimunerazzjoni oħra għall-parteċipazzjoni tagħha. Madankollu, l-azzjonisti ta' Fraport suppost injettaw EUR […] miljun u stennew li wara r-riżultati negattivi matul l-ewwel erba' snin, kienu se jirċievu pagamenti tal-imgħax. Il-VPN tad-dividendi mistennija għall-perjodu sal-2025 kien jammonta għal EUR […] miljun b'Rata ta' Redditu Interna (IRR) ta' […] %.

(379) It-tielet nett, fid-dawl ta' dan il-perjodu twil ta' ppjanar u minħabba l-fatt li Land Rhineland-Palatinate kienet diġà investiet diversi drabi mingħajr ebda suċċess fl-FFHG, il-Kummissjoni tqis li l-ebda investitur privat prudenti fil-pożizzjoni tal-Land ma kien jiddeċiedi li jinjetta aktar kapital fl-FFHG mingħajr ma jwettaq ukoll valutazzjoni *ex ante* tas-sensittività.

([91]) Is-sezzjoni 293 (1) tal-AktG.

Tabella 22

Valutazzjoni tal-profittabbiltà taż-żieda fil-kapital tal-2004 minn Land Rhineland-Palatinate

(…)

Sors: Rapport ta' PWC Rheinland-Pfalz, l-24 ta' Ottubru 2008, p. 21

(380) Barra minn hekk, l-MEOT għaż-żieda fil-kapital tal-2004 u għall-PLTA tal-2004 huma bbażati fuq aspettattivi sinifikanti ta' tkabbir fir-rigward tar-riżultati finanzjarji annwali tal-FFHG (ara t-Tabella 23). Dawn is-suppożizzjonijiet ta' tkabbir li fuqhom huwa bbażat l-MEOT huma sostanzjalment ogħla minn dawk li fuqhom huwa bbażat l-MEOT għaż-żieda fil-kapital tal-2001. Barra minn hekk, huma soġġetti għal varjazzjonijiet għoljin u pereżempju fl-2009 kienu jlaħħqu aktar minn 300 %.

Tabella 23

Valutazzjoni komparattiva tar-riżultati annwali previsti tal-FFHG fil-pjanijiet tan-negozju użati minn PWC għall-MEOT għaż-żieda fil-kapital tal-2001 u għaż-żieda fil-kapital tal-2004

F'eluf ta' EUR	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Żieda fil-kapital tal-2004	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Żieda fil-kapital tal-2004 — tibdil annwali f'%	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Żieda fil-kapital tal-2001	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Żieda fil-kapital tal-2001 — tibdil annwali f'%	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

F'eluf ta' EUR	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żieda fil-kapital tal-2004	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Żieda fil-kapital tal-2004 — tibdil annwali f'%	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Żieda fil-kapital tal-2001	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Żieda fil-kapital tal-2001 — tibdil annwali f'%	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

Sors: Rapport ta' PWC, 24 ta' Ottubru 2008, p. 45 u l-valutazzjoni tal-Kummissjoni ([92])

([92]) Il-Kummissjoni kkalkulat ir-rati ta' tkabbir abbażi tar-riżultati annwali previsti.

(381) Barra minn hekk, skont ir-rapporti dwar l-investiment għal Land Rhineland-Palatinate, ir-raġuni għaliex il-Land kienet investiet fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienu l-kisba ta' kunsiderazzjonijiet politiċi soċjali u strutturali importanti, bħall-ħolqien ta' impjiegi u t-twettiq ta' objettivi tal-politika tat-trasport, aktar milli kunsiderazzjonijiet ta' profittabbiltà. Madankollu, waqt it-twettiq tal-MEOT ma jistgħux jittieħdu inkunsiderazzjoni kunsiderazzjonijiet soċjali u reġjonali.

(382) Fid-dawl ta' dawn il-fatturi speċifiċi dwar id-deċiżjoni ta' Land Rhineland-Palatinate li tinjetta aktar kapital fl-FFHG (premessi minn 376 sa 380), il-Kummissjoni tqis li ż-żieda fil-kapital tal-2004 minn Land Rhineland-Palatinate ma kinitx konformi mal-prinċipju tal-MEO u kienet tat vantaġġ lill-FFHG.

L-applikazzjoni tal-MEOT — Land Hesse

(383) Fir-rigward tal-imġiba ta' Land Hesse, il-Ġermanja argumentat li f'għajnejn Land Hesse l-possibiltajiet ristretti ta' tkabbir għall-ajruport ta' Frankfurt Main li *inter alia* kienu riżultat tar-restrizzjoni fuq titjiriet billejl wasslu għall-iżvilupp ulterjuri tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Il-Ġermanja enfasizzat li dan l-iżvilupp ippermetta li jiġu sfruttati b'mod komprensiv l-opportunitajiet eżistenti ta' tkabbir fil-qafas tal-permess ta' titjir fuq 24 siegħa għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn flimkien mal-introduzzjoni prevista tas-sistema ajruportwali tal-ajruport ta' Frankfurt Main — l-ajruport ta' Frankfurt Hahn. Barra minn hekk, bil-parteċipazzjoni fiż-żieda fil-kapital tal-2004, Land Hesse setgħet tkompli tappoġġa l-iżvilupp tat-traffiku tal-ajru fiż-żona ta' Rhine-Main.

(384) L-ewwel nett, il-Kummissjoni tinnota li Land Hesse ma kienet fasslet l-ebda kalkolu speċifiku *ex ante* dwar il-profittabbiltà. It-tieni nett, l-istess bħal Land Rhineland-Palatinate, anke Land Hesse kienet qiegħda tistenna li tibda tirċievi pagamenti tal-imgħax wara l-2025 biss. It-tielet nett, minkejja l-perjodu ta' ppjanar fit-tul ma kienet saret l-ebda valutazzjoni tas-sensittività tas-suppożizzjonijiet. Barra minn hekk, ir-raġuni għaliex il-Land kienet investiet fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, bħall-iżvilupp tat-traffiku tal-ajru fiż-żona ta' Rhine-Main jew kunsiderazzjonijiet politiċi soċjali u strutturali importanti oħra, ma jistgħux jiġu kkunsidrati fit-twettiq tal-MEOT.

(385) Fid-dawl ta' dawn il-fatturi speċifiċi dwar id-deċiżjoni ta' Land Hesse li ssir azzjonista tal-FFHG (premessi minn 383 sa 384), il-Kummissjoni tqis li ż-żieda fil-kapital tal-2004 minn Land Hesse ma kinitx konformi mal-prinċipju tal-MEO u kienet tat vantaġġ lill-FFHG.

Konklużjoni

(386) Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Kummissjoni tikkonkludi li ż-żidiet fil-kapital tal-2004 minn *Land* Rhineland-Palatinate u minn *Land* Hesse jagħtu vantaġġ lill-FFGH.

8.1.3.4. ***Selettività***

(387) Peress li ż-żidiet fil-kapital tal-2004 minn Land Rhineland-Palatinate u minn Land Hesse kienu saru sempliċiment għall-benefiċċju tal-FFHG, fihom infushom dawk il-miżuri huma għalhekk selettivi fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

8.1.3.5. ***It-tfixkil tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ***

(388) Għall-istess raġunijiet kif deskritt fil-premessa 360 u dawk segwenti, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe vantaġġ selettiv mogħti lill-FFHG għandu l-potenzjal li jfixkel il-kompetizzjoni u jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

8.1.3.6. ***Konklużjoni***

(389) Iż-żieda fil-kapital tal-2004, li ngħatat minn *Länder* Rhineland-Palatinate u Hesse favur l-FFHG tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(390) Il-PLTA tal-2004 li taħtu Fraport assumiet it-telf kollu mġarrab mill-FFHG bejn l-2004 u l-2009 u ż-żieda fil-kapital tal-2004 minn Fraport mhumiex imputabbli lill-Istat. Peress li wieħed mill-kriterji kumulattivi skont l-Artikolu 107(1) tat-Trattat mhuwiex sodisfatt, il-Kummissjoni tqis li l-PLTA tal-2004 u ż-żieda fil-kapital tal-2004 minn Fraport ma jikkostitwixxux għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(391) Anke kieku l-PLTA tal-2004 u ż-żieda fil-kapital tal-2004 kellhom jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, din l-għajnuna tkun kompatibbli abbażi tal-kunsiderazzjonijiet stabbiliti fis-sezzjoni 10.

8.1.4. MIŻURA 5: KUMPENS LILL-FFHG GĦALL-KONTROLLI TAS-SIGURTÀ

8.1.4.1. *Il-kunċett ta' impriża u ta' attività ekonomika*

(392) Kif intqal fil-premessa (293), filwaqt li l-FFHG għandha titqies li tikkostitwixxi impriża għall-fini tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, għandu jiġi mfakkar li mhux l-attivitajiet kollha ta' operatur jew ta' sid ta' ajruport huma neċessarjament ta' natura ekonomika. ([93])

(393) Il-Qorti tal-Ġustizzja ([94]) sostniet li l-attivitajiet li normalment jaqgħu taħt ir-responsabbiltà tal-Istat fl-eżerċitar tas-setgħat uffiċjali tiegħu bħala awtorità pubblika mhumiex ta' natura ekonomika u ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat. Dawn l-attivitajiet jistgħu jinkludu, pereżempju, is-sigurtà, il-kontroll tat-traffiku tal-ajru, il-pulizija, id-dwana, eċċ. Il-finanzjament għandu jkun strettament limitat għall-kumpens tal-ispejjeż li jiġġeneraw u ma jistax jintuża minflok sabiex jiffinanzja attivitajiet ekonomiċi oħrajn. ([95])

(394) Għalhekk, l-iffinanzjar tal-attivitajiet li jaqgħu fil-mandat tal-ordni pubbliku jew tal-infrastruttura direttament relatata ma' dawk l-attivitajiet b'mod ġenerali ma jikkostitwixxi ebda għajnuna mill-Istat. ([96]) F'ajruport, attivitajiet bħall-kontroll tat-traffiku tal-ajru, il-pulizija, id-dwana, it-tifi tan-nar u attivitajiet neċessarji għas-salvagwardja tal-avjazzjoni ċivili kontra atti ta' interferenza illegali u l-investimenti relatati mal-infrastruttura u t-tagħmir neċessarju biex jitwettqu dawn l-attivitajiet huma ġeneralment meqjusa bħala ta' natura mhux ekonomika. ([97])

(395) Madankollu, il-finanzjament pubbliku ta' attivitajiet mhux ekonomiċi neċessarjament marbuta mat-twettiq ta' attività ekonomika ma għandux iwassal għal diskriminazzjoni bla bżonn bejn il-maniġers tal-ajruporti u l-linji tal-ajru. Fil-fatt, hija każistika stabbilita li hemm vantaġġ meta l-awtoritajiet pubbliċi jeħilsu lil impriżi mill-kostijiet inerenti għall-attivitajiet ekonomiċi tagħhom. ([98]) Għalhekk, jekk f'sistema legali partikolari tkun prassi normali li l-linji tal-ajru jew il-maniġers tal-ajruporti jġarrbu l-ispejjeż ta' ċerti servizzi, filwaqt li xi linji tal-ajru jew maniġers tal-ajruporti li jipprovdu l-istess servizzi f'isem l-istess awtoritajiet pubbliċi ma jkollhomx bżonn iġarrbu dawk l-ispejjeż, dawn tal-aħħar jistgħu jkunu qegħdin igawdu minn vantaġġ, anki jekk dawk is-servizzi minnhom infushom jitqiesu bħala mhux ekonomiċi. Għalhekk, jeħtieġ li ssir analiżi tal-qafas legali applikabbli għall-operatur tal-ajruport sabiex jiġi vvalutat jekk taħt dak il-qafas legali l-maniġers tal-ajruport jew il-linji tal-ajru humiex meħtieġa jħallsu l-ispiża tal-forniment ta' xi attivitajiet li minnhom infushom jistgħu ma jkunux ekonomiċi, iżda li jkunu inerenti għat-twettiq tal-attivitajiet ekonomiċi tagħhom.

(396) Il-Ġermanja rrilevat li l-ispejjeż bħala riżultat tal-kontrolli tas-sigurtà skont is-sezzjoni 8 tal-*Luftsicherheitsgesetz* (Liġi dwar is-Sigurtà fl-Ajru, "LuftSiG") għandhom jitqiesu li jaqgħu taħt il-mandat tal-ordni pubbliku.

(397) Il-Kummissjoni taqbel li l-miżuri skont is-sezzjoni 8 tal-LuftSiG jistgħu, fil-prinċipju, jitqiesu li jikkostitwixxu attivitajiet li jaqgħu taħt il-mandat tal-ordni pubbliku.

(398) Fir-rigward tal-ispejjeż għat-twettiq ta' dawn il-miżuri, il-Ġermanja tidher li tqis li kollha kemm huma se jitħallsu mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti. Madankollu, il-Kummissjoni tinnota li skont is-sezzjoni 8(3) tal-LuftSiG jistgħu jiġu rimborżati biss l-ispejjeż relatati mal-forniment u mal-manutenzjoni ta' spazji u ta' postijiet meħtieġa għat-twettiq tal-attivitajiet elenkati skont is-sezzjoni 5 tal-LuftSiG. L-ispejjeż l-oħra kollha, inkluż b'mod partikolari

([93]) Il-Kawża C-364/92 *SAT Fluggesellschaft vs Eurocontrol* [1994] Ġabra I-43.
([94]) Il-Kawża C-118/85 *Il-Kummissjoni vs L-Italja* [1987] Ġabra 2599, il-paragrafi 7 u 8, u l-Kawża C-30/87 *Bodson vs Pompes funèbres des régions libérées*[1988] Ġabra 2479, il-paragrafu 18.
([95]) Il-Kawża C-343/95 *Cali & Figli v Servizi ecologici porto di Genova* [1997] Ġabra I-1547; Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni N309/2002 tad-19 ta' Marzu 2003; Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni N438/2002 tas-16 ta' Ottubru 2002, Għajnuna b'sostenn għall-funzjonijiet tal-awtoritajiet pubbliċi fis-settur tal-portijiet Belġjani.
([96]) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni Nru 309/2002 tad-19 ta' Marzu 2003.
([97]) Ara, b'mod partikolari, il-Kawża C-364/92 *SAT Fluggesellschaft vs Eurocontrol* [1994] Ġabra I-43, il-paragrafu 30 u l-Kawża C-113/07 P *Selex Sistemi Integrati vs il-Kummissjoni* [2009] Ġabra I-2207, il-paragrafu 71;
([98]) Ara i.a., il-Kawża C-172/03 *Wolfgang Heiser vs Finanzamt Innsbruck* [2005] Ġabra I-01627, il-paragrafu 36, u l-każistika ċċitata.

dawk għall-kontrolli tas-sigurtà, għandhom jitħallsu mill-operatur tal-ajruport. Għalhekk, peress li l-finanzjament pubbliku mogħti lill-FFHG ħeles lil din l-impriża minn spejjeż li normalment kien ikollha ġġarrab minħabba l-limiti preskritti fis-sezzjoni 8(3) tal-LuftSiG, dak il-finanzjament pubbliku mhuwiex eżentat minn skrutinju skont ir-regoli tal-UE dwar l-għajnuna mill-Istat.

8.1.4.2. ***Ir-riżorsi tal-Istat u l-imputabbiltà lill-Istat***

(399) F'dan il-każ, sakemm il-Land ma ttrasferietx biss id-dħul miġbur mil-linji tal-ajru għall-kontrolli tas-sigurtà lill-FFHG, il-fondi pprovduti kienu ngħataw mill-baġit ta' Land Rhineland-Palatinate.

(400) Għal din ir-raġuni, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-investimenti huma ffinanzjati permezz ta' riżorsi tal-Istat u li huma wkoll imputabbli lill-Istat.

8.1.4.3. ***Vantaġġ ekonomiku***

(401) Il-Kummissjoni tinnota li l-miżuri inkwistjoni kienu jkopru porzjon tal-ispejjeż imġarrba mill-FFHG fil-kuntest tal-attività ekonomika tagħha. Normalment operatur ta' ajruport ikollu jġarrab l-ispejjeż kollha relatati mal-bini u mal-operat tal-ajruport (bl-eċċezzjoni ta' dawk l-ispejjeż li jaqgħu taħt il-mandat tal-ordni pubbliku u ġeneralment ma għandhomx jitħallsu mill-operatur tal-ajruport skont il-qafas legali applikabbli). Għalhekk, il-kopertura ta' parti minn dawk l-ispejjeż teħles lill-FFHG minn piż li normalment kien ikollha ġġorr u għalhekk tagħti vantaġġ ekonomiku lill-FFHG.

8.1.4.4. ***Selettività***

(402) Peress li l-miżuri involuti kienu ngħataw biss lill-FFHG, dawk il-miżuri għandhom jiġu kkwalifikati bħala ta' natura selettiva.

8.1.4.5. ***Tfixkil tal-kompetizzjoni***

(403) Għall-istess raġunijiet kif deskritt fil-premessa 360 u dawk segwenti, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe vantaġġ ekonomiku selettiv mogħti lill-FFHG għandu l-potenzjal li jfixkel il-kompetizzjoni u jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

8.1.4.6. ***Konklużjoni***

Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessa 392 u dawk segwenti, il-Kummissjoni tqis li l-finanzjament pubbliku li ngħata lill-FFHG, sal-punt li l-ħlasijiet ta' Land Rhineland-Palatinate għall-kontrolli tas-sigurtà qabżu d-dħul miġbur mil-linji tal-ajru, jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

8.1.5. MIŻURA 6: GĦOTJIET DIRETTI MINN LAND RHINELAND-PALATINATE

8.1.5.1. ***L-applikabilità tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat għal għotjiet pubbliċi deċiżi qabel l-2000 u l-kunċett ta' impriża***

(404) Għar-raġunijiet deskritti fil-premessa 293 u dawk segwenti, mit-12 ta' Diċembru 2000 l-FFHG għandha titqies li tikkostitwixxi impriża għall-fini tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(405) Il-Ġermanja ċċarat li fl-2001 Land Rhineland-Palatinate kienet tat […] lill-FFHG f'sostenn għal uħud mill-investimenti infrastrutturali tagħha. Madankollu, skont il-Ġermanja dawk l-għotjiet kienu bbażati fuq deċiżjoni li kienet diġà ttieħdet fl-1999.

(406) Għall-istess raġunijiet kif deskritt fil-premessa 293 u dawk segwenti, il-Kummissjoni tqis li għal għotjiet (bħal dik deskritta f'405), li ġew deċiżi qabel is-sentenza tal-Qorti f'*Aéroports de Paris*, l-awtoritajiet pubbliċi setgħu leġittimament iqisu li l-finanzjament ma kienx jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat u għaldaqstant ma kellux għalfejn jiġi nnotifikat lill-Kummissjoni. Minn dan isegwi li skont ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat il-Kummissjoni ma tistax tqajjem dubji dwar dawn l-għotjiet.

(407) Barra minn hekk, il-Ġermanja qalet li Land Rhineland-Palatinate kienet parzjalment iffinanzjat l-ispejjeż tal-persunal għall-kontrolli tas-sigurtà għas-snin 2001 ([…] % tal-ispejjeż totali), 2002 ([…] %), 2003 ([…] %) u 2004 ([…] %).

(408) Kif ġie vvalutat fil-premessa (397) u dawk segwenti, it-twettiq ta' kontrolli tas-sigurtà (skont is-sezzjoni 8 tal-LuftSiG) jista', fil-prinċipju, jitqies li jikkostitwixxi attivitajiet li jaqgħu taħt il-mandat tal-ordni pubbliku. Madankollu, skont is-sezzjoni 8(3) tal-LuftSiG jistgħu jiġu rimborżati biss l-ispejjeż relatati mal-forniment u mal-manutenzjoni ta' spazji u ta' postijiet meħtieġa għat-twettiq tal-attivitajiet elenkati skont is-sezzjoni 5 tal-LuftSiG. Madankollu, f'dan il-każ Land Rhineland-Palatinate assumiet l-ispejjeż għall-kontrolli tas-sigurtà, li għandhom jitħallsu mill-operatur tal-ajruport. Għalhekk, l-appoġġ pubbliku mogħti lill-FFHG permezz tal-finanzjament tal-ispejjeż tal-persunal għall-kontrolli tas-sigurtà mhuwiex eżentat mill-iskrutinju skont ir-regoli tal-EU dwar l-għajnuna mill-Istat.

8.1.5.2. ***Ir-riżorsi tal-Istat u l-imputabbiltà lill-Istat***

(409) Il-Kummissjoni tqis li l-għotjiet diretti huma ffinanzjati permezz ta' riżorsi tal-Istat u huma wkoll imputabbli lill-Istat.

8.1.5.3. ***Vantaġġ ekonomiku***

(410) Il-Kummissjoni tinnota li l-miżuri inkwistjoni kienu jkopru porzjon tal-ispejjeż imġarrba mill-FFHG fil-kuntest tal-attività ekonomika tagħha. Normalment l-operatur ta' ajruport irid iġarrab l-ispejjeż kollha relatati mal-bini u mal-operat tal-ajruport, inkluż dawk għall-kontrolli tas-sigurtà, u li għalhekk, il-kopertura ta' parti minn dawn l-ispejjeż teħles lill-FFHG minn piż li normalment kien ikollha ġġorr u tagħti vantaġġ ekonomiku lill-FFHG li kieku ma kinitx tirċievi taħt kundizzjonijiet normali tas-suq.

(411) Barra minn hekk, il-miżuri inkwistjoni ma ridux jitħallsu lura u ma kinux irendu redditu fuq l-investiment. Il-Ġermanja ma ppreżentat l-ebda evidenza biex turi li l-għotjiet diretti kienu tpoġġew għad-dispożizzjoni tal-FFHG skont termini tas-suq. Barra minn hekk, il-Ġermanja ma tibbażax ruħha fuq il-prinċipju tal-MEO. Għalhekk il-Kummissjoni ssib li l-miżuri inkwistjoni mil-*Land* favur l-FFHG li ngħataw wara t-12 ta' Diċembru 2002 kienu taw vantaġġ ekonomiku lill-FFHG.

8.1.5.4. ***Selettività***

(412) Peress li l-miżuri involuti kienu ngħataw biss lill-FFHG, dawk il-miżuri għandhom jiġu kkwalifikati bħala ta' natura selettiva.

8.1.5.5. ***It-tfixkil tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ***

(413) Għall-istess raġunijiet kif deskritt fil-premessa 360 u dawk segwenti, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe vantaġġ ekonomiku selettiv mogħti lill-FFHG għandu l-potenzjal li jfixkel il-kompetizzjoni u jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

8.1.5.6. ***Konklużjoni***

(414) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessa 392 u dawk segwenti, il-Kummissjoni tikkonkludi li, peress li l-awtoritajiet pubbliċi kienu ddeċidew b'mod irrevokabbli dwar l-għotjiet diretti li jammontaw għal EUR […] miljun (is-snin 1997-2000) u għal EUR […] miljun (imħallsa fl-2001) qabel is-sentenza *Aéroports de Paris*, setgħu leġittimament iqisu li dawk l-għotjiet ma kinux jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat.

(415) Il-Kummissjoni tqis li l-finanzjament pubbliku li ngħata lill-FFHG li jammonta għal EUR 1,93 miljun (is-snin 2001-2004) jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

8.1.6. MIŻURA 12: ŻIEDA FL-EKWITÀ LI TLAĦĦAQ EUR […] MILJUN

8.1.6.1. ***Ir-relazzjoni bejn iż-żieda fil-kapital u l-arranġamenti finanzjarji diġà fis-seħħ favur l-FFHG***

(416) Qabel ma jiġi vvalutat jekk iż-żieda fil-kapital li tlaħħaq EUR […] miljun favur l-FFHG tikkostitwixxix għajnuna mill-Istat, hemm bżonn li jiġi stabbilit jekk din iż-żieda fil-kapital u l-arranġamenti finanzjarji li kienu ddaħħlu fis-seħħ favur l-FFHG għandhomx jitqiesu bħala miżuri separati jew bħala miżura waħda.

(417) Il-Ġermanja rrilevat li ż-żieda fil-kapital hija intiża biex jiġi ffinanzjat mill-ġdid is-self li jkopri l-investimenti fl-infrastruttura li l-azzjonist pubbliku kien impenja ruħu b'mod irrevokabbli li jiffinanzja jew li jiffinanzja mill-ġdid bejn l-1997 u l-2012, iżda li għadu ma tħallasx.

(418) Fid-dawl tal-evidenza ppreżentata mill-Ġermanja, il-Kummissjoni tqis li l-injezzjoni ta' ekwità hija mmirata biex jiġi ffinanzjat mill-ġdid is-self li kien iffinanzja t-titjib fl-infrastruttura fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bejn l-1997 u l-2012. Skont il-Ġermanja permezz tad-deċiżjoni li twettaq dawn l-investimenti, l-FFHG kienet intitolata għal dan il-finanzjament. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-injezzjoni ta' kapital ta' EUR […] miljun għandha tiġi vvalutata fil-kuntest tal-impenji preċedenti li saru mill-azzjonisti pubbliċi meta ġew deċiżi dawn l-investimenti.

8.1.6.2. ***Konklużjoni***

(419) F'dak ir-rigward, u fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fis-sezzjoni 8.1.1, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-FFHG ilha mid-data tas-sentenza *Aéroports de Paris* (jiġifieri mit-12 ta' Diċembru 2000) 'il quddiem involuta f'attività ekonomika u tikkostitwixxi impriża fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(420) Barra minn hekk, f'konformità mal-kunsiderazzjonijiet fis-sezzjonijiet 8.1.1, 8.1.3 u 8.1.4, li japplikaw ugwalment għal dik il-miżura, il-Kummissjoni tqis li l-injezzjoni ta' ekwità tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, peress li tinvolvi riżorsi tal-Istat, hija imputabbli lill-Istat u tagħti vantaġġ ekonomiku selettiv lill-FFHG li tfixkel jew thedded li tfixkel il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn Istati Membri.

8.2. *NATURA TAL-GĦAJNUNA TAL-MIŻURI RELATATI MA' RYANAIR U LINJI TAL-AJRU OĦRA LI JUŻAW L-AJRUPORT*

8.2.1. KUNSIDERAZZJONIJIET ĠENERALI DWAR L-APPLIKAZZJONI TAL-PRINĊIPJU TAL-MEO

(421) Sabiex jiġi vvalutat jekk ftehim bejn ajruport li huwa proprjetà pubblika u linja tal-ajru jagħtix vantaġġ ekonomiku lil tal-aħħar, jeħtieġ li jiġi analizzat jekk dak il-ftehim kienx konformi mal-prinċipju tal-MEO. Fl-applikazzjoni tal-MEOT għal ftehim bejn ajruport u linja tal-ajru, għandu jiġi vvalutat jekk, fid-data li fiha ġie konkluż il-ftehim, operatur prudenti fl-ekonomija tas-suq setax jistenna li l-ftehim iwassal għal profitt ogħla milli seta' jinkiseb b'mod ieħor. Dan il-profitt ogħla għandu jitkejjel permezz tad-differenza bejn id-dħul inkrementali li mistenni jiġi ġġenerat mill-ftehim (jiġifieri, id-differenza bejn id-dħul li jinkiseb li kieku kellu jiġi konkluż il-ftehim u d-dħul li jinkiseb fin-nuqqas tal-ftehim) u l-ispejjeż inkrementali li mistennija jiġġarrbu bħala riżultat tal-ftehim (jiġifieri, id-differenza bejn l-ispejjeż li jiġġarrbu li kieku kellu jiġi konkluż il-ftehim u l-ispejjeż li jiġġarrbu fin-nuqqas tal-ftehim), bil-flussi tal-flus li jirriżultaw jiġu skontati b'rata ta' skont xierqa.

(422) F'dik l-analiżi, għandhom jittieħdu f'kunsiderazzjoni d-dħul u l-ispejjeż inkrementali rilevanti kollha marbuta mal-ftehim. Id-diversi elementi (skontijiet fuq imposti ajruportwali, għotjiet għall-kummerċjalizzazzjoni, inċentivi finanzjarji oħra) ma għandhomx jiġu vvalutati separatament. Tabilħaqq, kif ġie ddikjarat fis-sentenza *Charleroi*:

"Fil-kuntest tal-applikazzjoni tal-kriterju tal-investitur privat, huwa […] neċessarju li t-tranżazzjoni kummerċjali tiġi kkunsidrata fl-intier tagħha sabiex jiġi vverifikat jekk l-entità tal-Istat u l-entità kkontrollata minn din tal-aħħar, meħuda flimkien, aġixxewx bħala operaturi razzjonali f'ekonomija tas-suq. Il-Kummissjoni għandha l-obbligu li tieħu inkunsiderazzjoni, fl-evalwazzjoni tal-miżuri inkwistjoni, l-elementi kollha rilevanti u l-kuntest tagħhom […]". ([99])

(423) Id-dħul inkrementali mistenni għandu jinkludi b'mod partikolari d-dħul mill-imposti tal-ajruport, b'kunsiderazzjoni tal-iskontijiet kif ukoll tat-traffiku addizzjonali li mistenni jiġi ġġenerat permezz tal-ftehim flimkien mad-dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi li mistenni jiġi ġġenerat mit-traffiku. L-ispejjeż inkrementali mistennija jridu jinkludu b'mod partikolari l-ispejjeż operattivi u l-ispejjeż għall-investiment inkrementali kollha li ma jiġux imġarrba fin-nuqqas tal-ftehim kif ukoll l-ispejjeż tal-għotjiet għall-kummerċjalizzazzjoni u inċentivi finanzjarji oħrajn.

(424) Il-Kummissjoni tinnota wkoll li f'dak il-kuntest id-differenzjazzjoni tal-prezzijiet (inkluż l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni u inċentivi oħrajn) hija prattika kummerċjali standard. Madankollu, tali politiki differenzjati tal-prezzijiet għandhom ikunu kummerċjalment iġġustifikati. ([100])

(425) Il-Qorti ddikjarat fis-Sentenza ta' Stardust Marine li, "[…] sabiex ikun eżaminat jekk l-Istat adottax jew le l-aġir ta' investitur prudenti li jopera f'ekonomija tas-suq, huwa meħtieġ li wieħed iqiegħed lilu nnifsu fil-kuntest tal-perjodu li matulu kienu mwettqa l-miżuri ta' sostenn finanzjarju sabiex tkun evalwata r-razzjonalità ekonomika tal-kondotta tal-Istat, u għalhekk ma għandha ssir ebda evalwazzjoni bbażata fuq sitwazzjoni sussegwenti". ([101])

(426) Għalhekk, biex tkun tista' tapplika l-MEOT il-Kummissjoni għandha tpoġġi lilha nnifisha fiż-żmien meta ġew konklużi l-ftehimiet rispettivi bejn l-FFHG u Ryanair. Barra minn hekk, fil-prinċipju l-Kummissjoni għandha tibbaża l-valutazzjoni tagħha fuq l-informazzjoni għad-dispożizzjoni tal-maniġer tal-ajruport meta ġew iffirmati jew stabbiliti l-ftehimiet rispettivi, kif ukoll kwalunkwe suppożizzjoni raġonevoli li seta' jkollha dak iż-żmien.

(427) Il-punt 63 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 jistabbilixxi li l-arranġamenti konklużi bejn il-linji tal-ajru u ajruport jistgħu jitqiesu bħala li jissodisfaw it-test tal-MEO meta jikkontribwixxu b'mod inkrementali, minn perspettiva *ex ante*, għall-profittabbiltà tal-ajruport. Filwaqt li dan il-kriterju jirrifletti l-loġika tat-test tal-MEO, huwa ġie spjegat biss reċentement u jirreferi għal arranġamenti individwali minflok għall-kummerċ globali, kif ikun aktar ta' spiss il-każ meta jiġi applikat it-test tal-MEO. Għalhekk, il-Kummissjoni tirrikonoxxi li jista' jkun diffiċli għall-Istat Membru rilevanti u għall-operaturi kkonċernati li jipprovdu evidenza kontemporanja sħiħa fir-rigward tal-arranġamenti konklużi ħafna snin ilu u se tikkunsidra dan kollu meta tiġi biex tapplika l-kriterju inkwistjoni fil-każ preżenti.

8.2.1.1. ***Il-fattibbiltà tat-tqabbil tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma' ajruporti Ewropej oħra***

(428) Skont il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, l-eżistenza ta' għajnuna lil linja tal-ajru li tuża ajruport partikolari tista', fil-prinċipju, tiġi eskluża jekk il-prezz impost għas-servizzi tal-ajruport jikkorrispondi mal-prezz tas-suq, jew jekk permezz ta' analiżi *ex ante* — jiġifieri analiżi bbażata fuq informazzjoni disponibbli meta tkun ingħatat l-għajnuna u fuq żviluppi prevedibbli f'dak iż-żmien — jkun jista' jintwera li l-arranġament mal-ajruport/linja tal-ajru se jwassal għal kontribuzzjoni ta' profitt inkrementali pożittiv għall-ajruport. ([102]).

(429) F'dak ir-rigward, il-Kummissjoni tqis li analiżi *ex ante* tal-profittabbiltà inkrementali hija l-aktar kriterju rilevanti għall-valutazzjoni tal-arranġamenti konklużi mill-ajruporti ma' linji tal-ajru individwali. ([103]). Ir-raġuni hija li, fil-preżent, hemm dubju jekk jistax jiġi identifikat valur referenzjarju xieraq sabiex jiġi stabbilit prezz tas-suq veru għas-servizzi pprovduti mill-ajruporti. B'mod ġenerali, l-applikazzjoni tal-prinċipju tal-MEO abbażi ta' prezz medju fi swieq simili oħra tista' tkun utli jekk tali prezz ikun jista' jiġi identifikat jew dedott b'mod raġonevoli minn indikaturi oħrajn tas-suq. Madankollu, dan il-metodu mhuwiex rilevanti fil-każ tas-servizzi offruti

([99]) Il-Kawża T-196/04 *Ryanair vs il-Kummissjoni* [2008] Ġabra II-3643, il-paragrafu 59.
([100]) Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2011/60/UE tas-27 ta' Jannar 2010 dwar l-Għajnuna mill-Istat C 12/08 (ex NN 74/07) — Slovakkja — Ftehim bejn l-Ajruport ta' Bratislava u Ryanair (ĠU L 27, 1.2.2011, p. 24).
([101]) Il-Kawża C-482/99 Franza vs il-Kummissjoni [2002] Ġabra I-04397, il-paragrafu 71 ("is-*sentenza Stardust Marine*").
([102]) Ara l-punt 53 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.
([103]) Ara l-punti 59 u 61 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.

fl-ajruport, billi l-istruttura tal-ispejjeż u d-dħul għandha t-tendenza li tvarja ħafna minn ajruport għal ieħor. Dan minħabba li l-ispejjeż u d-dħul jiddependu fuq kemm ajruport ikun żviluppat, l-għadd ta' linji tal-ajru li jużaw l-ajruport, il-kapaċità tiegħu f'termini ta' traffiku tal-passiġġieri, l-istat tal-infrastruttura u l-investimenti relatati, il-qafas regolatorju li jista' jvarja minn Stat Membru għal ieħor u kwalunkwe dejn jew obbligu li jkun daħal għalihom l-ajruport fil-passat ([104]).

(430) Barra minn hekk, il-liberalizzazzjoni tas-suq tat-trasport bl-ajru tikkomplika kwalunkwe analiżi purament komparattiva. Kif jista' jidher fil-każ preżenti, il-prattiki kummerċjali bejn l-ajruporti u l-linji tal-ajru mhux dejjem ikunu bbażati esklussivament fuq skeda ta' imposti ppubblikata. Minflok, dawn ir-relazzjonijiet kummerċjali jvarjaw ħafna. Dawn jinkludu kondivizjoni tar-riskji fir-rigward tat-traffiku tal-passiġġieri u ta' kwalunkwe responsabbiltà kummerċjali u finanzjarja relatata, skemi ta' inċentivi standard kif ukoll varjazzjonijiet bejn it-tixrid tar-riskji tul it-terminu tal-kuntratti. Konsegwentement, tranżazzjoni waħda ma tistax titqabbel ma' oħra abbażi ta' prezz varjabbli jew prezz għal kull passiġġier.

(431) Fl-aħħar nett, jekk wieħed jassumi li jista' jiġi stabbilit, abbażi ta' analiżi komparattiva valida, li l-"*prezzijiet*" involuti fid-diversi tranżazzjonijiet li huma s-suġġett ta' dik il-valutazzjoni huma ekwivalenti għall-"prezzijiet tas-suq" stabbiliti permezz ta' kampjun komparattiv ta' tranżazzjonijiet jew ogħla minnhom, il-Kummissjoni ma tkunx tista', madankollu, tikkonkludi li dawn it-tranżazzjonijiet huma konformi mat-test tal-MEO jekk jirriżulta li, meta ġew konklużi, l-operatur tal-ajruport kien stenna li dawn jiġġeneraw spejjeż inkrementali ogħla mid-dħul inkrementali. Dan huwa għaliex MEO ma jkollu ebda inċentiv biex joffri prodotti jew servizzi bi "*prezz tas-suq*" jekk dan iwassal għal telf inkrementali.

(432) F'dawn il-kundizzjonijiet, il-Kummissjoni tqis li, b'kunsiderazzjoni tal-informazzjoni kollha għad-dispożizzjoni tagħha, ma hemmx raġuni li wieħed jitbiegħed mill-approċċ rakkomandat fil-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 għall-applikazzjoni tal-prinċipju tal-MEO għar-relazzjonijiet bejn l-ajruporti u l-linji tal-ajru, jiġifieri analiżi *ex ante* tal-profittabbiltà inkrementali.

8.2.1.2. ***Valutazzjoni tal-Ispejjeż u d-Dħul Inkrementali***

(433) Il-Kummissjoni tqis li d-differenzjazzjoni fil-prezzijiet hija prassi standard tan-negozju, sakemm tkun konformi mal-leġiżlazzjoni rilevanti kollha dwar il-kompetizzjoni u dik settorjali. Madankollu, tali politiki ta' pprezzar iddifferenzjat għandhom jiġu ġustifikati mil-lat kummerċjali biex jissodisfaw it-test tal-MEO.

(434) Skont il-Kummissjoni, l-arranġamenti konklużi bejn linji tal-ajru u ajruport jistgħu jitqiesu bħala li jissodisfaw it-test tal-MEO meta jikkontribwixxu b'mod inkrementali, minn perspettiva *ex ante*, għall-profittabbiltà tal-ajruport. L-ajruport irid juri li, meta jiġi konkluż arranġament ma' linja tal-ajru (pereżempju, kuntratt individwali jew skema ġenerali tal-imposti tal-ajruport), dan ikun kapaċi jkopri l-ispejjeż kollha li jirriżultaw mill-arranġament, tul id-durata tal-arranġament, b'marġni ta' profitt raġonevoli abbażi ta' prospetti sodi.

(435) Sabiex jiġi vvalutat jekk arranġament konkluż minn ajruport ma' linja tal-ajru jissodisfax it-test tal-MEO, għandu jittieħed f'kunsiderazzjoni d-dħul mistenni minn operazzjonijiet mhux ajrunawtiċi li jirriżulta mill-attività tal-linja tal-ajru, flimkien mat-tariffi tal-ajruport, netti minn kwalunkwe ribassi, l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni jew skemi ta' inċentivi. Bl-istess mod, għandhom jiġu kkunsidrati wkoll l-ispejjeż kollha li mistennija jiġġarrbu b'mod inkrementali mill-ajruport fir-rigward tal-attività tal-linja tal-ajru fl-ajruport. Tali spejjeż inkrementali jistgħu jinkludu l-kategoriji kollha ta' spejjeż jew investimenti, bħal spejjeż inkrementali marbuta mal-persunal, mat-tagħmir u mal-investiment ikkawżati mill-preżenza tal-linja tal-ajru fl-ajruport. Pereżempju, jekk l-ajruport ikollu bżonn jespandi jew jibni terminal ġdid jew faċilitajiet oħrajn primarjament sabiex jakkomoda l-ħtiġijiet ta' linja tal-ajru speċifika, tali spejjeż għandhom jiġu kkunsidrati meta jiġu kkalkolati l-ispejjeż inkrementali. B'kuntrast, l-ispejjeż li l-ajruport ikollu jħallas xorta waħda, irrispettivament mill-arranġament mal-linja tal-ajru, ma għandhomx jittieħdu f'kunsiderazzjoni fl-MEOT.

(436) Barra minn hekk, meta jkun qiegħed jiddeċiedi jekk jidħolx fi ftehim dwar servizz tal-ajruport u/jew ftehim dwar servizz ta' kummerċjalizzazzjoni jew le, MEO jagħżel perjodu ta' żmien għall-valutazzjoni tiegħu abbażi tat-tul tal-ftehimiet inkwistjoni. Fi kliem ieħor, jivvaluta l-ispejjeż u d-dħul inkrementali għat-terminu tal-applikazzjoni tal-ftehimiet.

([104]) Id-Deċiżjoni 2011/60/UE.

(437) Ma jidher li hemm l-ebda raġuni biex jintgħażel perjodu ta' żmien itwal. Fid-data li jiffirma l-ftehimiet, MEO prudenti ma kienx iserraħ fuq il-probabbiltà li l-ftehimiet jiġġeddu ladarba jkunu skadew, kemm jekk bl-istess termini jew b'termini ġodda. Barra minn hekk, operatur prudenti jkun konxju li linji tal-ajru bi prezzijiet irħas bħal Ryanair dejjem kienu u huma magħrufa li jirreaġixxu malajr għal żviluppi fis-suq, kemm meta jiftħu jew jagħlqu rotot u meta jżidu jew inaqqsu l-għadd ta' titjiriet.

8.2.2. MIŻURA 7: FTEHIM MA' RYANAIR TAL-1999

(438) Il-Ġermanja rrilevat li qabel ikkonkludiet kwalunkwe ftehim individwali ma' Ryanair l-FFHG kienet ħejjiet valutazzjoni *ex ante* tal-profittabbiltà inkrementali tal-ftehim. Il-Ġermanja argumentat li għalhekk, meta kkonkludiet il-ftehim ma' Ryanair tal-1999, l-FFHG aġixxiet bħala investitur razzjonali.

(439) Il-Kummissjoni tinnota li tabilħaqq l-FFHG kienet fasslet diversi pjanijiet tan-negozju u kalkoli madwar dak iż-żmien li daħlet fir-relazzjoni kummerċjali tagħha ma' Ryanair. Il-kalkoli tal-profittabbiltà tal-FFHG kienu qiesu d-dħul kollu (ajrunawtiku u mhux ajrunawtiku) li kien mistenni jiġi ġġenerat minn Ryanair fl-ajruport u l-ispejjeż kollha kkawżati mill-preżenza tal-linja tal-ajru.

L-ewwel valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 li saret mill-FFHG

(440) It-Tabella 24 tippreżenta fil-qosor il-kalkolu tal-profittabbiltà inkrementali tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 li sar mill-FFHG għas-sena 1999, li kien sar minn FFHG abbażi tad-dħul li kien mistenni jiġi ġġenerat mill-ftehim, id-dħul mistenni minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi ġġenerat mid-*duty free* u minn bejgħ fil-ħwienet fl-ajruport u l-ispejjeż inkrementali mistennija relatati mal-ftehim.

Tabella 24

Profittabbiltà inkrementali *ex ante* tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 (is-sena 1999)

(…)

Sors: Kalkolu tal-profittabbiltà inkrementali tal-FFHG, l-4 ta' Marzu 1999

(441) Filwaqt li l-analiżi *ex ante* tal-4 ta' Marzu 1999 li saret mill-FFHG u li ġiet ippreżentata mill-Ġermanja ma kinitx tinkludi projezzjoni għall-perjodu kollu kopert mill-ftehim, kien ċar li l-kuntratt kien mistenni li jkun profittabbli mill-ewwel sena tal-operat ta' Ryanair. Minkejja li normalment MEO kien ifassal pjan tan-negozju li jkopri t-tul kollu tal-ftehim, il-ftehim kien mistenni li mill-bidu jibda jiġġenera kontribut inkrementali pożittiv għall-ajruport. B'mod partikolari dan huwa għaliex l-ewwel sena ta' operat ta' linja tal-ajru f'ajruport mhux ittestjat hija l-aktar perjodu riskjuż. F'dan il-każ, il-previżjonijiet tat-traffiku jidhru li huma bbażati fuq suppożizzjonijiet prudenti u ġew ikkonfermati wkoll mill-iżvilupp attwali fir-rigward tat-traffiku fl-ajruport (ara t-Tabella 1). Għalhekk, anki kieku — li madankollu kien ferm improbabbli — it-traffiku tal-passiġġieri kellu jibqa' fl-istess livell tul il-perjodu tal-ftehim, l-ajruport xorta seta' b'mod raġonevoli jistenna li l-ftehim jiġġenera kontribut pożittiv għall-profittabbiltà globali tal-FFHG.

(442) Id-dħul inkrementali li kien tqies f'dak il-kalkolu tal-profittabbiltà inkrementali jinkludi d-dħul minn servizzi ajrunawtiċi u d-dħul minn servizzi oħra mhux ajrunawtiċi (bħad-dħul mill-bejgħ tal-biljetti) kif ġie miftiehem fil-ftehim ma' Ryanair tal-1999, kif ukoll id-dħul mid-*duty free* u mill-ħwienet. L-ixprunatur ewlieni tal-valur tad-dħul previst kien it-traffiku mistenni fir-rigward tal-passiġġieri. Fir-rigward tal-previżjoni tal-passiġġieri, l-FFHG kienet qed tistenna li timmaniġġja madwar […] passiġġier ta' Ryanair fl-1999. ([105]) Dik il-previżjoni tat-traffiku ġiet ikkonfermata mill-iżvilupp attwali fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport (ara t-Tabella 1).

([105]) Dan huwa bbażat fuq il-kalkolu li ġej: […] titjira fl-1999 * […] passiġġier kull titjira = […] passiġġier ta' Ryanair.

(443) L-ispejjeż inkrementali li ttieħdu f'kunsiderazzjoni jinkludu l-ispejjeż tal-groundhandling, li jsir minn kumpanija esterna ta' groundhandling, l-ispejjeż tal-fjuwil, l-ispejjeż għall-ingaġġ ta' persunal addizzjonali (8 impjegati addizzjonali), kif ukoll l-ispejjeż għall-kummerċjalizzazzjoni, għaċ-ċentru telefoniku u għall-kontrolli tas-sigurtà. Barra minn hekk, ġie kkunsidrat ukoll id-deprezzament u l-ispejjeż tal-finanzjament għal investimenti kkawżati direttament minn Ryanair. Dawk l-investimenti kienu stmati li jlaħħqu madwar DM […] miljun u kienu prinċipalment jittrattaw tagħmir ġenerali għall-ajruport.

(444) Il-Ġermanja rrilevat li l-ispejjeż tal-investiment għat-terminal il-ġdid tal-passiġġieri li jlaħħaq DM […] miljun ma kinux iddeterminati minn Ryanair. F'dak il-kuntest, il-Ġermanja spjegat li sakemm inbena t-terminal il-ġdid, l-ajruport ma kellux terminal xieraq tal-passiġġieri. Għalhekk, skont il-Ġermanja, il-bini ta' terminal ġdid kien prekundizzjoni għall-istrateġija ta' espansjoni tal-ajruport fit-traffiku skedat tal-passiġġieri. Barra minn hekk, anki fil-kuntest tal-istrateġija ta' espansjoni tal-merkanzija l-ajruport kien għamel diversi investimenti li ma kinux minħabba linja tal-ajru speċifika. Peress li dawk l-ispejjeż kien ikollhom jiġu mġarrba irrispettivament mill-preżenza ta' Ryanair fl-ajruport, skont il-Ġermanja dawn l-ispejjeż ma hemmx għalfejn jittieħdu inkunsiderazzjoni fil-kalkolu tal-profittabbiltà inkrementali.

(445) L-ewwel nett, il-Kummissjoni tinnota li tabilħaqq, skont il-pjan tan-negozju tal-FFHG tas-16 ta' Novembru 1998 għas-sena 1999, kien diġà beda l-bini ta' terminal ġdid tal-passiġġieri (jiġifieri qabel ma ġie nnegozjat kwalunkwe ftehim ma' Ryanair).

(446) It-tieni nett, il-pjanijiet awtentiċi *ex ante* tan-negozju ppreżentati mill-Ġermanja juru li l-bini tat-terminal u miżuri oħra ta' infrastruttura kienu parti mill-konverżjoni ta' eks-bażi militari tal-Istati Uniti f'ajruport tal-avjazzjoni ċivili li jaħdem b'mod sħiħ (b'għan usa' biex l-ajruport jiġi żviluppat bħala mezz biex jgħaqqad aħjar ir-reġjun) u ma kienx limitat għall-ftehim ma' Ryanair tal-1999.

(447) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet ta' hawn fuq, il-Kummissjoni tqis li l-kalkolu *ex ante* li sar mill-FFHG kien ibbażat fuq suppożizzjonijiet realistiċi u kif kien xieraq ma kienx ħa inkunsiderazzjoni l-ispejjeż għall-infrastruttura. Barra minn hekk, minkejja li l-kalkolu *ex ante* tal-profittabbiltà ma kienx ikopri l-perjodu sħiħ, kien stabbilixxa li mill-ewwel sena l-ftehim ma' Ryanair tal-1999 kien se jipprovdi kontribuzzjoni profittabbli għall-ajruport.

It-tieni valutazzjoni tal-profittabbiltà inkrementali tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 li saret mill-FFHG

(448) Fil-kuntest tad-diskussjonijiet li saru fil-bord superviżorju tal-FFHG dwar l-akkwist ta' klijenti ġodda (Ryanair) saret it-tieni valutazzjoni *ex ante* tal-profittabbiltà tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 li kienet tkopri l-perjodu bejn l-1999 u l-2003, ([106]) kif miġbura fil-qosor fit-Tabella 25. Il-Kummissjoni tosserva li anke dik il-valutazzjoni hija bbażata fuq kalkolu tal-profittabbiltà inkrementali u l-prinċipji deskritti fil-premessi minn 442 sa 444. Filwaqt li dik il-valutazzjoni hija bbażata fuq previżjonijiet ogħla ta' passiġġieri mill-kalkolu preċedenti, anke dawk il-previżjonijiet kienu kkonfermati mill-iżvilupp attwali fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport (ara t-Tabella 1).

Tabella 25

Valutazzjoni tal-profittabbiltà inkrementali tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 mill-1999 sal-2003

(…)

Sors: Rapport dwar l-imposti ajruportwali — l-ajruport ta' Frankfurt Hahn, 1999 u l-valutazzjoni tal-Kummissjoni

(449) Filwaqt li l-analiżi *ex ante* li saret mill-FFHG u li ġiet ippreżentata mill-Ġermanja ma kinitx skontat il-pagamenti futuri sad-data li fiha ġie konkluż il-kuntratt, jidher ċar li l-ftehim kien mistenni jkun profittabbli. Il-Kummissjoni tqis li dik is-suppożizzjoni kienet realistika meta wieħed iqis il-kundizzjonijiet prevalenti tas-suq fiż-żmien meta ġie konkluż il-ftehim ma' Ryanair tal-1999. Il-previżjonijiet fir-rigward tat-traffiku li huma l-ixprunatur ewlieni

([106]) Rapport dwar l-imposti ajruportwali — l-ajruport ta' Frankfurt Hahn, 1999.

għad-dħul minn servizzi ajrunawtiċi kienu bbażati fuq suppożizzjonijiet prudenti, u ġew ikkonfermati mill-iżvilupp attwali fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport. Barra minn hekk, kien mistenni li bejn l-2000 u l-2003 l-ispejjeż inkrementali kkawżati kienu se jibqgħu stabbli, peress li kienet mistennija żieda marġinali biss fil-frekwenzi offruti minn Ryanair. Anke l-previżjonijiet għad-dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi kienu bbażati fuq suppożizzjonijiet realistiċi, peress li kien mistenni li kull passiġġier jonfoq madwar EUR […] fl-ajruport.

(450) Il-Kummissjoni tinnota li l-maniġment tal-FFHG, wara li qies l-ispejjeż u d-dħul inkrementali kollha bħala riżultat tal-attività ta' Ryanair fl-ajruport, stenna li l-ftehim ma' Ryanair tal-1999 ma kienx se jkopri biss l-ispejjeż inkrementali kollha iżda tul il-perjodu tiegħu kien se jiġġenera kontribut pożittiv għall-profittabbiltà tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn b'VPN li jlaħħaq […] miljun (rata ta' skont = […] %). Minħabba dik il-kontribuzzjoni pożittiva mistennija kien mistenni li anke n-negozju globali tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn jsir aktar profittabbli tul il-perjodu tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999.

(451) Anki jekk sabiex ikun hemm konformità mal-MEOT, huwa biżżejjed li jintwera li d-dħul mistenni ġġenerat mill-ftehim ma' ajruport huwa kapaċi jkopri l-ispejjeż inkrementali mistennija tiegħu, fil-kalkolu tal-profittabbiltà l-Kummissjoni wettqet ukoll analiżi tas-sensittività inklużi l-ispejjeż tad-deprezzament tat-terminal il-ġdid tal-passiġġieri (ara t-Tabella 26).

Tabella 26

Valutazzjoni tal-profittabbiltà inkrementali tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 mill-1999 sal-2003 (inkluż id-deprezzament annwali għat-terminal il-ġdid tal-passiġġieri ta' DM […] [107]**)**

(…)

Sors: Rapport dwar l-imposti ajruportwali — l-ajruport ta' Frankfurt Hahn, 1999 u l-valutazzjoni tal-Kummissjoni

(452) Anki wara li jitqiesu l-ispejjeż kollha tad-deprezzament tat-terminal il-ġdid tal-passiġġieri, il-ftehim ma' Ryanair tal-1999 seta' raġonevolment ikun mistenni li kien se jiġġenera VPN pożittiv ta' madwar DM […] miljun (rata ta' skont = […] %).

Valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-ftehim ma' Ryanair tal-1999 li saret minn Oxera

(453) Barra minn hekk, anke Ryanair ippreżentat valutazzjoni tal-profittabbiltà li saret minn Oxera abbażi tal-informazzjoni disponibbli fiż-żmien li ġie konkluż il-Ftehim ma' Ryanair tal-1999, li ngħatat mill-ajruport u minn Ryanair. Ir-riżultati ta' dak l-kalkolu huma miġbura fil-qosor fit-Tabella 16. Bl-istess mod il-valutazzjoni ta' Oxera turi li l-ftehim ma' Ryanair tal-1999 kien mistenni li jwassal għal VPN pożittiv għall-ajruport.

(454) Barra minn hekk, abbażi tal-informazzjoni disponibbli, il-Kummissjoni tqis bħala konvinċenti l-argument tal-Ġermanja li l-kapaċità li jiġi ġġenerat traffiku addizzjonali permezz ta' ftehimiet ma' Ryanair offriet lill-FFHG il-possibbiltà li tattira klijenti b'potenzjal ta' tkabbir, li ttejjeb l-utilizzazzjoni ġenerali tal-ajruport u tnaqqas b'mod globali t-telf tagħha.

Konklużjoni

(455) Wara li analizzat il-ftehim u l-aspettattivi tal-FFHG fiż-żmien meta ġie konkluż il-ftehim ma' Ryanair tal-1999, il-Kummissjoni hija sodisfatta li l-ftehim ikkontribwixxa għall-profittabbiltà tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, fis-sens li d-dħul inkrementali mistenni kien ogħla mill-ispejjeż inkrementali mistennija. Peress li għaldaqstant il-kuntratt kien konformi mal-prinċipju tal-MEO, ma kien ta l-ebda vantaġġ lil Ryanair.

[107] Spejjeż tal-investiment tat-terminal il-ġdid ta' DM […] miljun/utilizzazzjoni ekonomika mistennija tat-terminal ta' 20 sena = Deprezzament ta' DM […] fis-sena

(456) Peress li wieħed mill-kriterji kumulattivi skont l-Artikolu 107(1) tat-Trattat mhuwiex issodisfat, il-Kummissjoni tqis li l-ftehim ma' Ryanair tal-1999 bejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u Ryanair ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

8.2.3. MIŻURA 8: L-ISKEDA TAL-IMPOSTI AJRUPORTWALI TAL-2001

(457) Il-Kummissjoni tinnota li l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 daħlet fis-seħħ fl-1 ta' Ottubru 2001. Dak iż-żmien, Ryanair kienet il-linja tal-ajru prinċipali tal-passiġġieri li kienet topera fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, peress li Volare u Air Polonia bdew joperaw fl-ajruport fl-2003 biss u Wizzair u Iceland Express fl-2005 biss.

(458) L-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 kienet tapplika għal-linji tal-ajru kollha li jużaw l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u offriet appoġġ varjabbli u fiss għall-kummerċjalizzazzjoni għal linji tal-ajru ġodda, destinazzjonijiet ġodda u żieda fl-ammont ta' passiġġieri.

(459) L-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 ġiet introdotta biex tiżdied il-kompetittività tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn u biex issostni l-istrateġija ta' tkabbir tal-ajruport f'dak iż-żmien.

(460) F'dak l-isfond, il-Ġermanja argumentat li ma kien ingħata l-ebda vantaġġ permezz tal-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2001 u qablet mal-Kummissjoni li r-riżultati tal-MEOT għall-ftehim ma' Ryanair tal-2002, li huwa bbażat fuq l-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2001 u introduċa appoġġ addizzjonali għall-kummerċjalizzazzjoni, jistgħu jservu bħala parametru referenzjarju (ara sezzjoni 8.2.4).

(461) Il-Kummissjoni taqbel li l-ftehim ma' Ryanair tal-1999 jista' jservi bħala parametru referenzjarju għall-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001, b'mod partikolari, minħabba l-fatt li l-linja tal-ajru prinċipali fl-ajruport fiż-żmien li ġiet introdotta l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 kienet ir-Ryanair u li l-imposti miftehma fil-ftehim ma' Ryanair tal-2002 jikkorrispondu mal-imposti stabbiliti fl-iskeda tal-2001.

Konklużjoni

(462) Fid-dawl tal-kalkolu tal-profittabbiltà inkrementali li sar fil-kuntest tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002, li kien ibbażat fuq l-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2001, il-Kummissjoni tikkonkludi li anke l-introduzzjoni tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 kienet konformi mal-prinċipju tal-MEO, peress li, minn perspettiva *ex ante*, ikkontribwiet b'mod inkrementali għall-profittabbiltà tal-ajruport.

(463) Peress li tal-anqas wieħed mill-kriterji kumulattivi skont l-Artikolu 107(1) tat-Trattat mhuwiex issodisfat, il-Kummissjoni tqis li l-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2001 ma tikkostitwixxix għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

8.2.4. MIŻURA 9: FTEHIM MA' RYANAIR TAL-2002

(464) Il-Ftehim ma' Ryanair tal-1999 ġie sostitwit bil-ftehim ma' Ryanair tal-2002, li daħal fis-seħħ fl-14 ta' Frar 2002. Il-ftehim ma' Ryanair tal-2002 ġie konkluż għal perjodu ta' […] snin (jiġifieri sal-[…]). Ryanair għandha l-għażla li ttawwal il-ftehim b'termini u kundizzjonijiet simili sal-[…].

(465) Qabel ittieħdet deċiżjoni dwar il-Ftehim ma' Ryanair tal-2002, fil-21 ta' Mejju 2001, l-FFHG kienet wettqet valutazzjoni approssimattiva tal-profittabbiltà (ara t-Tabella 27).

Tabella 27

Valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002

Dħul għal kull titjira (132,30 passiġġier għal kull titjira)	Unità	Ammont għal kull titjira	Spejjeż/fatturat għal kull titjira f'DM
Dħul mill-qtugħ ta' biljetti	Titjira	(…)	(…)
Imposta fuq il-passiġġieri (li minnha trid titnaqqas DM 3.52 bħala appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni) (1)	Pass.	(…)	(…)
Taxxa fuq is-sigurtà	Pass.	(…)	(…)
Fjuwil	m^3	(…)	(…)
Fatturat minn servizzi mhux relatati mal-avjazzjoni (sena bażi 2000)	Pass.	(…)	(…)
Parkeġġ	Pass.	(…)	(…)
Fatturat totali għal kull titjira			(…)
Spejjeż varjabbli għal kull titjira			
Pagi			
OPS	Sigħat	(…)	(…)
Immaniġġjar ta' servizzi fuq ir-rampa	Sigħat	(…)	(…)
Apparat għall-ikklerjar (2)			
— spejjeż operattivi globali tal-provvista	Titjira	(…)	(…)
— vettura 1 "*follow me*"	Titjira	(…)	(…)
— vettura 1 għat-trasport tal-bagalji	Titjira	(…)	(…)
— vettura 1 għad-drenaġġ	Titjira	(…)	(…)
— vettura 1 għall-ilma	Titjira	(…)	(…)
— unità 1 ta' startjar bl-arja kkompressata	Titjira	(…)	(…)
— vettura 1 li timbotta inġenju tal-ajru lura mill-*gate* tal-ajruport (*push back*)	Titjira	(…)	(…)
Ikklerjar tal-passiġġieri u tal-bagalji			
— awtorizzazzjoni tal-passiġġieri (somma sħiħa tar-reġistrazzjoni)	Titjira	(…)	(…)
— ikklerjar tal-bagalji (somma sħiħa)	Titjira	(…)	(…)
— kontroll tal-passiġġieri	Pass.	(…)	(…)
Spejjeż varjabbli totali għal kull titjira			(…)
***Deckungsbeitrag* I għal kull titjira**			(…)
***Deckungsbeitrag* I fis-sena** (3)			(…)
Appoġġ għal rotot ġodda (4)			(…)

Dħul għal kull titjira (132,30 passiġġier għal kull titjira)	Unità	Ammont għal kull titjira	Spejjeż/fatturat għal kull titjira f'DM
Deprezzamenti tal-investimenti ddeterminati minn Ryanair (5)			(…)
Spejjeż ta' finanzjament tal-investimenti msemmija qabel (rata tal-imgħax: 5 %)			(…)
Kontribuzzjoni għall-profitt inkrementali fis-sena			(…)

(1) L-FFHG ibbażat l-aspettattivi tagħha dwar id-dħul mit-tariffa fuq il-passiġġieri fuq is-suppożizzjoni li r-Ryanair kienet se tibbaża 3 ajruplani f'HHN u din hija r-raġuni għaliex it-tariffa fuq il-passiġġieri ġiet imnaqqsa permezz tal-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni ta' EUR […] għal kull passiġġier.
(2) L-ispejjeż jikkorrispondu għall-kera imposta għall-użu tal-apparat għall-ikklerjar flimkien mal-ispejjeż operattivi tal-materjal ("spejjeż operattivi tal-forniment").
(3) Abbażi ta' […] titjira fis-sena.
(4) L-FFHG assumiet li Ryanair kienet se tiftaħ 3 rotot ġodda, li għalihom kienet se tħallas DM […].
(5) Id-deprezzament jittratta l-estensjoni tat-terminal tal-passiġġieri li kien jeħtieġ investiment fl-ammont ta' EUR […] (EUR […] flimkien ma' EUR […] għad-domanda addizzjonali mistennija) flimkien mal-ispejjeż ta' finanzjament. Dawn l-ispejjeż ta' investiment ġew maqsuma għal Ryanair skont is-sehem tagħha fil-volum ta' passiġġieri f'HHN li jammonta għal […] %. Perjodu ta' deprezzament: […] sena. Minkejja li l-ispejjeż oriġinali ta' investiment tat-Terminal ma kinux meqjusa li kienu ddeterminati minn Ryanair, il-kalkolu tal-FFHG qies l-ispejjeż addizzjonali mistennija ta' investiment għat-Terminal.

Sors: Rapport ta' PWC tal-2006, p. 34 u valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-21 ta' Mejju 2001 tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002 li saret mill-FFHG

(466) Filwaqt li l-valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-FFHG li ġiet ippreżentata mill-Ġermanja ma kinitx tinkludi projezzjoni għall-perjodu kollu kopert mill-ftehim ma' Ryanair tal-2002, kien ċar li l-ftehim ma' Ryanair tal-2002 kien mistenni li jkun profittabbli mill-ewwel sena ta' operat ta' Ryanair. Minkejja li normalment MEO jwettaq kalkolu għall-perjodu kollu ta' ftehim, f'dan il-każ, minħabba l-fatt li l-ftehim kien mistenni li jiġġenera kontribut pożittiv mill-ewwel sena — anki kieku l-għadd ta' passiġġieri u d-dħul mistenni kellu jibqa' stabbli (filwaqt li fil-fatt dawn kienu mistennija jiżdiedu) — l-FFHG setgħet raġonevolment tistenna li l-ftehim kien se jipprovdi kontribuzzjoni pożittiva ġenerali għall-profittabbiltà tagħha (ara l-premessa 471).

(467) Id-dħul inkrementali li kien tqies f'dik il-valutazzjoni tal-profittabbiltà jinkludi d-dħul minn servizzi ajrunawtiċi u d-dħul minn servizzi oħra mhux ajrunawtiċi kif ġie stabbilit fil-ftehim ma' Ryanair tal-2002, kif ukoll id-dħul mid-*duty free* u mill-ħwienet. L-ixprunatur ewlieni tal-valur tad-dħul previst kien it-traffiku mistenni fir-rigward tal-passiġġieri. Fir-rigward ta' dan tal-aħħar, l-FFHG kienet qiegħda tistenna li timmaniġġja madwar 392 137 passiġġier ta' Ryanair fl-2002. (108) Saħansitra dik il-previżjoni tat-traffiku nqabżet mill-iżvilupp attwali fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport (ara t-Tabella 1).

(468) Anke kieku, kif qalet Lufthansa, l-Appoġġ Għal Rotot Ġodda kien ġie ssottovalutat fil-valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-FFHG, l-appoġġ ogħla għall-kummerċjalizzazzjoni kien jiġi bbilanċjat mid-dħul ogħla minn servizzi ajrunawtiċi u mhux ajrunawtiċi minħabba volum akbar ta' passiġġieri.

(469) L-ispejjeż inkrementali li ġew ikkunsidrati jinkludu l-ispejjeż tal-groundhandling, li jsir minn kumpanija esterna ta' groundhandling, l-ispejjeż għall-ingaġġ ta' persunal addizzjonali, l-ispejjeż għall-kummerċjalizzazzjoni u għall-iżvilupp ta' rotta ġdida u għall-kontrolli tas-sigurtà. Barra minn hekk, ġie kkunsidrat ukoll id-deprezzament u l-ispejjeż tal-finanzjament għal investimenti kkawżati direttament minn Ryanair. Dawk l-investimenti kienu stmati li jlaħħqu madwar DM […] miljun u jittrattaw l-estensjoni tat-terminal tal-passiġġieri. Għalkemm it-Terminal ma kienx meqjus li kien ikkawżat minn Ryanair, il-kalkolu tal-FFHG qies l-ispejjeż addizzjonali mistennija ta' investiment għat-Terminal.

(470) Filwaqt li l-valutazzjoni tal-profittabbiltà li saret mill-FFHG kif ippreżentata mill-Ġermanja ma kinitx skontat il-pagamenti futuri sad-data li fiha ġie konkluż il-ftehim ma' Ryanair tal-2002, jidher ċar li l-ftehim kien mistenni jkun profittabbli. Il-Kummissjoni tinnota li meta wieħed iqis il-kundizzjonijiet prevalenti tas-suq fiż-żmien meta sar il-kalkolu, is-suppożizzjoni li fuqha kien ibbażat il-kalkolu kienet realistika. B'mod partikolari, il-volum mistenni ta' passiġġieri saħansitra nqabeż mill-iżvilupp attwali fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport (ara t-Tabella 1) u wassal għal dħul ogħla minn servizzi ajrunawtiċi u mhux ajrunawtiċi.

(108) Dan kien ibbażat fuq il-kalkolu li ġej: […] titjira fl-2002 * […] passiġġier kull titjira = 392 137 passiġġier ta' Ryanair. Din is-suppożizzjoni kienet ibbażata fuq madwar […] titjira kuljum operati minn Ryanair.

(471) Il-Kummissjoni tinnota li l-maniġment tal-FFHG, wara li qies l-ispejjeż u d-dħul inkrementali kollha bħala riżultat tal-attività ta' Ryanair fl-ajruport, stenna li l-ftehim ma' Ryanair tal-2002, tul il-perjodu tiegħu kien se jiġġenera kontribut pożittiv għall-profittabbiltà tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn b'VPN li tal-anqas ilaħħaq DM […] miljun (rata ta' skont = […] %) ([109]). Il-Kummissjoni nnotat li, minħabba l-iżvilupp attwali fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, il-VPN li ġie kkalkolat abbażi tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002 jidher li ssottovaluta l-profittabbiltà inkrementali attwali ta' dak il-ftehim.

(472) Barra minn hekk, minħabba li l-ftehim ma' Ryanair tal-2002 kien mistenni (li mhux biss ikopri l-ispejjeż inkrementali kollha, iżda) li jikkontribwixxi b'mod pożittiv għall-profittabbiltà tal-FFHG, kien mistenni li anke n-negozju globali tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn isir aktar profittabbli tul il-perjodu tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002.

Valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002 li saret minn Oxera

(473) Barra minn hekk, Ryanair ippreżentat ukoll valutazzjoni tal-profittabbiltà li saret minn Oxera abbażi tal-informazzjoni disponibbli fiż-żmien li ġie konkluż il-ftehim ma' Ryanair tal-2002, (li ngħatat mill-ajruport u minn Ryanair). Ir-riżultati ta' dak il-kalkolu huma ppreżentati fil-qosor fit- Tabella 17. Abbażi tal-MEIT ta' Oxera tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002, il-Kummissjoni wettqet analiżi tas-sensittività fir-rigward tad-dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi li kienu tqiesu fil-valutazzjoni.

(474) Anke kieku d-dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi kellu jiġi mnaqqas b'medja ta' 20 % — sabiex issir valutazzjoni tas-sensittività tad-dħul preżunt minn servizzi ajrunawtiċi — il-VPN tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002 kien ilaħħaq EUR […] miljun, filwaqt li s-suppożizzjonijiet l-oħra kollha kienu jibqgħu kostanti (ara t-Tabella 28).

Tabella 28

Valutazzjoni aġġustata tal-profittabbiltà tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002 li saret minn Oxera (tnaqqis ta' 20 % fid-dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi)

(…)

Konklużjoni

(475) Wara li analizzat il-valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002 li saret minn Oxera u l-aspettattivi tal-FFHG fiż-żmien meta ġie konkluż dak il-ftehim, il-Kummissjoni hija sodisfatta li l-ftehim jista' b'mod raġonevoli jitqies li kkontribwixxa għall-profittabbiltà tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (meta wieħed iqis il-kundizzjonijiet prevalenti tas-suq ta' dak iż-żmien), fis-sens li d-dħul inkrementali mistenni kien ogħla mill-ispejjeż inkrementali mistennija. Peress li għalhekk il-ftehim ma' Ryanair tal-2002 kien konformi mal-prinċipju tal-MEO, ma kien ta ebda vantaġġ lil Ryanair.

(476) Peress li wieħed mill-kriterji kumulattivi skont l-Artikolu 107(1) tat-Trattat mhuwiex issodisfat, il-Kummissjoni tqis li l-ftehim ma' Ryanair tal-2002 ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE.

8.2.5. MIŻURA 10: FTEHIM MA' RYANAIR TAL-2005

(477) Fl-4 ta' Novembru 2005, intlaħaq ftehim dwar emenda għall-ftehim ma' Ryanair tal-2002, il-"*Ftehim Ryanair/Flughafen Frankfurt-Hahn GmbH Konsenja ta' inġenji tal-ajru minn 6 sa 18 — bejn l-2005 u l-2012*". Fit-18 ta' Novembru 2005, il-bord superviżorju tal-FFHG approva l-konklużjoni tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005. Il-ftehim ma' Ryanair tal-2005 huwa validu sal-[…].

([109]) Valutazzjoni tal-profittabbiltà bbażata fuq il-kontribut tal-profitt tal-2002 tal-ftehim ma' Ryanair tal-2002:
(…)

(478) Il-Ġermanja rrilevat ukoll li l-ftehim ma' Ryanair tal-2005 huwa konformi mal-prinċipju tal-MEO. F'sostenn għal dan, il-Ġermanja pprovdiet MEOT li kien sar minn PWC. L-MEOT ta' PWC iqabbel żewġ xenarji sabiex jiġi stabbilit l-impatt inkrementali tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005: (i) pjan tan-negozju *ex ante* ta' FFHG bl-involviment ta' Ryanair u (ii) xenarju alternattiv bi pjan tan-negozju *ex ante* ta' FFHG mingħajr l-involviment ta' Ryanair. Il-fluss tal-flus inkrementali jiġi kkalkulat bħala d-differenza bejn iż-żewġ xenarji (kif ippreżentat fil-qosor fit-Tabella 29).

Tabella 29

MEOT tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005

(…)

Sors: Rapport ta' PWC tal-2006, il-paġni 88 u 89.

(479) Il-Kummissjoni tqis li l-fluss tal-flus inkrementali identifikat bħala d-differenza bejn iż-żewġ xenarji jqis l-ispejjeż u d-dħul inkrementali kollha ddeterminati mill-preżenza ta' Ryanair fl-ajruport. Barra minn hekk, dak il-kalkolu tal-profittabbiltà jqis ukoll l-investimenti ddeterminati mill-preżenza ta' Ryanair fl-ajruport. Skont l-MEOT supplimentari li sar minn PWC wara d-deċiżjoni tal-ftuħ tal-2008, ammont totali ta' EUR […] miljun ta' investimenti jista' jiġi attribwit lil Ryanair, filwaqt li l-EUR […] miljun li fadal jittratta l-iżvilupp tal-infrastruttura tal-merkanzija tal-ajruport (jiġifieri total ta' EUR […] miljun).

(480) Il-Kummissjoni tinnota li l-maniġment tal-FFHG, wara li qies l-ispejjeż u d-dħul inkrementali kollha bħala riżultat tal-attività ta' Ryanair fl-ajruport, stenna li tul il-perjodu tiegħu l-ftehim ma' Ryanair tal-2005 kien se jiġġenera kontribut pożittiv għall-profittabbiltà tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn b'VPN ta' mill-inqas EUR […] miljun (rata ta' skont = […] %). ([110])

(481) F'dak il-kuntest, il-Kummissjoni tinnota li meta wieħed iqis il-kundizzjonijiet prevalenti tas-suq u t-tkabbir sinifikanti ta' trasportaturi bi prezz baxx mill-2000, is-suppożizzjonijiet li fuqhom huwa bbażat il-pjan tan-negozju *ex ante* jidhru li huma realistiċi. Fl-istess ħin, minħabba l-perjodu ta' ppjanar fit-tul tal-iżvilupp attwali fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, il-VPN ikkalkulat abbażi ta' rata ta' skont ta' […] % jista' ma jkunx qiegħed iqis b'mod adegwat ir-riskji li potenzjalment jistgħu jaffettwaw is-suppożizzjonijiet sottostanti.

(482) Għalhekk, il-Kummissjoni wettqet valutazzjoni tas-sensittività tar-rata ta' skont (ara t-Tabella 30). Meta tiġi applikata rata ta' skont ta' […] % il-VPN xorta jlaħħaq EUR […] miljun. Barra minn hekk, anke kieku wieħed kellu jqis li rata ta' skont ta' […] % xorta tibqa' ma tippermettix li tiġi rimedjata kwalunkwe inċertezza dwar previżjonijiet fit-tul fir-rigward tal-passiġġieri, xorta jrid jittieħed inkunsiderazzjoni l-fatt li l-ftehim kien mistenni li kien se jiġġenera kontribut pożittiv għall-profittabbiltà tal-FFHG wara l-ewwel sena u li fid-dawl tal-iżvilupp globali tas-suq, ma kienx jidher li kien hemm raġuni konvinċenti għaliex l-FFHG kellha tistenna tnaqqis fis-snin sussegwenti.

Tabella 30

MEOT tal-ftehim ma' Ryanair tal-2005 — Valutazzjoni tas-sensittività tar-rata ta' skont

(…)

([110]) Il-Kummissjoni saret taf li anke Land Rhineland-Palatinate kienet ikkonkludiet ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni ma' Ryanair. Madankollu, dawn il-ftehimiet ma ġewx inklużi fil-miżuri li dwarhom il-Kummissjoni bdiet il-proċedura ta' investigazzjoni formali fl-2008 u għalhekk ma ġewx inklużi fl-analiżi f'din id-Deċiżjoni, li hija mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe azzjoni futura li l-Kummissjoni tkun tixtieq tieħu fir-rigward ta' dawn il-ftehimiet.

Konklużjoni

(483) Fid-dawl tal-analiżi tal-profittabbiltà inkrementali mwettqa, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-ftehim ma' Ryanair tal-2005 kien konformi mal-prinċipju tal-MEO, peress li, minn perspettiva *ex ante* u meta wieħed iqis il-kundizzjonijiet prevalenti tas-suq, kien ikkontribwixxa b'mod inkrementali għall-profittabbiltà tal-ajruport. Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li d-deċiżjoni tal-FFHG li tidħol fil-ftehim ma' Ryanair tal-2005 ma kienet tat ebda vantaġġ ekonomiku lil-linja tal-ajru li ma kinitx kieku tikseb taħt kundizzjonijiet normali tas-suq.

(484) Peress li wieħed mill-kriterji kumulattivi skont l-Artikolu 107(1) tat-Trattat mhuwiex issodisfat, il-Kummissjoni tqis li l-ftehim ma' Ryanair tal-2005 bejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u Ryanair ma jikkostitwixxix għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. ([111])

8.2.6. MIŻURA 11: L-ISKEDA TAL-IMPOSTI AJRUPORTWALI TAL-2006

(485) L-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 daħlet fis-seħħ fl-1 ta' Ġunju 2006 u ħadet post l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001. Madankollu ssegwi l-istess prinċipji bażiċi bħall-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001. It-tibdil meta mqabbel mal-iskeda tal-2001 jittratta l-imposti fuq it-tlugħ u l-illandjar, it-tariffa fuq il-passiġġieri, u l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni għat-twaqqif ta' rotta ġdida u l-volum tat-traffiku ġġenerat skont l-għadd ta' passiġġieri totali (passiġġieri li jitilqu u li jaslu trasportati mil-linja tal-ajru).

(486) Il-Ġermanja argumentat li r-Ryanair ma kienet ingħatat l-ebda vantaġġ permezz tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006. L-ewwel nett, il-Ġermanja ġġustifikat l-imposti differenti fuq il-passiġġieri, abbażi tal-fatt li dawk kienu nħolqu sabiex jipprovdu inċentiv lit-trasportaturi oħra bi prezzijiet irħas filwaqt li jiġu koperti l-ispejjeż operattivi tal-ajruport. Il-Ġermanja argumentat li tnaqqis fl-imposti skont il-volum ta' passiġġieri huwa aġir komuni f'ajruporti nazzjonali u internazzjonali. Peress li l-limitu biex jinkisbu ribassi kien baxx ħafna, jiġifieri ta' 100 000 passiġġier fis-sena, dawk ir-ribassi kienu disponibbli wkoll għal-linji tal-ajru iżgħar.

(487) F'sostenn għal dan, il-Ġermanja ppreżentat valutazzjoni *ex ante* tal-profittabbiltà fejn qabblet xenarju bl-introduzzjoni tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 ma' xenarju mingħajr l-introduzzjoni ta' dik l-iskeda, kif ippreżentat fil-qosor fit-Tabella 31. Il-Kummissjoni tqis, li meta wieħed iqis il-kundizzjonijiet prevalenti tas-suq u r-riżultati operattivi attwali tal-FFHG ta' dak iż-żmien, il-kalkolu tal-profittabbiltà kien ibbażat fuq suppożizzjonijiet realistiċi.

Tabella 31

Valutazzjoni tal-profittabbiltà tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006

F'eluf ta' EUR	2006	2007	2008	2009	2010	2011
EBITDA bl-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
EBITDA mingħajr l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Impatt inkrementali tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

Sors: Rapport ta' PWC, 2006, paġna 57.

([111]) Il-Kummissjoni saret taf li anke Land Rhineland-Palatinate kienet ikkonkludiet ftehimiet ta' kummerċjalizzazzjoni ma' Ryanair. Madankollu, dawk il-ftehimiet ma ġewx inklużi fil-miżuri li dwarhom il-Kummissjoni kienet bdiet il-proċedura ta' investigazzjoni formali fl-2008 u għalhekk ma ġewx inklużi fl-analiżi f'din id-Deċiżjoni, li hija mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe azzjoni futura li l-Kummissjoni tkun tixtieq tieħu fir-rigward ta' dawn il-ftehimiet.

(488) Kif intqal fis-sezzjoni, 8.2.1, l-arranġamenti konklużi bejn linji tal-ajru u ajruport jistgħu jitqiesu li jissodisfaw it-test ta' MEO meta dawn jikkontribwixxu b'mod inkrementali, minn perspettiva *ex ante*, għall-profittabbiltà tal-ajruport. L-ajruport irid juri li, meta jikkonkludi arranġament ma' linja tal-ajru (pereżempju, kuntratt individwali jew skema ġenerali tal-imposti tal-ajruport), huwa jkun kapaċi jkopri l-ispejjeż kollha li jirriżultaw mill-arranġament, tul id-durata tal-arranġament, b'marġni ta' profitt raġonevoli fuq il-bażi ta' prospetti sodi fuq perjodu ta' żmien medju.

(489) Barra minn hekk, sabiex jiġi vvalutat jekk arranġament konkluż minn ajruport ma' linja tal-ajru jissodisfax l-MEOT, għandu jittieħed f'kunsiderazzjoni d-dħul mistenni minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi li jirriżulta mill-attività tal-linja tal-ajru, flimkien mal-imposti tal-ajruport, netti minn kwalunkwe ribassi, l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni jew skemi ta' inċentivi). Bl-istess mod, għandhom jiġu kkunsidrati wkoll l-ispejjeż kollha li mistennija jiġġarrbu b'mod inkrementali mill-ajruport fir-rigward tal-attività tal-linja tal-ajru fl-ajruport. Tali spejjeż inkrementali jistgħu jinkludu l-kategoriji kollha ta' spejjeż jew investimenti, bħal spejjeż inkrementali marbuta mal-persunal, mat-tagħmir u mal-investiment ikkawżati mill-preżenza tal-linja tal-ajru fl-ajruport. Pereżempju, jekk l-ajruport ikollu bżonn jespandi jew jibni terminal ġdid jew faċilitajiet oħrajn primarjament sabiex jakkomoda l-ħtiġijiet ta' linja tal-ajru speċifika, tali spejjeż għandhom jiġu kkunsidrati meta jiġu kkalkolati l-ispejjeż inkrementali. B'kuntrast, l-ispejjeż li l-ajruport ikollu jħallas xorta waħda, irrispettivament mill-arranġament mal-linja tal-ajru ma għandhomx jittieħdu f'kunsiderazzjoni fl-MEOT.

(490) Fir-rigward tal-valutazzjoni tal-profittabbiltà mwettqa mill-FFHG qabel l-introduzzjoni tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006, il-Kummissjoni tqis li l-ispejjeż u d-dħul inkrementali kollha ddeterminati mill-introduzzjoni ta' din l-iskeda kienu ġew ikkunsidrati u kienu bbażati fuq suppożizzjonijiet raġonevoli b'kunsiderazzjoni tal-kundizzjonijiet prevalenti tas-suq u r-riżultati attwali tal-FFHG. L-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 ma kinitx limitata fiż-żmien, u għalhekk kien biżżejjed li l-operatur tal-ajruport jikkalkula l-profittabbiltà globali tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 għal diversi snin konsekuttivi. Barra minn hekk, fil-każ li jiġi ppruvat li d-dħul iġġenerat ma kienx biżżejjed biex ikopri l-ispejjeż inkrementali kkawżati mil-linji tal-ajru li jużaw dik l-iskeda, l-FFHG setgħet fi kwalunkwe ħin timmodifika l-iskeda ta' imposti ajruportwali. Barra minn hekk, peress li Ryanair ikkonkludiet ftehim individwali, l-iskeda ma kinitx tapplika għal-linja tal-ajru prinċipali (b'sehem ta' passiġġieri ta' madwar 90 %), iżda ġiet applikata għal-linji tal-ajru li kien għad fadal li s-sehem ta' passiġġieri tagħhom kien ta' madwar 10 %. Għalhekk, l-ispejjeż inkrementali tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 kienu limitati ħafna u l-FFHG kienet stenniet li tkun tista' tuża r-riżorsi tagħha aħjar.

(491) Filwaqt li l-analiżi *ex ante* li saret mill-FFHG u li ġiet ippreżentata mill-Ġermanja ma kinitx skontat il-pagamenti futuri sad-data li fiha daħlet fis-seħħ l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006, jidher ċar li l-iskeda kienet mistennija tkun profittabbli mill-ewwel sena 'l quddiem.

(492) Barra minn hekk, minħabba l-ispejjeż fissi għoljin u l-ispejjeż inkrementali ferm limitati relatati mal-forniment ta' servizzi taħt l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006, dawk il-previżjonijiet ma kinux sensittivi għas-suppożizzjonijiet dwar l-iżvilupp globali tat-traffiku.

Konklużjoni

(493) Fid-dawl tal-kalkolu tal-profittabbiltà inkrementali li sar, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-introduzzjoni tal-iskeda ta' imposti ajruportwali tal-2006 kienet konformi mal-prinċipju tal-MEO, peress li, minn perspettiva *ex ante*, ikkontribwiet b'mod inkrementali għall-profittabbiltà tal-ajruport. B'mod partikolari, l-ispejjeż kollha tal-ajruport bħala riżultat tal-introduzzjoni tal-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 kienu koperti mid-dħul (kemm minn attivitajiet ajrunawtiċi u mhux ajrunawtiċi) bħala riżultat tal-introduzzjoni ta' dik l-iskeda, b'marġni ta' profitt raġonevoli. Barra minn hekk, l-ispejjeż direttament attribwibbli għal ftehimiet individwali ma' linji tal-ajru speċifiċi kienu raġonevolment mistennija li jinqabżu mid-dħul attribwibbli għall-preżenza ta' dawk il-linji tal-ajru (ara sezzjoni 8.2.5). Għalhekk, l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 setgħet raġonevolment tiġi mistennija (meta wieħed iqis il-kundizzjonijiet prevalenti tas-suq fiż-żmien li ġiet introdotta) li tikkontribwixxi għall-profittabbiltà globali fit-tul tal-ajruport.

(494) Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 ma tagħtix vantaġġ ekonomiku lil-linji tal-ajru li ma kinux kieku jiksbu taħt kundizzjonijiet normali tas-suq. Barra minn hekk, kienet miftuħa għall-utenti potenzjali kollha tal-ajruport fuq termini ugwali u mhux diskriminatorji. Għalhekk l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2006 ma tikkostitwixxix għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

9. **LEGALITÀ TAL-GĦAJNUNA**

(495) Skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw kwalunkwe pjan li jagħti jew jibdel l-għajnuna, u ma għandhomx jimplimentaw il-miżuri proposti qabel ma l-proċedura ta' notifika tirriżulta f'deċiżjoni finali.

(496) Peress li l-miżuri numru 1, 2, 3, 4, 5, 6 u 12 diġà tpoġġew għad-dispożizzjoni tal-FFHG jew ingħataw b'mod irrevokabbli bi dritt li l-FFHG tirċievi l-fondi rispettivi, il-Kummissjoni tqis li l-Ġermanja ma rrispettatx il-projbizzjoni tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat. ([112])

10. **VALUTAZZJONI LEGALI — IL-KOMPATIBBILTÀ TAL-GĦAJNUNA**

10.1. *L-APPLIKABILITÀ TAL-LINJI GWIDA TAL-AVJAZZJONI TAL-2014 U TAL-2005*

(497) L-Artikolu 107(3) tat-Trattat jipprevedi ċerti eżenzjonijiet għar-regola ġenerali stabbilita fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat li l-għajnuna mill-Istat mhijiex kompatibbli mas-suq intern. B'mod partikolari, l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jistabbilixxi li: "għajnuna maħsuba sabiex tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet jew ta' ċerti reġjuni ekonomiċi, basta dik l-għajnuna ma tfixkilx il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sal-punt li jkun kuntrarju għall-interess komuni", tista' titqies bħala kompatibbli mas-suq intern.

(498) F'dak ir-rigward, il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 jipprovdu qafas għall-valutazzjoni ta' jekk l-għajnuna mogħtija lill-ajruporti tistax tiġi ddikjarata bħala kompatibbli skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.

(499) Skont il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, il-Kummissjoni tqis li l-avviż tal-Kummissjoni dwar id-determinazzjoni tar-regoli applikabbli għall-valutazzjoni tal-għajnuna illegali mill-Istat ([113]) japplika għall-għajnuna għall-investiment illegali mogħtija lill-ajruporti. F'dak ir-rigward, jekk l-għajnuna għall-investiment illegali ngħatat qabel l-4 ta' April 2014, il-Kummissjoni tapplika r-regoli dwar il-kompatibbiltà li kienu fis-seħħ f'dak iż-żmien meta ngħatat l-għajnuna għall-investiment illegali. Għaldaqstant, il-Kummissjoni se tapplika l-prinċipji stabbiliti fil-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005 fil-każ ta' għajnuna għall-investiment illegali mogħtija lill-ajruporti qabel l-4 ta' April 2014. ([114])

(500) Skont il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, il-Kummissjoni tqis ukoll li d-dispożizzjonijiet tal-avviż tal-Kummissjoni dwar id-determinazzjoni tar-regoli applikabbli għall-valutazzjoni tal-għajnuna illegali mill-Istat ma għandhomx japplikaw għal każijiet ta' għajnuna operatorja illegali mogħtija lill-ajruporti qabel l-4 ta' April 2014. Minflok, il-Kummissjoni se tapplika l-prinċipji stabbiliti fil-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 għall-każijiet kollha li jikkonċernaw għajnuna operatorja lill-ajruporti (notifiki pendenti u għajnuna illegali mhux innotifikata), anki jekk l-għajnuna tkun ingħatat qabel l-4 ta' April 2014 u l-bidu tal-perjodu ta' tranżizzjoni. ([115])

(501) Fil-premessa 496 il-Kummissjoni diġà kkonkludiet li l-miżuri taħt valutazzjoni jikkostitwixxu għajnuna illegali mill-Istat li ngħatat qabel l-4 ta' April 2014.

10.2. *DISTINZJONI BEJN INVESTIMENT U GĦAJNUNA OPERATORJA*

(502) Fid-dawl tad-dispożizzjonijiet tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 imsemmija fil-premessi 499 u 500, il-Kummissjoni għandha tiddetermina jekk il-miżura inkwistjoni tikkostitwixxix għajnuna għall-investiment illegali jew għajnuna operattiva illegali.

(503) Skont il-punt 25(18) tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, l-għajnuna għall-investiment hija definita bħala "għajnuna biex ikunu ffinanzjati assi kapitali; speċifikament, biex tkopri 'd-diskrepanza tal-likwidità fl-ispejjeż kapitali'". Barra minn hekk, skont dik id-dispożizzjoni l-għajnuna għall-investiment tista' tkun relatata kemm ma' pagament bil-quddiem (jiġifieri tkun tkopri l-ispejjeż tal-investiment bil-quddiem) kif ukoll mal-għajnuna mħallsa fil-forma ta' pagamenti perjodiċi (biex tkopri l-ispejjeż kapitali, f'termini tad-deprezzament annwali u l-ispejjeż tal-finanzjament).

([112]) Il-Kawża T-109/01 *Fleuren Compost vs Il-Kummissjoni* [2004] Ġabra II-127.
([113]) ĠU C 119, 22.5.2002, p. 22.
([114]) Il-Punt 173 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.
([115]) Il-punt 172 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.

(504) Min-naħa l-oħra, għajnuna operatorja tfisser għajnuna li tkopri l-ispejjeż operattivi kollha jew parti mill-ispejjeż operattivi ta' ajruport, definiti bħala "l-ispejjeż sottostanti tal-forniment ta' servizzi tal-ajruport, inklużi kategoriji ta' spejjeż bħal dawk relatati mal-persunal, is-servizzi b'kuntratt, il-komunikazzjoni, l-iskart, l-enerġija, il-manutenzjoni, il-kera, l-amministrazzjoni, eċċ., iżda jeskludu l-ispejjeż kapitali, is-sostenn tal-kummerċjalizzazzjoni jew kwalunkwe inċentiv ieħor mogħti lil-linji tal-ajru mill-ajruport, u l-ispejjeż li jaqgħu fil-mandat tal-ordni pubbliku". ([116])

(505) Fid-dawl ta' dawn id-definizzjonijiet, jista' jitqies li ż-żidiet fil-kapital u l-għotjiet diretti li kienu marbuta ma' proġetti ta' investiment jikkostitwixxu għajnuna għall-investiment favur l-FFHG.

(506) B'kuntrast, il-parti tat-trasferimenti annwali tat-telf użati biex ikopru t-telf operatorju annwali tal-FFHG ([117]), netti mill-ispejjeż inklużi fl-EBITDA li jaqgħu taħt il-mandat tal-ordni pubbliku kif stabbilit fis-sezzjoni 8.1.4.1 tikkostitwixxi għajnuna operatorja favur l-FFHG.

(507) Fl-aħħar nett, il-parti tat-trasferimenti annwali li jkopru t-telf tal-FFHG li ma kinux diġà inklużi fl-EBITDA (jiġifieri d-deprezzament annwali tal-assi, l-ispejjeż tal-finanzjament, eċċ.), neqsin l-ispejjeż li jaqgħu taħt il-mandat tal-ordni pubbliku kif stabbilit fis-sezzjoni 8.1.4.1, jikkostitwixxu għajnuna għall-investiment.

(508) Kif ġie spjegat qabel, fil-każijiet kollha se titqies biss l-għajnuna mogħtija wara s-sentenza Aéroports de Paris tat-12 ta' Diċembru 2000.

10.3. *IL-KOMPATIBBILTÀ TAL-GĦAJNUNA GĦALL-INVESTIMENT SKONT IL-LINJI GWIDA TAL-AVJAZZJONI TAL-2005*

(509) Skont il-punt 61 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005, il-Kummissjoni għandha teżamina jekk ġewx issodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

(a) il-kostruzzjoni u l-operat tal-infrastruttura jissodisfaw objettiv ta' interess komuni definit b'mod ċar (l-iżvilupp reġjonali, l-aċċessibbiltà, eċċ.);

(b) l-infrastruttura hijiex meħtieġa u proporzjonali għall-għan li ġie stabbilit;

(c) l-infrastruttura għandhiex prospetti sodisfaċenti ta' użu għal perjodu ta' żmien medju, b'mod partikolari fir-rigward tal-użu tal-infrastruttura eżistenti;

(d) l-utenti potenzjali kollha tal-infrastruttura għandhomx aċċess għaliha b'mod ugwali u mhux diskriminatorju; u

(e) l-iżvilupp tal-kummerċ huwiex affettwat sal-punt li jmur kontra l-interess tal-Unjoni.

(510) Barra minn hekk, sabiex tkun kompatibbli mas-suq intern, l-għajnuna mill-Istat lill-ajruporti — bħal kwalunkwe miżura oħra ta' għajnuna mill-Istat — irid ikollha effett ta' inċentiv u tkun neċessarja u proporzjonali għall-objettiv leġittimu segwit.

(511) Il-Ġermanja rrilevat li l-għajnuna għall-investiment favur l-FFHG hija konformi mal-kriterji kollha ta' kompatibbiltà li jinsabu fil-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005.

(a) ***L-għajnuna tikkontribwixxi għal objettiv ta' interess komuni definit b'mod ċar***

(512) L-għajnuna għall-investiment favur l-FFHG kienet immirata biex tiffinanzja l-konverżjoni ulterjuri tal-eks bażi militari tal-Istati Uniti f'ajruport ċivili u l-iżvilupp sostanzjali tal-infrastruttura tal-ajruport. Dawk il-miżuri taw kontribuzzjoni sinifikanti għall-iżvilupp reġjonali u għall-konnettività tar-reġjun ta' Hunsrück, u l-ħolqien ta' impjiegi ġodda f'żona fejn l-ekonomija kienet intlaqtet ħażin mill-għeluq tal-bażi militari tal-Istati Uniti kif ukoll it-tnaqqis tal-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main.

([116]) Il-punt 25(22) tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.
([117]) Espress bħala *Qligħ qabel l-Imgħax, it-Taxxa, id-Deprezzament u l-Ammortizzament* ("EBITDA").

(513) Ir-reġjun ta' Hunsrück, kif indikat il-Ġermanja, huwa mdawwar minn għadd ta' żoni (bħal Landkreis Birkenfeld), li fil-qafas tal-"*Gemeinschaftsaufgabe Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur*" kienu ġew identifikati bħala reġjuni li jeħtieġu appoġġ. Tabilħaqq, fil-perjodu meqjus, Landkreis Birkenfeld kienet tal-anqas parzjalment meqjusa bħala reġjun bi Prodott Domestiku Gross (PDG) taħt il-medja tal-Unjoni. ([118])

(514) Il-Kummissjoni tqis li l-iżvilupp tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn ikkontribwixxa wkoll b'mod sinifikanti għall-ħolqien ta' impjiegi ġodda fir-reġjun ta' Hunsrück. Kif intwera mill-Ġermanja, meta wieħed iqis l-aspetti kollha tal-attivitajiet tal-ajruport, fl-2012 l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ħoloq 3 063 impjieg fir-reġjun ta' Hunsrück li 74 % minnhom kienu pożizzjonijiet full-time u 90 % ta' dawk l-impjegati jgħixu wkoll f'dak ir-reġjun.

(515) Barra minn hekk, l-iżvilupp tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu wkoll effetti pożittivi, indiretti, indotti u katalizzanti fuq il-ħolqien ta' impjiegi fir-reġjun kif ukoll fuq l-iżvilupp reġjonali inġenerali permezz ta' għadd dejjem jikber ta' attivitajiet ekonomiċi u turistiċi. Skont l-informazzjoni pprovduta mill-Ġermanja, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-iżvilupp tat-turiżmu lejn (madwar 33 % tal-passiġġieri li jikkorrispondi għal madwar miljun passiġġier fl-2005) u barra mill-pajjiż (madwar 67 % tal-passiġġieri) f'Land Rhineland-Palatinate. Kif indikat il-Ġermanja, 88 % tal-passiġġieri li jaslu jibqgħu tal-anqas lejl wieħed fir-reġjun u fl-2005 iġġeneraw madwar 5,7 miljun lejl. Peress li 88 % tat-turisti li jiġu minn Frankfurt Hahn jibqgħu tal-anqas lejl wieħed u aktar minn 80 % minn dawk saħansitra jibqgħu bejn jumejn sa għaxart ijiem, jiġġeneraw fatturat totali ta' madwar EUR 133,7 miljun fis-sena. Barra minn hekk, it-turiżmu lejn il-pajjiż iġġenera madwar 11 000 impjieg f'Rhineland-Palatinate.

(516) L-investimenti megħjuna inkwistjoni għenu wkoll biex titjieb l-aċċessibbiltà taż-żona. Madankollu, id-duplikazzjoni ta' ajruporti li ma jrendux profitti (jew il-ħolqien ta' kapaċità addizzjonali mhux użata) ma tikkontribwix għal objettiv ta' interess komuni. F'dan il-każ, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-għajnuna għall-investiment ma twassalx għal tali duplikazzjoni li kieku tnaqqas il-prospetti fuq perjodu ta' żmien medju għall-użu tal-infrastruttura eżistenti f'ajruporti ġirien oħra. Tabilħaqq, ma hemm ebda ajruport li jinsab f'distanza ta' inqas minn 100 kilometru 'l bogħod jew 60 minuta vvjaġġar mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn. L-eqreb ajruporti għal Frankfurt Hahn huma l-ajruport ta' Frankfurt Main, li jinsab 115-il kilometru 'l bogħod jew siegħa u 15-il minuta bil-karozza, u l-ajruport tal-Lussemburgu, li jinsab siegħa u 30 minuta vvjaġġar (111-il kilometru) 'il bogħod.

(517) L-ajruport ta' Frankfurt Main huwa ċentru ajruportwali internazzjonali b'varjetà wiesgħa ta' destinazzjonijiet u predominantement servut minn trasportaturi li joperaw netwerk ta' rotot li joffru traffiku ta' konnessjoni, filwaqt li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn jservi titjiriet bi prezzijiet irħas minn punt għal ieħor. Mill-2000 it-traffiku fl-ajruport ta' Frankfurt Main baqa' jiżdied b'mod kontinwu, minn 49,4 miljun passiġġier fl-2000 għal madwar 58 miljun fl-2012. Madankollu, matul dak il-perjodu ta' tkabbir ġie affettwat minn problemi ta' konġestjoni u restrizzjonijiet ta' kapaċità. Kif ġie indikat mill-Ġermanja, il-limiti ta' kapaċità tal-ajruport ta' Frankfurt Main kienu kontinwament jinqabżu. Għalhekk, skont il-Ġermanja, speċjalment fid-dawl tal-fatt li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu liċenzja li jopera 24 siegħa kuljum, kellu rwol importanti biex jipprovdi kapaċità addizzjonali sabiex tittaffa l-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main. Fil-fatt, sal-2009 Fraport kienet l-azzjonist maġġoritarju tal-FFHG, l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (2,7 miljun passiġġier fl-2013, madwar 4 miljun passiġġier fl-2007 fl-aqwa tagħha) u l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt-Main (58 miljun passiġġier u 2,1 miljun tunnellata ta' merkanzija), u għalhekk kienet qiegħda ssegwi strateġija ta' diversifikazzjoni.

(518) L-ajruport tal-Lussemburgu, li huwa l-eqreb ajruport għal Frankfurt Hahn iżda xorta jinsab madwar 111-il kilometru jew siegħa u 30 minuta bil-karozza, kellu madwar 1,7 miljun passiġġier fl-2008 u fl-2013 esperjenza tkabbir rapidu għal 2,2 miljun passiġġier. Minkejja li l-ajruport tal-Lussemburgu huwa kemxejn iżgħar mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn f'termini ta' traffiku tal-passiġġieri, l-attività tal-merkanzija tiegħu hija sostanzjalment ogħla b'674 000 tunnellata fl-2013. Joffri varjetà ta' titjiriet skedati lejn kapitali Ewropej u titjiriet charter lejn destinazzjonijiet ta' divertiment. Dik l-għażla ta' destinazzjonijiet fil-biċċa l-kbira tagħha tissodisfa l-ħtiġijiet tal-impjegati tal-istituzzjonijiet finanzjarji u internazzjonali li jinsabu fil-Lussemburgu.

(519) L-ajruport ta' Saarbrücken jinsab madwar 128 kilometru 'l bogħod mill-ajruport ta' Frankfurt Hahn li jammonta għal aktar minn sagħtejn bil-karozza. Barra minn hekk, Frankfurt Hahn huwa servut primarjament minn trasportaturi bi prezzijiet irħas (Ryanair) u l-merkanzija tikkostitwixxi element pjuttost importanti fil-mudell tan-negozju tiegħu, filwaqt li l-ajruport ta' Saarbrücken joffri primarjament titjiriet skedati lejn destinazzjonijiet nazzjonali u joffri biss trasport limitat ta' merkanzija bl-ajru.

([118]) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-8 ta' Novembru 2006 fil-kawża dwar l-għajnuna mill-Istat N459/2006 — il-Ġermanja — Linji gwida dwar għajnuna reġjonali Nazzjonali għall-2007-2013 —Mappa tal-għajnuna mill-Istat reġjonali Nazzjonali: il-Ġermanja (ĠU C 295, 5.12.2006, p. 6).

(520) Fir-rigward tal-ajruport ta' Zweibrücken, il-Ġermanja enfasizzat li d-distanza ta' 127 km għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn issarraf f'ħin ta' vjaġġar ta' siegħa u 27 minuta bil-karozza jew madwar 4 sigħat bil-ferrovija. Barra minn hekk, il-Ġermanja rrilevat li, meta wieħed iħares lejn it-traffiku tal-passiġġieri u tal-merkanzija bl-ajru bejn l-2005 u l-2012, ma tista' tiġi dedotta l-ebda relazzjoni ta' sostituzzjoni bejn l-ajruporti.

(521) Il-Kummissjoni tosserva li hemm ċerta duplikazzjoni fl-attivitajiet kemm fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn u fl-ajruport ta' Zweibrücken, peress li anke l-ajruport ta' Zweibrücken kien involut fl-immaniġġjar tal-merkanzija bl-ajru u d-destinazzjonijiet servuti mill-ajruport ta' Zweibrücken huma predominantement għat-traffiku charter. F'dak ir-rigward, il-Kummissjoni tinnota li ġeneralment il-merkanzija hija aktar mobbli mit-trasport tal-passiġġieri. ([119]) B'mod ġenerali, żona ta' lħuq għall-ajruporti tal-merkanzija titqies li għandha raġġ ta' mill-inqas madwar 200 kilometru u sagħtejn ivvjaġġar. Kummenti mill-industrija jissuġġerixxu li ġeneralment nofs ta' nhar ġarr bit-trakkijiet (jiġifieri, sa 12-il siegħa sewqan minn trakkijiet) ikun aċċettabbli għall-ispedizzjonieri biex jittrasportaw il-merkanzija tagħhom. ([120]) Barra minn hekk, it-traffiku charter huwa wkoll, b'mod ġenerali, inqas sensittiv għall-ħin u jista' jaċċetta sa sagħtejn ivjaġġar bil-karozza.

(522) Fl-istess ħin għandu jiġi nnotat li, qabel Zweibrücken daħal fis-suq fl-2006, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien diġà ajruport stabbilit sew b'aktar minn 3 miljun passiġġier u jidderieġi 123 000 tunnellata ta' merkanzija. Fid-dawl tal-iżvilupp storiku taż-żewġ ajruporti, il-pożizzjoni ġeografika tagħhom u l-kapaċità ħielsa disponibbli fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn fiż-żmien meta l-ajruport ta' Zweibrücken daħal fis-suq tal-avjazzjoni kummerċjali fl-2006, il-Kummissjoni tikkonkludi li huwa pjuttost il-ftuħ tal-ajruport ta' Zweibrücken li kkostitwixxa duplikazzjoni bla bżonn ta' infrastruttura.

(523) Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-investimenti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma jikkostitwux duplikazzjoni ta' infrastruttura eżistenti li mhijiex profittabbli. Għall-kuntrarju, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu rwol importanti fit-tnaqqis tal-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main mingħajr ma llimita l-pjanijiet ta' espansjoni ta' dan tal-aħħar. Mingħajr l-investimenti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien hemm fil-fatt riskju li r-reġjun ma kienx se jkun moqdi tajjeb f'termini tal-ħtiġijiet ta' trasport tiegħu.

(524) Għalhekk, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi minn 512 sa 523, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-għajnuna għall-investiment immirata lejn il-bini u l-operat ta' infrastruttura fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn tissodisfa objettiv ta' interess komuni li huwa definit sew, jiġifieri l-iżvilupp ekonomiku reġjonali, il-ħolqien ta' impjiegi u t-titjib tal-aċċessibbiltà tar-reġjun.

(b) ***L-infrastruttura hija meħtieġa u proporzjonali għall-objettiv***

(525) Skont il-Ġermanja, l-investimenti kienu saru skont il-ħtiġijiet (u għalhekk kienu proporzjonati) u l-infrastruttura mibnija kienet neċessarja għall-ajruport sabiex tiġi garantita l-konnettività u tgħin fl-iżvilupp tar-reġjun u biex titnaqqas il-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main.

(526) Abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-Ġermanja, il-Kummissjoni taqbel li l-investimenti ffinanzjati kienu neċessarji u proporzjonati għall-objettiv ta' interess komuni. Tabilħaqq, mingħajr dawk l-investimenti kieku ma kinitx titlesta l-konverżjoni tal-eks bażi tal-Istati Uniti f'ajruport tal-avjazzjoni ċivili li jiffunzjona b'mod sħiħ. Il-bini ta' faċilitajiet għall-passiġġieri u għall-merkanzija, rampi u l-modernizzazzjoni tat-taxiways kellhom isiru sabiex ikomplu jiġu żviluppati l-operazzjonijiet ta' titjir ċivili. Għalhekk, l-infrastruttura mibnija kienet neċessarja għall-ajruport sabiex tiġi garantita l-konnettività u l-iżvilupp tar-reġjun.

(527) Barra minn hekk, il-proġett infrastrutturali twettaq biss sal-punt li kien meħtieġ sabiex jintlaħqu l-għanijiet stabbiliti: filwaqt li l-infrastruttura nbniet għal traffiku massimu ta' bejn 4 sa 5 miljun passiġġier u 500 000 tunnellata ta' merkanzija, l-istatistika tat-traffiku murija fit-Tabella I u fit-Tabella 2 turi li t-traffiku tal-passiġġieri żdied b'mod konsistenti sal-2007 sabiex laħaq rekord ta' 4 miljun passiġġier (wara li kien naqas għal 2,7 miljun fl-2013 minħabba r-raġunijiet stabbiliti fil-premessa 532) u li fl-2011 il-volum ta' merkanzija kien żdied għal aktar minn 500 000 tunnellata ta' merkanzija. Dan ifisser li fil-parti l-kbira d-domanda mistennija tat-traffiku kienet tikkorrispondi mad-domanda proprja u li l-investimenti ma kinux sproporzjonalment kbar.

([119]) Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 88.
([120]) It-tweġiba tal-ajruport ta' Liège għall-konsultazzjoni pubblika dwar il-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.

(528) Filwaqt li huwa importanti li jiġi evitat li l-investiment jikkostitwixxi duplikazzjoni ta' infrastruttura eżistenti li mhijiex profittabbli, dan mhuwiex il-każ hawnhekk. Kif diġà ġie spjegat fil-premessi minn 516 sa 523, ma hemm l-ebda ajruport ieħor li jinsab f'distanza ta' inqas minn 100 kilometru 'l bogħod u 60 minuta vvjaġġar, u anke kieku kellha titqies żona usa' ta' lħuq ma hemm l-ebda effetti ta' duplikazzjoni. L-eqreb ajruport huwa l-ajruport ta' Frankfurt Main, liema konġestjoni l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kien maħsub li jnaqqas.

(529) Fid-dawl ta' dawk il-kunsiderazzjonijiet, il-Kummissjoni tqis li din il-kundizzjoni ta' kompatibbiltà hija ssodisfata.

(c) ***L-infrastruttura għandha prospetti sodisfaċenti għall-użu fuq perjodu ta' żmien medju***

(530) Il-Ġermanja rrilevat li qabel ittieħdet id-deċiżjoni biex tkompli tiġi żviluppata l-infrastruttura tal-ajruport, esperti esterni kienu wettqu studji ta' tbassir tat-traffiku sabiex jiġi identifikat il-potenzjal tat-traffiku għall-ajruport ta' Frankfurt Hahn.

(531) L-informazzjoni ppreżentata turi li dak iż-żmien l-esperti esterni kienu bassru tkabbir sinifikanti minn 0,3 miljun passiġġier fl-2000 sa daqs 3,8 miljun passiġġier sal-2010 (ara l-Figura 2, il-Figura 3 u l-Figura 4). Fir-rigward tal-iżvilupp tal-merkanzija, l-esperti pprevedew żvilupp minn 151 000 tunnellata fl-2001 sa daqs 386 000 tunnellata fl-2010 (ara l- Figura 5), bit-tkabbir fin-negozju tal-merkanzija bejn l-2006 u l-2010 bħala riżultat tad-devjazzjoni tat-titjiriet tal-merkanzija mill-ajruport ta' Frankfurt Main minħabba restrizzjonijiet. Madankollu, dawk il-projezzjonijiet setgħu jiġu ssodisfati biss kieku l-investimenti twettqu skont iż-żmien ippjanat.

(532) Il-Kummissjoni tinnota li dawk il-previżjonijiet tat-traffiku (ara l-premessa 531) ġew ikkonfermati mill-iżvilupp proprju tat-traffiku fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn (ara t-Tabella 1 u t-Tabella 2). Fl-2007 l-ajruport ta' Frankfurt Hahn serva madwar 4 miljun passiġġier. Wara perjodu ta' tkabbir sinifikanti, fis-snin reċenti t-traffiku tal-ajru fil-Ġermanja u fl-Unjoni ġie affettwat b'mod negattiv mill-kriżi ekonomika u finanzjarja fl-2008/09, li fl-2009 fil-Ġermanja wassal għal tnaqqis fit-trasport tal-passiġġieri bl-ajru. L-iżvilupp fir-rigward tal-passiġġieri fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn kompla jiġi affettwat bl-introduzzjoni ta' taxxa fuq il-passiġġieri tal-ajru fil-Ġermanja fl-2011. Attwalment l-ajruport ta' Frankfurt Hahn iservi madwar 2,7 miljun passiġġier fis-sena. Fir-rigward tal-merkanzija, fl-2011 l-ajruport ta' Frankfurt Hahn immaniġġja 565 000 tunnellata ta' merkanzija. Minħabba l-falliment ta' wieħed mill-klijenti tiegħu, fl-2013 l-ajruport ipproċessa biss 447 000 tunnellata.

(533) Għalhekk, fid-dawl ta' dawk il-konsiderazzjonijiet, jista' jiġi konkluż li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn diġà qiegħed juża l-biċċa l-kbira tal-kapaċità tiegħu u li l-prospetti fuq perjodu ta' żmien medju għall-użu tal-kapaċità huma sodisfaċenti.

(d) ***Aċċess għall-infrastruttura b'mod ugwali u mhux diskriminatorju***

(534) L-utenti potenzjali kollha tal-infrastruttura għandhom aċċess għall-ajruport fuq termini ugwali u mhux diskriminatorji. Tabilħaqq, l-iskeda tal-imposti ajruportwali applikabbli fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn hija pubblikament disponibbli u miftuħa għall-utenti kollha potenzjali u attwali tal-ajruport b'mod trasparenti u mhux diskriminatorju. Kwalunkwe differenza fl-imposti ajruportwali effettivament imħallsa għall-użu tal-infrastruttura kienet ibbażata fuq differenzjazzjoni kummerċjalment iġġustifikata. ([121])

(535) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li din il-kundizzjoni hija ssodisfata.

(e) ***Il-kummerċ ma jiġix affettwat kontra l-interess komuni***

(536) Skont il-punt 39 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005, il-kategorija tal-ajruport tista' tipprovdi indikazzjoni tal-punt sa fejn l-ajruporti qegħdin jikkompetu ma' xulxin u għalhekk anki tal-punt sa fejn il-finanzjament pubbliku mogħti lil ajruport jista' jwassal għal tfixkil tal-kompetizzjoni.

([121]) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-1 ta' Ottubru 2014 fil-kawża dwar l-għajnuna mill-Istat SA.21211 — il-Ġermanja — l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u Ryanair, għadha ma ġietx ippubblikata fil-ĠU.

(537) Fiż-żona standard ta' lħuq tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (siegħa vvjaġġar bil-karozza jew distanza ta' 100 kilometru) ma hemmx ajruporti oħra kummerċjalment sfruttati. Anke kieku wieħed kellu jestendi ż-żona ta' lħuq, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna ma toħloqx effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(538) Fir-rigward tal-ajruport ta' Frankfurt Main (l-eqreb ajruport li jinsab madwar 115-il kilometru 'l bogħod u siegħa u 15-il minuta vvjaġġar), l-investimenti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma wasslux għal effetti negattivi ta' sostituzzjoni. Fil-fatt, qabel l-involviment tagħha fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn, Fraport kienet diġà l-operatur tal-ajruport ta' Frankfurt Main, iżda minkejja dan kienet qiegħda tinvesti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn bl-għan li titnaqqas il-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main peress li f'dak iċ-ċentru kienet prevista kapaċità futura eċċessiva. B'mod partikolari, il-projbizzjoni fuq titjiriet bil-lejl fl-ajruport ta' Frankfurt Main kienet waħda mill-fatturi ewlenin li kellha tittieħed inkunsiderazzjoni peress li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn kellu liċenzja li jopera 24 siegħa kuljum.

(539) Minkejja li fil-perjodu bejn l-2000 u l-2007 Frankfurt Hahn esperjenza tkabbir sinifikanti (Tabella 1 u Tabella 2) meta mqabbel ma' Frankfurt Main is-sehem tat-traffiku kien baqa' limitat ħafna. Bejn l-2000 u l-2003 l-ajruport ta' Frankfurt Main esperjenza tkabbir kostanti fl-għadd ta' passiġġieri minn 48 miljun fl-2000 għal 54,2 miljun fl-2007. Minħabba l-kriżi ekonomika, Frankfurt Main esperjenza tnaqqis żgħir għal 50,9 miljun fl-2009, segwit minn żieda rapida għal 58 miljun. Fir-rigward tal-attivitajiet relatati mal-merkanzija, l-ajruport ta' Frankfurt Main esperjenza tkabbir kostanti minn 1,6 miljun għal 2,2 miljun tunnellata fl-2013.

(540) Fir-rigward ta' ajruporti oħra, il-Kummissjoni diġà spjegat li l-investimenti fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kellhomx impatt sinifikanti fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri. ([122]) Dan japplika wkoll għall-ajruport ta' Zweibrücken, minħabba li huwa pjuttost dan tal-aħħar li jikkostitwixxi duplikazzjoni bla bżonn ta' infrastruttura (u għalhekk ikun responsabbli għal kwalunkwe effett ta' tfixkil fuq il-kompetizzjoni).

(541) Barra minn hekk, kuntrarjament għall-ajruporti ta' Frankfurt Main u tal-Lussemburgu, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn mhuwiex servut minn konnessjoni ferrovjarja. B'mod ġenerali, ma jista' jkun mistenni l-ebda effett ta' sostituzzjoni fuq it-trasport ferrovjarju.

(542) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi minn 536 sa 541, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe effett negattiv bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri huwa limitat għall-minimu.

(f) ***L-effett ta' inċentiv, in-neċessità u l-proporzjonalità***

(543) Il-Kummissjoni trid tistabbilixxi jekk l-għajnuna mill-Istat mogħtija lill-Ajruport ta' Frankfurt Hahn biddlitx l-imġiba tal-benefiċjarju b'tali mod li involva ruħu f'attività li tikkontribwixxi sabiex jintlaħaq l-objettiv ta' interess komuni li (i) ma kienx iwettaq mingħajr l-għajnuna, jew (ii) kien iwettaq b'mod aktar ristrett jew differenti. Barra minn hekk, l-għajnuna titqies bħala proporzjonata biss jekk l-istess riżultat ma jkunx jista' jintlaħaq b'inqas għajnuna u inqas tfixkil. Dan ifisser li l-ammont u l-intensità tal-għajnuna għandhom ikunu limitati għall-minimu neċessarju sabiex tkun tista' sseħħ l-attività megħjuna.

(544) Skont l-informazzjoni sottomessa mill-Ġermanja, mingħajr l-għajnuna, l-investiment qatt ma seta' jsir realtà. Il-Ġermanja rrilevat li l-għajnuna kienet neċessarja peress li kkumpensat biss l-ispejjeż ta' finanzjament u ammont aktar baxx kien iwassal għal livelli aktar baxxi ta' investiment.

(545) Tabilħaqq, skont ir-riżultati finanzjarji ppreżentati fil-qosor fit-Tabella 3 u fit-Tabella 4, l-ajruport għadu jagħmel telf u ma jistax jiffinanzja l-ispejjeż ta' investiment tiegħu. Għalhekk, jista' jiġi konkluż li l-għajnuna kienet neċessarja sabiex isiru l-investimenti sabiex titnaqqas il-konġestjoni fl-infrastruttura tal-ajruport kif ukoll biex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti attwali għal infrastruttura moderna tal-ajruport. Mingħajr l-għajnuna, l-ajruport ta' Frankfurt Hahn ma kienx ikun kapaċi jlaħħaq mad-domanda mistennija tal-linji tal-ajru, tal-passiġġieri u tal-ispedizzjonieri u anke l-livell tal-attività ekonomika tal-ajruport kien jitnaqqas.

([122]) Fir-rigward tal-ajruport ta' Frankfurt Main u l-ajruport tal-Lussemburgu, il-Kummissjoni tinnota wkoll li f'dawn l-ajruporti s-segment tal-ivvjaġġar minħabba xogħol jokkupa sehem sinifikanti tas-suq, filwaqt li fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn dan jirrappreżenta biss sehem relattivament limitat.

(546) Għandu jiġi nnotat ukoll li l-appoġġ pubbliku kien ingħata fi żmien meta l-FFHG kienet kisbet investimenti sinifikanti ħafna fl-infrastruttura (aktar minn EUR 220 miljun bejn l-2001 u l-2012). Minn dan isegwi li l-għajnuna għall-investiment tkopri biss frazzjoni tal-ispejjeż globali għall-investiment.

(547) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-miżura ta' għajnuna inkwistjoni kellha effett ta' inċentiv, li l-ammont ta' għajnuna kien limitat għall-minimu neċessarju sabiex tkun tista' titwettaq l-attività megħjuna, u, għalhekk kienet proporzjonata.

Konklużjoni

(548) Abbażi ta' dan ta' hawn fuq, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-għajnuna għall-investiment mogħtija lill-ajruport ta' Frankfurt Hahn hija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat minħabba li hija konformi mal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà stabbiliti fil-punt 61 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005.

10.4. *IL-KOMPATIBBILTÀ TAL-GĦAJNUNA OPERATORJA SKONT IL-LINJI GWIDA TAL-AVJAZZJONI TAL-2014*

(549) Is-Sezzjoni 5.1. tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 tistabbilixxi l-kriterji li se tapplika l-Kummissjoni meta tiġi biex tivvaluta l-kompatibbiltà ta' għajnuna operatorja mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat. Skont il-punt 172 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, il-Kummissjoni tapplika dawk il-kriterji għall-każijiet kollha li jikkonċernaw għajnuna operatorja, inklużi n-notifiki pendenti u l-każijiet ta' għajnuna illegali mhux innotifikata.

(550) Skont il-punt 137 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, għajnuna operatorja illegali mogħtija qabel id-data tal-Pubblikazzjoni tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014 tista' tiġi ddikjarata bħala kompatibbli mas-suq intern sal-portata sħiħa ta' spejjeż operattivi mhux koperti sakemm jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

(a) *il-kontribut lejn objettiv ta' interess komuni li huwa definit sew*: dik il-kundizzjoni tiġi sodisfatta *inter alia* jekk l-għajnuna żżid il-mobbiltà taċ-ċittadini tal-Unjoni u l-konnettività tar-reġjuni jew tiffaċilita l-iżvilupp reġjonali ([123]);

(b) *il-ħtieġa għal intervent mill-Istat*: l-għajnuna għandha tiġi mmirata lejn sitwazzjonijiet fejn tkun tista' trendi titjib materjali li s-suq innifsu ma jistax iwassal ([124]);

(c) *l-eżistenza ta' effett ta' inċentiv*: dik il-kundizzjoni tiġi sodisfatta jekk ikun probabbli li, fin-nuqqas ta' għajnuna operattiva, u b'kunsiderazzjoni tal-preżenza possibbli ta' għajnuna għall-investiment u tal-livell tat-traffiku, il-livell tal-attività ekonomika tal-ajruport ikkonċernat jitnaqqas b'mod sinifikanti ([125]);

(d) *il-proporzjonalità tal-ammont ta' għajnuna (għajnuna limitata għall-minimu neċessarju)*: sabiex tkun proporzjonata, l-għajnuna operatorja lill-ajruporti għandha tkun limitata għall-minimu neċessarju sabiex l-attività megħjuna tkun tista' sseħħ ([126]);

(e) *l-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ.* ([127])

(a) ***Il-kontribut lejn objettiv ta' interess komuni li huwa definit sew***

(551) Skont is-sezzjoni 5.1.2(a) tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, sabiex l-ajruporti jingħataw żmien biex jaġġustaw għar-realtajiet ġodda tas-suq u jiġu evitati interruzzjonijiet fit-traffiku tal-ajru u l-konnettività tar-reġjuni, għajnuna operatorja għall-ajruporti tiġi kkunsidrata li tikkontribwixxi għall-kisba ta' mira ta' interess komuni jekk, (i) iżżid il-mobbiltà taċ-ċittadini tal-Unjoni u l-konnettività tar-reġjuni billi tistabbilixxi punti ta' aċċess għal titjiriet interni fl-Unjoni; (ii) tiġġieled kontra l-konġestjoni tat-traffiku tal-ajru f'ajruporti ċentrali prinċipali tal-Unjoni; jew (iii) tiffaċilita l-iżvilupp reġjonali.

([123]) Il-punti 137, 113 u 114 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.
([124]) Il-punti 137 u 116 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.
([125]) Il-punti 137 u 124 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.
([126]) Il-punti 137 u 125 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.
([127]) Il-punti 137 u 131 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014.

(552) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi minn 512 sa 519, il-Kummissjoni tqis li l-operat kontinwu tal-ajruport ta' Frankfurt-Hahn żied il-mobbiltà taċ-ċittadini tal-Unjoni u l-konnettività tar-reġjuni billi waqqaf punt ta' aċċess għal titjiriet intra-Unjoni fir-reġjun ta' Hunsrück. Apparti minn hekk, l-operat kontinwu tal-ajruport iffaċilita l-iżvilupp reġjonali tar-reġjun ta' Hunsrück u l-ħolqien ta' impjiegi ġodda. Barra minn hekk, l-operat u l-iżvilupp tal-ajruport ta' Frankfurt-Hahn serva wkoll biex titnaqqas il-konġestjoni fl-ajruport ta' Frankfurt Main.

(553) Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-miżura inkwistjoni tissodisfa b'mod ċar objettiv ta' interess komuni definit b'mod ċar.

(b) ***Il-ħtieġa għal intervent mill-Istat***

(554) Skont is-sezzjoni 5.1.2(b) tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, sabiex jiġi vvalutat jekk l-għajnuna mill-Istat hijiex effettiva biex tinkiseb mira ta' interess komuni, huwa meħtieġ li tiġi identifikata l-problema li għandha tiġi indirizzata. F'dak ir-rigward, kwalunkwe għajnuna mill-Istat lil ajruport għandha tiġi mmirata lejn sitwazzjonijiet fejn tkun tista' trendi titjib materjali li s-suq innifsu ma jistax iwassal.

(555) Il-Kummissjoni tinnota li l-ajruport ta' Frankfurt Hahn huwa ajruport reġjonali b'madwar 2,7 miljun passiġġier fis-sena li fil-perjodu taħt investigazzjoni esperjenza tkabbir sinifikanti fl-għadd ta' passiġġieri (ara t-Tabella 1). Għandu spejjeż operattivi fissi għoljin u taħt kundizzjonijiet attwali tas-suq mhuwiex kapaċi jkopri l-ispejjeż operattivi tiegħu. Għalhekk, hemm il-ħtieġa għal intervent mill-Istat (ara l-punt 89 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014).

(c) ***L-adegwatezza tal-miżuri ta' għajnuna***

(556) Skont is-sezzjoni 5.1.2(c) tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, kwalunkwe miżura ta' għajnuna lill-ajruport trid tkun strument xieraq ta' politika biex tiġi indirizzata l-mira ta' interess komuni. Għalhekk, l-Istat Membru għandu juri li ma hemm l-ebda strument ta' politika jew strument ta' għajnuna ieħor li joħloq inqas tfixkil li jippermetti li jintlaħaq l-istess objettiv.

(557) Skont il-Ġermanja, il-miżuri ta' għajnuna inkwistjoni huma xierqa biex jiġi indirizzat l-objettiv maħsub ta' interess komuni li ma setax kieku jinkiseb permezz ta' strument ta' politika li joħloq inqas tfixkil.

(558) F'dan il-każ l-ammont ta' għajnuna kien jikkorrispondi għat-telf operatorju mhux kopert (ara t-Tabella 4) li fil-fatt kien iġġarrab u kien limitat għall-minimu meħtieġ peress li kien ingħata biss sal-limitu tat-telf operatorju li fil-fatt kien iġġarrab. Ebda miżura ta' politika oħra ma kienet tippermetti lill-ajruport ikompli l-operat tiegħu. B'hekk, il-kumpens tat-telf huwa limitat għall-minimu u ma jipprevedi ebda profitt.

(559) Fid-dawl tal-premessi 557 u 558, il-Kummissjoni tqis li l-miżuri inkwistjoni kienu adegwati biex jintlaħaq l-objettiv mixtieq ta' interess komuni.

(d) ***L-eżistenza ta' effett ta' inċentiv***

(560) Skont is-sezzjoni 5.1.2(d) tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, l-għajnuna operatorja għandha effett ta' inċentiv jekk ikun probabbli li, fin-nuqqas ta' għajnuna operatorja, il-livell tal-attività ekonomika tal-ajruport jitnaqqas b'mod sinifikanti. Dik il-valutazzjoni trid tqis il-preżenza ta' għajnuna għall-investiment u l-livell ta' traffiku fl-ajruport.

(561) Mingħajr l-għajnuna, l-iskala tal-operazzjonijiet fl-ajruport ta' Frankfurt Hahn kienet se tiġi serjament affettwata u kienet se tonqos b'mod sinifikanti, li eventwalment kien iwassal biex l-ajruport joħroġ mis-suq minħabba telf operatorju mhux kopert.

(562) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-miżura ta' għajnuna inkwistjoni kellha effett ta' inċentiv.

(e) ***Il-proporzjonalità tal-ammont ta' għajnuna (għajnuna limitata għall-minimu)***

(563) Skont is-sezzjoni 5.1.2(e) tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, sabiex tkun proporzjonata, għajnuna operatorja lill-ajruporti għandha tkun limitata għall-minimu neċessarju sabiex tkun tista' sseħħ l-attività megħjuna;

(564) F'dan il-każ l-ammont ta' għajnuna kien limitat għal-livell tat-telf operatorju mhux kopert, peress li kkumpensat biss l-ispejjeż li fil-fatt iġġarrbu.

(565) Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li f'dan il-każ l-ammont ta' għajnuna operatorja kien proporzjonat u limitat għall-minimu neċessarju sabiex l-attività megħjuna tkun tista' sseħħ.

(f) ***L-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri***

(566) Skont is-sezzjoni 5.1.2(f) tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2014, meta tiġi vvalutata l-kompatibbiltà tal-għajnuna operatorja għandhom jitqiesu t- tfixkil tal-kompetizzjoni u l-effetti fuq il-kummerċ.

(567) Fiż-żona standard ta' lħuq tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (siegħa vvjaġġar bil-karozza jew distanza ta' 100 kilometru) ma hemmx ajruporti oħra kummerċjalment sfruttati. Anke kieku din iż-żona standard ta' lħuq kellha tkompli tiġi estiża għal ajruporti oħra fl-prossimità tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, kif intwera fil-premessi 537 u 541 ma hemm l-ebda effett negattiv u bla bżonn fuq il-kompetizzjoni bejn l-ajruporti li jinsabu fil-viċinanza tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn (jiġifieri l-ajruporti ta' Frankfurt Main, tal-Lussemburgu u ta' Saarbrücken).

(568) Fid-dawl ta' dawn ta' hawn fuq, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe effett negattiv bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri minħabba l-għajnuna operatorja li ngħatat favur l-FFHG huwa limitat għall-minimu.

Konklużjoni

(569) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi minn 551 sa 568, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-miżuri huma kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.

11. **KONKLUŻJONI**

11.1. *FINANZJAMENT TAL-AJRUPORT*

(570) ***Miżura 1: PLTA tal-2001*** Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi minn 291 sa 302, il-Kummissjoni tikkonkludi li fiż-żmien li ddaħħal fis-seħħ il-PLTA tal-2001, l-awtoritajiet pubbliċi setgħu leġittimament iqisu li PLTA biex jiġi kopert it-telf annwali tal-FFHG ma kienx jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat.

(571) ***Miżura 2: Żieda fil-kapital tal-2001*** Iż-żieda fil-kapital tal-2001 ta' EUR 27 miljun minn Fraport u Land Rhineland-Palatinate tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(572) ***Miżura 3: Żieda fil-kapital tal-2004 u l-Miżura 4: PLTA tal-2004*** Iż-żieda fil-kapital tal-2004 li ngħatat minn Fraport u l-PLTA tal-2004 ma jikkostitwux għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Anke kieku kellhom jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, dik l-għajnuna tista' titqies bħala kompatibbli abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.

(573) Iż-żieda fil-kapital tal-2004 li ngħatat minn Länder Rhineland-Palatinate u Hesse favur l-FFHG tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(574) ***Miżura 5: Kumpens lill-FFHG għal kompiti li jaqgħu taħt il-mandat tal-ordni pubbliku (kontrolli tas-sigurtà) u l-Miżura 6: Għotjiet diretti minn Land Rhineland-Palatinate*** Il-Kummissjoni tqis li l-finanzjament pubbliku li ngħata lill-FFHG fil-forma ta' għotjiet diretti li ngħataw wara t-12 ta' Diċembru 2002 jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(575) ***Miżura 12: Żieda fl-ekwità***: Peress li ż-żieda fl-ekwità hija maħsuba biex tiffinanzja miżuri infrastrutturali li skont il-Ġermanja permezz tad-deċiżjoni mill-azzjonisti pubbliċi biex jitwettqu dawk l-investimenti, l-FFHG kienet intitolata li tirċievi dak il-finanzjament, il-Kummissjoni tqis li ż-żieda fl-ekwità għandha tiġi vvalutata fil-kuntest tal-appoġġ pubbliku lill-FFHG. F'dak ir-rigward, u fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fis-sezzjoni 8.1.1, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-FFHG ilha mid-data tas-sentenza Aéroports de Paris (jiġifieri mit-12 ta' Diċembru 2000) 'il quddiem involuta f'attività ekonomika u tikkostitwixxi impriża fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(576) Barra minn hekk, f'konformità mal-kunsiderazzjonijiet fis-sezzjonijiet 8.1.1, 8.1.3 u 8.1.4, li japplikaw ugwalment għal dik il-miżura, il-Kummissjoni tqis li l-injezzjoni ta' ekwità tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, peress li tinvolvi riżorsi tal-Istat, hija imputabbli lill-Istat u tagħti vantaġġ ekonomiku selettiv lill-FFHG li jfixkel jew jhedded li jfixkel il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(577) Peress li l-miżuri diġà tpoġġew għad-dispożizzjoni tal-FFHG jew ingħataw b'mod irrevokabbli bi dritt li l-FFHG tirċievi dawk il-fondi, il-Kummissjoni tqis li l-Ġermanja ma rrispettatx il-projbizzjoni tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

(578) Fid-dawl tal-premessi minn 512 sa 545, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-għajnuna għall-investiment mogħtija lill-ajruport ta' Frankfurt Hahn hija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat minħabba li hija konformi mal-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà stabbiliti fil-punt 61 tal-Linji Gwida tal-Avjazzjoni tal-2005.

(579) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi minn 551 sa 568, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-miżuri huma kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.

11.2. *FTEHIMIET MA' RYANAIR U L-ISKEDA TAT-TARIFFI AJRUPORTWALI*

(580) ***Miżuri 7, 9 u 10: Ftehim ma' Ryanair tal-1999, tal-2002 u tal-2005***: Wara li analizzat il-ftehimiet u l-informazzjoni disponibbli għall-FFHG fiż-żmien li ġew konklużi dawk il-ftehimiet, il-Kummissjoni hija sodisfatta li l-FFHG setgħet raġonevolment tistenna li l-ftehimiet kienu se jikkontribwixxu għall-profittabbiltà tal-ajruport ta' Frankfurt Hahn, fis-sens li d-dħul inkrementali mistenni kien ogħla mill-ispejjeż inkrementali mistennija. Peress li għalhekk il-ftehimiet kienu konformi mal-prinċipju tal-MEO, ma kienu taw ebda vantaġġ lil Ryanair.

(581) ***Miżuri 8 u 11: L-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 u tal-2006***: Fid-dawl tal-analiżi *ex ante* tal-profittabbiltà li saret minn FFHG il-Kummissjoni tqis li l-iskeda tal-imposti ajruportwali tal-2001 u tal-2006 ma jagħtux vantaġġ ekonomiku lil-linji tal-ajru li ma kinux kieku jiksbu taħt kundizzjonijiet normali tas-suq.

(582) Peress li wieħed mill-kriterji kumulattivi skont l-Artikolu 107(1) tat-Trattat mhuwiex issodisfat, il-Kummissjoni tqis li l-ftehimiet ma' Ryanair tal-1999, tal-2002 u tal-2005 bejn l-ajruport ta' Frankfurt Hahn u Ryanair u l-iskedi tal-imposti ajruportwali tal-2001 u tal-2006 ma jikkostitwux għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

(583) Il-Kummissjoni tinnota li l-Ġermanja qiegħda taċċetta l-adozzjoni tad-deċiżjoni bl-Ingliż biss.

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

1. L-għajnuna mill-Istat, implimentata b'mod illegali mill-Ġermanja bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat favur *Flughafen Frankfurt Hahn GmbH* bejn l-2001 u l-2012 permezz ta' żidiet fil-kapital fl-2001 li jammontaw għal EUR 27 miljun, żidiet fil-kapital fl-2004 li jammontaw għal EUR 22 miljun u għotjiet diretti minn *Land* Rhineland-Palatinate (sal-punt li dak l-għotjiet ma kinux purament marbuta ma' attivitajiet li jaqgħu taħt il-mandat tal-ordni pubbliku u ma kinux ikopru investimenti deċiżi b'mod irrevokabbli qabel it-12 ta' Diċembru 2000) hija kompatibbli mas-suq intern.

2. Iż-żieda fil-kapital tal-2004 li ngħatat minn *Fraport AG* u l-ftehim ta' trasferiment ta' profitti u ta' telf tal-2004 ma jikkostitwux għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

Artikolu 2

1. Il-ftehim bejn *Ryanair* u *Flughafen Frankfurt Hahn GmbH*, li daħal fis-seħħ fl-1 ta' April 1999, ma jikkostitwix għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

2. Il-ftehim bejn *Ryanair* u *Flughafen Frankfurt Hahn GmbH* datat l-14 ta' Frar 2002 ma jikkostitwix għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

3. Il-"*Ftehim Ryanair/Flughafen Frankfurt-Hahn GmbH — Konsenja ta' inġenji tal-ajru minn 6 sa 18 — bejn l-2005 u l-2012*" tal-4 ta' Novembru 2005 ma jikkostitwix għajnuna fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

Artikolu 3

L-iskedi ta' imposti ajruportwali, li daħlu fis-seħħ fl-1 ta' Ottubru 2001 u fl-1 ta' Ġunju 2006, ma jikkostitwux għajnuna fis-sens tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

Artikolu 4

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lir-Repubblika Federali tal-Ġermanja.

Magħmul fi Brussell, l-1 ta' Ottubru 2014.

Għall-Kummissjoni
Joaquín ALMUNIA
Viċi President

DEĊIŻJONI DELEGATA TAL-KUMMISSJONI (UE) 2016/790

tat-13 ta' Jannar 2016

li temenda l-Anness V tad-Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tal-provi ta' kwalifiki formali u t-titli tal-korsijiet tat-taħriġ

(notifikata bid-dokument C(2016) 1)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

Wara li kkunsidrat id-Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Settembru 2005 dwar ir-rikonoxximent ta' kwalifiki professjonali ([1]), u b'mod partikolari l-Artikolu 21a(4) tagħha,

Billi:

(1) L-Anness V tad-Direttiva 2005/36/KE fih lista tal-provi ta' kwalifiki formali tat-tobba, l-infermiera responsabbli mill-kura ġenerali, it-tobba dentisti, il-kirurgi veterinarji, il-qwiebel, l-ispiżjara u l-periti.

(2) Diversi Stati Membri nnotifikaw lill-Kummissjoni bl-aġġornament tad-dispożizzjonijiet leġiżlattivi, regolatorji u amministrattivi fir-rigward tal-ħruġ ta' provi ta' kwalifiki formali tat-Tobba tal-Mediċina, l-Infermiera responsabbli mill-kura ġenerali, id-Dentisti, il-Kirurgi Veterinarji, il-Qwiebel, l-Ispiżjara u l-Periti. Il-Kummissjoni tqis li d-dispożizzjonijiet leġiżlattivi, regolatorji u amministrattivi notifikati huma f'konformità mal-kundizzjonijiet stipulati fil-Kapitolu III tat-Titolu III tad-Direttiva 2005/36/KE. Għalhekk jinħtieġ li l-Anness V tad-Direttiva 2005/36/KE jiġi emendat.

(3) Għal raġunijiet ta' ċarezza u ta' ċertezza legali, hemm bżonn li jinbidlu l-punti rilevanti tal-Anness V tad-Direttiva 2005/36/KE dwar l-evidenza ta' kwalifiki formali u titli ta' korsijiet ta' taħriġ.

(4) Għalhekk id-Direttiva 2005/36/KE għandha tiġi emendata skont dan.

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

L-Anness V tad-Direttiva 2005/36/KE jiġi emendat skont l-Anness ta' din id-Direttiva.

Artikolu 2

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell, it-13 ta' Jannar 2016.

Għall-Kummissjoni
Elżbieta BIEŃKOWSKA
Membru tal-Kummissjoni

([1]) ĠU L 255, 30.9.2005, p. 22.

ANNESS

L-Anness V għad-Direttiva 2005/36/KE ġie emendat kif ġej:

1. Il-punti 5.1.1 sa 5.1.4 ġew sostitwiti b'dawn li ġejjin:

"5.1.1. *Provi ta' kwalifiki formali f'taħriġ mediku bażiku*

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpannja l-kwalifiki	Data ta' referenza
België/Belgique/Belgien	Diplôme de "médecin"/Master in de geneeskunde	— Les universités/De universiteiten — Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap		20.12.1976
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен "магистър" по Медицина" и професионална квалификация "Магистър-лекар"	Университет		1.1.2007
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medicíny, MUDr.)	Lékářská fakulta univerzity v České republice		1.5.2004
Danmark	Bevis for kandidatuddannelsen i medicin (cand.med.)	Universitet	— Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsen og — Tilladelse til selvstændigt virke som læge (dokumentation for gennemført praktisk uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen	20.12.1976
Deutschland	— Zeugnis über die Ärztliche Prüfung — Zeugnis über die Ärztliche Staatsprüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassistent, soweit diese nach den deutschen Rechtsvorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorgesehen war	Zuständige Behörden		20.12.1976
Eesti	Arstikraad Degree in Medicine (MD) Diplom arstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpannja l-kwalifiki	Data ta' referenza
Ελλάδα	Πτυχίο Ιατρικής	— Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου, — Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου		1.1.1981
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	— Ministerio de Educación y Cultura		1.1.1986
	Título de Graduado/a en Medicina	— El rector de una Universidad — El rector de una Universidad		1.1.1986
France	Diplôme de fin de deuxième cycle des études médicales	Universités		20.12.1976
Hrvatska	Diploma "doktor medicine/doktorica medicine"	Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj		1.7.2013
Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20.12.1976
Italia	Diploma di laurea in medicina e chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20.12.1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1.5.2004
Latvija	ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1.5.2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją 2. Magistro diplomas (medicinos magistro kvalifikacinis laipsnis ir gydytojo kvalifikacija)	Universitetas	1. Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją 2. Internatūros pažymėjimas (medicinos gydytojo profesinė kvalifikacija)	1.5.2004
Lussemburgu	Diplôme d'Etat de docteur en médecine, chirurgie et accouchements	Jury d'examen d'Etat	Certificat de stage	20.12.1976
Magyarország	Okleveles orvosdoktor oklevél (Dr. med)	Egyetem		1.5.2004
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Mediċina u l-Kirurġija	L-Università ta' Malta	Ċertifikat ta' reġistrazzjoni maħruġ mill-Kunsill Mediku	1.5.2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20.12.1976

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpannja l-kwalifiki	Data ta' referenza
Österreich	Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med.univ.)	Medizinische Fakultät einer Universität, bzw Medizinische Universität		1.1.1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem "lekarza"	szkoły wyższe	Świadectwo złożenia Lekarskiego Egzaminu Państwowego (1) (3)/Świadectwo złożenia Lekarskiego Egzaminu Końcowego (2) (3)	1.5.2004
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Certificado emitido pela Ordem dos Médicos	1.1.1986
România	Diplomă de licență de doctor medic	Universități		1.1.2007
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "doktor medicine/doktorica medicine"	Univerza	Potrdilo o Opravljenem Strokovnem Izpitu za Poklic Zdravnik/Zdravnica	1.5.2004
Slovensko	DIPLOM všeobecné lekárstvo doktor všeobecného lekárstva ("MUDr.")	Univerzita		1.5.2004
Suomi/Finland	Lääketieteen lisensiaatin tutkinto/Medicine licentiatexamen	Yliopisto		1.1.1994
Sverige	Läkarexamen	Universitet eller högskola	Bevis om legitimation som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	1.1.1994
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20.12.1976

(1) Sal-2012.
(2) Mill-2013.
(3) Sal-1 ta' Ottubru 2017, il-prova ta' kwalifiki formali għandha tkun akkumpanjata wkoll minn ċertifikat ta' tlestija ta' apprendistat postgradwatorju ("staż podyplomowy").

5.1.2. *Prova ta' kwalifiki formali tat-tobba speċjalizzati*

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-kwalifiki	Data ta' referenza
België/Belgique/Belgie	Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist/Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid/Ministre de la Santé publique	20.12.1976
България	Свидетелство за призната специалност	Университет	1.1.2007

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-kwalifiki	Data ta' referenza
Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví	1.5.2004
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen	20.12.1976
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer	20.12.1976
Eesti	Residentuuri lõpetamist tõendav tunnistus Residentuuri lõputunnistus eriarstiabi erialal	Tartu Ülikool	1.5.2004
Ελλάδα	Τίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Περιφέρεια 2. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση 3. Νομαρχία	1.1.1981
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1.1.1986
France	1. Certificat d'études spéciales de médecine accompagné du diplôme d'Etat de docteur en médecine 2. Attestation de médecin spécialiste qualifié accompagnée du diplôme d'Etat de docteur en médecine 3. Diplôme d'études spécialisées ou diplôme d'études spécialisées complémentaires qualifiant de médecine accompagné du diplôme d'Etat de docteur en médecine	1. Universités 2. Conseil de l'Ordre des médecins 3. Universités	20.12.1976
Hrvatska	Diploma o specijalističkom usavršavanju	Ministarstvo nadležno za zdravstvo	1.7.2013
Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20.12.1976
Italia	Diploma di medico specialista	Università	20.12.1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1.5.2004
Latvija	"Sertifikāts"–kompetentu iestāžu izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedrība Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1.5.2004
Lietuva	1. Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją 2. Rezidentūros pažymėjimas (gydytojo specialisto profesinė kvalifikacija)	Universitetas	1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-kwalifiki	Data ta' referenza
Lussemburgu	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20.12.1976
Magyarország	Szakorvosi bizonyítvány	Nemzeti Vizsgabizottság	1.5.2004
Malta	Ċertifikat ta' Speċjalista Mediku	Il-Kumitat tal-Approvazzjoni tal-Ispeċjalisti	1.5.2004
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	— Medische Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst — Sociaal-Geneeskundigen Registratie Commissie (SGRC) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst	20.12.1976
	Diploma geneeskundig specialist	— Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst (1)	
Österreich	Facharztdiplom	Österreichische Ärztekammer	1.1.1994
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1.5.2004
Portugal	Titulo de especialista	Ordem dos Médicos	1.1.1986
România	Certificat de medic specialist	Ministerul Sănătății	1.1.2007
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1.5.2004
Slovensko	Diplom o špecializácii	1. Slovenská zdravotnícka univerzita 2. Univerzita Komenského v Bratislave 3. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	1.5.2004
Suomi/Finland	Erikoislääkärin tutkinto/Specialläkarexamen	Yliopisto	1.1.1994
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1.1.1994
United Kingdom	Certificate of Completion of training	Postgraduate Medical Education and Training Board	20.12.1976
		General Medical Council	1.4.2010

(1) Minn Jannar 2013.

5.1.3. *Titoli ta' korsijiet tat-taħriġ fil-mediċina speċjalizzata*

	Anesteżija	Kirurġija ġenerali
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Anesthésie-réanimation/Anesthesie-reanimatie	Chirurgie/Heelkunde
България	Анестезиология и интензивно лечение	Хирургия
Česká republika	Anesteziologie a intenzivní medicína	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi
Deutschland	Anästhesiologie	(Allgemeine) Chirurgie
Eesti	Anestesioloogia	Üldkirurgia
Ελλάδα	Αναισθησιολογία	Χειρουργική
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Hrvatska	Anesteziologija, reanimatologija i intenzivna medicina	Opća kirurgija
Ireland	Anaesthesia	General surgery
Italia	Anestesia, rianimazione e terapia intensiva	Chirurgia generale
Κύπρος	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική
Latvija	Anestezioloģija un reanimatoloģija	Ķirurģija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Lussemburgu	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészet
Malta	Anesteżija u Kura Intensiva	Kirurġija Ġenerali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	— Chirurgie — Allgemeinchirurgie und Viszeralchirurgie [1]
Polska	Anestezjologia i intensywna terapia	Chirurgia ogólna
Portugal	Anestesiologia	Cirurgia geral

	Anesteżija	Kirurġija ġenerali
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
România	Anestezie şi terapie intensivă	Chirurgie generală
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicína	Chirurgia
Suomi/Finland	Anestesiologia ja tehohoito/Anestesiologi och intensivvård	Yleiskirurgia/Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvård	Kirurgi
United Kingdom	Anaesthetics	General surgery

(1) Minn Ġunju 2015

	Kirurġija newroloġika	Obstetrija u Ġinekoloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique/Gynaecologie — verloskunde
България	Неврохирургия	Акушерство и гинекология
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví
Danmark	Neurokirurgi	Gynækologi og obstetrik
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja günekoloogia
Ελλάδα	Νευροχειρουργική	Μαιευτική-Γυναικολογία
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología
France	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Hrvatska	Neurokirurgija	Ginekologija i opstetricija
Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαιευτική — Γυναικολογία

	Kirurġija newroloġika	Obstetrija u Ġinekoloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Latvija	Neiroķirurģija	Ginekoloģija un dzemdniecība
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija
Lussemburgu	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Magyarország	Idegsebészet	Szülészet-nőgyógyászat
Malta	Newrokirurġija	Ostetriċja u Ġinekoloġija
Nederland	Neurochirurgie	Obstetrie en Gynaecologie
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia
România	Neurochirurgie	Obstetrică-ginecologie
Slovenija	Nevrokirurgija	Ginekologija in porodništvo
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodníctvo
Suomi/Finland	Neurokirurgia/Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset/Kvinnosjukdomar och förlossningar
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology

	Mediċina (interna) ġenerali	Oftalmoloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Médecine interne/Inwendige geneeskunde	Ophtalmologie/Oftalmologie
България	Вътрешни болести	Очни болести
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie
Danmark		Oftalmologi
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde

	Mediċina (interna) ġenerali	Oftalmoloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Eesti	Sisehaigused	Oftalmoloogia
Ελλάδα	Παθολογία	Οφθαλμολογία
España	Medicina interna	Oftalmología
France	Médecine interne	Ophtalmologie
Hrvatska	Opća interna medicina	Oftalmologija i optometrija
Ireland	General (Internal) Medicine	Ophthalmic surgery Ophthalmology [1]
Italia	Medicina interna	Oftalmologia
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία
Latvija	Internā medicīna	Oftalmoloģija
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija
Lussemburgu	Médecine interne	Ophtalmologie
Magyarország	Belgyógyászat	Szemészet
Malta	Mediċina Interna	Oftalmoloġija
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie
Polska	Choroby wewnętrzne	Okulistyka
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia
România	Medicină internă	Oftalmologie
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija
Slovensko	Vnútorné lekárstvo	Oftalmológia
Suomi/Finland	Sisätaudit/Inre medicin	Silmätaudit/Ögonsjukdomar
Sverige	Internmedicine	Ögonsjukdomar (oftalmologi)
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology

[1] Mill-1991/1992

	Otorinolaringoloġija	Pedjatrija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Oto-rhino-laryngologie/Otorhinolaryngologie	Pédiatrie/Pediatrie
България	Ушно-носно-гърлени болести	Педиатрия
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství
Danmark	Oto-rhino-laryngologi	Pædiatri
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinder— und Jugendmedizin
Eesti	Otorinolarüngoloogia	Pediaatria
Ελλάδα	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
España	Otorrinolaringología	Pediatría y sus áreas especificas
France	Oto-rhino-laryngologie et chirurgie cervico-faciale	Pédiatrie
Hrvatska	Otorinolaringologija	Pedijatrija
Ireland	Otolaryngology	Paediatrics
Italia	Otorinolaringoiatria	Pediatria
Κύπρος	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
Latvija	Otolaringoloģija	Pediatrija
Lietuva	Otorinolaringologija	Vaikų ligos
Lussemburgu	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
Malta	Otorinolaringoloġija	Pedjatrija
Nederland	Keel-, neus— en oorheelkunde	Kindergeneeskunde
Österreich	— Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten — Hals-, Nasen- und Ohrenheilkunde [1]	Kinder- und Jugendheilkunde
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria
România	Otorinolaringologie	Pediatrie

	Otorinolaringoloġija	Pedjatrija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Slovenija	Otorinolaringológija	Pediatrija
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit/Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit/Barnsjukdomar
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics

(1) Minn Ġunju 2015

	Mediċina respiratorja	Uroloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Pneumologie	Urologie
България	Пневмология и фтизиатрия	Урология
Česká republika	Pneumologie a ftizeologie	Urologie
Danmark	Intern medicin: lungesygdomme	Urologi
Deutschland	— Pneumologie — Innere Medizin und Pneumologie (1)	Urologie
Eesti	Pulmonoloogia	Uroloogia
Ελλάδα	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	Ουρολογία
España	Neumología	Urología
France	Pneumologie	Chirurgie urologique
Hrvatska	Pulmologija	Urologija
Ireland	Respiratory medicine	Urology
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia
Κύπρος	Πνευμονολογία — Φυματιολογία	Ουρολογία
Latvija	Ftiziopneimonoloģija	Uroloģija
Lietuva	Pulmonologija	Urologija

	Mediċina respiratorja	Uroloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Lussemburgu	Pneumologie	Urologie
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia
Malta	Mediċina Respiratorja	Uroloġija
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie
Österreich	— Lungenkrankheiten — Innere Medizin und Pneumologie (2)	Urologie
Polska	Choroby płuc	Urologia
Portugal	Pneumologia	Urologia
România	Pneumologie	Urologie
Slovenija	Pnevmologija	Urologija
Slovensko	Pneumológia a ftizeológia	Urológia
Suomi/Finland	Keuhkosairaudet ja allergologia/Lungsjukdomar och allergologi	Urologia/Urologi
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology

(1) Minn Lulju 2011
(2) Minn Ġunju 2015

	Ortopedija	Anatomija patoloġika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Chirurgie orthopédique/Orthopedische heelkunde	Anatomie pathologique/Pathologische anatomie
България	Ортопедия и травматология	Обща и клинична патология
Česká republika	Ortopedie	Patologie
Danmark	Ortopædisk kirurgi	Patologisk anatomi og cytology
Deutschland	— Orthopädie (und Unfallchirurgie) — Orthopädie und Unfallchirurgie (1)	Pathologie
Eesti	Ortopeedia	Patoloogia

	Ortopedija	Anatomija patoloġika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Ελλάδα	Ορθοπεδική	Παθολογική Ανατομική
España	Cirugía ortopédica y traumatología	Anatomía patológica
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomie et cytologie pathologiques
Hrvatska	Ortopedija i traumatologija	Patologija
Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology
Italia	Ortopedia e traumatologia	Anatomia patologica
Κύπρος	Ορθοπεδική	Παθολογοανατομία- Ιστολογία
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Patoloģija
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patologija
Lussemburgu	Orthopédie	Anatomie pathologique
Magyarország	Ortopédia és traumatológia	Patológia
Malta	Kirurġija Ortopedika	Istopatoloġija
Nederland	Orthopedie	Pathologie
Österreich	— Orthopädie und Orthopädische Chirurgie — Orthopädie und Traumatologie (2)	— Pathologie — Klinische Pathologie und Molekularpathologie (2) — Klinische Pathologie und Neuropathologie
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Patomorfologia
Portugal	Ortopedia	Anatomia patologica
România	Ortopedie şi traumatologie	Anatomie patologică
Slovenija	Ortopedska kirurgija; Travmatologija	Patologija
Slovensko	Ortopédia	Patologická anatómia
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia/Ortopedi och traumatologi	Patologia/Patologi
Sverige	Ortopedi	Klinisk patologi
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology

(1) Minn Mejju 2006
(2) Minn Ġunju 2015

	Newroloġija	Psikjatrija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Neurologie	Psychiatrie, particulièrement de l'adulte/Psychiatrie, meer bepaald in de volwassenpsychiatrie
България	Нервни болести	Психиатрия
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie
Danmark	Neurologi	Psykiatri
Deutschland	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapie
Eesti	Neuroloogia	Psühhiaatria
Ελλάδα	Νευρολογία	Ψυχιατρική
España	Neurología	Psiquiatría
France	Neurologie	Psychiatrie
Hrvatska	Neurologija	Psihijatrija
Ireland	Neurology	Psychiatry
Italia	Neurologia	Psichiatria
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική
Latvija	Neiroloģija	Psihiatrija
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija
Lussemburgu	Neurologie	Psychiatrie
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria
Malta	Newroloġija	Psikjatrija
Nederland	Neurologie	Psychiatrie
Österreich	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapeutische Medizin
Polska	Neurologia	Psychiatria
Portugal	Neurologia	Psiquiatria
România	Neurologie	Psihiatrie
Slovenija	Nevrologija	Psihiatrija

	Newroloġija	Psikjatrija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Slovensko	Neurológia	Psychiatria
Suomi/Finland	Neurologia/Neurologi	Psykiatria/Psykiatri
Sverige	Neurologi	Psykiatri
United Kingdom	Neurology	General psychiatry

	Radjoloġija dijagnostika	Radjoterapija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Radiodiagnostic/Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie/Radiotherapie-oncologie
България	Образна диагностика	Лъчелечение
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie
Danmark	Radiologi	Klinisk Onkologi
Deutschland	(Diagnostische) Radiologie	Strahlentherapie
Eesti	Radioloogia	Onkoloogia
Ελλάδα	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική — Ογκολογία
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica
France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie option oncologie radiothérapique
Hrvatska	Klinička radiologija	Onkologija i radioterapija
Ireland	Radiology	Radiation oncology
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija
Lussemburgu	Radiodiagnostic	Radiothérapie
Magyarország	Radiológia	Sugárterápia

	Radjoloġija dijagnostika	Radjoterapija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Malta	Radjoloġija	Onkoloġija u Radjoterapija
Nederland	Radiologie	Radiotherapie
Österreich	Radiologie	Strahlentherapie-Radioonkologie
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia
România	Radiologie-imagistică medicală	Radioterapie
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia
Suomi/Finland	Radiologia/Radiologi	Syöpätaudit/Cancersjukdomar
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology

	Kirurġija plastika	Bijoloġija klinika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique/Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde	Biologie clinique/Klinische biologie
България	Пластично-възстановителна и естетична хирургия	Клинична лаборатория
Česká republika	Plastická chirurgie	
Danmark	Plastikkirurgi	
Deutschland	— Plastische (und Ästhetische) Chirurgie — Plastische und Ästhetische Chirurgie (1)	Laboratoriumsmedizin (2)
Eesti	Plastika— ja rekonstruktiivkirurgia	Laborimeditsiin
Ελλάδα	Πλαστική Χειρουργική	
España	Cirugía plástica, estética y reparadora	Análisis clínicos

	Kirurġija plastika	Bijoloġija klinika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	Biologie médicale
Hrvatska	Plastična, rekonstrukcijska i estetska kirurgija	
Ireland	Plastic, reconstructive and aesthetic surgery	
Italia	Chirurgia plastica, ricostruttiva ed estetica	Patologia clinica
Κύπρος	Πλαστική Χειρουργική	
Latvija	Plastiskā ķirurģija	
Lietuva	Plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija	Laboratorinė medicina
Lussemburgu	Chirurgie plastique	Biologie clinique
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet	Orvosi laboratóriumi diagnosztika
Malta	Kirurġija Plastika	
Nederland	Plastische chirurgie	
Österreich	Plastische, Ästhetische und Rekonstruktive Chirurgie Plastische, Rekonstruktive und Ästhetische Chirurgie (3)	Medizinische Biologie
Polska	Chirurgia plastyczna	Diagnostyka laboratoryjna
Portugal	Cirurgia plástica, estética e reconstrutiva	Patologia clínica
România	Chirurgie plastică, estetică şi microchirurgie reconstructivă	Medicină de laborator
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Slovensko	Plastická chirurgia	Laboratórna medicína
Suomi/Finland	Plastiikkakirurgia/Plastikkirurgi	
Sverige	Plastikkirurgi	
United Kingdom	Plastic surgery	

(1) Mill-2006
(2) Mill-2012
(3) Minn Ġunju 2015

	Mikrobijoloġija-batterjoloġija	Kimika bijoloġika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		
България	Микробиология	Биохимия
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi
Deutschland	— Mikrobiologie (Virologie) und Infektionsepidemiologie — Mikrobiologie, Virologie und Infektionsepidemiologie (3)	Laboratoriumsmedizin (1)
Eesti		
Ελλάδα	— Ιατρική Βιοπαθολογία — Μικροβιολογία	
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica
France		
Hrvatska	Klinička mikrobiologija	
Ireland	Microbiology	Chemical pathology
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica
Κύπρος	Μικροβιολογία	
Latvija	Mikrobioloģija	
Lietuva		
Lussemburgu	Microbiologie	Chimie biologique
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Malta	Mikrobijoloġija	Patoloġija Kimika
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie (2)
Österreich	— Hygiene und Mikrobiologie — Klinische Mikrobiologie und Hygiene (4) — Klinische Mikrobiologie und Virologie (4)	Medizinische und Chemische Labordiagnostik
Polska	Mikrobiologia lekarska	
Portugal		

	Mikrobijoloġija-batterjoloġija	Kimika bijoloġika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
România		
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia/Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia/Klinisk kemi
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology

(1) Sal-2012
(2) Dati ta' tħassir fis-sens tal-Artikolu 27(3): 4 ta' April 2000
(3) Minn Mejju 2006
(4) Minn Ġunju 2015

	Immunoloġija	Kirurġija Toraċika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		Chirurgie thoracique/Heelkunde op de thorax (1)
България	Клинична имунология	Гръдна хирургия Кардиохирургия
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Hrudní chirurgie
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
Deutschland		Thoraxchirurgie
Eesti		Torakaalkirurgia
Ελλάδα		Χειρουργική Θώρακος
España	Inmunología	— Cirugía torácica — Cirugía cardiovascular
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire
Hrvatska	Alergologija i klinička imunologija	
Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Cardiothoracic surgery
Italia		— Chirurgia toracica — Cardiochirurgia

	Immunoloġija	Kirurġija Toraċika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος
Latvija	Imunoloģija	Torakālā ķirurģija
Lietuva		Krūtinės chirurgija
Lussemburgu	Immunologie	Chirurgie thoracique
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkassebészet
Malta	Immunoloġija	Kirurġija Kardjo-Toraċika
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie
Österreich	— Immunologie — Klinische Immunologie ([2])	Thoraxchirurgie
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersiowej
Portugal		Cirurgia cardiotorácica
România		Chirurgie toracică
Slovenija		Torakalna kirurgija
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia
Suomi/Finland		Sydän-ja rintaelinkirurgia/Hjärt— och thoraxkirurgi
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery

([1]) Dati ta' tħassir fis-sens tal-Artikolu 27(3): 1 ta' Jannar 1983
([2]) Minn Ġunju 2015

	Kirurġija pedjatrika	Kirurġija vaskolari
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		Chirurgie des vaisseaux/Bloedvatenheelkunde ([1])
България	Детска хирургия	Съдова хирургия
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie
Danmark		Karkirurgi

	Kirurġija pedjatrika	Kirurġija vaskolari
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Deutschland	Kinderchirurgie	Gefäßchirurgie
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia
Ελλάδα	Χειρουργική Παίδων	Αγγειοχειρουργική
España	Cirugía pediátrica	Angiología y cirugía vascular
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire
Hrvatska	Dječja kirurgija	Vaskularna kirurgija
Ireland	Paediatric surgery	
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare
Κύπρος	Χειρουργική Παίδων	Χειρουργική Αγγείων
Latvija	Bērnu ķirurģija	Asinsvadu ķirurģija
Lietuva	Vaikų chirurgija	Kraujagyslių chirurgija
Lussemburgu	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire
Magyarország	Gyermeksebészet	Érsebészet
Malta	Kirurġija Pedjatrika	Kirurġija Vaskolari
Nederland		
Österreich	Kinder— und Jugendchirurgie	Allgemeinchirurgie und Gefäßchirurgie
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa
Portugal	Cirurgia pediátrica	Angologia/Cirurgia vascular
România	Chirurgie pediatrică	Chirurgie vasculară
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia
Suomi/Finland	Lastenkirurgia/Barnkirurgi	Verisuonikirurgia/Kärlkirurgi
Sverige	Barn— och ungdomskirurgi	
United Kingdom	Paediatric surgery	Vascular surgery

(1) Dati ta' tħassir fis-sens tal-Artikolu 27(3): 1 ta' Jannar 1983

	Kardjoloġija	Gastroenteroloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie/Gastro-enterologie
България	Кардиология	Гастроентерология (1)
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie
Danmark	Intern medicin: kardiologi	Intern medicin: gastroenterology og hepatologi
Deutschland	— Innere Medizin und Schwerpunkt Kardiologie — Innere Medizin und Kardiologie (2)	— Innere Medizin und Schwerpunkt Gastroenterologie — Innere Medizin und Gastroenterologie (2)
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia
Ελλάδα	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
España	Cardiología	Aparato digestivo
France	Cardiologie et maladies vasculaires	Gastro-entérologie et hépatologie
Hrvatska	Kardiologija	Gastroenterologija
Ireland	Cardiology	Gastro-enterology
Italia	Malattie dell'apparato cardiovascolare	Gastroenterologia
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
Latvija	Kardioloģija	Gastroenteroloģija
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija
Lussemburgu	Cardiologie et angiologie	Gastro-enterologie
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia
Malta	Kardjoloġija	Gastroenteroloġija
Nederland	Cardiologie	Maag-darm-leverziekten
Österreich	Innere Medizin und Kardiologie	Innere Medizin und Gastroenterologie und Hepatologie
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia
România	Cardiologie	Gastroenterologie

	Kardjoloġija	Gastroenteroloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Slovenija	Kardiologija in vaskularna medicina	Gastroenterologija
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia
Suomi/Finland	Kardiologia/Kardiologi	Gastroenterologia/Gastroenterologi
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
United Kingdom	Cardiology	Gastroenterology

(1) Sal-14 ta' Settembru 2010
(2) Minn Ottubru 2009

	Rewmatoloġija	Ematoloġija Ġenerali
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Rhumathologie/reumatologie	
България	Ревматология	Клинична хематология
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství
Danmark	Intern medicin: reumatologi	Intern medicin: hæmatologi
Deutschland	— Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie — Innere Medizin und Rheumatologie (1)	— Innere Medizin und Schwerpunkt Hämatologie und Onkologie — Innere Medizin und Hämatologie und Onkologie (1)
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia
Ελλάδα	Ρευματολογία	Αιματολογία
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia
France	Rhumatologie	
Hrvatska	Reumatologija	Hematologija
Ireland	Rheumatology	Haematology (clinical and laboratory)
Italia	Reumatologia	Ematologia
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία
Latvija	Reimatoloģija	Hematoloģija
Lietuva	Reumatologija	Hematologija

	Rewmatoloġija	Ematoloġija Ġenerali
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Lussemburgu	Rhumatologie	Hématologie
Magyarország	Reumatológia	Hematológia
Malta	Rewmatoloġija	Ematoloġija
Nederland	Reumatologie	
Österreich	Innere Medizin und Rheumatologie	Innere Medizin und Hämatologie und internistische Onkologie
Polska	Reumatologia	Hematologia
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia
România	Reumatologie	Hematologie
Slovenija	Revmatologija	Hematologija
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia
Suomi/Finland	Reumatologia/Reumatologi	Kliininen hematologia/Klinisk hematologi
Sverige	Reumatologi	Hematologi
United Kingdom	Rheumatology	Haematology

[1] Minn Ottubru 2009

	Endokrinoloġija	Fisjoterapija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		Médecine physique et réadaptation/Fysische geneeskunde en revalidatie
България	Ендокринология и болести на обмяната	Физикална и рехабилитационна медицина
Česká republika	Diabelotologie a endokrinologie	Rehabilitační a fyzikální medicína
Danmark	Intern medicin: endokrinologi	
Deutschland	— Innere Medizin und Schwerpunkt Endokrinologie und Diabetologie — Innere Medizin und Endokrinologie und Diabetologie [1]	Physikalische und Rehabilitative Medizin
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiaatria

	Endokrinoloġija	Fisjoterapija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Ελλάδα	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
España	Endocrinología y nutrición	Medicina física y rehabilitación
France	Endocrinologie — diabète — maladies métaboliques	Médecine physique et de réadaptation
Hrvatska	Endokrinologija i dijabetologija	Fizikalna medicina i rehabilitacija
Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus	
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
Latvija	Endokrinoloģija	Rehabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Lussemburgu	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Magyarország	Endokrinológia	Fizikális medicina és rehabilitációs orvoslás
Malta	Endokrinoloġija u Dijabete	
Nederland		Revalidatiegeneeskunde
Österreich	Innere Medizin und Endokrinologie und Diabetologie	Physikalische Medizin und Allgemeine Rehabilitation
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna
Portugal	Endocrinologia/Nutrição	Medicina física e de reabilitação
România	Endocrinologie	Reabilitare Medicală
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia
Suomi/Finland	Endokrinologia/Endokrinologi	Fysiatria/Fysiatri
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus	

[1] Minn Ottubru 2009

	Newropsikjatrija	Dermato-venerejoloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Neuropsychiatrie ([1])	Dermato-vénéréologie/Dermato-venereologie
България		Кожни и венерически болести
Česká republika		Dermatovenerologie
Danmark		Dermato-venerologi
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut — und Geschlechtskrankheiten
Eesti		Dermatoveneroloogia
Ελλάδα	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
España		Dermatología médico-quirúrgica y venereología
France	Neuropsychiatrie ([2])	Dermatologie et vénéréologie
Hrvatska		Dermatologija i venerologija
Ireland		
Italia	Neuropsichiatria ([3])	Dermatologia e venerologia
Κύπρος	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
Latvija		Dermatoloģija un veneroloģija
Lietuva		Dermatovenerologija
Lussemburgu	Neuropsychiatrie ([4])	Dermato-vénéréologie
Magyarország		Bőrgyógyászat
Malta		Dermato-venerejoloġija
Nederland	Zenuw — en zielsziekten ([5])	Dermatologie en venerologie
Österreich	Neurologie und Psychiatrie ([6])	Haut— und Geschlechtskrankheiten
Polska		Dermatologia i wenerologia
Portugal		Dermatovenereologia
România		Dermatovenerologie
Slovenija		Dermatovenerologija
Slovensko	Neuropsychiatria	Dermatovenerológia

	Newropsikjatrija	Dermato-venerejoloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Suomi/Finland		Ihotaudit ja allergologia/Hudsjukdomar och allergologi
Sverige		Hud— och könssjukdomar
United Kingdom		

Dati ta' tħassir fis-sens tal-Artikolu 27(3):
(1) 1 ta' Awwissu 1987 ħlief għal persuni li jkunu bdew it-taħriġ qabel dik id-data
(2) 31 ta' Diċembru 1971
(3) 31 ta' Ottubru 1999
(4) Ma għadhiex tingħata prova ta' kwalifiki għal taħriġ li beda wara l-5 ta' Marzu 1982
(5) 9 ta' Lulju 1984
(6) 31 ta' Marzu 2004

	Radjoloġija	Psikjatrija tat-tfal
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		Psychiatrie, particulièrement en psychiatrie infanto-juvénile/Psychiatrie, meer bepaald in de kinder- en jeugdpsychiatrie
България	Радиобиология	Детска психиатрия
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und-psychotherapie
Eesti		
Ελλάδα	Ακτινολογία — Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική
España	Electroradiología (1)	
France	Electro-radiologie (2)	Pédopsychiatrie (7)
Hrvatska	Klinička radiologija	Dječja i adolescentna psihijatrija
Ireland		Child and adolescent psychiatry
Italia	Radiologia (3)	Neuropsichiatria infantile
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική
Latvija		Bērnu psihiatrija
Lietuva		Vaikų ir paauglių psichiatrija

	Radjoloġija	Psikjatrija tat-tfal
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Lussemburgu	Électroradiologie ([4])	Psychiatrie infantile
Magyarország	Radiológia	Gyermek— és ifjúsági pszichiátria
Malta		
Nederland	Radiologie ([5])	
Österreich	Radiologie ([6])	— Kinde- und Jugendpsychiatrie — Kinder- und Jugendpsychiatrie und Psychotherapeutische Medizin ([8])
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży
Portugal	Radiologia	Psiquiatria da infância e da adolescência
România		Psihiatrie pediatrică
Slovenija	Radiologija	Otroška in mladostniška psihiatrija
Slovensko		Detská psychiatria
Suomi/Finland		Lastenpsykiatria/Barnpsykiatri
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry

— Dati ta' tħassir fis-sens tal-Artikolu 27(3):
([1]) 1 ta' Frar 1984
([2]) 3 ta' Diċembru 1971
([3]) 31 ta' Ottubru 1993
([4]) Ma għadhiex tingħata prova ta' kwalifiki għal taħriġ li beda wara l-5 ta' Marzu 1982
([5]) 8 ta' Lulju 1984
([6]) 31 ta' Marzu 2004
([7]) 1 ta' Jannar 1991
([8]) Minn Ġunju 2015

	Ġerjatrija	Mard renali
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Gériatrie/Geriatrie	
България	Гериатрична медицина	Нефрология
Česká republika	Geriatrie	Nefrologie
Danmark	Intern medicin: geriatri	Intern medicin: nefrologi

	Ġerjatrija	Mard renali
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Deutschland		— Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie — Innere Medizin und Nephrologie [1]
Eesti		Nefroloogia
Ελλάδα		Νεφρολογία
España	Geriatría	Nefrología
France		Néphrologie
Hrvatska		Nefrologija
Ireland	Geriatric medicine	Nephrology
Italia	Geriatria	Nefrologia
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία
Latvija		Nefroloģija
Lietuva	Geriatrija	Nefrologija
Lussemburgu	Gériatrie	Néphrologie
Magyarország	Geriátria	Nefrológia
Malta	Ġerjatrija	Nefroloġija
Nederland	Klinische geriatrie	
Österreich		Innere Medizin und Nephrologie
Polska	Geriatria	Nefrologia
Portugal		Nefrologia
România	Geriatrie şi gerontologie	Nefrologie
Slovenija		Nefrologija
Slovensko	Geriatria	Nefrológia
Suomi/Finland	Geriatria/Geriatri	Nefrologia/Nefrologi
Sverige	Geriatrik	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)
United Kingdom	Geriatric medicine	Renal medicine

(1) Minn Ottubru 2009

	Mard infettiv	Mediċina komunitarja
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		
България	Инфекциозни болести	Социална медицина и здравен мениджмънт комунална хигиена
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie
Danmark	Intern medicin: infektionsmedicin	Samfundsmedicin
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen
Eesti	Infektsioonhaigused	
Ελλάδα		Κοινωνική Ιατρική
España		Medicina preventiva y salud pública
France		Santé publique et médecine sociale
Hrvatska	Infektologija	Javnozdravstvena medicina
Ireland	Infectious diseases	Public health medicine
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	— Υγειονολογία
		— Κοινοτική Ιατρική
Latvija	Infektoloģija	
Lietuva	Infektologija	
Lussemburgu	Maladies contagieuses	Santé publique
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan
Malta	Mard Infettiv	Saħħa Pubblika
Nederland		Maatschappij en gezondheid
Österreich	Innere Medizin und Infektiologie	— Sozialmedizin — Public Health [1]
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia
Portugal	Doenças infecciosas	Saúde pública
România	Boli infecțioase	Sănătate publică şi management

	Mard infettiv	Mediċina komunitarja
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Slovenija	Infektologija	Javno zdravje
Slovensko	Infektológia	Verejné zdravotníctvo
Suomi/Finland	Infektiosairaudet/Infektionssjukdomar	Terveydenhuolto/Hälsovård
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine

(1) Minn Ġunju 2015

	Farmakoloġija	Mediċina okkupazzjonali
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		Médecine du travail/Arbeidsgeneeskunde
България	Клинична фармакология и терапия Фармакология	Трудова медицина
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin
Eesti		
Ελλάδα		Ιατρική της Εργασίας
España	Farmacología clínica	Medicina del trabajo
France		Médecine du travail
Hrvatska	Klinička farmakologija s toksikologijom	Medicina rada i športa
Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine
Italia	Farmacologia	Medicina del lavoro
Κύπρος		Ιατρική της Εργασίας
Latvija		Arodslimības
Lietuva		Darbo medicina

	Farmakoloġija	Mediċina okkupazzjonali
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Lussemburgu		Médecine du travail
Magyarország	Klinikai farmakológia	Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan)
Malta	Farmakoloġija Klinika u t-Terapewtika	Mediċina Okkupazzjonali
Nederland		— Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde — Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	— Arbeitsmedizin — Arbeitsmedizin und angewandte Physiologie [1]
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy
Portugal		Medicina do trabalho
România	Farmacologie clinică	Medicina muncii
Slovenija		Medicina dela, prometa in športa
Slovensko	Klinická farmakológia	Pracovné lekárstvo
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito/Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto/Företagshälsovård
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes— och miljömedicin
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine

[1] Minn Ġunju 2015

	Allerġoloġija	Mediċina nukleari
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		Médecine nucléaire/Nucleaire geneeskunde
България	Клинична алергология	Нуклеарна медицина
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleární medicína
Danmark		Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
Deutschland		Nuklearmedizin

	Allerġoloġija	Mediċina nukleari
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Eesti		
Ελλάδα	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
España	Alergología	Medicina nuclear
France		Médecine nucléaire
Hrvatska	Alergologija i klinička imunologija	Nuklearna medicina
Ireland		
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
Latvija	Alergoloģija	
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija	
Lussemburgu		Médecine nucléaire
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina
Malta		Mediċina Nukleari
Nederland	Allergologie [1]	Nucleaire geneeskunde
Österreich		Nuklearmedizin
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear
România	Alergologie şi imunologie clinică	Medicină nucleară
Slovenija		Nuklearna medicina
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede/ Klinisk fysiologi och nukleärmedicin
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin
United Kingdom		Nuclear medicine

(1) Dati ta' tħassir fis-sens tal-Artikolu 27(3): 12 ta' Awwissu 1996

	Kirurġija maxillo-tal-wiċċ (taħrig mediku bażiku)	Ematoloġija bijoloġika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		
България	Лицево-челюстна хирургия	Трансфузионна хематология
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie	
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάδα		
España	Cirugía oral y maxilofacial	
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie	Hématologie
Hrvatska	Maksilofacijalna kirurgija	
Ireland		
Italia	Chirurgia maxillo-facciale	
Κύπρος		
Latvija	Mutes, sejas un žokļu ķirurģija	
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija	
Lussemburgu	Chirurgie maxillo-faciale	Hématologie biologique
Magyarország	Szájsebészet [1]	
Malta		
Nederland		
Österreich	Mund— Kiefer — und Gesichtschirurgie [2]	
Polska	Chirurgia szczekowo-twarzowa	
Portugal	Cirurgia maxilo-facial	Hematologia clinica
România		
Slovenija	Maxilofacialna kirurgija	

	Kirurġija maxillo-tal-wiċċ (taħrig mediku bażiku)	Ematoloġija bijoloġika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia	
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom		

Dati ta' tħassir fis-sens tal-Artikolu 27(3):
(1) 30 ta' Settembru 2007
(2) 28 ta' Frar 2013

	Stomatoloġija	Dermatoloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		
България		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάδα		
España	Estomatología	
France	Stomatologie	
Hrvatska		
Ireland		Dermatology
Italia	Odontostomatologia (1)	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Lussemburgu	Stomatologie	
Magyarország		

	Stomatoloġija	Dermatoloġija
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 3 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Malta		Dermatoloġija
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal	Estomatologia	
România		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom		Dermatology

(1) Dati ta' tħassir fis-sens tal-Artikolu 27 (3): 31 ta' Diċembru 1994

	Veneroloġija	Mediċina tropika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		
България		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάδα		
España		
France		
Hrvatska		
Ireland	Genito-urinary medicine	Tropical medicine

	Veneroloġija	Mediċina tropika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Italia		Medicina tropicale
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Lussemburgu		
Magyarország		Trópusi betegségek
Malta	Mediċina Uro-ġenetali	
Nederland		
Österreich		— Spezifische Prophylaxe und Tropenmedizin — Klinische Immunologie und Spezifische Prophylaxe und Tropenmedizin (1)
Polska		Medycyna transportu
Portugal		Medicina tropical
România		
Slovenija		
Slovensko		Tropická medicína
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom	Genito-urinary medicine	Tropical medicine

(1) Minn Ġunju 2015

	Kirurġija gastroenteroloġika	Mediċina ta' emerġenza
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Chirurgie abdominale/Heelkunde op het abdomen (1)	
България	Гастроентерологична хирургия	Спешна медицина
Česká republika		— Traumatologie — Urgentní medicína

	Kirurġija gastroenteroloġika	Mediċina ta' emerġenza
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Danmark		
Deutschland	Visceralchirurgie	
Eesti		
Ελλάδα		
España		
France	Chirurgie viscérale et digestive	
Hrvatska	Abdominalna kirurgija	Hitna medicina
Ireland		Emergency medicine
Italia	Chirurgia dell'apparato digerente	Medicina d'emergenza-urgenza (2)
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva	Abdominalinė chirurgija	
Lussemburgu	Chirurgie gastro-entérologique	
Magyarország		Oxyológia és sürgősségi orvostan
Malta		Mediċina ta' emerġenza
Nederland		
Österreich		
Polska		Medycyna ratunkowa
Portugal		
România		Medicină de urgență
Slovenija	Abdominalna kirurgija	Urgentna medicina
Slovensko	Gastroenterologická chirurgia	— Úrazová chirurgia — Urgentná medicína
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia/Gastroenterologisk kirurgi	Akuuttilääketiede/Akutmedicin
Sverige		
United Kingdom		Emergency medicine

(1) Dati ta' tħassir fis-sens tal-Artikolu 27(3): 1 ta' Jannar 1983

(2) Mis-17.2.2006

	Newrofiżjoloġija klinika	Kirurġija dentali, orali u maxillo-tal-wiċċ (taħrig mediku u dentali bażiku) (1)
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien		Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale/Stomatologie en mond-, kaak— en aangezichtschirurgie
България		Дентална, орална и лицево-челюстна хирургия
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		— Mund-, Kiefer— und Gesichtschirurgie — Mund-Kiefer-Gesichtschirurgie (2)
Eesti		
Ελλάδα		Στοματική και Γναθοπροσωπική Χειρουργική (3)
España	Neurofisiologia clínica	
France		
Hrvatska		
Ireland	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery
Italia		
Κύπρος		Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική
Latvija		
Lietuva		
Lussemburgu		Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale
Magyarország		Arc-állcsont-szájsebészet
Malta	Newrofiżjoloġija Klinika	Kirurġija tal-għadam tal-wiċċ
Nederland		
Österreich		Mund-, Kiefer— und Gesichtschirurgie
Polska		
Portugal		
România	Chirurgie Orală şi Maxilo-facială (4)	
Slovenija		

	Newrofiżjoloġija klinika	Kirurġija dentali, orali u maxillo-tal-wiċċ (taħrig mediku u dentali bażiku) (1)
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Slovensko		
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia/Klinisk neurofysiologi	Suu— ja leukakirurgia/Oral och maxillofacial kirurgi
Sverige	Klinisk neurofysiologi	
United Kingdom	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery

(1) It-taħriġ li jwassal għall-għoti ta' prova ta' kwalifiki formali bħala speċjalista fil-kirurġija dentali, orali u maxillo-tal-wiċċ (taħriġ mediku u dentali bażiku) jassumi t-tlestija u l-validazzjoni ta' studji mediċi bażiċi (l-Artikolu 24) u, barra minn hekk, it-tlestija u l-validazzjoni ta' studji dentali bażiċi (l-Artikolu 34).
(2) Mill-2006
(3) Mill-10.7.2014
(4) Mill-2009

	Onkoloġija medika	Ġenetika medika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Belgique/België/Belgien	Oncologie médicale/Medische oncologie	
България	Медицинска онкология	Медицинска генетика
Česká republika	Klinická onkologie	Lékařská genetika
Danmark		Klinisk genetik
Deutschland		Humangenetik
Eesti		Meditsiinigeneetika
Ελλάδα	Παθολογική Ογκολογία	
España	Oncología Médica	
France	Oncologie	Génétique médicale
Hrvatska		
Ireland	Medical oncology	Clinical genetics
Italia	Oncologia medica	Genetica medica
Κύπρος	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία	
Latvija	Onkoloģija ķīmijterapija	Medicīnas ģenētika
Lietuva	Chemoterapinė onkologija	Genetika

	Onkoloġija medika	Ġenetika medika
	Perijodu minimu ta' taħriġ: 5 snin	Perijodu minimu ta' taħriġ: 4 snin
Pajjiż	Titlu	Titlu
Lussemburgu	Oncologie médicale	Médecine génétique
Magyarország	Klinikai onkológia	Klinikai genetika
Malta		
Nederland		Klinische genetica
Österreich		Medizinische Genetik
Polska	Onkologia kliniczna	Genetyka kliniczna
Portugal	Oncologia médica	Genética médica
România	Oncologie medicala	Genetica medicala
Slovenija	Internistična onkologija	Klinična genetika
Slovensko	Klinická onkológia	Lekárska genetica
Suomi/Finland		Perinnöllisyyslääketiede/Medicinsk genetik
Sverige		
United Kingdom	Medical oncology	Clinical genetics

5.1.4. *Prova ta' kwalifiki formali ta' tobba fil-mediċina ġenerali*

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Titlu professjonali	Data ta' referenza
België/Belgique/Belgien	Bijzondere beroepstitel van huisarts/Titre professionnel particulier de médecin généraliste	Huisarts/Médecin généraliste	31.12.1994
България	Свидетелство за призната специалност по Обща медицина	Лекар-специалист по Обща медицина	1.1.2007
Česká republika	Diplom o specializaci všeobecné praktické lékařství	Všeobecný praktický lékař	1.5.2004
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge i almen medicin	Alment praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	31.12.1994
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztin für Allgemeinmedizin	31.12.1994
Eesti	Residentuuri lõpetamist tõendav tunnistus Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Ελλάδα	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής ιατρικής	31.12.1994
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31.12.1994
France	Diplômes d'études spécialisées de médecine générale accompagnés du diplôme d'Etat de docteur en médecine	Médecin qualifié en médecine générale	31.12.1994
Hrvatska	Diploma o specijalističkom usavršavanju	specijalist obiteljske medicine	1.7.2013
Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31.12.1994
Italia	— Attestato di formazione specifica in medicina generale — Diploma di formazione specifica in medicina generale	Medico di medicina generale	31.12.1994
Κύπρος	Τίτλος Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1.5.2004
Latvija	Ģimenes ārsta sertifikāts	Ģimenes (vispārējās prakses) ārsts	1.5.2004
Lietuva	1. Šeimos gydytojo rezidentūros pažymėjimas 2. Rezidentūros pažymėjimas (šeimos gydytojo profesinė kvalifikacija)	Šeimos medicinos gydytojas Šeimos gydytojas	1.5.2004
Lussemburgu	Diplôme de formation spécifique en medicine générale	Médecin généraliste	31.12.1994
Magyarország	Háziorvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziorvostan szakorvosa	1.5.2004
Malta	Tabib tal-familja	Mediċina tal-familja	1.5.2004
Nederland	Certificaat van inschrijving in een specialistenregister van huisartsen Diploma geneeskundig specialist	Huisarts, Verpleeghuisarts en arts voor verstandelijk gehandicapte Registratie Commissie (HVRC) Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst (1)	31.12.1994
Österreich	Diplom über die besondere Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31.12.1994
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1.5.2004
Portugal	Título de especialista em medicina geral e familiar	Especialista em medicina geral e familiar	31.12.1994

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Titlu professjonali	Data ta' referenza
România	Certificat de medic specialist medicină de familie	Medic specialist medicină de familie	1.1.2007
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/Specialistka družinske medicine	1.5.2004
Slovensko	Diplom o špecializácii v odbore "všeobecné lekárstvo"	Všeobecný lekár	1.5.2004
Suomi/Finland	Todistus yleislääketieteen erityiskoulutuksesta/Bevis om särskild allmänläkarutbildning	Yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittanut laillistettu lääkäri/Legitimerad läkare som har fullgjort särskild allmänläkarutbildning	1.1.1994
Sverige	Bevis om specialistkompetens i allmänmedicin	Specialist i allmänmedicin	31.12.1994
United Kingdom	Certificate of completion of training	General practitioner	31.12.1994

(1) Minn Jannar 2013."

2. Il-punt 5.2.2 qed jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"5.2.2. *Prova ta' kwalifiki formali ta' infermiera responsabbli mill-kura ġenerali*

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
België/Belgique/Belgien	— Diploma gegradueerde verpleger/verpleegster/Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e)/Diplom eines (einer) graduierten Krankenpflegers (-pflegerin) — Diploma in de ziekenhuisverpleegkunde/Brevet d'infirmier(ère) hospitalier (ère)/Brevet eines (einer) Krankenpflegers (-pflegerin) — Brevet van verpleegassistent(e)/Brevet d'hospitalier (ère)/Brevet einer Pflegeassistentin	— De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement reconnus/Die anerkannten Ausbildungsanstalten — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/Der zuständige Prüfungsausschuß der Deutschsprachigen Gemeinschaft	— Hospitalier(ère)/Verpleegassistent(e) — Infirmier(ère) hospitalier (ère)/Ziekenhuisverpleger (-verpleegster)	29.6.1979

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен "Бакалавър" с професионална квалификация "Медицинска сестра"	Университет	Медицинска сестра	1.1.2007
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřovatelství ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.)	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem	— Všeobecná sestra	1.5.2004
	2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS.), accompanied by the following certificate: — Vysvědčení o absolutoriu	2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem	— Všeobecný ošetřovatel	
Danmark	Bevis for uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje	Professionshøjskole	Sygeplejerske	29.6.1979
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	Gesundheits— und Krankenpflegerin/Gesundheits— und Krankenpfleger	29.6.1979
Eesti	1. Diplom õe erialal	1. Tallinna Meditsiinikool Tartu Meditsiinikool Kohtla-Järve Meditsiinikool	õde	1.5.2004
	2. Õe põhikoolituse diplom	2. Tallinna Tervishoiu Kõrgkool		
	3. Õe põhiõpe diplom	3. Tartu Tervishoiu Kõrgkool		
Ελλάδα	1. Πτυχίο Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών	1. Πανεπιστήμιο Αθηνών	Διπλωματούχος ή πτυχιούχος νοσοκόμος, νοσηλευτής ή νοσηλεύτρια	1.1.1981
	2. Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.)	2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτω		
	3. Πτυχίο Αξιωματικών Νοσηλευτικής	3. Υπουργείο Εθνικής 'Αμυνας		
	4. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας	4. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας		
	5. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας	5. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας		

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
	6. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής	6. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων		
	7. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστήμιου Πελοποννήσου	7. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου		
España	Título de Diplomado universitario en Enfermería	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad	Enfermero/a diplomado/a	1.1.1986
	Titulo de Graduado/a en Enfermería	— El rector de una Universidad	Graduado/a en Enfermería	1.1.1986
France	— Diplôme d'Etat d'infirmier (ère) — Diplôme d'Etat d'infirmier (ère) délivré en vertu du décret no 99-1147 du 29 décembre 1999	Le ministère de la santé	Infirmier(ère)	29.6.1979
Hrvatska	1. Svjedodžba "medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege"	1. Srednje strukovne škole koje izvode program za stjecanje kvalifikacije "medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege"	1. medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege	1.7.2013
	2. Svjedodžba "prvostupnik (baccalaureus) sestrinstva/prvostupnica (baccalaurea) sestrinstva"	2. Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj Sveučilišta u Republici Hrvatskoj Veleučilišta u Republici Hrvatskoj	2. prvostupnik (baccalaureus) sestrinstva/prvostupnica (baccalaurea) sestrinstva	
Ireland	1. Certificate of Registered General Nurse [1]	1. An Bórd Altranais (The Nursing Board) [up to 1 October 2012]; Bórd Altranais agus Cnáimhseachais na hEireann (The Nursing and Midwifery Board of Ireland) [from 2 October 2012]	Registered General Nurse (RGN)	29.6.1979
	2. B.Sc. in Nursing Studies (General) approved by the NMBI [2]	2. Third-level Institution delivering the B.Sc. in Nursing Studies approved by the NMBI [as of September 2002]		
	3. B.Sc. in Children's and General (Integrated) Nursing approved by the NMBI [2]	3. Third-level Institution delivering the B.Sc. in Children's and General (Integrated) Nursing approved by the NMBI [as of September 2006]		

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Italia	1. Diploma di infermiere professionale	1. Scuole riconosciute dallo Stato	1. Infermiere professionale	29.6.1979
	2. Diploma di laurea in infermieristica	2. Università	2. Infermiere	
Κύπρος	Δίπλωμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1.5.2004
	Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	Νοσηλευτής(τρια) Γενικής Νοσηλευτικής	
	Πτυχίο Νοσηλευτικής Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου	Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου		
	Πτυχίο Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας — BSc in Nursing	Πανεπιστήμιο Λευκωσίας University of Nicosia		
	Πτυχίο Γενικής Νοσηλευτικής	Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Frederick		
Latvija	1. Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu	1. Māsu skolas	Māsa	1.5.2004
	2. Māsas diploms	2. Universitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu		
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas	Bendrosios praktikos slaugytojas	1.5.2004
	2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją	2. Kolegija		
	3. Bakalauro diplomas (slaugos bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija)	3. Universitetas		
	4. Profesinio bakalauro diplomas (slaugos profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija)	4. Kolegija		
Lussemburgu	— Diplôme d'Etat d'infirmier — Diplôme d'Etat d'infirmier hospitalier gradué	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29.6.1979

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Magyarország	1. Ápoló bizonyítvány 2. Ápoló oklevél 3. Okleveles ápoló oklevél	1. Szakképző iskola 2. Felsőoktatási intézmény 3. Felsőoktatási intézmény	Ápoló	1.5.2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji tal-infermerija	L-Universitàta' Malta	Infermier Reġistrat tal-Ewwel Livell	1.5.2004
Nederland	1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A 2. Diploma verpleegkundige MBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige) 3. Diploma verpleegkundige HBOV (Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige) 4. Diploma beroepsonderwijs verpleegkundige — Kwalificatieniveau 4 5. Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatieniveau 5	1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 4. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling 5. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling	Verpleegkundige	29.6.1979
Österreich	1. Diplom über die Ausbildung in der all-gemeinen Gesundheits— und Krankenpflege 2. Diplom als "Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger" 3. Diplom über den Abschluss des Fachhochschul-Bachelorstudiengangs "Gesundheits— und Krankenpflege"	1. Schule für allgemeine Gesundheits— und Krankenpflege 2. Allgemeine Krankenpflegeschule 3. Fachhochschulrat/Fachhochschule	— Diplomierte Gesundheits — und Krankenschwester — Diplomierter Gesundheits — und Krankenpfleger	1.1.1994
Polska	— Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z tytułem "magister pielęgniarstwa" — Dyplom ukończenia studiów wyższych zawodowych na kierunku/specjalności pielęgniarstwo z tytułem "licencjat pielęgniarstwa"	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze	Pielęgniarka	1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Portugal	1. Diploma do curso de enfermagem geral 2. Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem 3. Diploma/Carta de curso de licenciatura em enfermagem	1. Escolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro	1.1.1986
România	1. Diplomă de absolvire de asistent medical generalist cu studii superioare de scurtă durată 2. Diplomă de licență de asistent medical generalist cu studii superioare de lungă durată 3. Certificat de competențe profesionale (de asistent medical generalist)	1. Universități 2. Universități 3. Ministerul Educației Naționale	Asistent medical generalist	1.1.2007
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik"	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	Diplomirana medicinska sestra/Diplomirani zdravstvenik	1.5.2004
Slovensko	1. DIPLOM ošetrovateľstvo "magister" ("Mgr.") 2. DIPLOM ošetrovateľstvo "bakalár" ("Bc.") 3. DIPLOM diplomovaná všeobecná sestra	1. Vysoká škola/Univerzita 2. Vysoká škola/Univerzita 3. Stredná zdravotnícka škola	Sestra	1.5.2004
Suomi/Finland	1. Sairaanhoitajan tutkinto/Sjukskötarexamen 2. Sosiaali— ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, sairaanhoitaja (AMK)/Yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, sjukskötare (YH)	1. Terveydenhuolto-oppilaitokset/Hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/Yrkeshögskolor	Sairaanhoitaja/Sjukskötare	1.1.1994

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Sverige	Sjuksköterskeexamen	Universitet eller högskola	Sjuksköterska	1.1.1994
United Kingdom	A qualification approved by the Nursing and Midwifery Council or one of its predecessor bodies as attesting to the completion of training required for general nurses by article 31 and the standard of proficiency as required for registration as a Registered Nurse — Adult in its register (3)	Education institutions approved by the Nursing and Midwifery Council or one of its predecessor bodies	Registered Nurse — Adult	29.6.1979

(1) Din l-evidenza ta' kwalifika formali tintitola lid-detentur għal rikonoxximent awtomatiku meta tinħareġ lil ċittadini ta' Stati Membri li jkunu kisbu l-kwalifika fl-Irlanda.

(2) Din l-informazzjoni dwar l-evidenza ta' kwalifiki ġiet inkluża biex jiġi żgurat li l-gradwati mħarrġa fl-Irlanda jkunu intitolati għal rikonoxximent awtomatiku mingħajr il-ħtieġa għal reġistrazzjoni attwali fl-Irlanda, din ir-reġistrazzjoni mhijiex parti mill-proċess ta' kwalifika.

(3) Din l-informazzjoni dwar l-evidenza ta' kwalifiki tissostitwixxi entrati preċedenti għar-Renju Unit sabiex jiġi żgurat li l-gradwati mħarrġa fir-Renju Unit ikunu intitolati għal rikonoxximent awtomatiku tal-kwalifiki tagħhom mingħajr il-ħtieġa ta' reġistrazzjoni attwali, din ir-reġistrazzjoni mhijiex parti mill-proċess ta' kwalifika."

3. Il-punti 5.3.2 u 5.3.3 ġew sostitwiti b'dan li ġej:

"5.3.2. *Provi ta' kwalifiki formali bażiċi ta' tobba dentisti*

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
België/Belgique/Belgien	Diploma van tandarts/Diplôme licencié en science dentaire	— De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		Licentiaat in de tandheelkunde/Licencié en science dentaire	28.1.1980
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен "Магистър" по "Дентална медицина" с професионална квалификация "Магистър-лекар по дентална медицина"	Университет		Лекар по дентална медицина	1.1.2007
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubní lékařství (doktor zubního lékařství, MDDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice		Zubní lékař	1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Danmark	Bevis for kandidatuddannelsen i odontologi (cand.odont.)	Universitet	1. Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen 2. Tilladelse til selvstændig virke som tandlæge	Tandlæge	28.1.1980
Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28.1.1980
Eesti	Hambaarstikraad Degree in Dentistry (DD) Diplom hambaarstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1.5.2004
Ελλάδα	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πανεπιστήμιο		Οδοντίατρος ή χειρούργος οδοντίατρος	1.1.1981
España	Título de Licenciado en Odontología Título de Graduado/a en Odontología	El rector de una universidad El rector de una Universidad		Licenciado en Odontología Graduado/a en Odontología	1.1.1986 1.1.1986
France	Diplôme d'Etat de docteur en chirurgie dentaire	Universités		Chirurgien-dentiste	28.1.1980
Hrvatska	Diploma "doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine"	Fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj		doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine	1.7.2013
Ireland	— Bachelor in Dental Science (B.Dent. Sc.) — Bachelor of Dental Surgery (BDS) — Licentiate in Dental Surgery (LDS)	— Universities — Royal College of Surgeons in Ireland		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28.1.1980
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della professione di odontoiatra	Odontoiatra	28.1.1980
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Οδοντιάτρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντίατρος	1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes tipa augstskola	Sertifikāts — kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu zobārstniecībā	Zobārsts	1.5.2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją 2. Magistro diplomas (odontologijos magistro kvalifikacinis laipsnis ir gydytojo odontologo kvalifikacija)	Universitetas	1. Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją 2. Internatūros pažymėjimas (gydytojo odontologo profesinė kvalifikacija)	Gydytojas odontologas	1.5.2004
Lussemburgu	Diplôme d'Etat de docteur en médecine dentaire	Jury d'examen d'Etat		Médecin-dentiste	28.1.1980
Magyarország	Okleveles fogorvos doktor oklevél (doctor medicinae dentariae, Dr. med. dent)	Egyetem		Fogorvos	1.5.2004
Malta	Lawrja fil-Kirurġija Dentali	L-Università ta' Malta		Kirurgu Dentali	1.5.2004
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28.1.1980
Österreich	Bescheid über die Verleihung des akademischen Grades "Doktor der Zahnheilkunde"	— Medizinische Universität — Medizinische Fakultät der Universität		Zahnarzt	1.1.1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarsko-dentystycznym lekarskim z tytułem "lekarz dentysta"	Szkoły wyższe	Świadectwo złożenia Lekarsko — Dentystycznego Egzaminu Państwowego (1) (3)/ Świadectwo złożenia Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego (2) (3)	Lekarz dentysta	1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Portugal	— Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	— Faculdades — Institutos Superiores		Médico dentista	1.1.1986
	— Mestrado integrado em medicina dentária				24.3.2006
România	Diplomă de licență de medic dentist	— Universități		Medic dentist	1.10.2003
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine"	— Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine	Doktor dentalne medicine/Doktorica dentalne medicine	1.5.2004
Slovensko	DIPLOM zubné lekárstvo doktor zubného lekárstva ("MDDr.")	Univerzita		Zubný lekár	1.5.2004
Suomi/Finland	Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto/Odontologie licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Itä-Suomen yliopisto — Turun yliopisto	Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston päätös käytännön palvelun hyväksymisestä/Beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården om godkännande av prakisk tjänstgöring	Hammaslääkäri/Tandläkare	1.1.1994
Sverige	Tandläkarexamen	Universitet eller högskola	Bevis om legitimation som tandläkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Tandläkare	1.1.1994
United Kingdom	— Bachelor of Dental Surgery (BDS or B.Ch.D.)	— Universities		— Dentist	28.1.1980
	— Licentiate in Dental Surgery	— Royal Colleges		— Dental practitioner — Dental surgeon	

(1) Sal-2012.
(2) Mill-2013.
(3) Sal-1 ta' Ottubru 2016, il-prova ta' kwalifiki formali għandha tkun akkumpanjata wkoll minn ċertifikat ta' tlestija tal-apprendistat postgradwatorju ("staż podyplomowy").

5.3.3. *Provi ta' kwalifiki formali ta' dentisti speċjalizzati*

Kirurġija tal-ħalq

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova tal-kwalifiki	Data ta' referenza
België/ Belgique/ Belgien			
България	Свидетелство за призната специалност по "Орална хирургия"	Факултет по дентална медицина към Медицински университет	1.1.2007
Česká republika	Diplom o specializaci (v oboru orální a maxilofaciální chirurgie)	1. Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví 2. Ministerstvo zdravotnictví	19.7.2007
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i tand-, mund- og kæbekirurgi	Sundhedsstyrelsen	28.1.1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/ Mundchirurgie	Landeszahnärztekammer	28.1.1980
Eesti			
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής (sal-31 ta' Diċembru 2002)	— Περιφέρεια — Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1.1.2003
España			
France			
Hrvatska			
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28.1.1980
Italia	Diploma di specialista in Chirurgia Orale	Università	21.5.2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1.5.2004
Latvija			
Lietuva	1. Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją 2. Rezidentūros pažymėjimas (burnos chirurgo profesinė kvalifikacija)	Universitetas	1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova tal-kwalifiki	Data ta' referenza
Luxembourg			
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Nemzeti Vizsgabizottság	1.5.2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fil-Kirurġija tal-ħalq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1.5.2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Registratiecommissie Tandheelkundige Specialismen (RTS) van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28.1.1980
Österreich			
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1.5.2004
Portugal	Título de Especialista em Cirurgia Oral	Ordem dos Médicos Dentistas (OMD)	4.6.2008
România	Certificatul de specialist în Chirurgie dento-alveolară	Ministerul Sănătății	17.12.2008
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1.5.2004
Slovensko	Diplom o špecializácii v špecializačnom odbore maxilofaciálna chirurgia	— Slovenská zdravotnícka univerzita — Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	17.12.2008
Suomi/Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, suu- ja leukakirurgia / Specialtandläkarexamen, oral och maxillofacial kirurgi	Yliopisto	1.1.1994
Sverige	Bevis om specialistkompetens i oral kirurgi	Socialstyrelsen	1.1.1994
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28.1.1980

Ortodonzja

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova tal-kwalifiki	Data ta' referenza
België/ Belgique/ Belgien	Titre professionnel particulier de dentiste spécialiste en orthodontie/ Bijzondere beroepstitel van tandarts specialist in de orthodontie	Ministre de la Santé publique/ Minister bevoegd voor Volksgezondheid	27.1.2005
България	Свидетелство за призната специалност по "Ортодонтия"	Факултет по дентална медицина към Медицински университет	1.1.2007

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova tal-kwalifiki	Data ta' referenza
Česká republika	Diplom o specializaci (v oboru ortodoncie)	1. Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví 2. Ministerstvo zdravotnictví	19.7.2007
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen	28.1.1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie	Landeszahnärztekammer	28.1.1980
Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontia erialal Ortodontia residentuuri lõpetamist tõendav tunnistus	Tartu Ülikool	1.5.2004
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Ορθοδοντικής	— Περιφέρεια — Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1.1.1981
España			
France	Titre de spécialiste en orthodontie	Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes	28.1.1980
Hrvatska			
Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28.1.1980
Italia	Diploma di specialista in Ortognatodonzia	Università	21.5.2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1.5.2004
Latvija	"Sertifikāts"– kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu ortodontijā	Latvijas Ārstu biedrība	1.5.2004
Lietuva	1. Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją 2. Rezidentūros pažymėjimas (gydytojo ortodonto profesinė kvalifikacija)	Universitetas	1.5.2004
Luxembourg			

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova tal-kwalifiki	Data ta' referenza
Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Nemzeti Vizsgabizottság	1.5.2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fl-Ortodonzja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1.5.2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Registratiecommissie Tandheelkundige Specialismen (RTS) van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28.1.1980
Österreich			
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych	1.5.2004
Portugal	Título de Especialista em Ortodontia	Ordem dos Médicos Dentistas (OMD)	4.6.2008
România	Certificatul de specialist în Ortodonție și Ortopedie dento-facială	Ministerul Sănătății	17.12.2008
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zobne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1.5.2004
Slovensko	Diplom o špecializácii v špecializačnom odbore čeľustná ortopédia	Slovenská zdravotnícka univerzita	17.12.2008
Suomi/Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, hampaiston oikomishoito/ Specialtand-läkarexamen, tandreglering	Yliopisto	1.1.1994
Sverige	Bevis om specialistkompetens i ortodonti	Socialstyrelsen	1.1.1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose	28.1.1980".

4. Il-punt 5.4.2 ġie sostitwit b'dan li ġej:

"5.4.2. *Prova ta' kwalifiki formali ta' kirurgi veterinarji*

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-evidenza tal-kwalifiki	Data ta' referenza
België/Belgique/ Belgien	Diploma van dierenarts/Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	— De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		21.12.1980

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-evidenza tal-kwalifiki	Data ta' referenza
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна	— Лесотехнически университет София Факултет Ветеринарна медицина		1.1.2007
	степен магистър по специалност Ветеринарна медицина с професионална квалификация Ветеринарен лекар	— Тракийски университет Стара Загора, Ветеринарномедицински факултет		
Česká republika	— Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) — Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.)	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1.5.2004
Danmark	Bevis for kandidatuddannelsen i veterinærmedicin (cand.med. vet.)	Københavns Universitet		21.12.1980
Deutschland	— Zeugnis über das Ergebnis des Dritten Abschnitts der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer Universität oder Hochschule		21.12.1980
	— Zeugnis über das Ergebnis der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung			1.1.2006
Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmeditsiini õppekava	Eesti Põllumajandusülikool		1.5.2004
	Loomaarstikraad *Degree in Veterinary Medicine (DVM)*	Eesti Maaülikool		
Ελλάδα	Πτυχίο Κτηνιατρικής	1. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 2. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας		1.1.1981
España	Título de Licenciado en Veterinaria	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad		1.1.1986
	Título de Graduado/a en Veterinaria	— El rector de una Universidad		1.1.1986

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-evidenza tal-kwalifiki	Data ta' referenza
France	Diplôme d'Etat de docteur vétérinaire	— L'Institut d'enseignement supérieur et de recherche en alimentation, santé animale, sciences agronomiques et de l'environnement (Vet Agro Sup); — L'Ecole nationale vétérinaire, agroalimentaire et de l'alimentation, Nantes-Atlantique (ONIRIS); — L'Ecole nationale vétérinaire d'Alfort; — L'Ecole nationale vétérinaire de Toulouse.		21.12.1980
Hrvatska	Diploma "doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine"	Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu		1.7.2013
Ireland	— Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) — Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS)			21.12.1980
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina veterinaria	1.1.1985
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνιάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο		1.5.2004
Latvija	Veterinārārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte		1.5.2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM)) 2. Magistro diplomas (veterinarinės medicinos magistro kvalifikacinis laipsnis ir veterinarijos gydytojo profesinė kvalifikacija)	1. Lietuvos Veterinarijos Akademija 2. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas		1.5.2004
Lussemburgu	Diplôme d'Etat de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'Etat		21.12.1980
Magyarország	Okleveles állatorvos doktor oklevél (Dr. vet)	Felsőoktatási intézmény		1.5.2004
Malta	Liċenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurgi Veterinarji		1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-evidenza tal-kwalifiki	Data ta' referenza
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeneeskundig/veeartsenijkundig examen			21.12.1980
Österreich	— Diplom-Tierarzt — Magister medicinae veterinariae	Universität		1.1.1994
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2. Akademia Rolnicza we Wrocławiu (1) 3. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu (2) 4. Akademia Rolnicza w Lublinie (3) 5. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (4) 6. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		1.5.2004
Portugal	— Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária — Carta de mestrado integrado em medicina veterinária	Universidade		1.1.1986
România	Diplomă de licență de doctor medic veterinary	Universități		1.1.2007
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine"	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1.5.2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu "doktor veterinárskeho lekárstva" ("MVDr.")	Univerzita		1.5.2004
Suomi/Finland	Eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto/Veterinärmedicine licentiatexamen	Yliopisto		1.1.1994
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuniversitet		1.1.1994
United Kingdom	1. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 2. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 3. Bachelor of Veterinary Medicine (Vet MB)	1. University of Bristol 2. University of Liverpool 3. University of Cambridge		21.12.1980

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-evidenza tal-kwalifiki	Data ta' referenza
	4. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S)	4. University of Edinburgh		
	5. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVMS)	5. University of Glasgow		
	6. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	6. University of London		
	7. Bachelor of Veterinary Medicine and Bachelor of Veterinary Surgery (B.V.M., B. V.S.)	7. University of Nottingham		

(1) Validu sat-22.11.2006
(2) Mit-23.11.2006
(3) Validu sal-10.4.2008
(4) Mill-11.4.2008"

5. Il-punt 5.5.2 ġie sostitwit b'dan li ġej:

"5.5.2 *Prova ta' kwalifiki formali ta' qwiebel*

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
België/Belgique/Belgien	Diploma van vroedvrouw/Diplôme d'accoucheuse	— De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française	Vroedvrouw/Accoucheuse	23.1.1983
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен "Бакалавър" с професионална квалификация "Акушерка"	Университет	Акушерка	1.1.2007
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřovatelství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.)	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem	Porodní asistentka/porodní asistent	1.5.2004
	2. Diplom o ukončení studia ve studijním programu porodní asistence ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.)	2. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem		
	3. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplomovaný specialista, DiS.)	3. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem		

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Danmark	Bevis for uddannelsen til professionsbachelor i jordemoderkundskab	Professionshøjskole	Jordemoder	23.1.1983
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungspfleger	Staatlicher Prüfungsausschuss	— Hebamme — Entbindungspfleger	23.1.1983
Eesti	Diplom ämmaemanda erialal Ämmaemanda diplom	— Tallinna Meditsiinikool — Tartu Meditsiinikool — Tallinna Tervishoiu Kõrgkool — Tartu Tervishoiu Kõrgkool	Ämmaemand	1.5.2004
Ελλάδα	1. Πτυχίο Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 2. Πτυχίο του Τμήματος Μαιών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (ΚΑΤΕΕ) 3. Πτυχίο Μαίας Ανωτέρας Σχολής Μαιών	1. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) 2. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	Μαία Μαιευτής	23.1.1983
España	— Título de matrona — Título de asistente obstétrico (matrona) — Título de enfermería obstétrica-ginecológica	Ministerio de Educación y Cultura	— Matrona — Asistente obstétrico	1.1.1986
France	Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23.1.1983
Hrvatska	Svjedodžba "prvostupnik (baccalaureus) primaljstva/sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) primaljstva"	— Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj — Sveučilišta u Republici Hrvatskoj — Veleučilišta i visoke škole u Republici Hrvatskoj	Prvostupnik (baccalaureus) Primaljstva/Prvostupnica (baccalaurea) primaljstva	1.7.2013
Ireland	1. Certificate in Midwifery [1] 2. B.Sc. in Midwifery approved by the NMBI [2]	1. An Bórd Altranais (The Nursing Board) [up to 1 October 2012]; Bórd Altranais agus Cnáimhseachais na hEireann (The Nursing and Midwifery Board of Ireland, NMBI) [from 2 October 2012]. 2. A third-level Institution delivering a Midwifery education programmes approved by the NMBI	Registered Midwife (RM)	23.1.1983

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
	3. Higher/Post-graduate Diploma in Midwifery approved by the NMBI [2]	3. third-level Institution delivering Higher/Post-graduate Diploma in Midwifery approved by the NMBI		
Italia	1. Diploma d'ostetrica 2. Laurea in ostetricia	1. Scuole riconosciute dallo Stato 2. Universita'	Ostetrica	23.1.1983
Κύπρος	Δίπλωμα στο μεταβασικό πρόγραμμα Μαιευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1.5.2004
Latvija	Diploms par vecmātes kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1.5.2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis akušerio profesinę praktiką 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis akušerio profesinę praktiką 3. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją 4. Bakalauro diplomas (slaugos bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir bendrosios praktikos augytojo profesinė kvalifikacija) Ir Profesinės kvalifikacijos pažymėjimas (akušerio profesinė kvalifikacija)	1. Universitetas 2. Kolegija 3. Kolegija 4. Universitetas	Akušeris	1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
	5. Profesinio bakalauro diplomas (slaugos profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija) Ir Profesinės kvalifikacijos pažymėjimas (akušerio profesinė kvalifikacija) 6. Profesinio bakalauro diplomas (akušerijos profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir akušerio profesinė kvalifikacija)	5. Kolegija 6. Kolegija		
Lussemburgu	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Sage-femme	23.1.1983
Magyarország	1. Szülésznő bizonyítvány 2. Szülésznő oklevél	1. Iskola/főiskola 2. Felsőoktatási intézmény	Szülésznő	1.5.2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-Istudji tal-Qwiebel	L-Università ta' Malta	Qabla	1.5.2004
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidings-instellingen	Verloskundige	23.1.1983
Österreich	1. Hebammen-Diplom 2. Diplom über den Abschluss des Fachhochschul-Bachelorstudiengangs "Hebamme"	1. — Hebammenakademie — Bundeshebammenlehranstalt 2. Fachhochschulrat	Hebamme	1.1.1994
Polska	— Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku położnictwo z tytułem "magister położnictwa" — Dyplom ukończenia studiów wyższych zawodowych na kierunku/specjalności położnictwo z tytułem "licencjat położnictwa"	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (Higher education institution recognised by the competent authorities)	Położna	1.5.2004

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Titlu professjonali	Data ta' referenza
Portugal	1. Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica 2. Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica 3. Diploma (do curso de pós-licenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. Ecolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. — Escolas Superiores de Enfermagem — Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1.1.1986
România	Diplomă de licență de moașă	Universități	Moașă	1.1.2007
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "diplomirana babica/diplomirani babičar"	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/diplomirani babičar	1.5.2004
Slovensko	1. DIPLOM pôrodná asistencia "bakalár" ("Bc.") 2. DIPLOM diplomovaná pôrodná asistentka	1. Vysoká škola/Univerzita 2. Stredná zdravotnícka škola	Pôrodná asistentka	1.5.2004
Suomi/Finland	1. Kätilön tutkinto/barnmorskeexamen 2. Sosiaali— ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, kätilö (AMK)/yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, barnmorska (YH)	1. Terveydenhuoltooppi-laitokset/hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/Yrkeshögskolor	Kätilö/Barnmorska	1.1.1994
Sverige	Barnmorskeexamen	Universitet eller högskola	Barnmorska	1.1.1994
United Kingdom	A qualification approved by the Nursing and Midwifery Council or its predecessor bodies as attesting to the completion of training as required for midwives by article 40 and the standard of proficiency as required for registration as a Registered Midwife in its register (3)	Education institution approved by the Nursing and Midwifery Council or its predecessor bodies	Registered Midwife	23.1.1983

(1) Din l-evidenza ta' kwalifika formali tintitola lid-detentur għal rikonoxximent awtomatiku meta tinħareġ liċ-ċittadini ta' Stati Membri li jkunu kisbu l-kwalifika fl-Irlanda.
(2) Din l-informazzjoni dwar l-evidenza ta' kwalifiki ġiet inkluża biex jiġi żgurat li l-gradwati mħarrġa fl-Irlanda jkunu intitolati għal rikonoxximent awtomatiku mingħajr il-ħtieġa għal reġistrazzjoni attwali fl-Irlanda, din ir-reġistrazzjoni mhijiex parti mill-proċess ta' kwalifika.
(3) Din l-informazzjoni dwar l-evidenza ta' kwalifiki ġiet inkluża sabiex jiġi żgurat li gradwati mħarrġa fir-Renju Unit jkunu intitolati għal rikonoxximent awtomatiku tal-kwalifiki tagħhom mingħajr il-ħtieġa ta' reġistrazzjoni attwali, din ir-reġistrazzjoni mhijiex parti mill-proċess ta' kwalifika."

6. Il-punt 5.6.2 ġie sostitwit b'dan li ġej:

"5.6.2. *Prova ta' kwalifiki formali ta' spiżjara*

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova tal-kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova tal-kwalifiki	Data ta' referenza
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van apotheker / Diplôme de pharmacien	— De universiteiten/Les universities — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		1.10.1987
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен "Магистър" по "Фармация" с професионална квалификация "Магистър-фармацевт"	Университет		1.1.2007
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice		1.5.2004
Danmark	Bevis for kandidatuddannelsen i farmaci (cand.pharm.)	Det Farmaceutiske Fakultet, Københavns Universitet		1.10.1987
	Bevis for kandidatuddannelsen i farmaci (cand.pharm.)	Syddansk Universitet		
Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1.10.1987
Eesti	Diplom proviisori õppekava läbimisest Farmaatsiamagister *Master of Science in Pharmacy (MSc)*	Tartu Ülikool		1.5.2004
Ελλάς	Άδεια άσκησης φαρμακευτικού επαγγέλματος	— Περιφέρεια — Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1.10.1987
España	Título de Licenciado en Farmacia	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1.10.1987
	Título de Graduado/a en Farmacia	— El rector de una Universidad		1.1.1986
France	— Diplôme d'Etat de pharmacien — Diplôme d'Etat de docteur en pharmacie	Universités		1.10.1987

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova tal-kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova tal-kwalifiki	Data ta' referenza
Hrvatska	Diploma 'magistar farmacije/magistra farmacije'	— Farmaceutsko- biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu — Kemijsko- tehnološki fakultet Sveučilišta u Splitu		1.7.2013
Ireland	1. Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist (1) Certificate of Registration as a Pharmacist (1) 2. A degree in Pharmacy recognised by the Pharmaceutical Society of Ireland (2)	1. Cumann Cógaiseoirí na hEireann (Pharmaceutical Society of Ireland) 2. Universities delivering degrees in pharmacy recognised by the Pharmaceutical Society of Ireland	2. Notification from the Pharmaceutical Society of Ireland that the person named therein is the holder of a qualification appropriate for practicing as pharmacist	1.10.1987
Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in seguito ad un esame di Stato	Università		1.11.1993
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής		1.5.2004
Latvija	Farmaceita diploms	Universitātes tipa augstskola		1.5.2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją 2. Magistro diplomas (farmacijos magistro kvalifikacinis laipsnis ir vaistininko profesinė kvalifikacija)	Universitetas		1.5.2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de pharmacien	Jury d'examen d'Etat + visa du ministre de l'éducation nationale		1.10.1987
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, abbrev: mag. Pharm)	Egyetem		1.5.2004
Malta	Lawrja fil-farmaċija	Universita' ta' Malta		1.5.2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekersexamen	Faculteit Farmacie		1.10.1987

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova tal-kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova tal-kwalifiki	Data ta' referenza
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Österreichische Apothekerkammer		1.10.1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1.5.2004
Portugal	— Licenciatura em Farmácia — Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Instituição de Ensino Superior Universitário		1.10.1987
	Mestrado Integrado em Ciências Farmacêuticas			1.1.2007
România	Diplomă de licență de farmacist	Universități		1.1.2007
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv "magister farmacije/magistra farmacije"	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1.5.2004
Slovensko	DIPLOM farmácia magister ("Mgr.")	Univerzita		1.5.2004
Suomi/Finland	Proviisorin tutkinto/Provisorexamen	Yliopisto		1.10.1994
Sverige	Apotekarexamen	Universitet och högskolor		1.10.1994
United Kingdom	1. Certificate of Registered Pharmacist (3)			1.10.1987
	2. A degree in pharmacy approved by either the General Pharmaceutical Council (formerly Royal Pharmaceutical Society of Great Britain) or the Pharmaceutical Society of Northern Ireland (4)	Universities delivering pharmacy degrees approved by the General Pharmaceutical Council (formerly Royal Pharmaceutical Society of Great Britain) or the Pharmaceutical Society of Northern Ireland	Notification from the General Pharmaceutical Council or Pharmaceutical Society of Northern Ireland confirming successful completion of the approved pharmacy degree, 12 months practical training and a pass of the registration assessment.	

(1) Din l-evidenza ta' kwalifika formali tintitola lid-detentur għal rikonoxximent awtomatiku meta tinħareġ lil ċittadini ta' Stati Membri li jkunu kisbu l-kwalifika fl-Irlanda.

(2) Din l-informazzjoni dwar l-evidenza ta' kwalifiki ġiet inkluża biex jiġi żgurat li l-gradwati mħarrġa fl-Irlanda jkunu intitolati għal rikonoxximent awtomatiku mingħajr il-ħtieġa għal reġistrazzjoni attwali fl-Irlanda. F'każijiet bħal dawn, iċ-ċertifikat li jakkumpanja huwa xhieda tat-tlestija tar-rekwiżiti kollha ta' kwalifiki.

(3) Din l-evidenza ta' kwalifika formali tintitola lid-detenturi għal rikonoxximent awtomatiku tal-kwalifika tagħhom meta tinħareġ liċ-ċittadini ta' Stati Membri li jkunu kisbu kwalifika fir-Renju Unit.

(4) Din l-informazzjoni dwar l-evidenza ta' kwalifiki ġiet inkluża biex jiġi żgurat li l-gradwati mħarrġa fir-Renju Unit ikunu intitolati għal rikonoxximent awtomatiku tal-kwalifiki tagħhom mingħajr il-ħtieġa ta' reġistrazzjoni attwali. F'każijiet bħal dawn, iċ-ċertifikat li jakkumpanja huwa xhieda tat-tlestija tar-rekwiżiti kollha ta' kwalifiki.".

7. Il-punt 5.7.1 ġie sostitwit b'dan li ġej:

"5.7.1. *Prova ta' kwalifiki formali ta' periti rikonoxxuti skont l-Artikolu 46*

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
België/Belgique/Belgien	1. Architect/Architecte	1. Nationale hogescholen voor architectuur/Ecoles nationales supérieures d'architecture		1988/1989
	2. Architect/Architecte	2. Hogere-architectuur-instituten/Instituts supérieurs d'architecture		
	3. Architect	3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt/Ecole provinciale supérieure d'architecture de Hasselt		
	4. Architect/Architecte	4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten/Académies royales des Beaux-Arts		
	5. Architect/Architecte	5. Sint-Lucasscholen/Ecoles Saint-Luc		
	6. Burgerlijke ingenieur-architect	6. — Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten/Facultés des sciences appliquées des universités — "Faculté Polytechnique" van Mons		
	7. Burgerlijk Ingenieur — Architect (Ir. Arch.)	7. K.U. Leuven, faculteit ingenieurswetenschappen	Certificat de stage délivré par l'Ordre des Architectes/Stagegetuigschrift afgeleverd door de Orde van Architecten	2004/2005
	8. Burgerlijk Ingenieur — Architect (Ir. Arch.)	8. Vrije Universiteit Brussel, faculteit ingenieurswetenschappen	Certificat de stage délivré par l'Ordre des Architectes/Stagegetuigschrift afgeleverd door de Orde van Architecten	2004/2005
България	Магистър-Специалност архитектура	— Университет по архитектура, строителство и геодезия — София, Архитектурен факултет	Свидетелство, издадено от компетентната Камара на архитектите, удостоверяващо изпълнението на предпоставките, необходими за регистрация като архитект с пълна проектантска правоспособност в регистъра на архитектите	2010/2011
		— Варненски свободен университет "Черноризец Храбър", Варна, Архитектурен факултет		2007/2008

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— Висше строително училище "Любен Каравелов", Архитектурен факултет		2009/2010
Česká republika	Architektura a urbanismus	— Fakulta architektury, České vysoké učení technické (ČVUT) v Praze — Vysoké učení technické v Brně, Fakulta architektury	Osvědčení o splnění kvalifikačních požadavků pro samostatný výkon profese architekta vydané Českou komorou architektů	2007/2008
	Inženýr architekt (Ing. Arch.)	— Technická univerzita v Liberci, Fakulta umění a architektury		
	Magistr umění v oboru architektura (MgA.)	— Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze		
	Magistr umění v oboru Architektonická tvorba, MgA	— Akademie výtvarných umění v Praze		2007/2008
Danmark	Bevis for kandidatuddannelsen i arkitektur (cand. arch.)	— Kunstakademiets Arkitektskole i København — Arkitektskolen i Århus		1988/1989
Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ.	— Universitäten (Architektur/Hochbau) — Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) — Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) — Hochschulen für bildende Künste — Hochschulen für Künste	Bescheinigung einer zuständigen Architektenkammer über die Erfüllung der Qualifikationsvoraussetzungen im Hinblick auf eine Eintragung in die Architektenliste	1988/1989
	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	— Fachhochschulen (Architektur/Hochbau) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen		

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
	Master of Arts — M.A.	— Hochschule Bremen — University of applied Sciences, Fakultät Architektur, Bau und Umwelt — School of Architecture Bremen		2003/2004
		— Fachhochschule Münster (University of Applied Sciences) — Muenster School of Architecture		2000/2001
		— Georg-Simon-Ohm-Hochschule Nürnberg Fakultät Architektur		2005/2006
		— Hochschule Anhalt (University of Applied Sciences) Fachbereich Architektur, Facility Management und Geoinformation		2010/2011
		— Hochschule Regensburg (University of Applied Sciences), Fakultät für Architektur		2007/2008
		— Technische Universität München, Fakultät für Architektur		2009/2010
		— Hochschule Lausitz, Studiengang Architektur, Fakultät für Bauen "seit Juli 2013: Brandenburgische Technische Universität Cottbus-Senftenberg"		2009/2010
		— Fachhochschule Lübeck, University of Applied Sciences, Fachbereich Bauwesen		2004/2005
		— Fachhochschule für Technik und Wirtschaft Dresden, Fakultät Bauingenieurwesen/Architektur		2005/2006
		— Fachhochschule Erfurt/University of Applied Sciences		2006/2007
		— Hochschule Augsburg/Augsburg University of Applied Sciences		2005/2006
		— Hochschule Koblenz, Fachbereich Bauwesen		2004/2005
		— Hochschule München/Fakultät für Architektur		2005/2006

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
	Master of Arts (in Kombination mit einem Bachelorabschluss in Architektur)	Hochschule Trier Fachbereich Gestaltung — Fachrichtung Architektur		2007/2008
	Master of Engineering (in Kombination mit einem Bachelorabschluss in Engineering)	Technische Hochschule Mittelhessen (University of Applied Sciences) Fachbereich Bauwesen		2010/2011
	Bachelor of Arts — B.A.	— Hochschule Anhalt (University of Applied Sciences) Fachbereich Architektur, Facility Management und Geoinformation		2010/2011
		— Technische Universität München, Fakultät für Architektur		2009/2010
		— Alanus Hochschule für Kunst und Gesellschaft, Bonn		2007/2008
	Bachelor of Sciences (B.Sc.)	Hochschule Bochum, Fachbereich Architektur		2003/2004
	Master of Science	Leibniz Universität Hannover, Fakultät für Architektur und Landschaft		2011/2012
Ελλάδα	Δίπλωμα αρχιτέκτονα — μηχανικού	— Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών — Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής	Βεβαίωση που χορηγεί το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και η οποία επιτρέπει την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα της αρχιτεκτονικής	1988/1989
	Δίπλωμα Αρχιτέκτονα–Μηχανικού	— Πανεπιστήμιο Πατρών, τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής		2003/2004
España	Título oficial de arquitecto	Rectores de las universidades enumeradas a continuación: — Universidad politécnica de Cataluña, escuelas técnicas superiores de arquitectura de Barcelona o del Vallès		1988/1989

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— Universidad politécnica de Madrid, escuela técnica superior de arquitectura de Madrid — Escuela de Arquitectura de la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria — Universidad politécnica de Valencia, escuela técnica superior de arquitectura de Valencia — Universidad de Sevilla, escuela técnica superior de arquitectura de Sevilla — Universidad de Valladolid, escuela técnica superior de arquitectura de Valladolid — Universidad de Santiago de Compostela, escuela técnica superior de arquitectura de La Coruña — Universidad del País Vasco, escuela técnica superior de arquitectura de San Sebastián — Universidad de Navarra, escuela técnica superior de arquitectura de Pamplona		
		— Universidad de A Coruña		1991/1992
		— Universidad de Granada, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Granada.		1994/1995
		— Universidad de Alicante, escuela politécnica superior de Alicante		1997/1998
		— Universidad Europea de Madrid — Universidad Ramón Llull, escuela técnica superior de arquitectura de La Salle		1998/1999
		— Universidad de Cataluña, escuela técnica superior de arquitectura de Barcelona		1999/2000

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— Universidad Alfonso X El Sabio, centro politécnico superior de Villanueva de la Cañada — Universidad de Alcalá (Escuela de Arquitectura) — Universidad Internacional de Cataluña, Escuela Técnica Superior de Arquitectura — Universidad S.E.K. de Segovia, centro de estudios integrados de arquitectura de Segovia		
		— Universidad Camilo José Cela de Madrid		2000/2001
		— Universidad San Pablo CEU		2001/2002
		— Universidad CEU Cardenal Herrera, Valencia-Escuela Superior de Enseñanzas Técnicas		2002/2003
		— Universidad Rovira i Virgili		2005/2006
		— Universidad Francisco de Vitoria		2006/2007
		— IE Universidad. Escuela Técnica Superior de Estudios Integrados de Arquitectura		2009/2010
	Título de Graduado/a en Arquitectura	— IE Universidad, Escuela Técnica Superior de Estudios Integrados de Arquitectura		2008/2009
		— Universidad Europea de Madrid — Universitat Internacional de Catalunya — Universidad San Jorge (Zaragoza) — Universidad de Navarra		2009/2010
		— Universidad San Pablo CEU Madrid — Universitat Politècnica de València		2010/2011

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— Universidad de A Coruña. Escuela Técnica Superior de Arquitectura de A Coruña — Universidad Rovira i Virgili — Universidad Cardenal Herrera CEU — Universidad Francisco de Vitoria		
	Graduado en fundamentos de la arquitectura + Máster en Arquitectura	— Universidad Politécnica de Madrid. Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Madrid		2010/2011
		— Universidad Antonio de Nebrija		2011/2012
France	1. Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale.	1. Le ministre chargé de l'architecture		1988/1989
	2. Diplôme d'architecte ESA	2. Ecole spéciale d'architecture de Paris		
	3. Diplôme d'architecte ENSAIS	3. Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture		
	4. Diplôme d'Etat d'architecte (DEA)	4. Ecole Nationale Supérieure d'Architecture et de Paysage de Bordeaux (Ministère chargé de l'architecture et Ministère chargé de l'enseignement supérieur)	Habilitation de l'architecte diplômé d'Etat à l'exercice de la maîtrise d'œuvre en son nom propre (HMONP) (Ministère chargé de l'architecture)	2005/2006
		Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Bretagne (Ministère chargé de l'architecture et Ministère chargé de l'enseignement supérieur		2005/2006
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Clermont-Ferrand (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Grenoble (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		Ecole nationale supérieure d'architecture et de paysage de Lille (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Lyon (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Marne La Vallée (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Marseille (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2005/2006
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Montpellier (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Nancy (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Nantes (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2005/2006
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Normandie (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Paris-Belleville (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2005/2006

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Paris-La Villette (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2006/2007
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Paris Malaquais (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2005/2006
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Paris Val-de-Seine (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Saint-Etienne (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Strasbourg (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2005/2006
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Toulouse (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Versailles (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2004/2005
	Diplôme d'Etat d'architecte (DEA), dans le cadre de la formation professionnelle continue	Ecole nationale supérieure d'architecture de Lyon (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2006/2007
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Marseille (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2006/2007

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Montpellier (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2006/2007
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Nantes (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2006/2007
		Ecole nationale supérieure d'architecture de Strasbourg (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)		2006/2007
	5. Diplôme d'études de l'école spéciale d'architecture Grade 2 équivalent au diplôme d'Etat d'architecte	5. Ecole spéciale d'architecture (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)	Diplôme d'architecte de l'ESA habilitant à exercer la maitrise d'œuvre en son nom propre, équivalent à l'habilitation de l'architecte diplômé d'Etat à l'exercice de la maîtrise d'œuvre en son nom propre, reconnu par le Ministère chargé de l'architecture	2006/2007
	6. Diplôme d'architecte INSA de Strasbourg équivalent au diplôme d'Etat d'architecte conférant le grade de master (parcours architecte)	6. Institut national des sciences appliquées de Strasbourg (INSA) (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)	Habilitation de l'architecte de l'INSA à exercer la maîtrise d'œuvre en son nom propre équivalent à l'HMONP, reconnue par le ministère chargé de l'architecture	2005/2006
	Diplôme d'architecte INSA de Strasbourg équivalent au diplôme d'Etat d'architecte conférant le grade de master (parcours d'architecte pour ingénieur)	Institut national des sciences appliquées de Strasbourg (INSA) (Ministère chargé de l'architecture et ministère chargé de l'enseignement supérieur)	Habilitation de l'architecte de l'INSA à exercer la maîtrise d'œuvre en son nom propre équivalent à l'HMONP, délivrée par le ministère chargé de l'architecture	2005/2006
Hrvatska				
Ireland	1. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch. NUI) 2. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) — (Previously, until 2002 — Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch))	1. National University of Ireland to architecture graduates of University College Dublin 2. Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin (College of Technology, Bolton Street, Dublin)	Certificate of fulfilment of qualifications requirements for professional recognition as an architect in Ireland issued by the Royal Institute of Architects of Ireland (RIAI)	1988/1989

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
	3. Certificate of associateship (ARIAI)	3. Royal Institute of Architects of Ireland		
	4. Certificate of membership (MRIAI)	4. Royal Institute of Architects of Ireland		
	5. Degree of Bachelor of Architecture (Honours) (B.Arch. (Hons) UL)	5. University of Limerick		2005/2006
	6. Degree of Bachelor of Architecture (Honours) (B.Arch. (Hons) WIT)	6. Waterford Institute of Technology		2005/2006
Italia (1)	Laurea in architettura	— Università di Camerino — Università di Catania — Sede di Siracusa — Università di Chieti — Università di Ferrara — Università di Firenze — Università di Genova — Università di Napoli Federico II — Università di Napoli II — Università di Palermo — Università di Parma — Università di Reggio Calabria — Università di Roma "La Sapienza" — Università di Roma III — Università di Trieste — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano — Politecnico di Torino — Istituto universitario di architettura di Venezia	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione (ora Ministero dell'istruzione, dell'università e della ricerca) dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1988/1989
		— Università degli Studi Mediterranea di Reggio Calabria		2000/2001
	Laurea in ingegneria edile — architettura	— Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma "La Sapienza"		1998/1999

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
	Laurea specialistica in ingegneria edile — architettura	— Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma "La Sapienza" — Università di Ancona — Università di Basilicata — Potenza — Università di Pisa — Università di Bologna — Università di Catania — Università di Genova — Università di Palermo — Università di Napoli Federico II — Università di Roma — Tor Vergata — Università di Trento — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano		2000/2001
		— Università degli studi di Brescia — Università degli Studi di Cagliari		2001/2002
		— Università Politecnica delle Marche		2002/2003
		— Università degli studi della Calabria		2003/2004
		— Università degli studi di Salerno		2005/2006
	Laurea magistrale in ingegneria edile — architettura	— Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma "La Sapienza" — Università di Pisa — Università di Bologna — Università di Catania — Università di Genova — Università di Palermo — Università di Napoli Federico II — Università di Roma — Tor Vergata — Università di Trento — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano		2004/2005
		— Università degli studi di Salerno		2010/2011

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— Università degli studi della Calabria		2004/2005
		— Università degli studi di Brescia		2004/2005
		— Università Politecnica delle Marche		2004/2005
		— Università degli Studi di Perugia		2006/2007
		— Università degli Studi di Padova		2008/2009
		— Università degli Studi di Genova		2014/2015
	Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma "La Sapienza"		1998/1999
		— Università di Ferrara — Università di Genova — Università di Palermo — Politecnico di Milano — Politecnico di Bari		1999/2000
		— Università di Firenze		2001/2002
	Laurea magistrale quinquennale in Architettura	— Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma "La Sapienza" — Università di Ferrara — Università di Genova — Università di Palermo — Politecnico di Bari — Università di Firenze — Politecnico di Milano		2004/2005
	Laurea specialistica in architettura (Progettazione architettonica)	— Università di Roma Tre		2001/2002
		Università degli Studi di Napoli "Federico II"		2005/2006
	Laurea magistrale in architettura (Progettazione architettonica)	Università di Roma Tre		2004/2005
	Laurea specialistica in Architettura	— Università di Napoli II — Politecnico di Milano II — Facoltà di architettura dell'Università degli Studi G. D'Annunzio di Chieti-Pescara		2001/2002

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— Facoltà di architettura, Pianificazione e Ambiente del Politecnico di Milano — Facoltà di Architettura dell'Università degli studi di Trieste — Facoltà di Architettura di Siracusa, Università di Catania — Facoltà di architettura, Università degli Studi di Parma — Facoltà di Architettura, Università di Bologna — Università di Firenze		
		— Università IUAV di Venezia		2002/2003
		— Facoltà di Architettura Valle Giulia, Università degli Studi di Roma "La Sapienza" — Università degli Studi di Camerino — Università di Napoli Federico II		2004/2005
	Laurea magistrale in Architettura	— Politecnico di Milano II — Università di Napoli II — Università di Napoli Federico II — Facoltà di architettura dell'Università degli Studi G. D'Annunzio di Chieti-Pescara — Facoltà di architettura, Pianificazione e Ambiente del Politecnico di Milano — Università IUAV di Venezia — Facoltà di Architettura, Università di Bologna — Facoltà di Architettura di Siracusa, Università di Catania — Facoltà di architettura, Università degli Studi di Parma — Facoltà di architettura dell'Università degli Studi di Trieste		2004/2005

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— Università degli Studi di Trieste		2014/2015
		— Università degli Studi di Camerino		2006/2007
		— Università degli Studi di Enna "Kore"		2004/2005
		— Università degli Studi di Firenze — Università degli Studi di Cagliari		2008/2009
		— Università degli Studi di Udine — Università degli Studi Mediterranea di Reggio Calabria		2009/2010
		— Università degli Studi di Sassari — Università degli Studi della Basilicata		2010/2011
		— Università degli Studi di Genova		2014/2015
	Laurea specialistica in architettura -progettazione architettonica e urbana	Facoltà "Ludovico Quaroni" dell'Università degli Studi "La Sapienza" di Roma		2000/2001
	Laurea Magistrale in architettura -progettazione architettonica e urbana	Facoltà "Ludovico Quaroni" dell'Università degli Studi "La Sapienza" di Roma		2004/2005
	Laurea Specialistica in Architettura (Progettazione Urbana)	Università di Roma Tre		2001/2002
	Laurea Magistrale in Architettura (Progettazione Urbana)	Università di Roma Tre		2004/2005
	Laurea Specialistica in Architettura (Progettazione urbana e territoriale)	Politecnico di Torino		2002/2003
	Laurea Specialistica in architettura (Architettura delle costruzioni)	Politecnico di Milano (Facoltà di Architettura civile)		2001/2002
	Laurea magistrale in architettura (Architettura delle costruzioni)	Politecnico di Milano (Facoltà di Architettura civile)		2004/2005
	Laurea Specialistica in Architettura (Restauro)	— Facoltà di architettura di Valle Giulia dell'Università degli Studi "La Sapienza" di Roma		2004/2005
		— Università degli Studi di Roma Tre — Facoltà di Architettura		2001/2002

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— Università degli Studi di Napoli "Federico II"		2005/2006
	Laurea Magistrale in Architettura (Restauro)	— Facoltà di architettura di Valle Giulia dell'Università degli Studi "La Sapienza" di Roma — Università degli Studi di Roma Tre — Facoltà di Architettura		2009/2010
		— Università degli Studi di Napoli "Federico II"		2004/2005
	Laurea Specialista in Architettura (costruzione)	Politecnico di Torino		2002/2003
	Laurea Magistrale in Architettura — Progettazione architettonica	Università degli Studi di Napoli "Federico II"		2004/2005
		— Politecnico di Torino		2013/2014
	Laurea Magistrale in Architettura e Città, Valutazione e progetto	Università degli Studi di Napoli "Federico II"		2004/2005
	Laurea Specialistica in Architettura e Città, Valutazione e progetto	Università degli Studi di Napoli "Federico II"		2007/2008
	Laurea Magistrale in Architettura — Arredamento e Progetto	Università degli Studi di Napoli "Federico II"		2008/2009
	Laurea Magistrale in Architettura Manutenzione e Gestione	Università degli Studi di Napoli "Federico II"		2008/2009
	Laurea Magistrale in Architettura Costruzione Città	Politecnico di Torino		2010/2011
	Laurea Magistrale in Architettura per il Progetto Sostenibile	Politecnico di Torino		2010/2011
	Laurea Magistrale in Architettura per il Restauro e la Valorizzazione del Patrimonio	Politecnico di Torino		2010/2011
	Laurea Magistrale in Architettura e Culture del Progetto	Università IUAV di Venezia		2013/2014
	Laurea Magistrale in Architettura e Innovazione	Università IUAV di Venezia		2013/2014
	Laurea Magistrale in Architettura per il Nuovo e l'Antico	Università IUAV di Venezia		2013/2014
	Laurea Magistrale in Architettura — Restauro	Università degli Studi Mediterranea di Reggio Calabria		2013/2014

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
Κύπρος	Διπλωμα αρχιτεκτονα — μηχανικου στην αρχιτεκτονικη	— Πανεπιστημιο κυπρου	Βεβαιωση που εκδιδεται απο το επιστημονικο και τεχνικο επιμελητηριο κυπρου (ετεκ) η οποια επιτρεπει την ασκηση δραστηριοτητων στον τομεα τησ αρχιτεκτονικησ	2005/2006
	Professional Diploma in Architecture	— University of Nicosia		2006/2007
	Δίπλωμα Αρχιτεκτονικής (5 έτη)	— Frederick University Σχολή Αρχιτεκτονικής, Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Frederick		2008/2009
	Δίπλωμα Αρχιτέκτονα Μηχανικού (5 ετούς φοίτησης)	— Frederick University Σχολή Αρχιτεκτονικής, Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Frederick		2008/2009
Latvija	Arhitekta diploms	Rīgas Tehniskā universitāte	Latvijas Arhitektu savienības sertificēšanas centra Arhitekta prakses sertifikāts	2007/2008
Lietuva	Bakalauro diplomas (Architektūros bakalauras)	— Kauno technologijos universitetas — Vilniaus Gedimino technikos universitetas — Vilniaus dailės akademija	Architekto kvalifikacijos atestatas, suteikiantis teisę užsiimti veikla architektūros srityje (Atestuotas architektas) išduodamas po architektūros bakalauro studijų baigimo ir trejų metų praktinės veiklos atestuoto architekto priežiūroje.	2008/2009
	Magistro diplomas (Architektūros magistras)	— Kauno technologijos universitetas — Vilniaus Gedimino technikos universitetas — Vilniaus dailės akademija		
Magyarország	Okleveles építészmérnök MSc	— Budapesti Müszaki és Gazdaságtudományi Egyetem — Építészmérnöki Kar	A területi illetékes építészkamara hatósági bizonyítványa a szakmagyakorlási jogosultságról.	2007/2008
	Okleveles építészmérnök	— Széchenyi István Egyetem, Györ — Müszaki Tudományi Kar		2007/2008
	Okleveles építészmérnök	— Pécsi Tudományegyetem — Pollack Mihály Műszaki Kar		2007/2008
Malta	Degree in Bachelor of Engineering and Architecture (Hons)	L-Università ta' Malta	Warrant b'titlu ta' "Perit" maħruġ mill-Bord tal-Warrants	2007/2008

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
Nederland	1. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur	1. Technische Universiteit te Delft	Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46. As of 2014/2015: Verklaring van Bureau Architectenregister die bevestigt dat aan de eisen voor de beroepskwalificatie van architect is voldaan	1988/1989
	2. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek	2. Technische Universiteit te Eindhoven		
	3. Het getuigschrift hoger beroepsonderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk: — de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam — de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam — de Hogeschool Katholieke Leergangen te Tilburg — de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem — de Rijkshogeschool Groningen te Groningen — de Hogeschool Maastricht te Maastricht			1988/1989
	4. Master of Science in Architecture, Urbanism & Building Sciences variant Architecture	4. Technische Universiteit Delft Faculteit Bouwkunde		2003/2004
	— Master of Science in Architecture, Building and Planning (specialisatie: Architecture)	Technische Universiteit Eindhoven		2002/2003

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
	Master of Architecture	ArtEZ hogeschool voor de kunsten/ArtEZ Academie van Bouwkunst		2003/2004
		Amsterdamse Hogeschool van de Kunsten/Academie van Bouwkunst Amsterdam		2003/2004
		Hanze Hogeschool Groningen/Academie van Bouwkunst Groningen		2003/2004
		Hogeschool Rotterdam/Rotterdamse Academie van Bouwkunst		2003/2004
		Fontys Hogeschool voor de Kunsten/Academie voor Architectuur en Stedenbouw in Tilburg		2003/2004
Österreich	1. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	1. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz)	Bescheinigung des Bundesministers für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft über die Erfüllung der Voraussetzung für die Eintragung in die Architektenkammer/Bescheinigung einer Bezirksverwaltungsbehörde über die Ausbildung oder Befähigung, die zur Ausübung des Baumeistergewerbes (Berechtigung für Hochbauplanung) berechtigt	1998/1999
	2. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	2. Technische Universität Wien		
	3. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	3. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck)		
	4. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.	4. Universität für Angewandte Kunst in Wien		
	5. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.	5. Akademie der Bildenden Künste in Wien		
	6. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.	6. Universität für künstlerische und industrielle Gestaltung in Linz		
	7. Bachelor of Science in Engineering (BSc) (aufgrund eines Bachelorstudiums), Diplom-Ingenieur/in (Dipl.-Ing. oder DI) für technisch-wissenschaftlich Berufe (aufgrund eines Bachelor— und eines Masterstudiums entspricht MSc)	7. Fachhochschule Kärnten		2004/2005
	8. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	8. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens— Universität Innsbruck)		2008/2009

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
	9. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	9. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann — Universität Graz)		2008/2009
	10. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	10. Technische Universität Wien		2006/2007
	11. Master of Architecture (MArch) (aufgrund eines Bachelor— und eines Masterstudiums entspricht MSc)	11. Universität für künstlerische und industrielle Gestaltung Linz		2008/2009
		11. Akademie der bildenden Künste Wien		2008/2009
	12. Masterstudium der Architektur	12. Universität für angewandte Kunst Wien		2011/2012
Polska	magister inżynier architekt (mgr inż. arch.)	— Politechnika Białostocka — Politechnika Gdańska — Politechnika Łódzka — Politechnika Śląska — Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie — Politechnika Warszawska — Politechnika Krakowska — Politechnika Wrocławska	Zaświadczenie o członkostwie w okręgowej izbie architektów/Zaświadczenie Krajowej Rady Izby Architektów RP potwierdzające posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta zgodnych z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej osoby nie będącej członkiem Izby	2007/2008
		— Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego		2003/2004
	dyplom ukończenia studiów wyższych potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego magistra inżyniera architekta	— Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie		2011/2012
		— Politechnika Lubelska		2008/2009
	dyplom studiów wyższych potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego magistra inżyniera architekta	Politechnika Świętokrzyska		2012/2013

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Arquitectura	— Faculdade de Arquitectura da Universidade técnica de Lisboa — Faculdade de arquitectura da Universidade do Porto — Escola Superior Artística do Porto — Faculdade de Ciências e Tecnologia da Universidade de Coimbra	Certificado de cumprimento dos pré-requisitos de qualificação para inscrição na Ordem dos Arquitectos, emitido pela competente Ordem dos Arquitectos	1988/1989
		— Universidade Lusíada de Lisboa		1986/1987
		— Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada de Vila Nova de Famalicão		1993/1994
		— Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologia		1995/1996
		— Instituto Superior Manuel Teixeira Gomes		1997/1998
		— Universidade do Minho		1997/1998
		— Instituto Superior Técnico da Universidade Técnica de Lisboa		1998/1999
		— ISCTE-Instituto Universitário de Lisboa		1998/1999
	Carta de Curso de Licenciatura em Arquitectura e Urbanismo	— Escola Superior Gallaecia		2002/2003
	Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/1992	— Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto		1991/1992
	Mestrado integrado em Arquitectura	— Universidade Autónoma de Lisboa		2001/2002
		— Universidade Técnica de Lisboa (Instituto Superior Técnico)		2001/2002
	Carta de curso de Mestrado integrado em Arquitectura	— Universidade do Minho		1997/1998
		— ISCTE-Instituto Universitário de Lisboa		1999/2000
		— Universidade Lusíada de Vila Nova de Famalicão		2006/2007

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias		1995/1996
		— Faculdade de Arquitectura da Universidade Técnica de Lisboa		2008/2009
		— Universidade de Évora		2007/2008
		— Escola Superior Artística do Porto (ESAP)		1988/1989 (Licenciatura) 2007/2008 (Mestrado)
		— Instituto Superior Manuel Teixeira Gomes		2006/2007
		Universidade Lusíada do Porto		2006/2007
	Carta de curso de Mestrado Integrado em Arquitectura e Urbanismo	— Universidade Fernando Pessoa		2006/2007
		— ESG/Escola Superior Gallaecia		2002/2003
	Diploma de Mestre em Arquitectura	— Universidade Lusíada de Lisboa		1988/1989
	Carta de Curso, Grau de Licenciado	— Universidade de Évora		2001/2002
	Carta de curso de mestre em Arquitectura	— Universidade do Porto		2003/2004
	Certidão de Licenciatura em Arquitectura	Universidade Católica Portuguesa Centro Regional das Beiras		2001/2002
	Diploma de Mestrado Integrado em Arquitectura	Universidade Católica Portuguesa Centro Regional das Beiras		2001/2002
România	Diploma de arhitect	— Universitatea de arhitectură şi urbanism "ION MINCU" — la propunerea Facultății de Arhitectură	Certificat de dobândire a dreptului de semnătură si de înscriere în Tabloul Național al Arhitecților	2010/2011
		— Universitatea "Politehnică" din Timişoara	Certificat de dobândire a dreptului de semnătură si de înscriere în Tabloul Național al Arhitecților	2011/2012
		— Universitatea Tehnică din Cluj–Napoca		2010/2011
		— Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iaşi		2007/2008

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
Slovenija	Magister inženir arhitekture/Magistrica inženirka arhitekture	Univerza v Ljubljani, Fakulteta za Arhitekturo	Potrdilo Zbornice za arhitekturo in prostor o usposobljenosti za opravljanje nalog odgovornega projektanta arhitekture	2007/2008
Slovensko	Diplom inžiniera Architekta (titul Ing. arch.)	— Slovenská technická univerzita v Bratislave, Fakulta architektúry, študijný odbor 5.1.1 Architektúra a urbanizmus	Certifikát vydaný Slovenskou komorou architektov na základe 3-ročnej praxe pod dohľadom a vykonania autorizačnej skúšky	2007/2008
		— Technická univerzita v Košiciach, Fakulta umení, študijný odbor 5.1.1. Architektúra a urbanizmus		2004/2005
	Diplom magistra umení (titul Mgr. art.)	— Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, študijný odbor 2.2.7 'Architektonická tvorba'		2007/2008
Suomi/Finland	Arkkitehdin tutkinto/Arkitektexamen	— Teknillinen korkeakoulu/Tekniska högskolan (Helsinki) — Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska högskola — Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet — Aalto-yliopisto/Aalto— universitetet — Tampereen teknillinen yliopisto/Tammerfors tekniska universitet		1998/1999
		— Oulun yliopisto		2010/2011
		— Tampereen teknillinen yliopisto		2010/2011
		— Aalto-yliopisto/Aalto-universitetet		2010/2011
Sverige	Arkitektexamen	— Chalmers Tekniska Högskola AB — Kungliga Tekniska Högskolan — Lunds Universitet		1998/1999
		— Umeå universitet		2009/2010

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
United Kingdom	1. Diplomas in architecture	1. — Universities — Colleges of Art — Schools of Art	Certificate of architectural education, issued by the Architects Registration Board.	1988/1989
		— Cardiff University	The diploma and degree courses in architecture of the universities, schools and colleges of art should have met the requisite threshold standards as laid down in Article 46 of this Directive and in Criteria for validation published by the Validation Panel of the Royal Institute of British Architects and the Architects Registration Board.	2006/2007
		— University for the Creative Arts		2008/2009
		— Birmingham City University		2008/2009
		— University of Nottingham		2008/2009
	2. Degrees in architecture	2. Universities		1988/1989
	3. Final examination	3. Architectural Association		
	— Final Examination (ARB/RIBA Part 2)	— Architectural Association	EU nationals who possess the Royal Institute of British Architects Part I and Part II certificates, which are recognised by ARB as the competent authority, are eligible. Also EU nationals who do not possess the ARB-recognised Part I and Part II certificates will be eligible for the Certificate of Architectural Education if they can satisfy the Board that their standard and length of education has met the requisite threshold standards of Article 46 of this Directive and of the Criteria for validation.	2011/2012
	4. Examination in architecture	4. Royal College of Art		
	5. Examination Part II	5. Royal Institute of British Architects		
	6. Master of Architecture	6. — University of Liverpool		2006/2007
		— Cardiff University		2006/2007
		— University of Plymouth		2007/2008
		— Queens University, Belfast		2009/2010
		— Northumbria University		2009/2010
		— University of Brighton	An Architects Registration Board Part 3 Certificate of Architectural Education	2010/2011
		— Birmingham City University		2010/2011
		— University of Kent		2006/2007
		— University of Ulster		2008/2009
		— University of Edinburgh/Edinburgh School of Architecture and Landscape Architecture		2009/2010
		— Leeds Metropolitan University		2011/2012
		— University of Newcastle upon Tyne		2011/2012
		— University of Lincoln		2011/2012
		— University of Huddersfield		2012/2013
		— University of the West of England		2011/2012

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
		— University of Westminster		2011/2012
		— University for the Creative Arts		2013/2014
	7. Graduate Diploma in Architecture	7. University College London		2006/2007
	8. Professional Diploma in Architecture	8. University of East London		2007/2008
		— Northumbria University		2008/2009
	9. Graduate Diploma in Architecture/MArch Architecture	9. University College London		2008/2009
	10. Postgraduate Diploma in Architecture	10. — Leeds Beckett University (until 2014 Leeds Metropolitan University)		2007/2008
		— University of Edinburgh		2008/2009
		— Sheffield Hallam University		2009/2010
	11. MArch Architecture (ARB/RIBA Part 2)	11. University College London		2011/2012
		— University of Nottingham		2013/2014
		— University of East London		2013/2014
	12. Master of Architecture (MArch)	12. Liverpool John Moores University		2011/2012
		— De Montfort University		2011/2012
		— Arts University Bournemouth		2011/2012
		— Nottingham Trent University		2012/2013
		— Sheffield Hallam University		2013/2014
	13. Postgraduate Diploma in Architecture and Architectural Conservation	13. University of Edinburgh		2008/2009
	14. Postgraduate Diploma in Architecture and Urban Design	14. University of Edinburgh		2008/2009
	15. MPhil in Environmental Design in Architecture (Option B)	15. University of Cambridge		2009/2010
	— MPhil in Architecture and Urban Design	— University of Cambridge		2013/2014

Pajjiż	Prova ta' kwalifiki formali	Korp li jagħti l-prova ta' kwalifiki	Ċertifikat li jakkumpanja l-prova ta' kwalifiki	Sena akkademika ta' referenza
	16. Professional Diploma in Architecture: Advanced Environmental and Energy Studies	16. University of East London/Centre for Alternative Technology		2008/2009
	17. MArchD in Applied Design in Architecture	17. Oxford Brookes University		2011/2012
	18. M'Arch	18. University of Portsmouth		2011/2012
	19. Master of Architecture (International)	19. University of Huddersfield		2012/2013
	20. Master of Architecture with Honours	20. Cardiff University		2015/2016
	21. MArch (Architecture)	21. Kingston University		2013/2014
	22. MArch in Architecture	22. University of Greenwich		2013/2014
	23. The degree of Master of Architecture in the College of Humanities and Social Science	23. University of Edinburgh/Edinburgh School of Architecture and Landscape Architecture		2012/2013

(1) Iż-żewġ denominazzjonijiet "Università degli studi di (l-isem tal-belt)" u "Università di (l-isem tal-belt)" huma termini ekwivalenti li jidentifikaw l-istess Università."

ISSN 1977-074X (edizzjoni elettronika)
ISSN 1725-5104 (edizzjoni stampata)

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea
2985 Il-Lussemburgu
IL-LUSSEMBURGU

MT